Oslo kommune
Bydel Sagene

Møteinnkalling

Utvalg:	Bydelsutvalget
Møtedato:	21.03.2013
Møtested:	Sagene samfunnshus, Kaysalen
Tidspunkt:	18:30

Bydel Sagene
Postadresse:
Postboks 4200
Nydalen
0401 Oslo
Telefon: 02180
Telefaks: 234 74 001
Giro: 1315 01 00253
Org.nr.: 974 778 726
E-post:
postmottak@bsa.oslo.kommune.no
Internett:
www.bsa.oslo.kommune.no

Til behandling foreligger:

Saksnr	Tittel	Side
1.	Åpen halvtime	
2.	Godkjenning av innkalling og saksliste	**2**
3.	Godkjenning fra møte 07.02.13	**5**
4. BU 13/8	Skattepardisfri bydel	**17**
5. BU 13/9	Barnehager og trafikk - status i sak 12/75	**26**
6. BU 13/10	Ivan Bjørndals gate 19 - detaljregulering til offentlig ettersyn	**44**
7. BU 13/11	Sandakerveien 72 - detaljregulering til offentlig ettersyn	**52**
8. BU 13/12	Fernanda Nissens gate 3 - detaljregulering til offentlig ettersyn	**75**
9. BU 13/13	Renhold, anbud og innkjøp, VA3 og VA8	**105**
10. BU 13/14	Tilskudd til frivillig aktivitet 2013	**109**
11. BU 13/15	VK3: Gangsti forbi Bjølsenfossen	**135**
12. BU 13/16	Veiing av barn og unge	**143**
13. BU 13/17	MBU-sak Etablering av Lillohagen bolig	**147**
14. BU 13/18	Oppfølging av tilsynsrapporter overføres fra bydelsutvalget til helse- og sosialkomiteen	**149**
15. BU 13/19	Økonomioppfølging pr 28. februar 2013	**151**
16. BU 13/20	Revidert budsjett 2013	**152**
17. BU 13/21	Hvordan redusere og forebygge barne- og familiefattigdom i Bydel Sagene - Innsatsområder og strategier	**160**
18. BU 13/22	Økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsprogram og introduksjons-program - Utviklingstrekk og oppdaterte resultater 2004 - 2012	**167**
19. BU 13/23	Allmøte for brukere av bydelens hjemmetjeneste	**178**
20. BU 13/24	Søknad om fritak fra verv som medlem i Barne- og ungekomiteen	**182**
21. BU 13/25	Eldrerådets årsmelding 2012	**183**
22.	Spørretimen	
23.	Orienteringssaker	
24.	Eventuelt	

Bydel Sagene
Bydelsutvalget 21.03.13
Saksgang i komiteene og BU

Saker til behandling	KNK 13.03.13	HOS 14.03.13	BUK 14.03.13	AU 18.03.13	BU 21.03.13
BU 13/8 Skattepardisfri bydel				X	X
BU 13/9 Barnehager og trafikk - status i sak 12/75	X				X
BU 13/10 Ivan Bjørndals gate 19 - detaljregulering til offentlig ettersyn	X				X
BU 13/11 Sandakerveien 72 - detaljregulering til offentlig ettersyn	X				X
BU 13/12 Fernanda Nissens gate 3 - detaljregulering til offentlig ettersyn	X				X
BU 13/13 Renhold, anbud og innkjøp, VA3 og VA8				X	X
BU 13/14 Tilskudd til frivillig aktivitet 2013	X	X			X
BU 13/15 VK3: Gangsti forbi Bjølsenfossen	X				X
BU 13/16 Veiing av barn og unge			X		X
BU 13/17 MBU-sak Etablering av Lillohagen bolig		X			X
BU 13/18 Oppfølging av tilsynsrapporter overføres fra bydelsutvalget til helse- og sosialkomiteen		X		X	X

BU 13/19 Økonomioppfølging pr 28. februar 2013				X	X
BU 13/20 Revidert budsjett 2013	X	X	X	X	X
BU 13/21 Hvordan redusere og forebygge barne- og familiefattigdom i Bydel Sagene - Innsatsområder og strategier		X	X		X
BU 13/22 Økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsprogram og introduksjonsprogram - Utviklingstrekk og oppdaterte resultater 2004 - 2012		X			X
BU 13/23 Allmøte for brukere av bydelens hjemmetjeneste		X			X
BU 13/24 Søknad om fritak fra verv som medlem i Barne- og ungekomiteen				X	X
BU 13/25 Eldrerådets årsmelding 2012		X			X

Oslo kommune
Bydel Sagene

Møtebok

Utvalg: **Bydelsutvalget**
Møtedato: 07.02.2013
Tidspunkt: 18.30
Møtested: Sagene Samfunnshus Frysja

Følgende medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Repr	Vara for
Helge Stoltenberg	LEDER	AP	
Ole Jørgen Nyhagen	NESTLEDER	SV	
Karina Hellum	MEDL	AP	
Eli Eriksen Sveen	MEDL	AP	
Jørgen Foss	MEDL	AP	
Therese Karlsen	MEDL	AP	
Kjell Omdal Erichsen	MEDL	H	
Camilla Johannessen	MEDL	H	
Stian Haraldsen	MEDL	H	
Sten Joseph Mcneil Ånnerud	MEDL	V	
Tarik Fanuel Ogbamichael	MEDL	V	
Marianne Engelstad	MEDL	SV	
Eldar Aldernæs Hanson	MEDL	R	
Jan Christian Kielland	MEDL	MDG	
Hans Otto Watne	MEDL	FRP	

Følgende fra administrasjonen møtte:
Helge Jagmann, bydelsdirektør
Atle Hillestad - avdelingsdirektør, økonomi
Hilde Graff – avdelingsdirektør barn - og ungdom
Siri Berg, avdelingsdirektør personal
Morten Nordlie – avdelingsdirektør – kultur og nærmiljø
Leif Gjerland, informasjonssjef

Møteleder: Helge Stoltenberg
Møtesekretær: Atle Hillestad

5

Følgende saker ble behandlet

Saksnr	Tittel
1.	Åpen halvtime
2.	Godkjenning av innkalling og saksliste
3.	Godkjenning av protokoll fra møte 13.12.12
4. BU 13/1	Detaljregulering av Sandakervcien 99
5. BU 13/2	TK4 Grønne midler - retningslinjer
6. BU 13/3	Innstilling av ny vararepresentant til driftsstyre ved Kingosgate bo- og rehabiliteringssenter
7. BU 13/4	Årsberetning 2012
8. BU 13/5	Regnskap pr 31.12.12
9. BU 13/6	Søknad om fritak fra verv som varamedlem i Barne- og ungdkomiteen og medlem av tilsynsutvalget for hjemmetjenesten
10. BU 13/7	Budsjettjustering
11.	Spørretimen
12.	Orienteringssaker
13.	Eventuelt

1. Åpen halvtime

Aud Krook, leder av brukerrådet for frisklivssentralen og medlem av eldrerådet, opplyste at frisklivssentralen har kommet godt i gang med over 50 deltakere. Det er likevel plass til flere og de ønsker hjelp fra alle til å spre informasjon om tilbudet. Eldrerådet er opptatt av at arbeidermuseet.blir et interaktivt museum. Hun tok også til orde for at referatene fra råd og komiteer gjøres kortere og enklere slik at en raskere kan sette seg inn i de sakene som er behandlet. Dersom fremlagt forslag vedtas uendret, bør det ikke gjentas i teksten. Hun viste til at det er bevilget penger til

deltakelse i Holmenkollstafetten 11. mai og opplyste at frisklivssentralen og eldrerådet vil prøve å stille lag.

Willy Østvoll, eldrerådet tok til orde for at bydelen satser på elektronisk omsorgsteknologi. Rådet har vært på befaring hos firma som har presentert en løsning basert på en plattform som er felles for brukere, familie og tjenesteytere. Løsningen har funksjonalitet som mange vil ha nytte av. Prisen ble oppgitt til å være ca. 800 kr pr enhet pr måned.

2. Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkalling og saksliste ble enstemmig godkjent

3. Godkjenning av protokoll fra møte 13.12.12

Kjel Omdal Erichsen, H, påpekte en feil under forslag TB 9 på side 37 i voteringsheftet. Beløpet var av forslagsstiller økt til kr 900.000

Med denne korreksjon ble protokollen enstemmig godkjent

Hans Otto Watne spurte om når kommentarene fra administrasjonen til tilsynsrapportene som bydelsutvalget har bedt om i sak 125, vil komme.

Bydelsdirektør opplyste at orienteringen kommer til møtet i bydelsutvalget 23. mars.

4. BU 13/1 Detaljregulering av Sandakerveien 99

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

1. Bydel Sagene støtter etablering av studentboliger på eiendommen ved å benytte det eksisterende bygget, da det eksisterende bygget og dens beliggenhet på eiendommen er lite egnet til ordinære familieboliger. Dersom det skal bygges ordinære boliger på eiendommen må det eksisterende bygget rives, og det må utformes et bygg som er bedre egnet for store leiligheter og som har bedre uteoppholdsarealer.

2. Studentboligene skal utformes med kvalitet. Gode leveforhold skaper et bedre miljø, som beboerne selv vil ønske å ta vare på. Bydelen har derfor følgende krav til planforslaget:

- Uteoppholdsarealene må maksimeres, og det er derfor ikke ønskelig med parkering og snuhammer på terreng.
- Det er positivt med uteoppholdsarealer på tak og at disse utformes med grønt innslag.
- Det bør i tillegg vurderes å etablere noen felles balkonger, for eksempel én per etasje.
- Støyskjermen mot Sandakerveien og Birch-Reichenwalds gate må opparbeides med grønt og naturmaterialer, som beskrevet av forslagsstiller. Det må være inn-/utsyn gjennom deler av støyskjermen.
- Det skal ikke etableres hybler i underetasjen. Disse må i stedet frigjøres til bruk for alle studentene, som for eksempel oppholdsrom, lesesal, treningsrom eller annet.

7

- Dersom antall hybler reduseres, vil krav til antall parkeringsplasser også reduseres, slik at disse kan bli etablert kun i parkeringskjelleren.
- Det må fastsettes krav til studentboligenes størrelse i reguleringsbestemmelsene, i henhold til Husbankens veileder. Det er positivt at det etableres studentboliger av forskjellige størrelser i samme bygg.
- Trærne mot nord må bevares. Disse bidrar til å dempe støy og rense luften i området, tillegg til å være et positivt innslag visuelt sett.
- Det forutsettes at det gjøres særskilte tiltak for å ivareta innendørs grenseverdier for støy, samt på balkonger, takterrasse og øvrige utcområder.
- Det forutsettes at fasadene oppgraderes slik at bygget gis en helhetlig utforming som synliggjør byggets endrede bruk til bolig.
- Det forutsettes at bygget og uteoppholdsarealene blir universelt utformet i henhold til gjeldende lover og forskrifter.

3. Bydelen mener at forslaget må reduseres med en etasje. Det vil da gå bedre inn i terrenget og bli mindre dominerende ovenfor de bevaringsverdige byggene på naboeiendommene.

4. Bydelen oppfordrer til at det tas miljøhensyn gjennom valg knyttet til bygningsmaterialer, inneklima, energi og avfallshåndtering. Overvann må håndteres lokalt.

5. Følgende paragraf må sikres i reguleringsbestemmelsene: Alle leiligheter må være gjennomgående og det tillates ikke ensidige leiligheter. Minst ett soverom må ligge mot stille side. Dette kravet kan fravikes ved bygging av studentboliger.

Kultur- og nærmiljøkomiteens vedtak:

1. Bydel Sagene støtter etablering av studentboliger på eiendommen ved å benytte det eksisterende bygget, da det eksisterende bygget og dens beliggenhet på eiendommen er lite egnet til ordinære familieboliger. Dersom det skal bygges ordinære boliger på eiendommen må det eksisterende bygget rives, og det må utformes et bygg som er bedre egnet for store leiligheter og som har bedre uteoppholdsarealer.

2. Studentboligene skal utformes med kvalitet. Gode leveforhold skaper et bedre miljø, som beboerne selv vil ønske å ta vare på. Bydelen har derfor følgende krav til planforslaget:

- Uteoppholdsarealene må maksimeres, og det er derfor ikke ønskelig med parkering og snuhammer på terreng.
- Bydelen er positiv til at taket skal etableres som terrasse. Terrassen bør oppføres med minimum 25 % vegetasjon og være universelt utformet.
- Det bør i tillegg vurderes å etablere noen felles balkonger, for eksempel én per etasje.
- Støyskjermen mot Sandakerveien og Birch-Reichenwalds gate må opparbeides med grønt og naturmaterialer, som beskrevet av forslagsstiller. Det må være inn-/utsyn gjennom deler av støyskjermen.
- Det skal ikke etableres hybler i underetasjen. Disse må i stedet frigjøres til bruk for alle studentene, som for eksempel oppholdsrom, lesesal, treningsrom, rom for bytte og gjenbruk eller annet.

- Dersom antall hybler reduseres, vil krav til antall parkeringsplasser også reduseres, slik at disse kan bli etablert kun i parkeringskjelleren. Parkeringsplassen bør tilrettelegges med elbilstasjon og en kan vurdere å reservere egne plasser for bilkollektiv.
- Det må fastsettes krav til studentboligenes størrelse i reguleringsbestemmelsene, i henhold til Husbankens veileder. Det er positivt at det etableres studentboliger av forskjellige størrelser i samme bygg.
- Trærne mot nord må bevares. Disse bidrar til å dempe støy og rense luften i området, tillegg til å være et positivt innslag visuelt sett.
- Det forutsettes at det gjøres særskilte tiltak for å ivareta innendørs grenseverdier for støy, samt på balkonger, takterrasse og øvrige uteområder.
- Det forutsettes at fasadene oppgraderes slik at bygget gis en helhetlig utforming som synliggjør byggets endrede bruk til bolig.
- Det forutsettes at bygget og uteoppholdsarealene blir universelt utformet i henhold til gjeldende lover og forskrifter.

3. Bydelen oppfordrer til at det tas miljøhensyn gjennom valg knyttet til bygningsmaterialer, inneklima, energi og avfallshåndtering. Overvann må håndteres lokalt. Passivhusstandard bør vurderes ved nybygg eller totalrenovasjon.

4. Følgende paragraf må sikres i reguleringsbestemmelsene: Alle leiligheter må være gjennomgående og det tillates ikke ensidige leiligheter. Minst ett soverom må ligge mot stille side. Dette kravet kan fravikes ved bygging av studentboliger.

Bydelsutvalgets behandling:
Jørgen Foss og Sten Ånnerud hadde ordet

VEDTAK (enstemmig)

1. Bydel Sagene støtter etablering av studentboliger på eiendommen ved å benytte det eksisterende bygget, da det eksisterende bygget og dens beliggenhet på eiendommen er lite egnet til ordinære familieboliger. Dersom det skal bygges ordinære boliger på eiendommen må det eksisterende bygget rives, og det må utformes et bygg som er bedre egnet for store leiligheter og som har bedre uteoppholdsarealer.

2. Studentboligene skal utformes med kvalitet. Gode leveforhold skaper et bedre miljø, som beboerne selv vil ønske å ta vare på. Bydelen har derfor følgende krav til planforslaget:

- Uteoppholdsarealene må maksimeres, og det er derfor ikke ønskelig med parkering og snuhammer på terreng.
- Bydelen er positiv til at taket skal etableres som terrasse. Terrassen bør oppføres med minimum 25 % vegetasjon og være universelt utformet.
- Det bør i tillegg vurderes å etablere noen felles balkonger, for eksempel én per etasje.
- Støyskjermen mot Sandakerveien og Birch-Reichenwalds gate må opparbeides med grønt og naturmaterialer, som beskrevet av forslagsstiller. Det må være inn-/utsyn gjennom deler av støyskjermen.

- Det skal ikke etableres hybler i underetasjen. Disse må i stedet frigjøres til bruk for alle studentene, som for eksempel oppholdsrom, lesesal, treningsrom, rom for bytte og gjenbruk eller annet.
- Dersom antall hybler reduseres, vil krav til antall parkeringsplasser også reduseres, slik at disse kan bli etablert kun i parkeringskjelleren. Parkeringsplassen bør tilrettelegges med elbilstasjon og en kan vurdere å reservere egne plasser for bilkollektiv.
- Det må fastsettes krav til studentboligenes størrelse i reguleringsbestemmelsene, i henhold til Husbankens veileder. Det er positivt at det etableres studentboliger av forskjellige størrelser i samme bygg.
- Trærne mot nord må bevares. Disse bidrar til å dempe støy og rense luften i området, tillegg til å være et positivt innslag visuelt sett.
- Det forutsettes at det gjøres særskilte tiltak for å ivareta innendørs grenseverdier for støy, samt på balkonger, takterrasse og øvrige uteområder.
- Det forutsettes at fasadene oppgraderes slik at bygget gis en helhetlig utforming som synliggjør byggets endrede bruk til bolig.
- Det forutsettes at bygget og uteoppholdsarealene blir universelt utformet i henhold til gjeldende lover og forskrifter.

3. Bydelen oppfordrer til at det tas miljøhensyn gjennom valg knyttet til bygningsmaterialer, inneklima, energi og avfallshåndtering. Overvann må håndteres lokalt. Passivhusstandard bør vurderes ved nybygg eller totalrenovasjon.

4. Følgende paragraf må sikres i reguleringsbestemmelsene: Alle leiligheter må være gjennomgående og det tillates ikke ensidige leiligheter. Minst ett soverom må ligge mot stille side. Dette kravet kan fravikes ved bygging av studentboliger.

5. BU 13/2 TK4 Grønne midler – retningslinjer

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

1. Bydelsdirektørens forslag til retningslinjer for Grønne midler (TK4) godkjennes.
2. Det skal utlyses en konkurranse for bydelens barnehager om tittelen "Bydelens grønneste barnehage" (1. og 2. plass), som får tildelt totalt kr 30 000 av de grønne midlene som premie.
3. Det avsettes kr 41 000 til annonsering av støtteordningen i media.

Kultur- og nærmiljøkomiteens vedtak:

1. Bydelsdirektørens forslag til retningslinjer for Grønne midler (TK4) godkjennes med følgende endringer:
    - Punkt 6.3: Søknader om tilskudd på mer enn kr 20 000 kr eller 20 % av summen har to søknadsfrister, 15. mars og 15. september, og behandles av bydelsutvalget.
    - Punkt 8.1: Søknader kan bli sendt til administrasjonen før fristene for å få tilbakemelding og veiledning.

2. Det skal utlyses en konkurranse for bydelens barnehager om tittelen "Bydelens grønneste barnehage" (1. og 2. plass), som får tildelt totalt kr 30 000 av de grønne midlene som premie.
3. Det avsettes kr 41 000 til annonsering av støtteordningen i media. Alle bydelens tjenestesteder og utbyggere/ eiendomsutviklere skal informeres. Andre kanaler som e-postlister og kontakt med borettslag og likende, bør prioriteres.

Bydelsutvalgets behandling:
Jørgen Foss hadde ordet

VEDTAK (enstemmig)

1. Bydelsdirektørens forslag til retningslinjer for Grønne midler (TK4) godkjennes med følgende endringer:
   - Punkt 6.3: Søknader om tilskudd på mer enn kr 20 000 kr eller 20 % av summen har to søknadsfrister, 15. mars og 15. september, og behandles av bydelsutvalget.
   - Punkt 8.1: Søknader kan bli sendt til administrasjonen før fristene for å få tilbakemelding og veiledning.
2. Det skal utlyses en konkurranse for bydelens barnehager om tittelen "Bydelens grønneste barnehage" (1. og 2. plass), som får tildelt totalt kr 30 000 av de grønne midlene som premie.
3. Det avsettes kr 41 000 til annonsering av støtteordningen i media. Alle bydelens tjenestesteder og utbyggere/ eiendomsutviklere skal informeres. Andre kanaler som e-postlister og kontakt med borettslag og likende, bør prioriteres.

6. BU 13/3 Innstilling av ny vararepresentant til driftsstyre ved Kingosgate bo- og rehabiliteringssenter

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

..... innstilles som ny vararepresentant til driftsstyret ved Kingosgate bo- og rehabiliteringssenter for resten av inneværende periode som løper til 30.06.13.

Arbeidsutvalgets behandling:
Forslag til representant legges fram på møtet i bydelsutvalget.

Bydelsutvalgets behandling:

Karina Hellum foreslo Greger Thorvaldsen (AP) som vararepresentant til driftsstyret ved Kingosgate bo- og rehabiliteringssenter

VEDTAK (enstemmig)
Greger Thorvaldsen (AP) innstilles som ny vararepresentant til driftsstyret ved Kingosgate bo- og rehabiliteringssenter for resten av inneværende periode som løper til 30.06.13.

11

7. BU 13/4 Årsberetning 2012

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:
Årsberetning for 2012 tas til etterretning.

Arbeidsutvalgets vedtak:
Bydelsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig godkjent.

Bydelsutvalgets behandling
Jørgen Foss, Marianne Engelstad, Hilde Graff, Hans Otto Watne, Ole Jørgen Nyhagen og Kjell Omdal Erichsen hadde ordet.

VEDTAK (enstemmig)
Årsberetning for 2012 tas til etterretning.

8. BU 13/5 Regnskap pr 31.12.12

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:
Regnskap pr. 31.12.12 tas til etterretning.

Arbeidsutvalgets vedtak:
Regnskap pr 31.12.12 tas til etterretning.

Bydelsutvalgets behandling:
Hans Otto Watne hadde ordet.

VEDTAK (enstemmig)

Regnskap pr 31.12.12 tas til etterretning.

9. BU 13/6 Søknad om fritak fra verv som varamedlem i Barne- og ungekomiteen og medlem av tilsynsutvalget for hjemmetjenesten

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

1. Eva Borgeteien (V) fritas fra sine verv som 1. vara i Barne- og ungekomiteen og medlem av Tilsynsutvalget for hjemmetjenesten for resten av perioden.
2. ..... (V) velges som nytt 1. vara i Barne- og ungekomiteen.
3. ..... (V) velges som nytt medlem av tilsynsutvalget for hjemmetjenesten.

Arbeidsutvalgets behandling:
Sten Joseph Ånnerud McNeil (V) opplyste at Venstre vil legge fram forslag på kandidater i møtet i bydelsutvalget.

Bydelsutvalgets behandling
Sten Ånnerud foreslo Alva Eide (V) som nytt 1. varamedlem i Barne- og ungekomiteen og Espen Langvik (V) som nytt medlem av tilsynsutvalget.

VEDTAK (enstemmig)

1. Eva Borgeteien (V) fritas fra sine verv som 1. vara i Barne- og ungekomiteen og medlem av tilsynsutvalget for hjemmetjenesten for resten av perioden.
2. Alva Eide(V) velges som nytt 1. vara i Barne- og ungekomiteen.
3. Espen Langvik(V) velges som nytt medlem av tilsynsutvalget for hjemmetjenesten.

10. BU 13/7 Budsjettjusteringer

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:
Bydelsutvalget vedtar følgende reduksjoner i budsjettet for 2013:

Enhet for tilrettelagte tjenester	1 000
Møllehjulet	1 000
NAV, kommunal, bolig	1 000
Gratis kjernetid barnehager	1 300
Grønne midler	300
Grønne tak	600
Skolefrokost	500
Redusert bemanning barnehager	2 000
Lokalmedisinsk senter, forebyggende helsetjenester	1 000
Hjemmetjenesten	500
Tannhelse	300
Forhandle ny avtale kostnadskrevende bruker	1 000
Svømmeundervisning	150
Tilleggsbevilgning BU seniorsenter	250
Tilleggsbevilgning BU frivilligsentralen	250
Sykehjemsplasser	2 100
	13 250

Bydelsutvalgets behandling:
Helge Stoltenberg, Kjell Omdal Erichsen, Marianne Engelstad, Helge Jagmann, Eldar Aldernæs Hanson, Sten Ånnerud, Ole Jørgen Nyhagen, Hans Otto Watne og Stian Haraldsen hadde ordet

Helge Stoltenberg (AP) foreslo saken utsatt til neste møte i bydelsutvalget

Helge Stoltenberg (AP) foreslo:

BU er klar over at bydelen har hatt et merforbruk i 2012. BU vil på sitt møte i mars 2013 gjøre de nødvendige budsjettendringene slik at budsjettet bringes i balanse.

Utsettelsesforslaget ble vedtatt med 11 stemmer (A, SV, V, MDG, R) mot 4 (H, FRP) stemmer

Stoltenbergs forslag ble vedtatt mot 14 (AP, H, V, SV, MDG, FRP) stemmer mot 1 (R)stemme.

Kjell Omdal Erichsen la på vegne av Høyre fram følgende merknad:

Høyres gruppe mener det er problematisk at BU blir orientert om merforbruk 3 dager før BU-møtet og at forslag til saldering blir levert ut 1 dag før BU-møtet.

Likevel mener Høyres gruppe at BU bør behandle salderingsforslaget fordi behandling i neste møte vil medføre 2 måneders forsinkelse.

VEDTAK
Saken utsettes til neste møte.

BU er klar over at bydelen har hatt et merforbruk i 2012. BU vil på sitt møte i mars 2013 gjøre de nødvendige budsjettendringene slik at budsjettet bringes i balanse.

11. Spørretimen

Hans Otto Watne, FRP (FRP) stilte følgende spørsmål:

Om bydelsbudsjetter i fremtiden:

Hvor går direktørens smerteterskel for overskridelser fra BU-flertallets budsjettvedtak?

Vil det være direktørens politikk å skyve byrådsavdelingen foran seg i ettertid i spørsmål om ugyldig, eventuelt ikke bærekraftig budsjettvedtak fremfor selv på forhånd å varsle BU-et om at man vil påklage et vedtak som direktøren mener er galt?

Vil det bli ført forhandlinger mellom bydelsdirektør og BU-leder på bakrommet før budsjettmøtene for å avklare "akseptable" overbud fra BU-ets budsjettflertall?

Kan BUs budsjettflertall i all evighet benytte seg av antatt for høy energibruk i direktørens budsjettforslag som grunnlag for budsjettpåplusninger andre steder?

Kan BUs budsjettflertall i all evighet benytte seg av antatt for lav egenandelinnbetaling i sykehjemmene som grunnlag for budsjettpåplusninger andre steder?

Om bydelsbudsjett 2013 spesielt:

Er budsjettflertallets nedskjæring på FO4 (sosialhjelp) forsvarlig og bærekraftig?

Var det fritt frem for BUs budsjettflertall å hente såpass med penger fra midler avsatt til samhandlingsreformen i direktørens forslag som budsjettflertallet faktisk gjorde?

Hvor i budsjettdokumentet for 2013 fremgår det at det bare var å forsyne seg fra midler avsatt til samhandlingsreformen, til energibruken internt og fra egenandelinnbetalingene i sykehjemmene?

Bydelsdirektør svarte ved å vise til reglement for bydelene og økonomireglementet som gir bydelsutvalget fullmakt og plikt til å vedta et saldert budsjett. Han mente den foreslåtte reduksjonen i sosialhjelp var forsvarlig.

12. Orienteringssaker

Det var ingen orienteringssaker.

13. Eventuelt

Jørgen Foss viste til at møterommet som denne gang ble benyttet, var uten tilrettelegging for hørselshemmede. Hen viste til tidligere vedtak i bydelsutvalget om at møtelokaler skal være universelt utformet og ba derfor om at dette for ettertiden unngås.

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 06.02.2013

Saksmappe: 2008/36

Saksbeh: Atle Hillestad, tlf. 23 47 40 06

Arkivkode: 100.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Arbeidsutvalget	18.03.2013
Bydelsutvalget	21.03.2013

Skatteparadisfri bydel – VA 7

Bydelsutvalget vedtok i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2013 følgende verbalforslag:

> Bydelsutvalet er opptekne av at Sagene er ein berekraftig bydel både når det gjeld økonomi, miljø og sosiale spørsmål. Mange av dei største selskapa i verda er registrert i skatteparadis, og unngår på denne måten å betale skatt til fellesskapen. Fleire norske kommunar har allereie gjort vedtak om at dei ønskjer å bli såkalte "skatteparadisfrie kommunar". Bydelsutvalet ønskjer at direktøren lagar og gjennomfører ein plan for korleis bydelen kan unngå å kjøpe varer og tenester av selskap som er registrert i skatteparadis.

Bydelen Sagene har i sin anskaffelsesstrategi bestemmelser om samfunnsansvar som blant annet forplikter leverandørene til dokumentasjon med hensyn til skatteattest, HMS-erklæring, barnearbeid og sosial dumping. Nylig har det også kommet inn krav om at leverandørene skal følge prinsippene i FN Global Compact, dvs. respektere internasjonalt anerkjente menneskerettigheter i hele verdikjeden. Dersom bydelen skal få hjemmel for å avvise firmaer etablert i skatteparadiser, vil dette naturlig måtte skje ved at slike bestemmelser tas inn i anskaffelsesstrategien.

Bydelens anskaffelsesstrategi er basert på kommunens sentralt vedtatte strategi. Denne strategien for tiden under revisjon. Et utkast til ny strategi var på høring med høringsfrist 5. desember. Selv om høringsfristen er utløpt, er bydelsutvalgets vedtak sendt inn som et innspill i det videre arbeid med strategien. Det synes klart at slike bestemmelser ikke vil bli tatt inn i den nye strategien.

Det er ingenting i veien for at bydelen i sin lokale strategi kan ta med bestemmelser som ikke er med i den sentrale strategien. Disse vil imidlertid få begrenset betydning da en vesentlig del av bydelens kjøp av varer og tjenester skjer ved avrop på sentralt inngåtte og obligatoriske samkjøpsavtaler. Bydelen vil ikke kunne unngå leverandører som inngår i samkjøpsavtaler.

Som påpekt i bydelsutvalgets vedtak, er mange de største selskapene i verden registrert i land med lav firmabeskatning eller kanaliserer vesentlige deler av sine overskudd til tilknyttede selskaper registrert i slike land. Det er i dag svært vanskelig å avdekke slike forhold. Regjeringen har besluttet at regnskapsstandarden land-for-land skal innføres i Norge innen

17

1.1. 2014. Dette innebærer at selskapene må rapportere til myndighetene om utgifter, fortjeneste og skatt i det enkelte land. Hensikten med denne standarden er nettopp å avdekke kapitalflukt og selskapers bruk av skatteparadiser. På sikt vil denne standarden kunne bidra til lettere identifisering av brukere av skatteparadiser, men foreløpig vil standarden trolig i liten grad omfatte selskaper som er aktuelle som leverandører til bydelen.

Dette innebærer at bydelens eventuelle innhenting av opplysninger om bruk av skatteparadiser, inntil videre vil måtte basere seg på egenerklæringer. Spørsmålet som da reiser seg, er hvordan skatteparadis skal defineres og om hvilke land som skal omfattes av betegnelsen. Økokrim og NORAD definerer skatteparadis som følger:

1. Stater med liten eller ingen skatt med lovfestet beskyttelse mot innsyn.
2. Forbud mot lokal virksomhet. Virksomheten foregår andre steder enn der selskapet er registrert.
3. Skatteparadisenes inntekter kommer fra avgifter på registreringen. Pengene forvaltes andre steder.
4. Ingen offentlig registrering, med begrenset eller ingen regnskapsplikt.
5. Heller ikke andre lands myndigheter får innsyn, selv ikke etter å ha gått via rettsvesenet.

Det finnes også en rekke andre definisjoner. Dette innebærer at hvilke land som regnes som skatteparadis varierer. Vedlagt er en oversikt som viser hvilke land som faller inn under definisjonen ut fra ulike institusjoners vurderinger. Oversikten er hentet fra NOU 2009:19

Flere kommuner i Norge og andre land har gjort ulike vedtak mot skatteparadiser. Det er imidlertid ikke funnet eksempler på at selskaper er utelukket som leverandører til kommuner grunnet tilknytning til skatteparadiser. Det har derfor ikke blitt prøvd om slik utelukkelse er lovlig eller i strid med EØS-bestemmelser som forbyr diskriminering på grunnlag av nasjonalitet. Bydelsdirektør har derfor forelagt saken for avdeling for konserninnkjøp i Utviklings- og kompetanseetaten (UKE) for juridisk vurdering. Etatens vurdering følger vedlagt. UKEs vurdering er at en generell avvisning av leverandører som er registrert i såkalte skatteparadis vil kunne være i strid med diskrimineringsforbudet etter Lov om offentlige anskaffelser.

UKE mener at en eventuell avvisning må begrunnes individuelt i tråd med regelverket. Administrasjonen har derfor drøftet saken med UKE for å høre om det kan være et aktuelt alternativ å be om opplysninger om etablering i skatteparadiser uten at dette er en automatisk avvisningsgrunn. Etter UKEs oppfatning er det heller ikke anledning til dette.

Bydelsdirektør har på denne bakgrunn vanskelig for å se hvilke tiltak bydelen på egen hånd kan iverksette for å unngå kjøp av varer og tjenester fra selskap som er registrert i skatteparadis uten å komme i konflikt med gjeldende lover og bestemmelser.

Forslag til vedtak:

Bydelsutvalget tar orienteringen til etterretning.

BYDEL SAGENE

Helge Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:
Brev fra Utviklings- og kompetansetaten av 18-1-2013
Oversikt over skatteparadis

Utrykte vedlegg:
Ingen

Oslo kommune
Utviklings- og kompetanseetaten

Bydel Sagene
Postboks 4200 Nydalen
0401 OSLO

Dato: 18.01.2013

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbeh:	Arkivkode:
8/36	201300032-1	Anne Cathrine Jacobsen, 23491717	100

INNSPILL FRA BYDEL SAGENE VEDRØRENDE AVVISNING AV LEVERANDØRER REGISTRERT I SKATTEPARADIS

1. Bakgrunn

Bydelsutvalget i bydel Sagene har i forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2013 gjort vedtak om at bydelsdirektøren lager og gjennomfører en plan for hvordan bydelen kan unngå å kjøpe varer og tjenester av selskap som er registrerte i skatteparadis. EST har bedt om at UKE besvarer henvendelsen.

Problemstillingen er om det er adgang til å avvise leverandører som er registrert i såkalte skatteparadis ved kjøp av varer og tjenester til bydelen i medhold av regelverket om offentlige anskaffelser.

2. Rettslige grunnlag for avvisning av leverandører

Lov (LOA) og forskrift (FOA) om offentlige anskaffelser regulerer hvordan Oslo kommune skal anskaffe varer og tjenester. I henhold til LOA § 4 er rettighetshavere etter loven virksomheter som er opprettet i samsvar med lovgivningen i en EØS-stat og som har sitt sete, hovedadministrasjon eller hovedforetak i en slik sak. Det samme gjelder virksomheter som er gitt slike rettigheter etter WTO-avtalen om offentlige innkjøp eller andre internasjonale avtaler som Norge er forpliktet til å følge. Oslo kommune er forpliktet til å behandle tilbud fra leverandører som anses som rettighetshavere i tråd med bestemmelsene i lov og forskrift om offentlige anskaffelser, og det er dermed ikke grunnlag for å diskriminere leverandører på bakgrunn av nasjonalitet eller lokal tilhørighet.

Forskriften oppstiller plikt til å avvise leverandører som er rettskraftig dømt for organisert kriminalitet, hvitvasking, bedrageri og korrupsjon. Oppdragsgiver har videre rett til å avvise leverandører som har gjort seg skyldige i andre straffbare forhold som angår den yrkesmessige vandel, eller som i sitt yrke har gjort seg skyldig i alvorlige forsømmelser mot faglige eller etiske krav i vedkommende bransje. Disse bestemmelsene har som formål å motvirke økonomisk kriminalitet og andre misligheter, og bidrar til at allmennheten kan ha tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte. Avvisningsbestemmelsene har også til hensikt å utjevne konkurransevilkårene mellom leverandørene slik at leverandører som har gjort seg skyldig i denne typen lovbrudd eller forsømmelser ikke får konkurransefordeler.

Utviklings- og kompetanseetaten
Postadresse: Postboks 6538 Etterstad 0606 OSLO
Besøksadresse: Strømsveien 102
Org nr: 971 183 675
Telefon 02 180
Telefaks 23 49 15 20
E-post: postmottak@uke.oslo.kommune.no

Det forhold at et selskap er registrert i et såkalt skatteparadis omfattes ikke av reglene om plikt til avvisning eller forskriften § 11-10 første ledd bokstav e og § 20-12 første ledd bokstav e (rettskraftig dømt for organisert økonomisk kriminalitet, hvitvasking eller korrupsjon).

Det beror på en konkret vurdering om registrering i et skatteparadis kan gi rett til avvisning av leverandøren i medhold av forskriften § 11-10 annet ledd og § 20-12 annet ledd. Disse bestemmelsene gir rett til avvisning av leverandører som ved rettskraftig dom er kjent skyldig i straffbare forhold som angår den yrkesmessige vandel eller i sitt yrke har gjort seg skyldig i alvorlige forsømmelser mot faglige og etiske krav i vedkommende bransje. Forskriften gir dessuten rett til å avvise leverandører som ikke har oppfylt sine forpliktelser vedrørende innbetaling av skatter og avgifter.

3. Anbefaling

En generell beslutning om å avvise leverandører som er etablert i såkalte skatteparadis (forutsatt at disse statene er rettighetshavere etter LOA § 4) vil kunne være i strid med diskrimineringsforbudet etter regelverket om offentlige anskaffelser. En eventuell avvisning av leverandører må vurderes på individuelt grunnlag i tråd med regelverket som nevnt over. Det anbefales derfor ikke å innføre en slik absolutt plikt til avvisning av leverandører som er registrert i skatteparadis.

Med hilsen

Gerd Robsahm Kjørven
etatssjef

Gunnar Wedde
avdelingsdirektør

Kopi til: Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester

21

	OECD 2000	IMF 2008	US Senate	Tax Justice Network 2007
Karibia og Amerika				
Anguilla	x	x	x	x
Antigua og Barbuda	x	x	x	x
Aruba	x	x	x	x
Bahamas	x	x	x	x
Barbados	x	x	x	x
Belize	x	x	x	x
Bermuda		x	x	x
De britiske Jomfruøyene	x	x	x	x
Caymanøyene	x	x	x	x
Costa Rica		x	x	x
Dominica	x	x	x	x
Grenada	x	x	x	x
Montserrat	x	x		x
De nederlandske Antiller	x	x	x	x
New York				x
Panama	x	x	x	x
St Lucia	x	x	x	x
St Kitts og Nevis	x	x	x	x

St Vincent og Grenadinene	x	x	x	x
Turks- og Caicosøyene	x	x	x	x
Uruguay				x
US Jomfruøyene	x			x
Afrika				
Liberia	x			x
Mauritius	x	x		x
Melilla (Spania)				x
Seychellene	x	x		x
São Tome og Principe				x
Somalia				x
Sør-Afrika				x
Midtøsten og Asia				
Bahrain	x	x		x
Dubai				x
Hongkong		x	x	x
Malaysia (Labuan)		x		x
Libanon		x		x
Macao		x		x
Singapore		x	x	x
Tel Aviv				x
Taipei				x
Europa				

22

Alderney	x		x	x
Andorra	x	x		x
Belgia				x
Campagna Romana				x
London				x
Kypros	x	x	x	x
Frankfurt				x
Gibraltar	x	x	x	x
Guernsey	x	x	x	x
Ungarn				x
Island				x
Irland		x		x
Ingusjetia				x
Man	x	x	x	x
Jersey	x	x	x	x
Latvia			x	
Liechtenstein	x	x	x	x
Luxembourg		x	x	x
Madeira (Portugal)				x
Malta	x	x	x	x
Monaco	x	x		x
Nederland				x
San Marino				

Sark	x		x	x
Sveits		x	x	x
Trieste				x
Turkish Republic of Northern Cyprus				x
India- og Stillehavet				
Cookøyene	x	x		x
Maldivene				x
Marianene				x
Marshalløyene	x	x		x
Nauru	x	x	x	x
Niue	x	x		x
Palau		x		
Samoa	x	x	x	x
Tonga	x			x
Vanuatu	x	x	x	x
Antall	40	46	35	72

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 04.02.2013

Saksmappe: 2012/217

Saksbeh: Camilla Skjerve-Nielssen

Arkivkode: 615.5

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Kultur- og nærmiljøkomiteen	13.03.2013
Bydelsutvalget	21.03.2013

Barnehager og trafikk – status i BU-sak 12/75

Bakgrunn for saken:
Med bakgrunn i BUs verbalvedtak i 2012, *VB11 Barnehager og trafikk*, la bydelsdirektøren fram BU-sak *12/75 Barnehager og trafikk (oppdatert sak)* til behandling i september 2012. Bydelsdirektøren hadde i forbindelse med saken sendt ut en spørreundersøkelse til bydelens 33 (kommunale og private) barnehager, hvorav 22 svarte med en redegjørelse for trafikksituasjonen. Bydelsdirektøren la i sak 12/75 fram alle svarene, og BU fattet et vedtak med spesifikke forslag til forbedringer i samtlige barnehager. BUs vedtak ligger som Vedlegg 1.

Bydelsadministrasjonen sendte deretter saken, BUs vedtak og barnehagenes svar til Bymiljøetaten. Denne saken redegjør for korrespondansen mellom administrasjonen og Bymiljøetaten.

Saksframstilling:
27.9.12: Bydelsadministrasjonen sendte et brev til Bymiljøetaten, med BU-sak 12/75, BUs vedtak i sak 12/75 og barnehagenes svarbrev vedlagt. Vedlegg 2.
17.10.12: Bymiljøetaten svarte at de trengte mer tid til å behandle saken. (Brev ikke vedlagt.)
19.11.12: Bymiljøetaten svarte på henvendelsen, med spesifikke kommentarer til BUs forslag til trafikkforbedringstiltak i hver enkelt barnehage. Vedlegg 3.
10.12.12: Bydelsadministrasjonen svarte på denne henvendelsen med en anmodning til Bymiljøetaten om å komme med forslag til tiltak for å bedre sikkerheten i de aktuelle områdene, basert på deres faglige vurdering. Vedlegg 4.
30.1.12: Bymiljøetaten svarer at de ikke har noe å tilføye sin tidligere kommentar av 19.11. Vedlegg 5.

Forslag til vedtak:
1. Bydelsutvalget tar saken til orientering.

2. Bydelsadministrasjonen oversender svaret fra Bymiljøetaten av 19.11.12 til samtlige av bydelens barnehager.

BYDEL SAGENE

Helge Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

1. BUs vedtak i sak 12/75
2. Bydelsadministrasjonens brev av 27.9.12
3. Bymiljøetatens brev av 19.11.12
4. Bydelsadministrasjonens brev av 10.12.12
5. Bymiljøetatens brev av 30.1.12

Oslo kommune
Bydel Sagene

Møtebok

Utvalg: **Bydelsutvalget**
Møtedato: 20.09.2012
Tidspunkt: 18.30
Møtested: Sagene Samfunnshus Kaysalen

Følgende medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Repr	Vara for
Helge Stoltenberg	LEDER	AP	
Ole Jørgen Nyhagen	NESTLEDER	SV	
Jørgen Foss	MEDL	AP	
Karina Hellum	MEDL	AP	
Eli Eriksen Sveen	MEDL	AP	
Therese Karlsen	MEDL	AP	
Kjell Omdal Erichsen	MEDL	H	
Camilla Johannessen	MEDL	H	
Stian Haraldsen	MEDL	H	
Sten Joseph Mcneil Ånnerud	MEDL	V	
Tarik Fanuel Ogbamichael	MEDL	V	
Marianne Engelstad	MEDL	SV	
Esmail Faraji	MEDL	R	
Jan Christian Kielland	MEDL	MDG	
Hans Otto Watne	MEDL	FRP	

Følgende fra administrasjonen møtte:
Siri Berg – fungerende bydelsdirektør
Atle Hillestad - avdelingsdirektør, økonomi
Hilde Graff – avdelingsdirektør barn - og ungdom
Morten Nordlie – avdelingsdirektør – kultur og nærmiljø
Henning Mørland - bydelsoverlege

Møteleder: Helge Stoltenberg
Møtesekretær: Atle Hillestad

8. BU-sak 12/75 VB11: Barnehager og trafikk (oppdatert sak)

Bydelsdirektørens forslag:

1. Bydelsutvalget tar saken om barnehager og trafikk til orientering.

2. Saksframlegg og vedtak oversendes Bymiljøetaten Divisjon samferdsel med en oppfordring om at etaten prioriterer situasjonen rundt barnehagene i sitt videre arbeid.

   Bydelsutvalget ønsker å peke på følgende konkrete tiltak:

   Askeladden barnehage, Sigurd Lies gate 13
   Her mangler det reserverte parkeringsplasser for bringing og henting. Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser rett utenfor barnehagen i de aktuelle tidsrom.

   Bjølsenhellinga barnehage, Bjølsengata 11 og Bjølsenparken barnehage, Bjølsengata 12
   Bydelsutvalget ber om at det settes opp innkjøring forbudt skilt i Kongsberggata og Larviksgata, for å forhindre at biler kjører inn i parken.

   Dr. Louises barnehage, Arendalsgata 4
   Her mangler det reserverte parkeringsplasser for bringing og henting. Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i Uelands gate i de aktuelle tidsrom.

   Margarinfabrikken barnehage, Stavangergata 40 og 42
   Barnehagen opplever høy fart i Stavangergata som et problem. Bydelsutvalgt ber om at det settes inn hastighetsreduserende tiltak, som fartsdumper, i Stavangergata og at det etableres forgjengerovergang over Stavangergata ved enden av nybygget.

   Maridalsveien barnehage, Maridalsveien 145
   Det bes om at det vurderes tiltak for å gjøre veien inn til barnehagen mer oversiktlig. Barnehagen er bekymret for trafikksituasjonen som vil oppstå i forbindelse med nytt boligprosjekt i Maridalsveien 147, og det bes om at Bymiljøetaten tar hensyn til dette i sin vurdering av tiltak.

   Oskar Braaten barnehage, Anna Sethnes gata 5
   Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i Anna Sethnes gata i de aktuelle tidsrom.

   Pontoppidan barnehage, Pontoppidans gate 8
   Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i Stockfleths gate eller i Dannevigsveien i de aktuelle tidsrom.

   Ragnas hage, Kyrre Greps gate 13
   Barnehagen har problemer med nåværende innkjøring. Bydelsutvalget ber om at dette ordnes snarest. Barnehager opplever også for høy fart i både Kyrre Grepps gate og Hans Nielsens Hauges gate. Bydelsutvalget ber derfor om at det settes inn hastighetsreduserende tiltak, som fartsdumper, i begge gatene. Overgangen i Hans Nielsens Hauges gate (til Kiwi) oppleves som uttygg. Bydelsutvalget ber derfor om at

29

det settes opp lys i denne overgangen.

Sagene barnehage, Oskar Braatens gate 6
Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i Freddersens gate i de aktuelle tidsrom og at det planlegges også for brukere med handikap.

Thor Olsens barnehage, Sandakerveien 63
Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i gaten mellom barnehagen og Sandaker senteret i de aktuelle tidsrom.

Torshovgata barnehage, Vossegata 35 og Torshovhagen barnehage, Vossegata 17
Det må etableres flere parkeringsplasser for henting og bringing i forbindelse med barnehagen. Bydelsutvalget ber om at det utarbeides en plan for en bedre trafikkavvikling ved Sæveruds plass.

Torshovkirken barnehage, Åsengata 19
Bydelsutvalget ønsker etablert fotgjengerovergang over Lammers gate ved enden av gangveien og i forbindelse med krysset Lammers gate / Nordkappgata.

Vannvokterboligen, Riflegata 13 og Riflegata barnehage, Riflegata 11
Bydelsutvalget ønsker at det sperres for innkjøring til barnehagene og at det reserveres 2 parkeringsplasser i Mor Go'hjertas vei i de aktuelle tidsrom.

Vøyensvingen barnehage, Vøyensvingen 20
Bydelsutvalget ønsker at det reserveres 2 parkeringsplasser i Vøyensvingen i de aktuelle tidsrom.

Åsenhagen barnehage, Åsengata 21
Bydelsutvalget ber om at Åsengata gjøres enveiskjørt og at det innføres parkering kun på en side f.eks skråparkering.

Bydelsutvalget ber Bymiljøetaten Divisjon samferdsel om å komme tilbake til bydelsutvalget med deres vurdering av tiltak.

3. Saksframlegg og vedtak oversendes alle barnehager. De barnehagene som har deltatt i undersøkelsen kan videresende saken til grunneier, dersom grunneier har ansvar for å forbedre trafikksituasjonen.

4. Bydelsadministrasjonen ved Kultur- og nærmiljøavdelingen vil fra nå av videresende informasjon om endring av kjøremønster og/eller utbygging til de barnehager som vil bli påvirket av situasjonen. Dette vil gjelde for alle barnehager i bydelen.

Barne- og ungekomiteens behandling:

1. Bydelsutvalget tar saken om barnehager og trafikk til orientering.

2. Saksframlegg og vedtak oversendes Bymiljøetaten Divisjon samferdsel med en oppfordring om at etaten prioriterer situasjonen rundt barnehagene i sitt videre arbeid.

Bydelsutvalget ønsker å peke på følgende konkrete tiltak:

Askeladden barnehage, Sigurd Lies gate 13
Her mangler det reserverte parkeringsplasser for bringing og henting. Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser rett utenfor barnehagen i de aktuelle tidsrom.

Bjølsenhellinga barnehage, Bjølsengata 11 og Bjølsenparken barnehage, Bjølsengata 12
Bydelsutvalget ber om at det settes opp innkjøring forbudt skilt i Kongsberggata og Larviksgata, for å forhindre at biler kjører inn i parken.

Dr. Louises barnehage, Arendalsgata 4
Her mangler det reserverte parkeringsplasser for bringing og henting. Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i Uelands gate i de aktuelle tidsrom.

Margarinfabrikken barnehage, Stavangergata 40 og 42
Barnehagen opplever høy fart i Stavangergata som et problem. Bydelsutvalgt ber om at det settes inn hastighetsreduserende tiltak, som fartsdumper, i Stavangergata og at det etableres forgjengerovergang over Stavangergata ved enden av nybygget.

Maridalsveien barnehage, Maridalsveien 145
Det bes om at det vurderes tiltak for å gjøre veien inn til barnehagen mer oversiktelig. Barnehagen er bekymret for trafikksituasjonen. Med utbygging på nabotomten vil trafikken her øke og forverre en allerede uoversiktelig situasjon. Det bes i vurderingen om adkomsten til barnehagen skal flyttes til andre siden, fra Maridalsveiem, slik at sikkerheten for barna ivaretas og at barn/foreldre med nedsatt funksjonsevne har sikrere og enklere fremkommelighet.

Oskar Braaten barnehage, Anna Sethnes gata 5
Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i Anna Sethnes gata i de aktuelle tidsrom.

Pontoppidan barnehage, Pontoppidans gate 8
Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i Stockfleths gate eller i Dannevigsveien i de aktuelle tidsrom.

Ragnas hage, Kyrre Greps gate 13
Barnehagen har problemer med nåværende innkjøring. Bydelsutvalget ber om at dette ordnes snarest. Barnehager opplever også for høy fart i både Kyrre Grepps gate og Hans Nielsens Hauges gate. Bydelsutvalget ber derfor om at det settes inn hastighetsreduserende tiltak, som fartsdumper, i begge gatene. Overgangen i Hans Nielsens Hauges gate (til Kiwi) oppleves som uttygg. Bydelsutvalget ber derfor om at det settes opp lys i denne overgangen.

Sagene barnehage, Oskar Braatens gate 6
Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i Freddersens gate i de aktuelle tidsrom og at det planlegges også for brukere med handikap.

Thor Olsens barnehage, Sandakerveien 63
Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i gaten mellom barnehagen og Sandaker senteret i de aktuelle tidsrom.

Torshovgata barnehage, Vossegata 35 og Torshovhagen barnehage, Vossegata 17
Det må etableres flere parkeringsplasser for henting og bringing i forbindelse med barnehagen. Bydelsutvalget ber om at det utarbeides en plan for en bedre trafikkavvikling ved Sæveruds plass.

Torshovkirken barnehage, Åsengata 19
Bydelsutvalget ønsker etablert fotgjengerovergang over Lammers gate ved enden av gangveien og i forbindelse med krysset Lammers gate / Nordkappgata.

Vannvokterboligen, Riflegata 13 og Riflegata barnehage, Riflegata 11
Bydelsutvalget ønsker at det sperres for innkjøring til barnehagene og at det reserveres 2 parkeringsplasser i Mor Go'hjertas vei i de aktuelle tidsrom.

Vøyensvingen barnehage, Vøyensvingen 20
Bydelsutvalget ønsker at det reserveres 2 parkeringsplasser i Vøyensvingen i de aktuelle tidsrom.

Åsenhagen barnehage, Åsengata 21
Bydelsutvalget ber om at Åsengata gjøres enveiskjørt og at det innføres parkering kun på en side f.eks skråparkering.

Bydelsutvalget ber Bymiljøetaten Divisjon samferdsel om å komme tilbake til bydelsutvalget med deres vurdering av tiltak.

3. Saksframlegg og vedtak oversendes alle barnehager. De barnehagene som har deltatt i undersøkelsen kan videresende saken til grunneier, dersom grunneier har ansvar for å forbedre trafikksituasjonen.

4. Bydelsadministrasjonen ved Kultur- og nærmiljøavdelingen vil fra nå av videresende informasjon om endring av kjøremønster og/eller utbygging til de barnehager som vil bli påvirket av situasjonen. Dette vil gjelde for alle barnehager i bydelen.

Kultur- og nærmiljøkomiteens behandling:

1. Bydelsutvalget tar saken om barnehager og trafikk til orientering.

2. Saksframlegg og vedtak oversendes Bymiljøetaten Divisjon samferdsel med en oppfordring om at etaten prioriterer situasjonen rundt barnehagene i sitt videre arbeid.

   Bydelsutvalget ønsker å peke på følgende konkrete tiltak:

   Askeladden barnehage, Sigurd Lies gate 13
   Her mangler det reserverte parkeringsplasser for bringing og henting. Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser rett utenfor barnehagen i de aktuelle tidsrom.

Bjølsenhellinga barnehage, Bjølsengata 11 og Bjølsenparken barnehage, Bjølsengata 12
Bydelsutvalget ber om at det settes opp innkjøring forbudt skilt i Kongsberggata og Larviksgata, for å forhindre at biler kjører inn i parken.

Dr. Louises barnehage, Arendalsgata 4
Her mangler det reserverte parkeringsplasser for bringing og henting. Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i Uelands gate i de aktuelle tidsrom.

Margarinfabrikken barnehage, Stavangergata 40 og 42
Barnehagen opplever høy fart i Stavangergata som et problem. Bydelsutvalgt ber om at det settes inn hastighetsreduserende tiltak, som fartsdumper, i Stavangergata og at det etableres forgjengerovergang over Stavangergata ved enden av nybygget.

Maridalsveien barnehage, Maridalsveien 145
Det bes om at det vurderes tiltak for å gjøre veien inn til barnehagen mer oversiktlig. Barnehagen er bekymret for trafikksituasjonen som vil oppstå i forbindelse med nytt boligprosjekt i Maridalsveien 147, og det bes om at Bymiljøetaten tar hensyn til dette i sin vurdering av tiltak.

Oskar Braaten barnehage, Anna Sethnes gata 5
Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i Anna Sethnes gata i de aktuelle tidsrom.

Pontoppidan barnehage, Pontoppidans gate 8
Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i Stockfleths gate eller i Dannevigsveien i de aktuelle tidsrom.

Ragnas hage, Kyrre Greps gate 13
Barnehagen har problemer med nåværende innkjøring. Bydelsutvalget ber om at dette ordnes snarest. Barnehager opplever også for høy fart i både Kyrre Grepps gate og Hans Nielsens Hauges gate. Bydelsutvalget ber derfor om at det settes inn hastighetsreduserende tiltak, som fartsdumper, i begge gatene. Overgangen i Hans Nielsens Hauges gate (til Kiwi) oppleves som uttygg. Bydelsutvalget ber derfor om at det settes opp lys i denne overgangen.

Sagene barnehage, Oskar Braatens gate 6
Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i Freddersens gate i de aktuelle tidsrom og at det planlegges også for brukere med handikap.

Thor Olsens barnehage, Sandakerveien 63
Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i gaten mellom barnehagen og Sandaker senteret i de aktuelle tidsrom.

Torshovgata barnehage, Vossegata 35 og Torshovhagen barnehage, Vossegata 17
Det må etableres flere parkeringsplasser for henting og bringing i forbindelse med barnehagen. Bydelsutvalget ber om at det utarbeides en plan for en bedre trafikkavvikling ved Sæveruds plass.

Torshovkirken barnehage, Åsengata 19

Bydelsutvalget ønsker etablert fotgjengerovergang over Lammers gate ved enden av gangveien og i forbindelse med krysset Lammers gate / Nordkappgata.

Vannvokterboligen, Riflegata 13 og Riflegata barnehage, Riflegata 11
Bydelsutvalget ønsker at det sperres for innkjøring til barnehagene og at det reserveres 2 parkeringsplasser i Mor Go'hjertas vei i de aktuelle tidsrom.

Vøyensvingen barnehage, Vøyensvingen 20
Bydelsutvalget ønsker at det reserveres 2 parkeringsplasser i Vøyensvingen i de aktuelle tidsrom.

Åsenhagen barnehage, Åsengata 21
Bydelsutvalget ber om at Åsengata gjøres enveiskjørt og at det innføres parkering kun på en side f.eks skråparkering.

3. Bydelsutvalget ber Bymiljøetaten Divisjon samferdsel om å komme tilbake til bydelsutvalget med deres vurdering av tiltak.

4. Saksframlegg og vedtak oversendes alle barnehager. De barnehagene som har deltatt i undersøkelsen kan videresende saken til grunneier, dersom grunneier har ansvar for å forbedre trafikksituasjonen.

5. Bydelsadministrasjonen ved Kultur- og nærmiljøavdelingen vil fra nå av videresende informasjon om endring av kjøremønster og/eller utbygging til de barnehager som vil bli påvirket av situasjonen. Dette vil gjelde for alle barnehager i bydelen.

Bydelsutvalgets behandling:

Marianne Engelstad, Hans Otto Watne, Camilla Johannesen, Sten Ånnerud, Jørgen Foss og Stian Haraldsen hadde ordet.

Saken ble behandlet med utgangspunkt i innstillingen fra kultur – og nærmiljøkomiteen.

Camilla Johannesen tok på vegne av Høyre opp partiets forslag fra barne- og ungekomiteen vedrørende Åsenhagen:

Bydelsutvalget ber om at det innføres parkering kun på en side, for eksempel skråparkering, under forutsetning av at antallet parkeringsplasser ikke går ned.

Jørgen Foss foreslo på vegne av AP følgende justerte tekst vedrørende Åsenhagen:

Bydelsutvalget ber om at Åsengata gjøres enveiskjørt mellom Lammers gate og Hans Nielsen Hauges gate og at det innføres parkering kun på en side f.eks. skråparkering.

Punkt 1 ble vedtatt med 14 stemmer (AP, H, SV, V, MDG, R) mot 1 stemme (FRP)

Punkt 2

Forslag fra Camilla Johannsen vedrørende Åsenhagen falt med 10 stemmer (AP, SV, MDG, R, FRP) mot 5 stemmer (H, V)

Forslag fra Jørgen Foss vedrørende Åsenhagen ble vedtatt med 9 stemmer (AP, SV, R, MDG) mot 6 stemmer (H, V, FRP, MDG).

Øvrige punkter under punkt 3 ble vedtatt med 14 stemmer (AP, H, SV, V, MDG, R) mot 1 stemme (FRP)

Punktene 3 -5 ble vedtatt med 14 stemmer (AP, H, SV, V, MDG, R) mot 1 stemme (FRP)

VEDTAK

1. Bydelsutvalget tar saken om barnehager og trafikk til orientering.

2. Saksframlegg og vedtak oversendes Bymiljøetaten Divisjon samferdsel med en oppfordring om at etaten prioriterer situasjonen rundt barnehagene i sitt videre arbeid.

   Bydelsutvalget ønsker å peke på følgende konkrete tiltak:

   Askeladden barnehage, Sigurd Lies gate 13
   Her mangler det reserverte parkeringsplasser for bringing og henting. Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser rett utenfor barnehagen i de aktuelle tidsrom.

   Bjølsenhellinga barnehage, Bjølsengata 11 og Bjølsenparken barnehage, Bjølsengata 12

Bydelsutvalget ber om at det settes opp innkjøring forbudt skilt i Kongsberggata og Larviksgata, for å forhindre at biler kjører inn i parken.

Dr. Louises barnehage, Arendalsgata 4
Her mangler det reserverte parkeringsplasser for bringing og henting. Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i Uelands gate i de aktuelle tidsrom.

Margarinfabrikken barnehage, Stavangergata 40 og 42
Barnehagen opplever høy fart i Stavangergata som et problem. Bydelsutvalgt ber om at det settes inn hastighetsreduserende tiltak, som fartsdumper, i Stavangergata og at det etableres forgjengerovergang over Stavangergata ved enden av nybygget.

Maridalsveien barnehage, Maridalsveien 145
Det bes om at det vurderes tiltak for å gjøre veien inn til barnehagen mer oversiktlig. Barnehagen er bekymret for trafikksituasjonen som vil oppstå i forbindelse med nytt boligprosjekt i Maridalsveien 147, og det bes om at Bymiljøetaten tar hensyn til dette i sin vurdering av tiltak.

Oskar Braaten barnehage, Anna Sethnes gata 5
Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i Anna Sethnes gata i de aktuelle tidsrom.

Pontoppidan barnehage, Pontoppidans gate 8
Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i Stockfleths gate eller i Dannevigsveien i de aktuelle tidsrom.

Ragnas hage, Kyrre Greps gate 13
Barnehagen har problemer med nåværende innkjøring. Bydelsutvalget ber om at dette ordnes snarest. Barnehager opplever også for høy fart i både Kyrre Grepps gate og Hans Nielsens Hauges gate. Bydelsutvalget ber derfor om at det settes inn hastighetsreduserende tiltak, som fartsdumper, i begge gatene. Overgangen i Hans Nielsens Hauges gate (til Kiwi) oppleves som uttygg. Bydelsutvalget ber derfor om at det settes opp lys i denne overgangen.

Sagene barnehage, Oskar Braatens gate 6
Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i Freddersens gate i de aktuelle tidsrom og at det planlegges også for brukere med handikap.

Thor Olsens barnehage, Sandakerveien 63
Bydelsutvalget foreslår at det reserveres 2 parkeringsplasser i gaten mellom barnehagen og Sandaker senteret i de aktuelle tidsrom.

Torshovgata barnehage, Vossegata 35 og Torshovhagen barnehage, Vossegata 17
Det må etableres flere parkeringsplasser for henting og bringing i

forbindelse med barnehagen. Bydelsutvalget ber om at det utarbeides en plan for en bedre trafikkavvikling ved Sæveruds plass.

Torshovkirken barnehage, Åsengata 19
Bydelsutvalget ønsker etablert fotgjengerovergang over Lammers gate ved enden av gangveien og i forbindelse med krysset Lammers gate / Nordkappgata.

Vannvokterboligen, Riflegata 13 og Riflegata barnehage, Riflegata 11
Bydelsutvalget ønsker at det sperres for innkjøring til barnehagene og at det reserveres 2 parkeringsplasser i Mor Go'hjertas vei i de aktuelle tidsrom.

Vøyensvingen barnehage, Vøyensvingen 20
Bydelsutvalget ønsker at det reserveres 2 parkeringsplasser i Vøyensvingen i de aktuelle tidsrom.

Åsenhagen barnehage, Åsengata 21
Bydelsutvalget ber om at Åsengata gjøres enveiskjørt mellom Lammers gate og Hans Nielsen Hauges gate og at det innføres parkering kun på en side f.eks skråparkering.

3. Bydelsutvalget ber Bymiljøetaten Divisjon samferdsel om å komme tilbake til bydelsutvalget med deres vurdering av tiltak.

4. Saksframlegg og vedtak oversendes alle barnehager. De barnehagene som har deltatt i undersøkelsen kan videresende saken til grunneier, dersom grunneier har ansvar for å forbedre trafikksituasjonen.

5. Bydelsadministrasjonen ved Kultur- og nærmiljøavdelingen vil fra nå av videresende informasjon om endring av kjøremønster og/eller utbygging til de barnehager som vil bli påvirket av situasjonen. Dette vil gjelde for alle barnehager i bydelen.

Oslo kommune
Bydel Sagene

Bymiljøetaten Divisjon samferdsel

Dato: 27.09.2012

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbeh:	Arkivkode:
	2012/217	Camilla Skjerve-Nielssen	615.5

OVERSENDELSE AV BU-SAK 12/75 VEDRØRENDE BARNEHAGER OG TRAFIKK

Som følge av et verbalvedtak fra Sagene bydelsutvalg har bydelsadministrasjonen gjennomført en spørreundersøkelse om trafikksituasjonen i alle barnehager i bydelen.

Saken ble lagt fram og behandlet av BU 20.9.12. De folkevalgte fattet et vedtak med en rekke konkrete forslag til forbedring av trafikksituasjonen i barnehagene, som bes prioritert av Bymiljøetaten Divisjon samferdsel.

Bydelsutvalget ber også Bymiljøetaten Divisjon samferdsel om å komme tilbake med deres vurdering av tiltak som kan bedre trafikksituasjonen.

Saksframlegg og vedtak ligger vedlagt, samt alle svarene fra barnehagene.

Med hilsen
BYDEL SAGENE

Camilla Skjerve-Nielssen
bydelsplanlegger

Godkjent og ekspedert uten underskrift

Vedlegg:
1. BU-sak 12/75 Barnehager og trafikk
2. Vedtak i sak 12/75
3. Tilbakemeldinger fra bydelens barnehager

Bydel Sagene
Besøksadresse:
Thorvald Meyers gate 7
Postadresse:
Postboks 4200 Nydalen
0401 Oslo
Telefon: 02180
Telefaks: 23 47 40 01
Giro: 1315 01 00253
Org.nr.: 974 778 726
Internett:
www.bsa.oslo.kommune.no
E-post:
postmottak@bsa.oslo.kommune.no

Oslo kommune
Bymiljøetaten

Bydel Sagene
Postboks 4200 Nydalen
0401 OSLO

Dato: 19.11.2012

Deres ref.: 2012/217 Vår ref.: 12/19706-3 Saksbeh.: Tonje Riis Rasmussen Org. enhet: Trafikkplan Arkivkode: 615,5

OVERSENDELSE AV BU-SAK 12/75 VEDRØRENDE BARNEHAGER OG TRAFIKK - BYDEL SAGENE

Vi viser til deres henvendelse.

Felles for de fleste barnehagene, er ønsket om å reservere p-plasser. Vi velger således å svare generelt da dette angår 9 av 15 barnehager hvor bydelsutvalget presiserer konkrete tiltak.

I Oslo har politiet skiltmyndighet for parkeringsregulerende skilt og avgjør hvilke skilt som skal benyttes, og hvor de skal plasseres. Ønske om oppsetting og endring av parkeringsregulerende skilt rettes i alminnelighet til politiet, Oslo politidistrikt. post.oslo@politiet.no.

Vi kan opplyse at politiet generelt ikke gir anledning til å reservere p-plasser på offentlig vei/gate.

I tillegg er politiet rette vedkommende for å vurdere om det kan være behov for å vedta en skiltregulering som forbyr gjennomkjøring/innkjøring, og skilt som regulerer enveiskjøring.

De resterende barnehagene blir behandlet enkeltvis.

Margarinfabrikken barnehage (Stavangergata 40 og 42)

Henvendelse vedrørende ønske om humper i Stavangergata er tidligere behandlet av Bymiljøetaten (tidl. Samferdselsetaten). I forbindelse med etablering av barnehagen i 2009 mottok vi henvendelse fra Omsorgsbygg Oslo KF med ønske om opphøyd gangfelt og fartshumper i hver ende av barnehagen. Forslaget om opphøyd gangfelt ble støttet av daværende Samferdselsetaten, som fremmet saken i 2009.

I Stavangergata er fotgjengeres fremkommelighet og sikkerhet ivaretatt med fortau på begge sider av gata. For å ivareta kryssing til/fra barnehagen ble det etablert et opphøyd gangfelt utenfor barnehagens hovedatkomst.

Bymiljøetaten
Besøksadresse: Hollendergata 5
Postadresse: Postboks 9336 Grønland 0135 OSLO
Telefon: 02 180
Telefaks: 23 49 30 09
E-post: postmottak@bym.oslo.kommune.no
Internett: www.bym.oslo.kommune.no
Bankgiro: 1315.01.03376
Org.nr: NO 996 922 766

Stavangergata er en samlevei og en utrykningstrase. I en slik gate bør antall fartsdempere vurderes nøye. Som tidligere nevnt har Stavangergata fortau på begge sider og fotgjengere til barnehagen har i prinsippet ikke spesielt stort behov for å krysse veien på flere steder enn ved hovedatkomsten. Etablering av humper på hver side av barnehagen, samt gangfelt ved enden av nybygget er derfor ikke aktuelt. For mer informasjon vedrørende gangfelt, se svar til Torshovkirken barnehage.

Maridalsveien barnehage (Maridalsveien 145)

Avkjørselen til barnehagen er regulert som felles avkjørsel, og er således privat. Vi kan opplyse om at eier/bruker av avkjørselen er selv ansvarlig for å utføre eventuelle tiltak og vedlikeholde avkjørselen i henhold til de krav og betingelser som er gitt. Veglovens § 43 dekker dette:

"Avkjørsle skal byggast og haldast ved like i samsvar med reglar som Vegdirektoratet fastsetter. Så langt det ikkje er fastsett noko anna, skal desse reglane gjelde i staden for vilkår som tidligare måtte vere sette for løyve til avkjørsla. I reglane kan det fastsettast at det skal gjelde særlege frisiktliner mellom avkjørsla og den offentlige vegen. Om vegstyremakta finn det naudsynt, kan slike frisiktliner òg gjerast gjeldande utanom byggegrensene. Vegstyremaktene kan òg sette som vilkår for løyve til avkjørsle i det einskilde tilfellet at eigaren eller brukaren av avkjørsla syter for å halde fri sikt etter slike liner som er fastsette av vegstyremakta.

Eigaren eller brukaren av eigedomen er ansvarlig for vedlikehald av avkjørsle til eigedomen. Er vedlikehaldet ikkje forsvarlig, kan det, så langt det blir funne naudsynlig, gjerast på den ansvarlige sin kostnad.

Er avkjørsle bygd og halden ved like i samsvar med fastsette reglar, syter vegstyremakta for at vasslaup under avkjørsla blir halde ope.

Regionvegkontoret tar avgjerd etter denne paragrafen for riksvegar og fylkesvegar og kommunen tar slik avgjerd for kommunale vegar."

I vår normal Gate- og veiutforming for Oslo. Normaler, juni 2011, revidert 4. juli 2012 setter vi blant annet krav til snumulighet på egen grunn, fri sikt, m.m. i forbindelse med avkjørsler.

Ragnas hage (Kyrre Grepps gate 13)

Avkjørsel:
Bymiljøetaten tillater kun en avkjørsel pr. eiendom. Dette av trafikksikkerhetsmessig hensyn, da en avkjørsel er et potensielt ulykkes/konfliktpunkt. Dette tilsier at en eiendom ikke bør ha flere avkjørsler, men heller samle avkjørsler til å bli en felles avkjørsel.

Fartshumper:
Vedrørende ønske om fartshumper så er det foreløpig kun Byrådsavdelingen for miljø- og samferdsel (v/byråd) som har myndighet til å vedta nye fartshumper. Bymiljøetaten har utarbeidet en evalueringsrapport om fartssoningstiltak i bebygde områder på vegne av byrådsavdelingen. Vi avventer nå svar fra dem på hvilke retningslinjer som skal gjelde for kommunale veier i Oslo. Vi har foreløpig ikke fått noen tilbakemelding på når vi kan forvente svar. Vi har imidlertid registrert ønske om humper i Kyrre Grepps gate og Hans Nielsens Hauges gate, og vil vurdere dette ved en senere gjennomgang av fartssoningstiltak i dette område.

Signalregulert gangfelt:
Krysset Hans Nielsens Hauges gate x Kyrre Grepps gate oppfyller delvis kriteriene for at det skal signalreguleres, og står derfor på vent på vår liste i forhold til budsjettet.

Torshovgata barnehage (Vossegata 35) og Torshovhagen barnehage (Vossegata 17)

På nåværende tidspunkt foreligger det ingen planer for Sæveruds plass.

Torshovkirken barnehage (Åsengata 19)

Vedrørende ønske om gangfelt i Lammers` gate, både ved gangvei og krysset Lammers` gate x Nordkappgata kan vi opplyse at kriterier for anlegg av gangfelt er strengere nå enn tidligere. Før et nytt gangfelt kan anbefales stilles krav til sikt, trafikk- og fotgjengermengde sett i forhold til veiens fartsgrense og fartsnivå, krav til belysning, samt et sted å stå på utsiden av veibanen på begge sider av veien.

Slik forholdene er på stedet på nåværende tidspunkt, ligger det ikke til rette for å etablere gangfelt. Blant annet kravet til trafikkmengde oppfylles ikke på dette stedet.

Et gangfelt er ikke å anse som noe trafikksikkerhetstiltak, men som et fremkommelighetstiltak for fotgjengere på steder trafikken er så stor at det er vanskelig å finne tilstrekkelig store luker for å krysse veien. Generelt er fotgjengere mer forsiktig og ser seg bedre for ved kryssing av veien når gangfeltet ikke er merket/skiltet. Enkelte kan få en falsk trygghet av gangfelt da de stoler blindt på at bilene stopper.

Avslutningsvis ønsker vi å informere om at vi har tatt utgangspunkt i bydelsutvalgets forslag til tiltak i oversendte sak.

Med vennlig hilsen

Helge Jensen
avdelingsdirektør
Godkjent elektronisk

Bente Flesvig
seksjonssjef

41

Oslo kommune
Bydel Sagene

Bymiljøetaten Divisjon samferdsel

Dato: 10.12.2012

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbeh:	Arkivkode:
12/19706	2012/217	Camilla Skjerve-Nielssen	615.5

BARNEHAGER OG TRAFIKK

Det vises til Bymiljøetatens svar på vår henvendelse om trafikksikkerhetstiltak rundt bydelens barnehager. BU-saken bydelen oversendte inneholdt konkrete forslag til tiltak, som var basert på en spørreundersøkelse i barnehagene hvor ansatte og/eller barnas foreldres bekymringer og ønsker ble kartlagt. Bydelen ba i sakens følgebrev også om etatens vurdering av tiltak som kan bedre trafikksituasjonen.

Etatens svar er en vurdering av de konkrete forslagene fra barnehagene/bydelspolitikerne. Siden det viser seg at etaten anser flere av disse ideene som uegnet, hadde bydelen ønsket seg en faglig vurdering av hvilke tiltak som kan være aktuelle for å bedre sikkerheten til barn og voksne i de aktuelle områdene. Det bes derfor om at Bymiljøetaten gir en tilbakemelding på hva dere mener kan være gode løsninger i problemområdene.

Med hilsen
BYDEL SAGENE

Camilla Skjerve-Nielssen
bydelsplanlegger

Godkjent og ekspedert uten underskrift

Bydel Sagene
Besøksadresse:
Thorvald Meyers gate 7
Postadresse:
Postboks 4200 Nydalen
0401 Oslo
Telefon: 02180
Telefaks: 23 47 40 01
Giro: 1315 01 00253
Org.nr.: 974 778 726
Internett:
www.bsa.oslo.kommune.no
E-post:
postmottak@bsa.oslo.kommune.no

Oslo kommune
Bymiljøetaten

Bydel Sagene
Postboks 4200 Nydalen
0401 OSLO

Dato: 30.01.2013

Deres ref.: 2012/217 Vår ref.: 12/19706-5 Saksbeh.: Tonje Riis Rasmussen Org. enhet: Trafikkplan Arkivkode: 615,5

BARNEHAGER OG TRAFIKK

Vi viser til tidligere korrespondanse.

I deres brev datert 10.12.2012 etterspør dere en "faglig vurdering av hvilke tiltak som kan være aktuelle". Vår trafikktekniske vurdering inngår i tidligere brev datert 19.11.2012, og vi har ikke noe å tilføye på nåværende tidspunkt.

Med vennlig hilsen

Helge Jensen
avdelingsdirektør
Godkjent elektronisk

Bente Flesvig
seksjonssjef

Bymiljøetaten
Besøksadresse:
Hollendergata 5
Postadresse:
Postboks 9336 Grønland
0135 OSLO
Telefon: 02 180
Telefaks: 23 49 30 09
E-post: postmottak@bym.oslo.kommune.no
Internett: www.bym.oslo.kommune.no
Bankgiro: 1315.01.03376
Org.nr: NO 996 922 766

43

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 04.02.2013

Saksmappe: 2009/828

Saksbeh: Camilla Skjerve-Nielssen

Arkivkode: 512.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Kultur- og nærmiljøkomiteen	13.03.2013
Bydelsutvalget	21.03.2013

Ivan Bjørndals gate 19 - detaljregulering til offentlig ettersyn

Sammendrag:

Felt A6 på Lilleborg foreslås omregulert fra bolig, kontor, forretning, bevertning for å sikre feltet som uteoppholdsareal for beboerne. Planbehovet utløses av et tidligere innbyggerinitiativ etterfulgt av vedtak om midlertidig forbud mot tiltak på feltet. En omregulering i henhold til forslaget vil fjerne mulighetene for oppføring av boliger og vil sikre at felt A6 forblir ubebygd. Omreguleringen innebærer ingen fysisk endring av feltet. Bydelsdirektøren stiller seg positiv til planforslaget.

Bakgrunn for saken:

Saken om felt A6 på Lilleborg har en forholdsvis lang historie som vil bli gjengitt i grove trekk her. Figur 1 under viser et kart over Sagene med Lilleborg felt A6 avmerket i midten rett øst for elva.

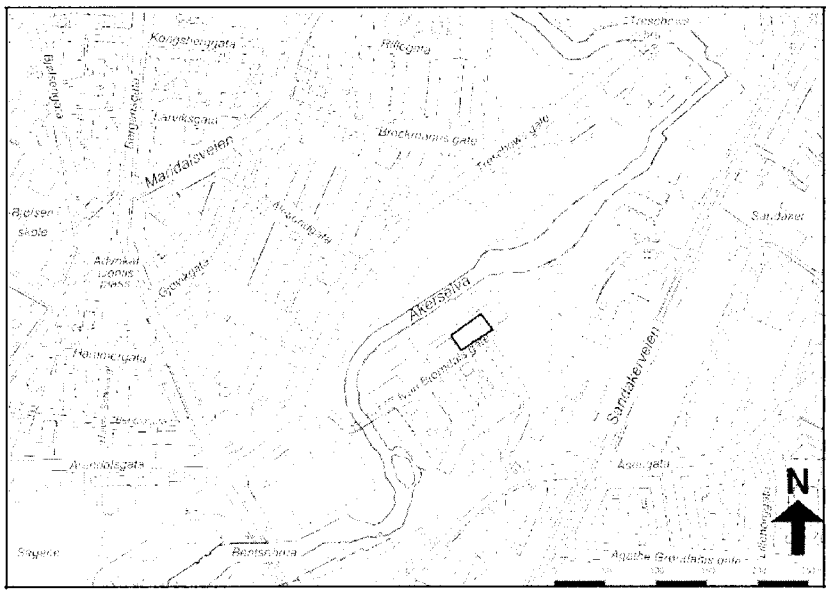

Figur 1: Områdekart med Lilleborg felt A6 avmerket i svart ramme

Reguleringsplanen for Lilleborgområdet ble vedtatt i 1999, S-3727. Felt A6 ble da regulert til byggeområde for bolig/kontor/forretning/bevertning med bebyggelse i 5 etasjer, med boliger i 2. til 5. etasje. Bygningene med feltnummereringen vises i Figur 2 under.

Figur 2: Regulering fra 1999

Figur 3 viser et flyfoto av området. C1 og C2, som vises i Figur 2, uskravert nordøst på området, har blitt bygget i løpet av de siste to årene og er derfor ikke med i flyfotoet. Figur 3 viser felt A6, som er gjenstand for denne reguleringssaken, i rød ramme.

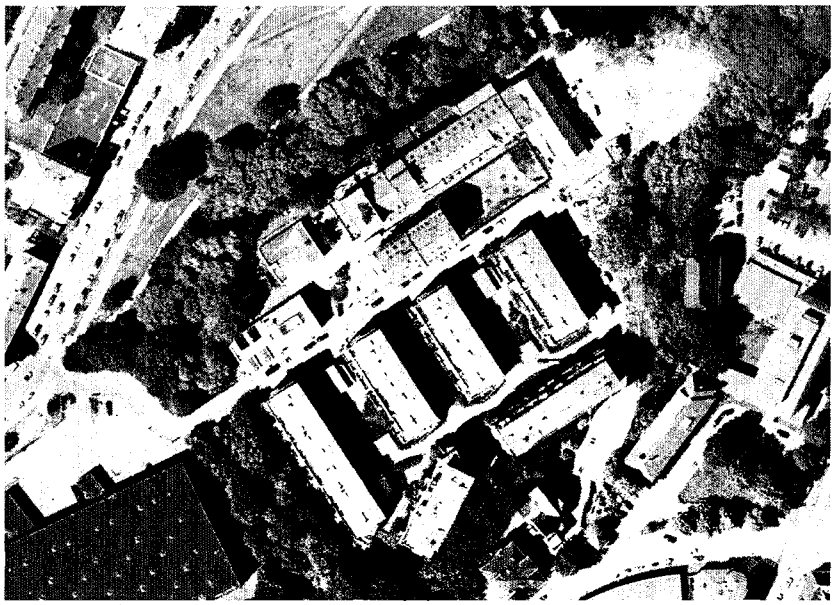

Figur 3: Flyfoto av Lilleborg

I 2007/08 mottok Plan- og bygningsetaten et forslag til revidert reguleringsplan for deler av Lilleborg, som ble sendt ut på offentlig ettersyn. Planforslaget gikk ut på å omdisponere arealbruken slik at felt A6 ikke skulle bebygges, men disponeres som uteareal for barnehagen det var vedtatt at skulle anlegges innenfor Lilleborgområdet. Bydelen ønsket opprinnelig en 4-5 avdelings barnehage, mens barnehagen som ble vedtatt i 1999 var på 2 avdelinger grunnet

begrensede muligheter for uteareal. I forslaget kunne barnehagen utvides til 4 avdelinger ved å bruke området i A6.

Et bygningsvolum tilsvarende det som i henhold til reguleringsplanen skulle bygges på felt A6 ble foreslått omplassert som påbygg og tilbygg til regulert bebyggelse på felt C, som foreløpig ikke var bygget. Barnehagens uteareal var forutsatt å kunne disponeres av områdets barn/beboere til lek og rekreasjon utenom barnehagens åpningstider og være et supplement til nærlekeplasser i tilknytting til boligene. Forslaget ble imidlertid trukket av forslagsstiller i 2009, fordi Riksantikvaren nedla innsigelse mot å øke utnyttelsen til felt C.

Sagenes bydelsutvalg var i sin uttalelse til planforslaget i mot å øke utnyttelsen, grunnet forholdet til Akerselva miljøpark, samt siktlinjer fra Jerusalem bro som da var under planlegging. Bydelen støttet for øvrig omregulering av felt A6 til bruk som uteareal for en 4-avdelings barnehage. Siden saken ble trukket, og det viste seg at det tiltenkte utearealet i skråningen ovenfor felt C1 var uegnet som uteareal for en barnehage, ble bygging av barnehage ikke gjennomført.

Forslagsstiller sendte i 2009 inn rammesøknad for oppførelse av rekkehus med 6 boenheter på felt A6. Ved behandling av byggesaken kom det inn et innbyggerinitiativ fra beboerne i området med krav/forslag om bevaring av byggefelt A6 som uteoppholdsareal. Byutviklingskomiteen ba på bakgrunn av innbyggerinitiativet Byrådet om å legge frem sak om et bygge- og deleforbud med sikte på å regulere området til byggeområde for bebyggelse og anlegg med underformål uteoppholdsareal.

Etter plan- og bygningslovens § 13-1 første ledd, kan kommunen, dersom den finner at et område bør undergis ny planlegging, bestemme at oppretting og endring av eiendom eller tiltak etter lovens § 1-6 og andre tiltak som kan vanskeliggjøre planarbeidet, ikke kan settes i gang før planspørsmålet er endelig avgjort. I vedtak av 17.06.2009, sak 201, har bystyret tildelt byutviklingskomiteen som fast utvalg myndighet etter § 13-1 første ledd om vedtak om midlertidig forbud.

Som en følge av denne saken fattet byutviklingskomiteen følgende vedtak 18.8.2011:

> **Sak 176 Ivan Bjørndals gate 19-20 - Forslag om forbud mot tiltak - (Innbyggerinitiativ Nye Lilleborgs grønne lunge) - Bydel Sagene**
>
> **Vedtak (enstemmig):**
>
> 1. Byutviklingskomiteen vedtar med hjemmel i plan- og bygningslovens § 13-1, 1. ledd midlertidig forbud mot tiltak etter plan- og bygningslovens § 1-6 for eiendommen Ivan Bjørndals gate 19-21, del av gnr 224 bnr 341, som vist på kart datert 05.10.2010.
>
> 2. Byutviklingskomiteen ber om at byrådet i arbeidet med reguleringsplanen tilrettelegger for at området A6 blir allment tilgjengelig og et reelt fellesareal.

Saksframstilling:

Plan- og bygningsetaten har på vegne av Oslo kommune tatt initiativ til å omregulere Lilleborg felt A6 fra bolig, kontor, forretning, bevertning til *bebyggelse og anlegg – annet uteoppholdsareal*, slik at det kan brukes som uteoppholdsareal for Lilleborgs beboere. Forslag til reguleringskart og reguleringsbestemmelser ligger som Vedlegg 1 og 2.

Planområdet har gårds- og bruksnummer 224/341 og er på 580 m^2. Området er ubebygd og brukes i dag til rekreasjon/uteoppholdsareal av barn og voksne. Felt A6 har en sentral beliggenhet i området og omkranses av gammel bevaringsverdig industribebyggelse omgjort til boliger, og nyoppførte boligblokker.

Omreguleringen tar sikte på sikre beboerne i området gode uteoppholdsarealer, da området i dag vurderes høyt utnyttet og med få grønne og fleksible utearealer. Planforslaget innebærer ingen realitetsendring i eksisterende forhold på stedet og vil i tråd med politiske prioriteringer sikre bedre bokvalitet til området.

Planområdet er omkranset av et eldre fabrikkområde med murbygninger fra 1800-tallet. Nærområdet preges av store gamle murstrukturer og høy tetthet. Arealene langs elven preges av gammel industriaktivitet med røtter tilbake til Sagene på 1500-tallet, og er en viktig del av bydelens identitet og historie. Planområdet ligger i dag omkranset av den vernede industribebyggelsen. Dette gir mulighet for et godt og spennende uterom med grønt underlag og gamle murvegger. Plassen styrker Lilleborgs identitet ved å gi rom til og understreke den gamle industribebyggelsen som et blikkfang, fremfor å kapsle inn og skjule den blant annen bebyggelse.

Planområdet har gode lysforhold, er ikke utsatt for trafikkstøy og ligger verken i gul eller rød støysone. Med begrenset antall utearealer i nærområdet har det stor verdi som stilleområde. Miljøparken, i umiddelbar nærhet, faller inn i både gul og rød støysone. Byggefelt A6 er den eneste grønne avgrensingen i umiddelbar nærhet og brukes i dag til rekreasjon av voksne og barn. En omregulering vil sikre et egnet uterom for barns lek og aktivitet. Planområdet er tilgjengelig for alle brukergrupper og en omregulering vil ikke endre dagens situasjon.

Uttalelser fra andre etater, eier og beboere

Feltet eies av NCC Utvikling AS, som også har stått for den øvrige utbyggingen av Lilleborg. Advokatfirmaet Torkildsen, Tennøe & Co, på vegne av NCC Bolig AS, påpeker i sin kunngjøringsuttalelse at det ikke er forsvarlig med en omregulering slik som varslet. Det bemerkes også at det ikke foreligger bruksrettigheter til det aktuelle arealet for andre enn grunneier. Videre argumentasjon er i tråd med tidligere momenter i saken der utbygger på sin side ønsker å bebygge arealet og mener uteoppholdsarealene er tilfredsstillende - og at man skal utnytte tomten i tråd med vedtatt regulering fra 1999. Utbygger ser ikke behovet for uteoppholdsarealet det ønskes å ivareta gjennom en omregulering. Firmaet har varslet erstatningskrav på 15 millioner kroner for tap som følge av manglende mulighet for utbygging etter dagens reguleringsplan.

Styret i Lilleborg A3 sameie støtter fullt ut en omregulering av området A6 - slik at den grønne lungen blir bevart. De hevder bl.a. at utbygger selv har brukt grøntområdet A6 som et salgspoeng når de har solgt leiligheter til nye beboere på Lilleborg og at noen beboere har kontrakt med utbygger der det eksplisitt er lovet at A6 skal forbli ubebygget. De fremhever også allmennhetens innsyn til verneverdig bebyggelse som viktig, foruten økt livskvalitet ved å ha en grønn lunge for lek og opphold av beboere i alle aldre.

Byantikvaren anbefaler forslaget til planendring. Den omkringliggende bebyggelsen på nordsiden av Ivan Bjørndals gate er i all hovedsak regulert til spesialområde bevaring. Det er av stor verdi for den verneverdige bebyggelsen at Ivan Bjørndals gate 19, felt A6, beholdes åpent.

Plan- og bygningsetaten registrerer interessekonflikten mellom utbygger og beboere i området. Plan- og bygningsetaten vurderer planforslaget som nødvendig, i tråd med Byutviklingskomiteens vedtak om midlertidig forbud mot tiltak, for å sikre gode uteoppholdsarealer.

Forhold til overordnede planer og retningslinjer
Planforslaget er i henhold til Rikspolitiske retningslinjer for barn og unge, som legger vekt på å skape omgivelser som gir rom for fantasibasert lek, samvær og fysisk utfoldelse. Lilleborg og felt A6 ligger også innenfor KDP Akerselva miljøpark, som skal sikre et gjennomgående grøntdrag langs Akerselva og bevaring av verneverdig bebyggelse langs elva. Planen krever at premissene for elveparken legges til grunn i planleggingen. Forslaget er ikke i samsvar med Kommuneplan 2009, som viser gjeldende regulering. Det er i samsvar med KDP 13 Indre Oslo, som tar for seg utviklingen av områdene innenfor Ring 3 og i planteksten påpekes det at en del av fortettingen som har skjedd, har for høy utnyttelse og for dårlige miljøkvaliteter.

Bydelsdirektørens vurdering

Bydelsdirektøren støtter en omregulering av Lilleborgs felt A6 for å sikre området som uteoppholdsareal for de omkringliggende boligene. Forslaget er, som nevnt i saksfremstillingen over, i henhold til Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen. Blant annet skal det i følge retningslinjenes § 5 b finnes arealer hvor barn kan utfolde seg og skape sitt eget lekemiljø i nærmiljøet.

Forslaget sikrer også bestemmelsene fastsatt i KDP Akerselva miljøpark. Kommunedelplanen fremhever bevaring av Lilleborg fabrikker i bestemmelsene til delområde 4 og har for øvrig følgende hovedmål (utdrag):

Viktige kulturtrekk og tradisjonelt bo- og arbeidsplassmiljø, i første rekke representert ved de førindustrielle og industrihistoriske bygningsmiljøene knyttet til elva skal bevares. Videre byutvikling skal bygge på disse tradisjonene og tilføre Miljøparken nye kvaliteter. Gammel og ny bebyggelse skal sammen med landskap og vegetasjon danne et variert og harmonisk landskaps- og byrom rundt elva.

Figur 4 under viser et bilde av felt A6 og de bevaringsverdige bygningene bak og rundt plassen. Området har et fint samspill av bygg fra forskjellige tidsepoker. Bydelsdirektøren støtter Byantikvaren, innbyggerinitiativet og øvrige instansers argumenter for å holde felt A6 åpen, for å fremheve disse historiske og identitetsskapende elementene i boligområdet og miljøparken.

Figur 4: Felt A6 med de historiske fabrikkbygningene i bakgrunnen

Bydelsadministrasjonen har til en viss grad forståelse for utbyggers frustrasjon ved å bli pålagt omregulering av arealet, slik at de ikke får den planlagte inntjeningen som beregnet ved bolig- og næringsutbygging. På en annen side "slapp" utbygger å bygge barnehage med tilhørende uteoppholdsarealer grunnet mangel på egnede uteområder, noe som kunne ha vært unngått med bedre planlegging og disponering av arealene. Det er uheldig at et nytt boligområde med flere hundre leiligheter ikke har fått egen barnehage med lekeområde som er tilgjengelig for publikum utenom åpningstiden. Selv om Lilleborg ligger i tilknytning til Akerselva miljøpark har beboerne behov for private, grønne og trygge oppholdsarealer, spesielt med tanke på lek og utfoldelse for barn.

Bydelsadministrasjonen må i denne saken gå ut fra at kommunen ved Plan- og bygningsetaten har oversikt over de juridiske forholdene som advokat Torkildsen, Tennøe & Co omtaler i sitt brev på vegne av gårdeier. Det må være en forutsetning for omreguleringen at beboerne får bruksrett til felt A6.

Forslag til vedtak:

1. Bydelen støtter en omregulering av Lilleborgs felt A6 for å sikre området som uteoppholdsareal for de omkringliggende boligene. Forslaget er i henhold til Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen. Det sikrer også bestemmelsene fastsatt i KDP Akerselva miljøpark, om bevaring av Lilleborg fabrikker og tradisjonelle bo- og arbeidsmiljø ved elva, der "gammel og ny bebyggelse sammen med landskap og vegetasjon skal danne et variert og harmonisk landskaps- og byrom rundt elva". Felt A6 bør være et åpent område for å fremheve de tilgrensende historiske og identitetskapende elementene i boligområdet og miljøparken.

2. Det er uheldig at et nytt boligområde med flere hundre leiligheter ikke har fått egen barnehage med lekeområde som er tilgjengelig for publikum utenom åpningstiden. Dette var fastsatt i de opprinnelige reguleringsbestemmelsene fra 1999. Selv om Lilleborg ligger i tilknytning til Akerselva miljøpark har beboerne behov for private, grønne og trygge oppholdsarealer, spesielt med tanke på lek og utfoldelse for barn.

3. Bydelen forutsetter at beboerne på Lilleborg ved en omregulering får bruksrett til felt A6.

BYDEL SAGENE

Helge Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:
1. Forslag til reguleringskart
2. Forslag til reguleringsbestemmelser

TEGNFORKLARING

PBL. KAP. 12 REGULERINGSPLAN

BEBYGGELSE OG ANLEGG

Annet uteoppholdsareal

LINJE- OG PUNKTSYMBOLER

Planens avgrensning (vist ca. 0.5m utenfor juridisk linje)

Formålsgrense

ANNEN INFORMASJON

Eksisterende eiendomsgrense

Regulering som oppheves

IVAN BJØRNDALS GATE 19, LILLEBORG
Planforslag til offentlig ettersyn - detaljregulering
for gnr. 224 bnr. 341

Geodetisk grunnlag: EUREF89 - UTM sone32
Høydegrunnlag: Oslo lokal
Utrekksdato baskart: 09.11.12
Kilde: FKB-A - ajour 16.11.2011
Målestokk: 1:500
0 5 10 15 20 25
N

Forslagsstiller: Plan- og bygningsetaten	Tegn.nr.: RAP-201208937		Saksbeh./tegn.: JAKR/SUKR
	Dato: 11.12.2012	Rev.:	Rev. 2:
Kvalitetssikring av plankart før vedtak	Dato:	Signatur:	

Saksbehandling i følge plan- og bygningsloven	Dato	Saksnr.	Signatur
Plan- og bygningsetatens vedtak om utleggelse til uff.ettersyn		201208937	
Tidsrom for utleggelse til offentlig ettersyn		201208937	
Bystyrets vedtak			
Kunngjøring av vedtak			

Plan- og bygningsetaten

Oslo kommune
Vahls gate 1 0187 Oslo Telefon: 02 180

REGULERINGSBESTEMMELSER

FORSLAG TIL REGULERINGSBESTEMMELSER FOR:
Ivan Bjørndals gate 19, Lilleborg
Del av gnr.224 bnr.241

§ 1 Området reguleres til:
Bebyggelse og anlegg - annet uteoppholdsareal

§ 2 Avgrensning
Det regulerte området er vist på plankart merket RAP-201208937 og datert 11.12.2012.

§ 3 Bebyggelse og anlegg – annet uteoppholdsareal
Felt A6 skal være felles for beboerne på A, B og C feltene i gjeldende reguleringsplan,
Gnr 224 Bnr 193/377/378/379/380/381/382/384/385/386/397/399/401

§ 4 Utforming
Felt A6 skal fungere som et grønt rekreasjonsareal for beboerne. Noe beplantning i randsonene kan tillates, men feltet skal primært sikre et åpent og fleksibelt grøntareal. Sykkelparkering og boder tillates ikke oppført på feltet.

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 06.02.2013

Saksmappe: 2008/532

Saksbeh: Camilla Skjerve-Nielssen

Arkivkode: 512.1

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Kultur- og nærmiljøkomiteen	13.03.2013
Bydelsutvalget	21.03.2013

Sandakerveien 72 - detaljregulering til offentlig ettersyn

Sammendrag
Sandakerveien 72 foreslås regulert til bebyggelse og anlegg, boligbebyggelse, samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur – kjøreveg, fortau og gangveg. Hensikten med planen er å tilrettelegge for nye boliger i et transformasjonsområde. Eksisterende industri rives for å erstattes med boliger i inntil 6+1 etasjer, med totalt 68 leiligheter. Bydelsdirektørens anbefaler planforslaget, med visse forbehold om blant annet terrengjustering for uteoppholdsarealer og leiligheter, samt plassering og størrelse på torg/møteplass.

Bakgrunn for saken
Bydelsadministrasjonen uttalte seg om planinitiativet i mai 2011, og hadde da følgende bemerkninger (hele uttalelsen kan leses i Vedlegg 1):

- Leilighetene må være gjennomgående.
- Leke- og oppholdsarealer må ha gode lysforhold og egne seg til aktiviteter, ballspill mm.
- Hoveddelen av felles uteareal bør være på terreng og det anbefales et uteareal på minimum 25 % av BRA.
- Det må tas hensyn til universell utforming og livsløpsstandard i utformingen.
- Bystyrets vedtatte leilighetsnorm må følges.
- Høyder må ligge innenfor anbefalte høyder i KDP Akerselva miljøpark, dvs. maks 5+1 etasjer.
- Det må etableres en tverrforbindelse over eiendommen som knyttes til regulert felles gangareal i Lillogata 3 og Akerselva miljøpark.
- Det må vurderes om det kan etableres barnehage på eiendommen.

Bydelen har i samarbeid med forslagstillers arkitekt og Bestillerenhet for barnehager i Byrådsavdeling for kultur og utdanning siden vurdert eiendommen som lite egnet for etablering av barnehage, grunnet dens begrensede størrelse og forholdsvis lave antall nye leiligheter.

Bydelen ble i tillegg oversendt oppdaterte skisser fra arkitekten i september 2011, og anmodet om å avgi en forhåndsuttalelse. På bakgrunn av tegningene avga bydelsadministrasjonen en uttalelse med følgende bemerkninger (hele uttalelsen kan leses i Vedlegg 2):

- Forslagsstiller og arkitekt har funnet gode løsninger for utbygging av eiendommen.
- Forslagets uteoppholdsarealer, med gangveier, takterrasser, torg og plass til lek på terreng, er tilfredsstillende.
- Leilighetsfordeling, utforming og lysforhold er gode.
- Byggenes volumer og plassering på eiendommen er også tilfredsstillende.
- Byggehøydene er noe i overkant av Bydelens anbefalinger, og vi mener derfor at bygget nord på tomten bør reduseres med én etasje (fra 7+1 til 6+1).

Saksframstilling
Beskrivelsen av planforslaget er et utdrag fra forslagsstillers planbeskrivelse. Plan- og bygningsetatens og bydelsdirektørens vurdering følger i kapitlene etter planbeskrivelsen. Forslag til reguleringskart og –bestemmelser ligger som henholdsvis Vedlegg 3 og 4.

Eksisterende situasjon
Sandakerveien 72 er en av flere eiendommer i kvartalet Sandakerveien, Treschows gate, Lillogata og Lille O som defineres som et transformasjonsområde fra industri til boliger. Området grenser til Akerselva miljøpark mot vest og Sandakerveien mot øst. Flyfoto av dagens situasjon vises i Figur 1 under.

Sandakerveien 74 og Lillogata 3, som ligger rett nord for planområdet, er ombygd til boliger og har etablert en barnehage midt i kvartalet, med utearealer inntil planområdet. Tidligere Idun Industrier er omregulert til boliger og har nylig blitt ferdigstilt. Naboeiendom mot syd er nylig pusset opp og vil fortsatt fungere som næringseiendom i overskuelig fremtid.

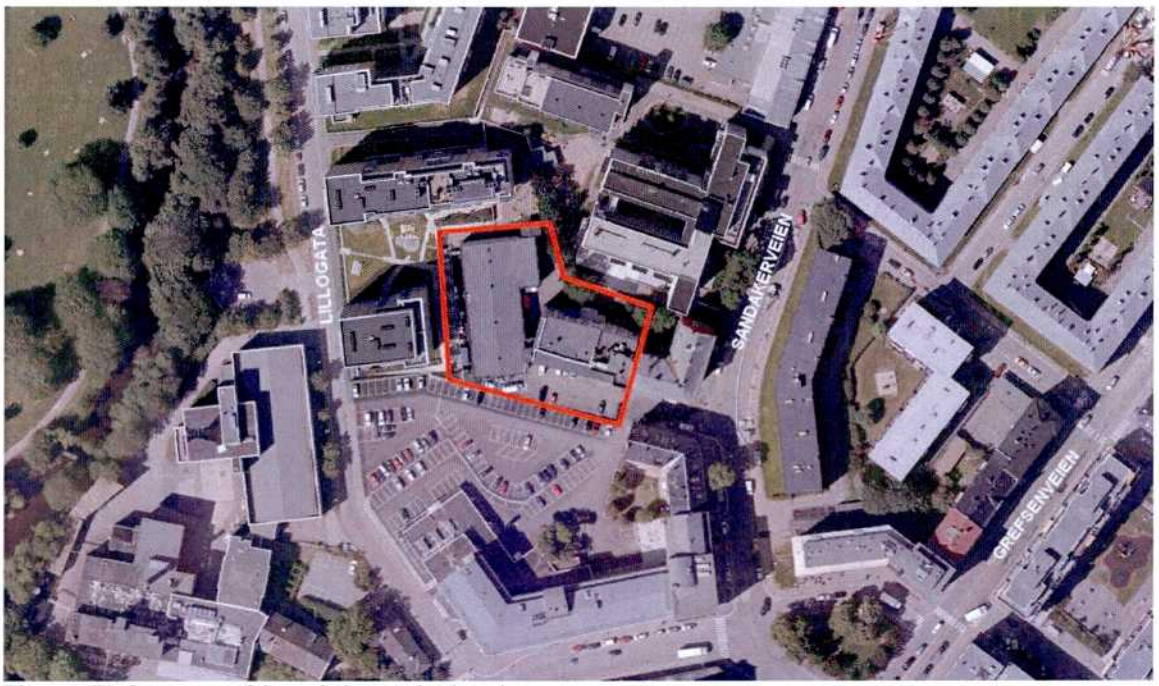

Figur 1: Flyfoto av området - eksisterende situasjon

Planområdet omfatter en tomt på 3091 m^2 i storkvartalet Sandakerveien, Treschows gate og Lillogata, samt en del av Sandakerveien 64-66 og veisnutten mellom Sandakerveien 72 og Sandakerveien, til sammen 3598 m^2. Sandakerveien 72 består av industribebyggelse i to og fire etasjer, sannsynligvis fra tidlig 1950-tall. Dagens bruksområde er til vaskeri, renseri og lager, samt asfalterte utearealer til parkering og næringstrafikk. Plantegning av eiendommen vises i Figur 2 og foto av eksisterende situasjon sett fra Sandakerveien i Figur 3.

Terrenget på eiendommen synker syd- og vestover med fem meter fra Sandakerveien. Det er ytterligere tre meter fra platået og ned til Lillogata. Grønnstrukturen i nærområdet består hovedsakelig av Akerselva miljøpark, med store trær langs elvebredden, samt en beplantet trerekke langs Lillogatas vestside.

Eksisterende innkjørsel til planområdet er fra Sandakerveien, som treffer tomtas sørøstlige hjørne. Adkomstveien er kommunens eiendom og gir kjøreadkomst til planområdet og naboeiendommer mot

syd, syd øst og øst. Naboeiendom i syd, Sandakerveien 64, er den klart største, og benyttes til næring og generer mest trafikk. Det er ikke gjennomkjøring til Lillogata. Planområdet er inngjerdet slik at gangforbindelse mellom Akerselva- Lillogata 3 og Sandakerveien er hindret.

Figur 2: Plantegning av eksisterende situasjon

Figur 3: Eksisterende situasjon. Sandakerveien 72 er de hvite byggene som er merket med rød pil, og parkeringsplassen foran.

Regulering

Området foreslås regulert til byggeområde for bolig, fellesområde lek, privat gangvei og fellesområde for vei. Eksisterende bebyggelse rives. Nytt boligbygg med parkering og boder i kjeller oppføres i to bygningsvolumer som lamell, med totalt 68 leiligheter. Plantegning av mulig fremtidig situasjon kan sees i Figur 4 under.

Høyder, utnyttelse og plassering

Høyder på bebyggelsen tar utgangspunkt i antall etasjer som finnes i nærområdet og avtrappes etter omgivelsene. Storkvartalet og gesimshøydene på byggene faller fra nord til sør. Nabotomten mot vest og nordvest, Lillogata 3 A og 3 B-D, har en kote på +113,3 (6+1 etasjer) og Sandakerveien 74 mot nordøst har kote på 118,5 (6 etasjer), Sandakerveien 70, det røde bygget som grenser mot Sandakerveien, har gesimshøyde på 108. Tomten faller fra nord til sør fra kote 95 til 92. Gesimshøyden på 5.etasje i blokken inntil eksisterende bebyggelse er kote 107,3 og legger seg under gesimshøyde til nabobygget Sandakerveien 70. Bygget har i tillegg en inntrukket etasje, og trappes opp til 6+1 etasjer mot vest. Topp kote på 113,0 er lavere enn Lillogata 3 med kote 113,3. Bygget nord på tomta får en kote på 113,0 (6+1 etasjer) og blir en megler mellom høydene på Lillogata 3 og Sandakerveien 74. Øverste etasje er inntrukket 3 m mot øst, nord og sør, samt 8 m mot vest. På sørblokka skal de to øverste etasjene være inntrukket 1,5 m fra bygningsliv.

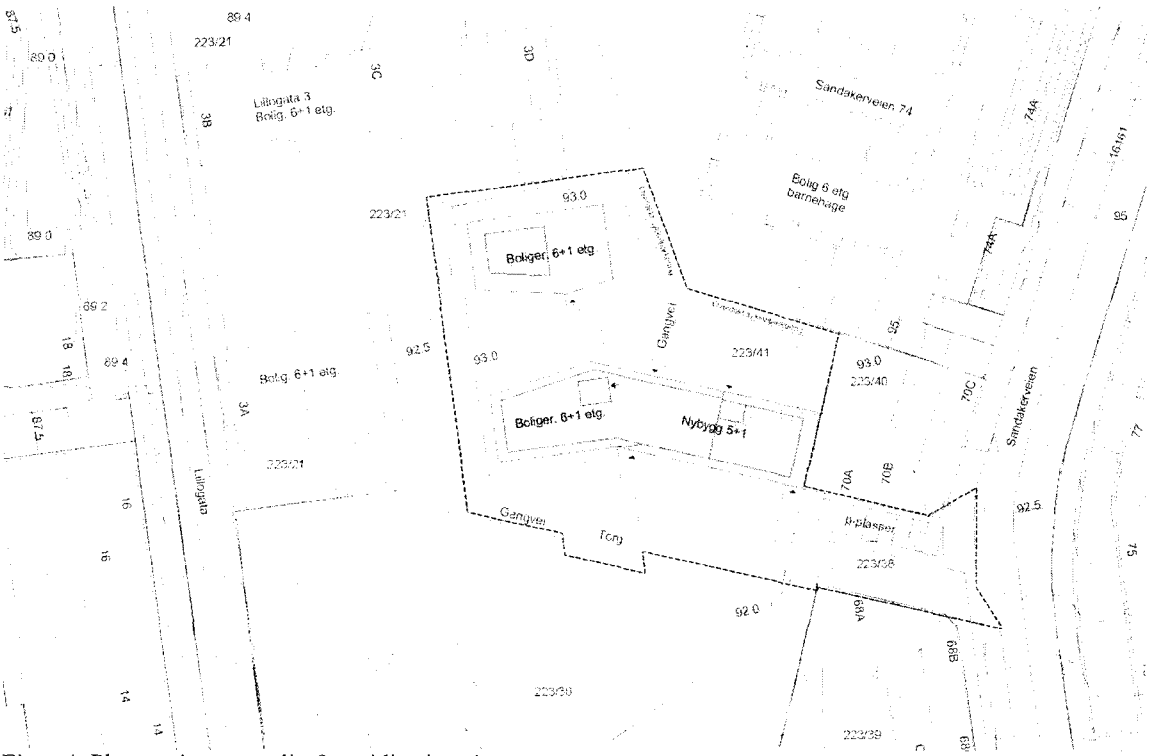

Figur 4: Plantegning av mulig fremtidig situasjon

Nybygget i sør følger Sandakerveien 70s eksisterende fasadeliv og gjør en knekk for å ta opp retningen fra Lillogata 3 mot vest. Dette gir et plassdannende rom på bebyggelsens sørside, som benyttes som felles uteareal/lekeplass. Et mindre nybygg legges mot nordvest som overgang til lamellstrukturen og følger retningen til Lillogata 3.

Gangadkomst til blokkene skjer via et høyt portrom over fire etasjer, som gir visuell kontakt gjennom planområdet. Portrommet benyttes som fellesområde / kjørbar gangvei til arealet nord på tomta, som en atkomst for ambulanse, brann og flyttebiler fra Sandakerveien til eiendommen og til nabo

Lillogata 3. Portrommet kan sees i forslagsstillers illustrasjon i Figur 9. Gangveien kan benyttes som forbindelse videre i storkvartalet der høydeforskjellene tillater det.

Leilighetsfordeling og –utforming
Sammensetning av leiligheter er fordelt som følger:

12 stk små leiligheter mellom 40 og 50 m^2
21 stk mellomstore leiligheter mellom 50 og 80 m^2
35 stk store leiligheter over 80 m^2

Dette er i tråd med Bydel Sagenes leilighetsfordeling. Denne sammensetningen gir mulighet for variasjon i leilighetsstørrelser og – typer, noe som er allment akseptert som et kriterium for å etablere et variert og stabilt bomiljø. De fleste leilighetene er gjennomgående, og ingen er ensidig orientert mot nord. Leiligheter i nederste plan i sydblokk er toplansløsninger med private forhager i forbindelse med terrasser.

Etter innspill fra samråd har vi valgt å sette gjennomlys i leilighetene som en viktig faktor. De fleste leiligheter får lys fra to eller flere sider. Ingen leiligheter vender kun mot nord. Byggene er også vinklet for å ivareta siktlinjer for leiligheter.

Uteoppholdsarealer
20 % av BRA skal ifølge normer for felles leke- og uteoppholdsarealer for boligbygging i indre Oslo avsettes til leke- og oppholdsareal. Dette utgjør for prosjektet ca.1160 m^2. Av disse skal 60 % anlegges på terreng. Dette utgjør 700 m^2 med leke og oppholdsareal som anlegges på terreng på tomtens sørvestre del, her finnes optimale sol og lysforhold.

Hele tomtens uteoppholdsareal er på 1310m^2. Prosjektet får i tillegg takterrasser med areal på ca 550 m^2. Gårdsrommet beplantes som et grøntområde. Dette opparbeides til uteoppholdsarealer med direkte atkomst fra både leiligheter og trapperom. Utearealet opparbeides med gangarealer, lekearealer og rekreasjonsarealer med et grønt preg og universell utforming. Det vil bli en glidende overgang med utearealene i Lillogata 3 og Akerselva miljøpark.

Uteoppholdsarealene vil få gode solforhold fra sør og vest. Bakgården i nord har redusert solkvalitet. Planskissen medfører vesentlig økt grøntareal i planområdet.

Det etableres gangveier gjennom området som kan fungere som snarvei både øst- vest og nord- sør gjennom kvartalet. Det blir også lagt opp til torg/møteplass for offentligheten midt i kvartalet, i samspill med naboeiendom mot syd.

Universell utforming
Prosjektet viser at prosjektets utearealer kan være universelt utformet med tanke på atkomst til trappeoppganger fra både gate og gårdsrom. Alle leilighetsplaner tegnes etter prinsipp for universell utforming. Fra parkeringsanlegget er det tilgang til alle trappeoppgangene, og alle etasjene inklusive takterrasser har atkomst via heis.

Trafikkforhold og parkering
Eksisterende avkjørsel mellom Sandakerveien 72 og Sandakerveien (gnr/bnr 223/38) kjøpes opp av Sandakerveien 72 og Sandakerveien 64-66. Det etableres avkjørsel til området med 4 m bredde, samt parkeringsplasser på terreng mot nord. Det opparbeides gangvei til Lillogata 3, åpen for allmenn ferdsel, slik at det blir gangforbindelse fra Sandakerveien til Akerselva.

Innkjørsel til parkeringskjeller etableres fra felles avkjørsel fra Sandakerveien og inn i bygget via rampe. Dette frigjør planområdet fra biltrafikk slik at det etableres et bilfritt utemiljø.

Parkering foregår i parkeringskjeller og den har 53 plasser i henhold til parkeringsnormen. Sykkelparkering etableres i bakgård inntil støttemur mot nabobebyggelse i henhold til normkrav, samt i parkeringskjeller.

Trafikksikker ferdsel fra planområdet via eksisterende gangvei i storkvartalet til skole og barnehage samt friområde er sikret i dagens situasjon.

Håndtering av overvann

Overvannsnettet er belastet ved dagens bruk, og overvann skal ved innsending av søknad om tiltak planlegges i størst mulig grad håndtert på egen grunn. Etablering av takterrasser med "grønne tak" vil bidra til dette.

Overordnede planer

Eiendommen ligger innenfor KDP for torg og møteplasser, som krever etablering av torg/møteplass ved utvikling. Eiendommen ligger ikke innenfor KDP for Akerselva miljøpark, men må ses i sammenheng med hele kvartalet den er en del av, og som inngår i miljøparken.

Illustrasjoner

Figur 5-10 viser noen av forslagsstillers illustrasjoner, med bydelsadministrasjonens forklaringer og kommentarer. Figur 5 viser situasjonsplan med gangveier og private og felles uteoppholdsarealer inntegnet. Innkjørsel til parkeringskjeller er fra Sandakerveien, over den felles eiendommen mot øst, og ned mot nord under nybygget, merket i grått på tegningen. Fordi leilighetene er foreslått bygget på lokk over parkeringskjelleren blir det en høydeforskjell på 1 m mellom uteoppholdsarealet mellom blokkene og uteoppholdsarealet mot vest, og det er foreslått å etablere en trapp mellom disse.

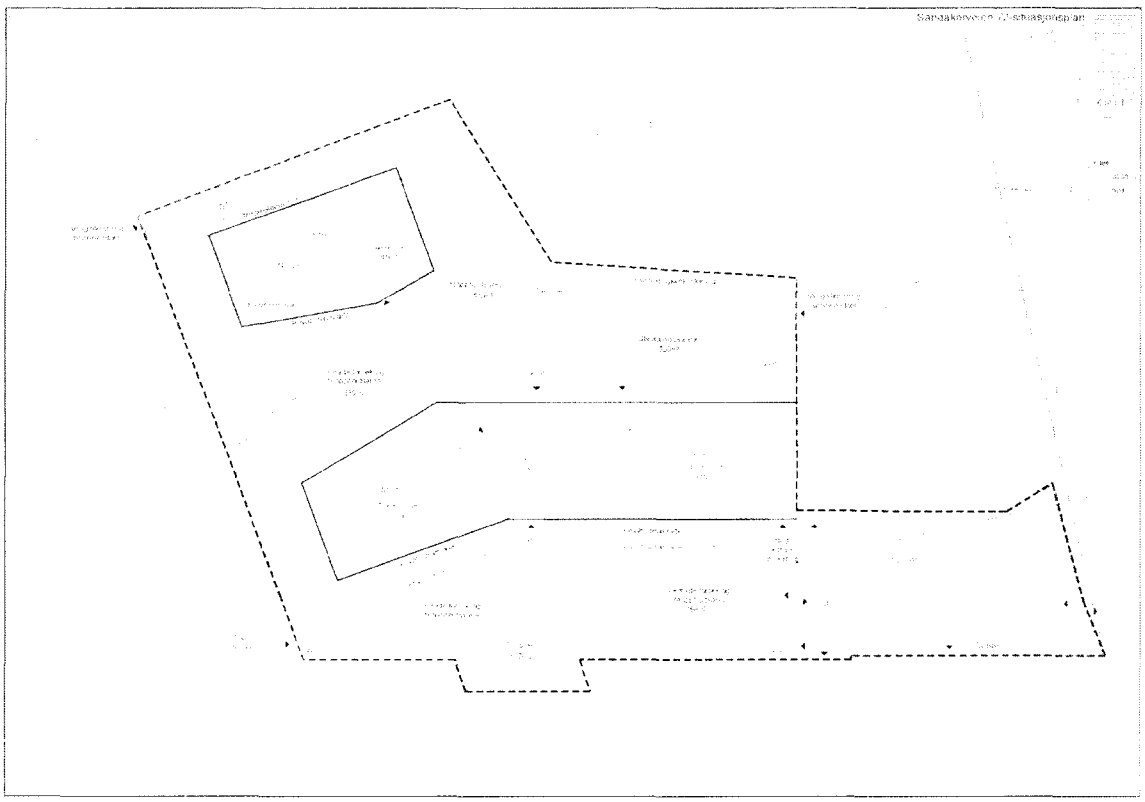

Figur 5: Situasjonsplan

Figur 6 viser parkeringskjelleren med parkeringsplasser og bodareal, samt underetasjen til de åtte leilighetene mot sør. Feltene sør for leilighetenes underetasje er disse leilighetenes private uteoppholdsarealer, som ligger under bakkeplan. Disse er merket i lysegrønt og mørkegrønt i Figur 5.

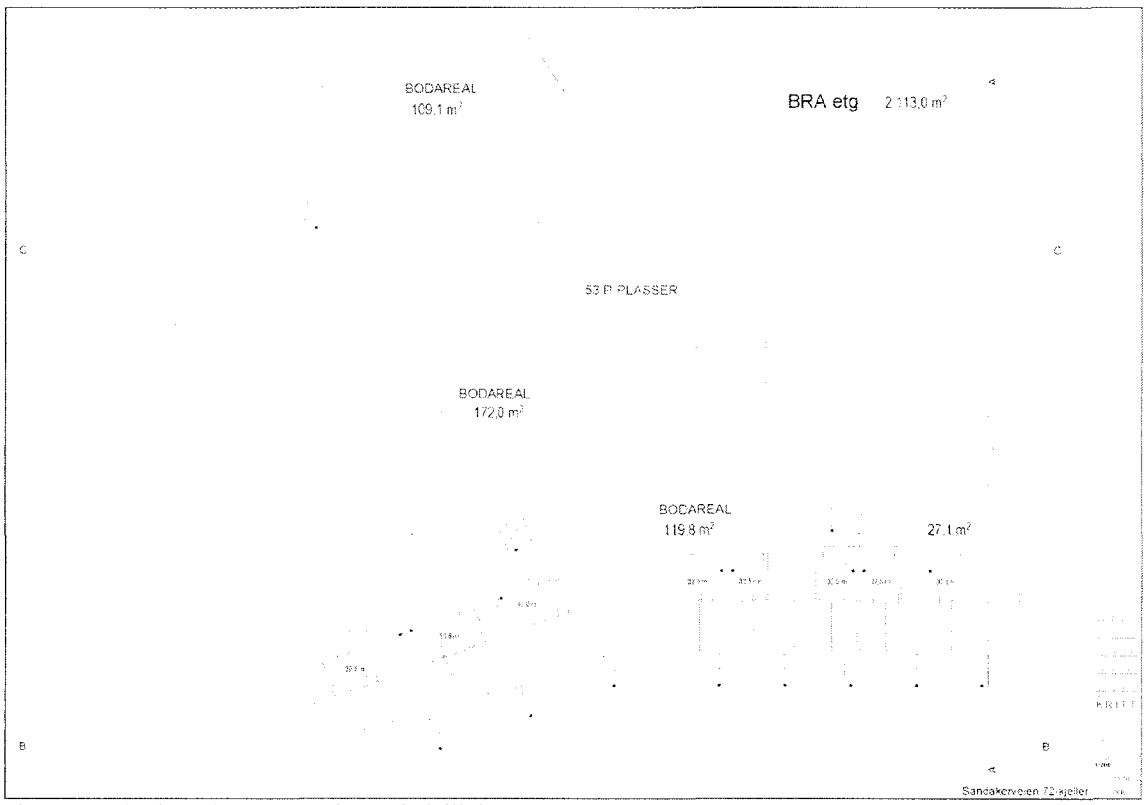

Figur 6: Parkeringskjeller og underetasje leiligheter

Figur 7 viser leilighetens 1. etasje. Inngangspartiene er fra den indre gården. Det er kun to leiligheter som ikke er gjennomgående i denne etasjen, og disse vender mot sør (merket i gult og rosa). Leilighetene i blokka mot sørøst har egne inngangspartier på bakkeplan. Leilighetene i de øvrige etasjene har litt andre planløsninger, siden disse leilighetene kun går over ett plan, men de fleste er tosidige eller gjennomgående, og ingen vender kun mot nord eller øst.

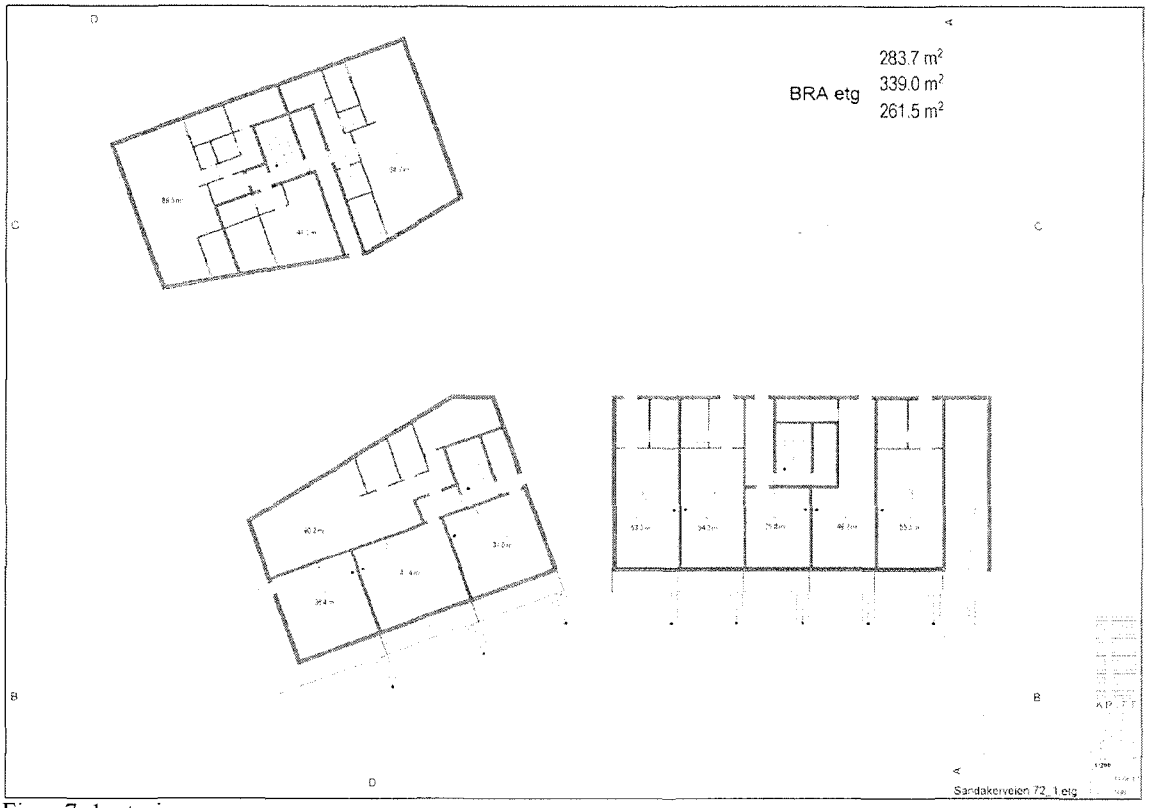

Figur 7: 1. etasje

Figur 8 og Figur 9 viser to illustrasjoner i perspektiv, hvor Figur 8 viser forslaget sett fra vest mot øst og Figur 9 viser forslaget sett fra parkeringsplassen til nabobygget i sør. Figur 8 er imidlertid ikke helt riktig framstilt, spesielt når det gjelder uteoppholdsarealene og høydeforskjellene her. Man kan se høydeforskjellen mellom de private og offentlige uteoppholdsarealene mot sør (på høyre side av bildet), men høydeforskjellen mot vest (foran på bildet) er ikke vist. Sørblokka er også vist med 6+1 etasjer, selv om den egentlig også har en underetasje som er delvis i parkeringskjelleren og delvis ut mot sør til det nedsenkede private uteoppholdsarealet. Helt til høyre i bildet kan man se den foreslåtte parkeringsplassen mot Sandakerveien.

Figur 8: Forslagstillers illustrasjon - sett fra vest mot øst

I Figur 9 under kan man se inngangsportalen som går over fire etasjer, samt innkjørselen til parkeringskjelleren til venstre for det røde bygget i Sandakerveien 70.

Figur 9: Forslagsstillers illustrasjon - sett fra sør mot nord

Figur 10 viser et bilde av en modell, og man kan her se byggenes høyder i forhold til den eksisterende bebyggelsen.

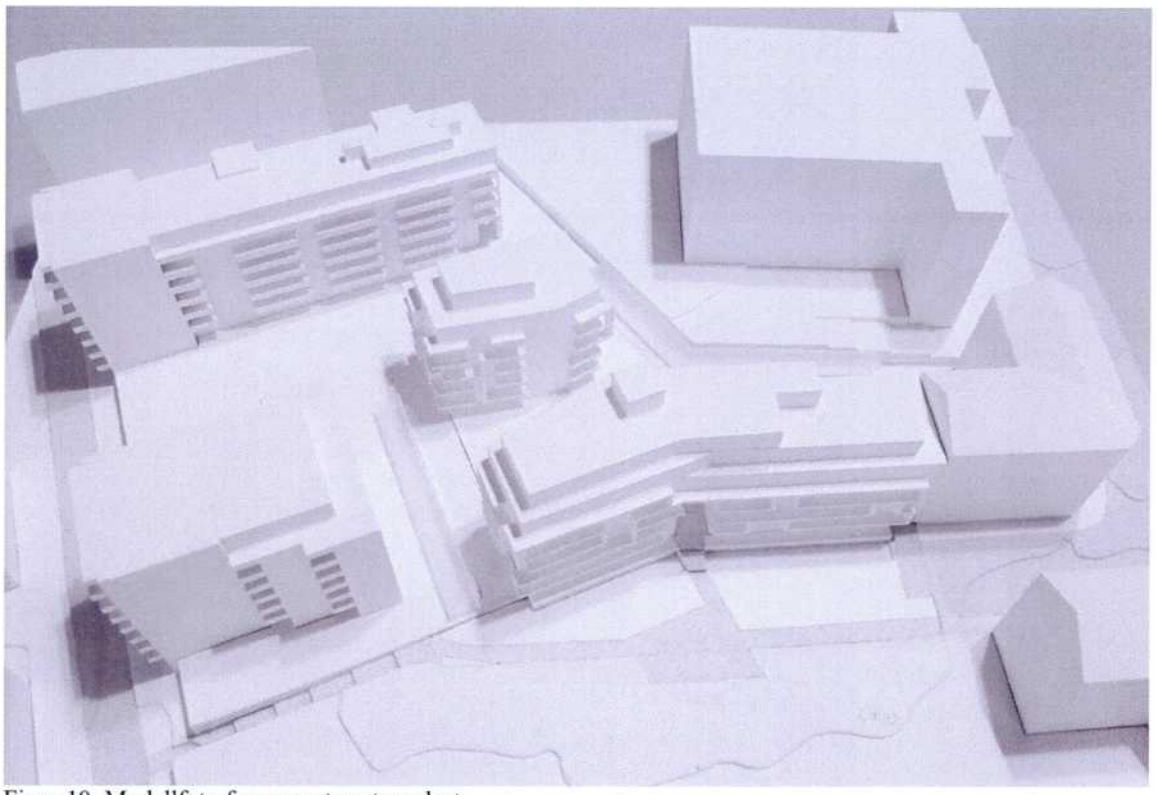

Figur 10: Modellfoto fra sørvest mot nordøst

Solstudie

Figur 11-14 viser noen bilder fra forslagsstillers solstudie, med nybyggene merket i rødt og barnehagen i Sandakerveien 74 inntegnet i gult. Figur 11og Figur 12 er tatt kl 12 og 15 ved vårjevndøgn, mens Figur 13 og Figur 14 er tatt henholdsvis 1.mai og ved sommersolverv.

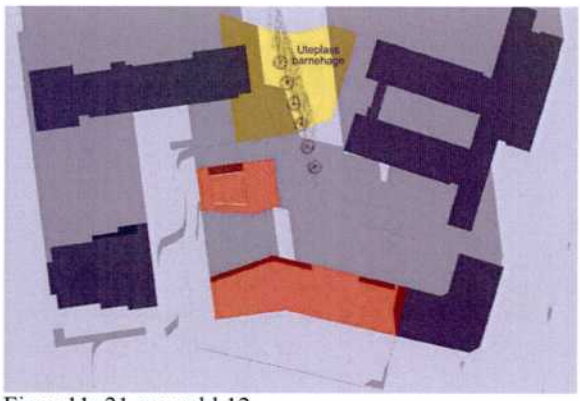

Figur 11: 21. mars kl 12

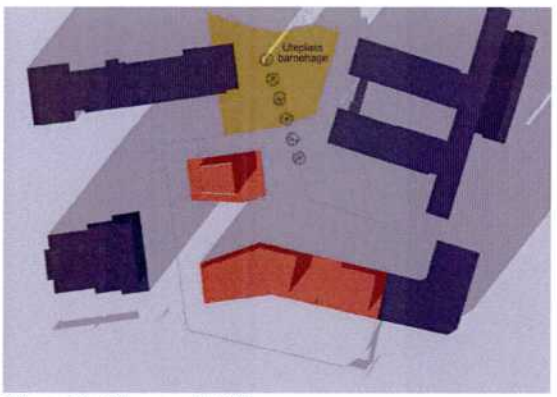

Figur 12: 21. mars kl 15

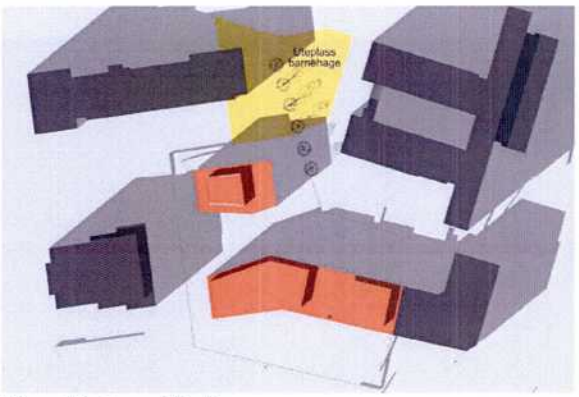

Figur 13: 1. mai kl 15

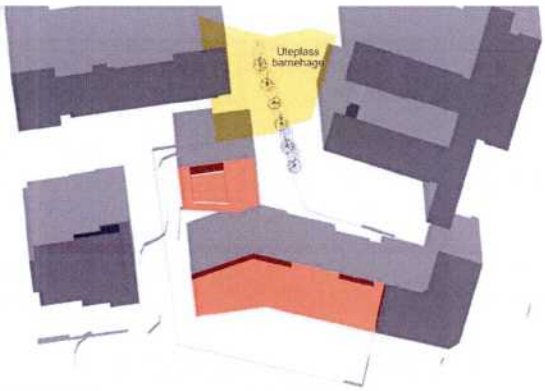

Figur 14: 21. juni kl 12

Solstudien viser at uteoppholdsarealet mellom byggene vil være skyggelagt store deler av året og døgnet. Barnehagen får litt mer skygge av nybygget mot nord, men vil fremdeles ha en god del sol på uteoppholdsarealet på dagen på vår og høst. På sommeren vil barnehagen ha ganske gode solforhold.

Plan- og bygningsetatens vurdering

Følgende tekst er et sammendrag av PBEs vurdering av planforslaget. Kommentarene er merket i bokstaver for å kunne referere til dem i bydelsdirektørens vurdering.

a) Omregulering fra industri til boliger i et omstillingsområde er i tråd med overordnete planer og rikspolitiske retningslinjer.

b) Området er i KDP for torg og møteplasser markert som område hvor torg/møteplass skal etableres ved byutvikling. Kvartalet er av en slik størrelse at etaten mener det bør sikres en felles plass innenfor de to eiendommene i syd. Plassen sikres i reguleringsplanen, og plassens areal fordeles mellom Sandakerveien 72 og Sandakerveien 64-66. Plassen bør være større enn den som er vist og ha kvaliteter som inviterer til opphold. Plassen er solrik og den må kunne møbleres på en god og bruksvennlig måte.

c) Etaten kan ikke anbefale at gårdsrommet mot nord heves på lokk. Terrenget heves fra k 92,0 sør for bebyggelsen til k 93,0 i gårdsrommet. Gårdsrommet vil få fall på inntil 1 m for å møte eksisterende terreng. Etaten mener at parkeringskjelleren og lokket bør senkes i forhold til eksisterende terreng for å unngå høydeforskjeller.

d) Eiendommen ligger ikke innenfor KDP for Akerselva miljøpark, men må ses i sammenheng med hele kvartalet den er en del av, og som inngår i miljøparken. Planforslaget vil forbedre siktlinjer til miljøparken for bakenforliggende bebyggelse og etablere grønne utearealer hvor det i dag er asfalterte flater.

e) Utearealet i gårdsrommet vil i stor grad ligge i skygge midt på dagen. Noe sol vil slippe inn mellom Lillogata 3 og ny bebyggelse om ettermiddagen. For å sikre gode skjermede lekearealer i gårdsrommet bør disse anlegges på solfylt areal mot vest. Planforslaget viser en portal over 4 etasjer inn til gårdsrommet som vil slippe inn lav sol fra sør og som vil være en positiv kvalitet med hensyn til utsyn fra leiligheter og uterom. Portalen bør sikres i bestemmelsene.

f) I og med at gårdsrommet får redusert solkvalitet vil det være viktig å etablere gode oppholdsarealer på tak, og etaten mener at inntrukket 7.etasje på boligblokken i gårdsrommet reduserer mulighetene til dette. Planforslagets inntrukne 7.etasje vil ikke føre til mer skygge på terreng, men vil bidra til dårligere lys- og siktforhold generelt for naboeiendommene og uterommet. PBE mener at bebyggelsen i gårdsrommet bør være maks 6 etasjer.

g) På naboeiendommen mot nord har barnehagen i Sandakerveien 74 sitt uteareal. Ny bebyggelse i 6+1 etasje vil skyggelegge deler av barnehagens uteareal i sør. Sol- og skyggediagram viser at ved vårjevndøgn og høst vil hele utearealet ligge i skygge kl.15. En mindre del av utearealet mot sør vil ligge i skyggen fra mai. Sol- og skyggediagram viser at barnehagen er sikret sol minst 5 timer 1. mai på deler av utearealet. Etaten vurderer at den nye bebyggelsen i gårdsrommet er hensiktsmessig plassert, men for å oppnå bedre solforhold til barnehagen må høyden reduseres.

h) Planforslaget omfatter parkeringsplasser på terreng i tilknytning til felles kjøreveg. Etaten bemerker at siden kjøreveg er regulert felles med naboeiendommene og fordeling av parkeringsplasser uavklart, bør dekning i henhold til parkeringsnormen være i parkeringskjelleren på egen eiendom.
i) Forslaget til ny gangvei for allmenn ferdsel fra Sandakerveien til opparbeidet gangvei i Lillogata 3 er svært positivt. Det legges til rette for at disse gangveiene kan knyttes til hverandre slik at tverrforbindelsen retning øst vest blir gjennomgående. PBE bemerker at tinglyst erklæring for allmennhetens rett til å benytte gangvei på eiendom 223/41 må foreligge før politisk behandling.
j) Balkonger tillates å krage ut inntil 1,8 meter utenfor byggegrense. Høyder på bebyggelse og dybde på balkonger vil være medvirkende til opplevelsen av lys og luft. PBE anbefaler maks 1,5 meter dybde på balkonger i gårdsrommet for å sikre mer sikt, lys og åpenhet i uterommet.
k) Planforslaget viser en fasade mot sør hvor balkonger og glassrekkverk fremheves som et eget sjikt med et ekspressivt uttrykk. PBE mener dette i for stor grad svekker pussfasaden og tilpasningen til eksisterende fasadeliv i Sandakerveien 70.
l) Perspektiver mot sør og sørvest viser lukkede og monotone fasader mot nord og øst i gårdsrommet. PBE mener at disse fasadene må gi mer til uterommet i form av et rikere uttrykk. Det må legges stor vekt på gode materialer og detaljering. Gårdsrommet er lite, slik at et lyst, lett og åpent uttrykk bør tilstrebes.
m) I boligblokken mot sør etableres det leiligheter over to plan med underetasje i kjeller. Terrenget heves fra k 92,0 i sør til k 93,0 i bakgården mot nord. Kjellergulvet ligger på k 90,0, dvs. 2-3 meter under terreng, slik at deler av terrenget senkes 1,0 meter i forkant av bebyggelsen mot sør for å få inn dagslys til kjelleren. Det senkede utearealet avsettes til private hager. Etaten stiller spørsmålstegn ved kvalitetene på dagslys og utsyn i boligarealet delvis under terreng, samt kvalitetene på det nedsenkete utearealet som vender mot felles uteoppholdsareal. Dersom boligdel delvis under terreng skal tillates bør det sikres i reguleringsbestemmelsene at arealet kun skal være tilleggsdel til bolig og ikke egen boenhet.
n) Solrike uteoppholdsarealer innen planområdet er etablert i sør mot gangveien men er i for liten grad skjermet til å være godt egnet for små barn. Det må opparbeides gode lekeområder i gårdsrommet.
o) Planområdet ligger innenfor områdetype 3 i forslag til normer for uteoppholdsareal i tett by, hvor minst 20 % av m² BRA bør avsettes til leke- og uteoppholdsarealer. Av utearealet bør 60 % anlegges på terreng/lokk. Etaten anbefaler at minimum halvparten av utearealet på terreng/lokk anlegges i en samlet enhet på minst 500 m² i henhold til forslag til norm. Større areal bør sikres for plasskrevende og fysisk aktivitet og lek. Gangveiene bør samles slik at et større sammenhengende uteareal mellom bebyggelsen kan etableres.
p) Konklusjon: PBE anbefaler planforslaget med forbehold. Etaten avventer høringen før det tas endelig stilling til planforslaget og om det skal utarbeides alternativ. Forbeholdene omfatter høyde på bebyggelsen i gårdsrommet, høyde på lokk i gårdsrom, boligdel delvis under terreng, balkongdybde, størrelse på sammenhengende uteoppholdsareal samt størrelse og brukbarhet på møteplassen. PBE vil også vurdere å sikre portalen inn til gårdsrommet i bestemmelsene i et eventuelt alternativ.

Bydelsdirektørens vurdering

Regulering
Bydelsadministrasjonen støtter regulering fra industri til boligformål og mener forslaget har mange gode kvaliteter. Den nye bruken vil bidra til en sterkere forbindelse mellom Sandakerveien og Akerselva miljøpark, mer grøntområder og flere boliger, som er i tråd med overordnede føringer. Bydelens administrative innspill vedrørende kvalitet til boligene, leilighetsnorm, gangvei og høyder har i stor grad blitt hørt.

Høyder, utnyttelse og plassering
Bydelsdirektøren mener byggene er hensiktsmessig plassert og sikrer gode lysforhold for leilighetene, samt luft rundt uteoppholdsarealene. De fungerer også fint sammen med naboeiendommene mot nord, øst og vest.

Administrasjonen mener byggenes høyder er tilfredsstillende slik de er lagt fram i forslaget, i forhold til terrenget og omkringliggende bebyggelse. Selv om KDP for Akerselva miljøpark anbefaler høyder på maks 5+1 etasjer, er nyere bebyggelse i samme kvartal tillatt bygget noe høyere enn dette, og forslaget innretter seg etter disse.

Sørbygget skygger for uteoppholdsarealet mellom blokkene, men forskjellen mellom 5+1 og 6+1 etasjer her mener administrasjonen utgjør liten forskjell for solinnfallet. Nordbygget skygger noe for utearealet til barnehagen i Sandakerveien 74 og Lillogata 3, og ansatte i barnehagen har uttalt at de er bekymret for at utbygging av Sandakerveien 72 vil føre til at lysforholdene vil bli enda dårligere enn i dagens situasjon. Barnehagen ligger litt inneklemt mellom mange høye bygninger, og er i tillegg delt over to plan med en rampe grunnet høydeforskjeller i terrenget. Slik barnehagen vises i sol- og skyggestudien gir kanskje derfor et litt feilaktig inntrykk av den faktiske situasjon, og bydelsadministrasjonen har forståelse for barnehagens bekymring. Barnehagen og dens uteareal vises i Figur 15 under, som er et bilde tatt fra Sandakerveien 72 mot nord.

Figur 15: Barnehagen i Lillogata 3/Sandakerveien 74 tatt fra Sandakerveien 72 mot nord

Det må her gjøres en avveining mellom behovet for boliger og kvaliteten på uteoppholdsarealene for barnehagen. PBE mener (i kommentar g)) at høyden på nordbygget bør reduseres. Bydelsdirektøren mener også at kvaliteten på uteoppholdsarealene til barnehagen må prioriteres. Det bør utføres ytterligere solstudier som viser byggets påvirkning på barnehagens uteareal ved forskjellige høyder, og bydelen bør anmode PBE og forslagstiller om å ta hensyn til dette ved den videre bearbeidelsen av prosjektet.

Den fire etasjers høye portalen er et positivt innslag, ikke bare grunnet siktlinjer og solinnfall, men også fordi portaler er en del av arkitekturen både på Sagene (bl.a. i Kongsvingergata) og i Torshovkvartalene. Selv om denne portalen får et tidsriktig uttrykk, vil den knytte seg til eksisterende bebyggelse i bydelen. Portalen bør sikres i reguleringsbestemmelsene.

Leilighetsfordeling og –utforming
De fleste leilighetene er gjennomgående og vil ha gode lysforhold. Forslaget følger norm for leilighetsfordeling.

Bydelsadministrasjonen ser imidlertid problemet bemerket av PBE i kommentar m) om at underetasjen i leilighetene over to plan vil få dårlige lysforhold. Det er positivt å etablere boenheter over flere plan med private uteoppholdsarealer på terreng, så lenge planløsningen er tilfredsstillende. I dette tilfellet blir underetasjen mer som en kjeller med nedgravd lyssjakt, og etter administrasjonens vurdering vil kvaliteten ikke bli god nok. Det er derfor ikke ønskelig at underetasjen inkluderes som boenheter og planløsningene må tegnes om for å tilfredsstille krav til leilighetsfordeling.

Uteoppholdsarealer
Forslaget om å etablere deler av uteoppholdsarealet på lokk hevet over de andre uteoppholdsarealene, synes å komme som en konsekvens av ønsket om å utnytte kjellerlokalene som boenheter. Dersom kjelleren senkes med én meter på nivå med resten av terrenget vil heller ikke kjellerlokalene få lysinnfall. Bydelsadministrasjonen mener det imidlertid er nødvendig å gjøre dette grepet, for å sikre helhetlige uteoppholdsarealer som egner seg til lek og aktiviteter for barn i henhold til forslag til norm for felles leke- og uteoppholdsarealer, samt krav til tilgjengelighet.

Administrasjonen mener også, på lik linje med PBE i kommentar o), at gangveiene i gårdsrommet mellom blokkene bør samles for å frigjøre et større sammenhengende uteoppholdsareal.

Det er sikret i reguleringsbestemmelsene at minst 20 % av arealene får en jorddybde på 0,8 m for å kunne etablere busker og trær.

For øvrig mener administrasjonen at etablering av balkonger og takterrasser er positivt, og størrelsene på disse er tilfredsstillende.

I følge reguleringsbestemmelsene til Sandakerveien 74 og Lillogata 3 skal barnehagens uteareal være åpen for eiendommens boliger utenom barnehagens åpningstid. Om mulig vil det derfor være positivt om Sandakerveien 72 knyttes til Lillogata 3 med en port, slik at også barna i nr 72 kan benytte seg av lekeplassen. Siden det ikke skal etableres egen barnehage i nr 72 er det sannsynlig at flere av barna fra denne eiendommen vil søke barnehageplass i barnehagen i nr 74. I tillegg går det nå en gangvei fra Lillogata og opp til lekeområdet i Lillogata 3, som det også vil være naturlig at Sandakerveien 72 knytter seg til.

Trafikkforhold og parkering
I følge forslagsstiller inneholder parkeringskjelleren 53 parkeringsplasser, som er innenfor normen. Ved en opptelling er det imidlertid kun 49 plasser, og det foreslås etablert 8 plasser på terreng mot Sandakerveien. Bydelsadministrasjonen mener det er lite heldig å etablere parkering på terreng, fordi store deler av denne plassen da blir forbeholdt biler istedenfor myke trafikanter.

Dersom boligene i underetasjen blir fjernet, som foreslått over, vil det sannsynligvis bli etablert noen færre leiligheter totalt sett for å kunne overholde leilighetsnormen. Parkeringsnormen skulle da kunne bli overholdt med de 49 plassene i kjelleren.

Torg/møteplass
Sandakerveien 72 ligger innenfor et område som er kategorisert som *Område for etablering av torg og møteplass* i KDP for torg og møteplasser, vedtatt i 2009. Plassene skal sikres som friområde eller offentlig trafikkområde/torg – plass i reguleringsplan. I forslag til reguleringskart er plassen merket som gangveg og er så vidt administrasjonen forstår ut i fra saksdokumentene planlagt å være privat. Bydelsdirektøren mener plassen må merkes som torg – plass i reguleringsplan. Plassen er sikret gjennomført før midlertidig brukstillatelse gis i reguleringens rekkefølgebestemmelser.

Slik plassen er utformet og vist i plankartet ligner den mer på et kryss for gangveier enn et torg/møteplass. I henhold til KDP er det ikke fastsatt en minimumsstørrelse på møteplassen som en andel av BRA, siden det totale utbyggingsarealet er under 20 000 m^2. Kommunen kan vurdere størrelsen på arealet og kreve et større areal avsatt til formålet dersom dette anses som nødvendig. Under § 5 i KDP står det likevel at nye torg og møteplasser skal være på minimum 1 dekar anvendbart areal, med en minste bredde på 25 meter. Arealet skal utgjøre et sammenhengende areal og være åpen og allment tilgjengelig. Den bør i størst mulig grad grense til eller ha romlig tilknytning til offentlig gate eller gang- og sykkelvei. Offentlige torg og møteplasser har også en rekke kvalitetskrav knyttet til aktiviteter, sitteplasser, trygget, tilgjengelighet, bruk av vegetasjon, solforhold, støy og forurensing. I dette området er det umulig å tilfredsstille alle kriteriene, og man må prioritere det man mener er viktigst.

Etter bydelsdirektørens mening bør forholdet mellom Sandakerveien, boligområdet og torg/møteplassen bearbeides ytterligere for å sikre en større andel bilfritt areal og tilrettelegge for mer aktivitet i tilknytning til Sandakerveien. Om mulig bør plassen legges nærmere Sandakerveien. Dette vil bidra til å sikre bruk av plassen store deler av døgnet, som igjen øker plassens trygghet, og i tillegg vil det øke gatens attraktivitet. Plassen bør være større og sikres kvalitetsmessig utforming i henhold til § 5 i KDP for torg og møteplasser.

Allmennhetens rett til å bruke gangveien og torg/møteplassen må være tinglyst før politisk behandling.

Universell utforming
Det forutsettes at utvendige og innvendige oppholdsarealer blir opparbeidet i henhold til krav om tilgjengelighet og universell utforming i Plan- og bygningsloven, Teknisk forskrift og Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Dette gjelder også de interne gangveiene og gangveiene mellom eiendommene, så fremt dette er mulig å få til.

Håndtering av overvann
Lokal overvannshåndtering er sikret i reguleringsbestemmelsene. Det er positivt at forslagsstiller ønsker å etablere grønne tak, og administrasjonen mener det også må sikres i reguleringsbestemmelsene at takflater som ikke skal benyttes som terrasser skal ha vegetasjon. For øvrig bør det også oppfordres til å etablere vegetasjon på deler av takterrassene.

Forslag til vedtak

1. Bydelen støtter en omregulering fra industri til boligformål og mener forslaget har mange gode kvaliteter. Den nye bruken vil bidra til en sterkere forbindelse mellom Sandakerveien og Akerselva miljøpark, mer grøntområder og flere boliger, som er i tråd med overordnede føringer.

2. Byggene er hensiktsmessig plassert og sikrer gode lysforhold for leilighetene, samt luft rundt uteoppholdsarealene. De fungerer også fint sammen med naboeiendommene mot nord, øst og vest. Høydene er tilfredsstillende slik de er lagt fram i forslaget i forhold til terrenget og omkringliggende bebyggelse. Selv om KDP for Akerselva miljøpark anbefaler høyder på maks 5+1 etasjer, er nyere bebyggelse i samme kvartal tillatt bygget noe høyere enn dette, og forslaget innretter seg etter disse.

   Nordbygget skygger imidlertid noe for utearealet til barnehagen i Sandakerveien 74 og Lillogata 3. Bydelen mener at kvaliteten på uteoppholdsarealene til barnehagen må prioriteres. Det bør utføres ytterligere solstudier som viser byggets påvirkning på barnehagens uteareal ved forskjellige høyder, og bydelen anmoder PBE og forslagstiller om å

ta hensyn til dette ved den videre bearbeidelsen av prosjektet. Om nødvendig må høyden på nordbygget reduseres for å sikre solinnfall på barnehagetomta.

3. Den fire etasjers høye portalen er et positivt innslag, ikke bare grunnet siktlinjer og solinnfall, men også fordi portaler er en del av arkitekturen både på Sagene og i Torshovkvartalene. Selv om denne portalen får et tidsriktig uttrykk, vil den knytte seg til eksisterende bebyggelse i bydelen. Portalen må sikres i reguleringsbestemmelsene.

4. Bydelen mener underetasjen i leilighetene over to plan vil få dårlige lysforhold og bokvalitet. Det er derfor ikke ønskelig at disse inkluderes som boenheter. Planløsningene i de øvrige etasjene må som en konsekvens tegnes om for å tilfredsstille krav til leilighetsfordeling.

5. Uteoppholdsarealet mellom blokkene må senkes slik at det kommer på nivå med det øvrige terrenget, for å sikre helhetlige uteoppholdsarealer som egner seg til lek og aktiviteter for barn, samt overholde krav til tilgjengelighet.

   Gangveiene i gårdsrommet mellom blokkene bør samles for å frigjøre et større sammenhengende uteoppholdsareal.

6. Etablering av balkonger og takterrasser er positivt, og størrelsene på disse er tilfredsstillende.

7. Om mulig må Sandakerveien 72 knyttes til barnehagens utearealer i Lillogata 3 med en port, slik at også barna i nr 72 kan benytte seg av lekeplassen. Siden det ikke skal etableres egen barnehage i nr 72 er det sannsynlig at flere av barna fra denne eiendommen vil søke barnehageplass i barnehagen i nr 74. I tillegg går det nå en gangvei fra Lillogata og opp til lekeområdet i Lillogata 3, som det også vil være naturlig at Sandakerveien 72 knytter seg til.

8. Det kan ikke etableres parkering på terreng. Parkeringsnormen må overholdes ved etablering av parkeringsplasser i parkeringskjelleren. Om nødvendig kan én P-plass på terreng til HC-parkering / utrykningskjøretøy tillates.

9. Bydelen mener torg/møteplassen må merkes som torg – plass i reguleringsplan. Plassen må tilfredsstille minimumskrav fastsatt i § 5 i KDP for torg og møteplasser, bl.a. vedrørende arealstørrelse, tilgjengelighet og tilknytning til offentlig gate eller gang- og sykkelvei.

   Forholdet mellom Sandakerveien, boligområdet og torg/møteplassen må bearbeides ytterligere for å sikre en større andel bilfritt areal og tilrettelegge for mer aktivitet i tilknytning til Sandakerveien. Om mulig bør plassen legges nærmere Sandakerveien. Dette vil bidra til å sikre bruk av plassen store deler av døgnet, som igjen øker plassens trygghet, og i tillegg øker gatens attraktivitet.

   Allmennhetens rett til å bruke gangveien og torg/møteplassen må være tinglyst før politisk behandling.

10. Det forutsettes at utvendige og innvendige oppholdsarealer blir opparbeidet i henhold til krav om tilgjengelighet og universell utforming i Plan- og bygningsloven, Teknisk forskrift og *Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Dette gjelder også de interne gangveiene og* gangveiene mellom eiendommene, så fremt dette er mulig å få til.

11. Det er positivt at forslagsstiller ønsker å etablere grønne tak. Det må sikres i reguleringsbestemmelsene at takflater som ikke skal benyttes som terrasser skal være dekket med vegetasjon. Det kan med fordel også etableres vegetasjon på deler av takterrassene.

12. Bydelen oppfordrer til at det tas miljøhensyn gjennom valg knyttet til bygningsmaterialer, inneklima, energi og avfallshåndtering.

BYDEL SAGENE

Helge Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

1. Uttalelse ved planinitiativ av 3.5.2011
2. Forhåndsuttalelse av 20.9.2011
3. Forslag til reguleringskart
4. Forslag til reguleringsbestemmelser

Oslo kommune
Bydel Sagene

Plan- og bygningsetaten

Internpost

Dato: 03.05.2011

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbeh:	Arkivkode:
201104172-5	2008/532	Morten Nordlie	512.1

INVITASJON TIL INNSPILL FRA BYDELEN, OMRÅDE- OG PROSESSAVKLARING - SANDAKERVEIEN 72

Bydel Sagene har følgende bemerkninger :

1. **Utforming og bokvalitet.**

Bydelen ønsker gjennomgående leieligheter med en stille side og at byggedybden ikke overstiger 12 meter.
Leke og oppholdsarealene må sikres gode lysforhold og at arealene egner seg til aktiviteter, ballspill m.m. Sittegrupper, sandlekeplasser, gangveier og annet atkomstarealer bør ikke medregnes i arealene for samlet felles uteareal.
Hoveddelen av felles uteareal bør være på terreng. Det anbefales et oppholdsareal ute på minimum 25 % av boligarealet .

Bydelen anmoder om at det tas hensyn til universell utforming og livsløpsstandard i utformingen av boliger og utearealer.

Bydel Sagene forventer at Bystyrets vedtatte leilighetsnorm skal følges for prosjektet.

Maksimum 20 % leiligheter med 40 – 50 m2 BRA
Minimum 30 % leiligheter med 50 – 80 m2 BRA
Minimum 50 % leiligheter over 80 m2 BRA

Likeledes er bydelen negativ til at det legges opp til byggehøyder som bryter med de høyder som anbefales i kommunedelplan for Akerselva miljøpark. Ny bebyggelse på eiendommen bør derfor etableres i maksimalt 5 + 1 inntrukket toppetasje.

2. **Områdeutvikling og tilgjengelighet til friområder .**

Reguleringsplanen for Lillogata 3, viser regulert felles gangareale som forutsettes videreført over Sandakerveien 72 for å etablere en gangforbindelse mellom Sandakerveien og Lillogata – Akerselva Miljøpark. Dette må følges opp i reguleringsplanen for Sandakerveien 72.

69

Det er viktig at denne tverrforbindelsen sikres en utforming som gjør det tilgjengelig for personer med funksjonsnedsettelser.

I forbindelse med reguleringen av Trechowsgate 2 – 4 , ble det innarbeidet et friområde langs Akerselva med turvei og en ny broforbindelse over mot Mor Gohjertas vei. Dette er ytterligere et moment for å sikre at tverrforbindelsen over Sandakerveien 72 følges opp i reguleringsforslaget.

3. Sosial infrastruktur.

Det er fortiden stor byggeaktivitet i bydelen og av den grunn en betydelig befolkningsvekst. Bydelen har derfor fortsatt for dårlig barnehagedekning. Bydelen ønsker derfor en vurdering av om det kan etableres en barnehage på eiendommen.

Med hilsen
BYDEL SAGENE

Morten Nordlie
Kultur- og nærmiljøsjef

Godkjent og ekspedert uten underskrift

Oslo kommune
Bydel Sagene

Kritt Arkitekter AS
Att. Nina-Caroline Porsmyr Johansen
Pb 6796, St. Olavs plass
0130 Oslo

Dato: 20.09.2011

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbeh:	Arkivkode:
7810	2008/532	Camilla Skjerve-Nielssen	512.1

FORHÅNDSUTTALELSE TIL SANDAKERVEIEN 72

Det vises til mottatt anmodning om forhåndsuttalelse for overnevnte eiendom.

Bydelen mener Kritt Arkitekter og forslagsstiller har funnet gode løsninger for utvikling av eiendommen.

Forslagets uteoppholdsarealer, med gangveier, takterrasser, torg og nok plass til lek på terreng, er tilfredsstillende. Leilighetsfordeling, utforming og lysforhold er gode. Det er positivt at leilighetene vil bli universelt utformet. Byggenes volumer og plassering på eiendommen er også tilfredsstillende. Byggehøydene er noe i overkant av Bydelens anbefalinger, og vi mener derfor at bygget nord på tomten bør reduseres med én etasje.

Med hilsen
BYDEL SAGENE

Camilla Skjerve-Nielssen
bydelsplanlegger

Godkjent og ekspedert uten underskrift

Bydel Sagene
Besøksadresse:
Thorvald Meyers gate 7
Postadresse:
Postboks 4200 Nydalen
0401 Oslo
Telefon: 02180
Telefaks: 23 47 40 01
Giro: 6004 06 04092
Org.nr.: 974 778 726
Internett:
www.bsa.oslo.kommune.no
E-post:
postmottak@bsa.oslo.kommune.no

71

Saksnr: 201104172-45

Nedskalert plankart

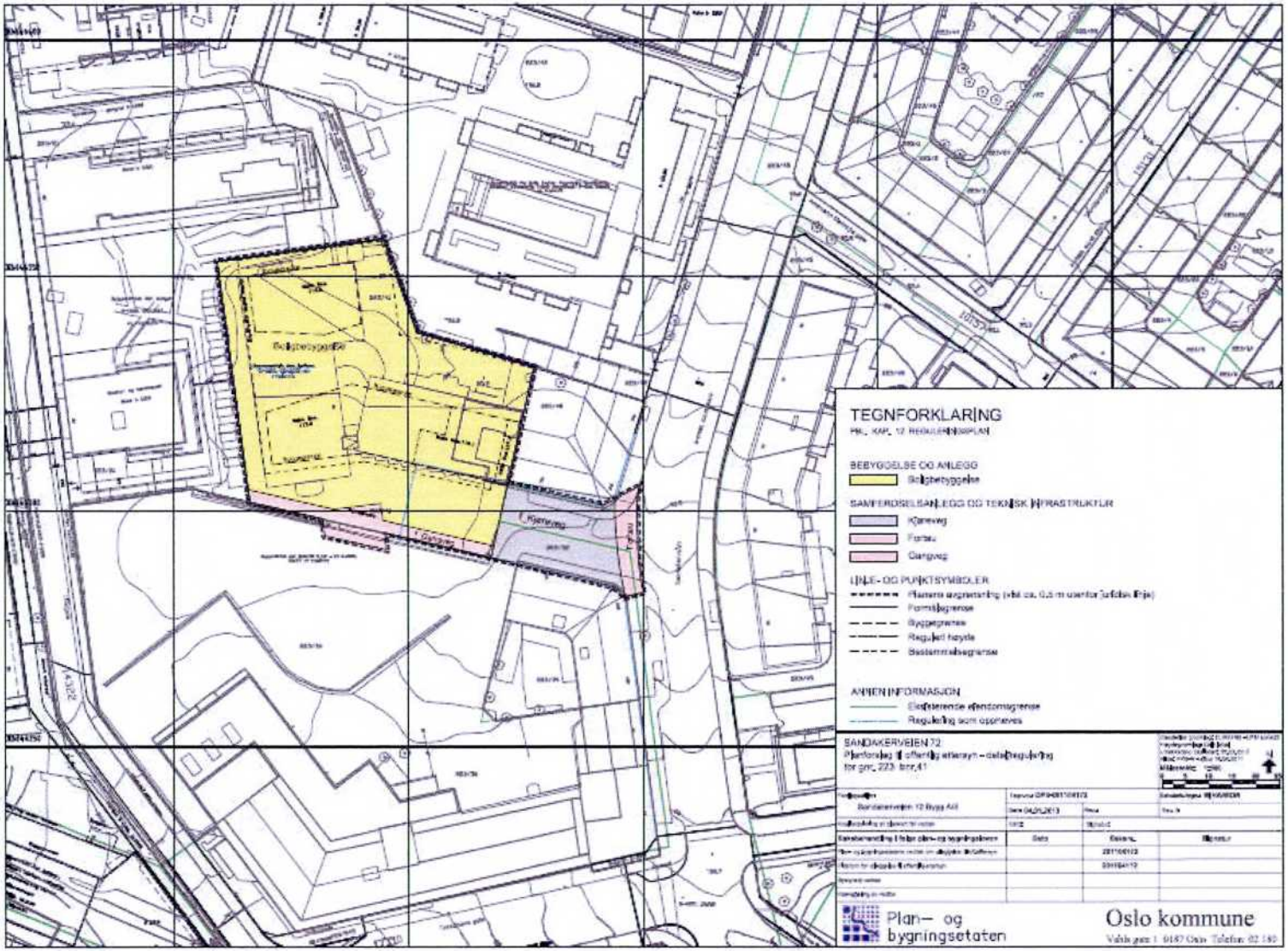

FORSLAG TIL REGULERINGSBESTEMMELSER FOR SANDAKERVEIEN 72
Gnr.223 Bnr.41

§ 1 Avgrensning

Det regulerte området er vist på plankart merket OP3-201104172 og datert 04.01.2013

§ 2 Arealformål og hensynssoner

Området reguleres til:
Bebyggelse og anlegg - boligbebyggelse
Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur – kjøreveg, gangveg, fortau

§ 3 Bebyggelse og anlegg

3.1 Utnyttelse

Tillatt bruksareal skal ikke overstige 6050m2 BRA.
Målbare plan som har en himling lavere enn 1,5 meter over terrengets gjennomsnittsnivå rundt bygningen, regnes med i bygningens bruksareal med 50% av planets bruksareal. Plan som har himling lavere enn 0,5 meter over terrengets gjennomsnittsnivå rundt bygningen, regnes ikke med i bygningens bruksareal.
Sykkelparkering på terreng skal medregnes.

3.2 Plassering og høyder

Bebyggelsen skal plasseres innenfor byggegrenser og maks høyder som vist på plankartet.
Balkonger og mindre bygningsdeler kan tillates å krage ut inntil 1,8m utenfor byggegrensen.
Oppbygg for heis, trapperom og ventilasjon tillates med inntil 3,5m over maks gesimshøyde, og kan utgjøre inntil 10% av takflaten.
Rekkverk for takterrasse tillates med maksimum 1,2 meter over maks gesimshøyde.
Toppetasje skal være inntrukket minimum 1,5 meter fra hovedfasadeliv.
Parkeringskjeller skal plasseres innenfor bestemmelsesgrense som vist på plankartet.

3.3 Utforming

Taket skal vurderes som del av byens taklandskap og behandles som en del av tiltakets samlede arkitektoniske uttrykk. Ved nybygg og ombygginger skal tekniske anlegg som heisoppbygg og ventilasjonsanlegg m.m. integreres i den arkitektoniske utformingen.
Rekkverk på takterrasse skal være transparent.
Fasader mot sør og vest skal ha store glassflater. Fasader mot nord og øst skal ha lyse flater.
Dekke over parkeringskjeller skal opparbeides med høy kvalitet og ha et grønt preg.

3.4 Leilighetsfordeling

Leilighetsfordelingen skal være følgende:
Maksimum 20 % leiligheter med 40-50m2 BRA
Minimum 30 % leiligheter med 50-80m2 BRA
Minimum 50 % leiligheter over 80m2 BRA
Leiligheter under 40m2 tillates ikke.
Det tillates ikke ensidig orienterte leiligheter mot nord eller nordøst.

3.5 Parkering

Det skal etableres parkering for biler og sykler for boligene etter til enhver tid gjeldende norm. Parkering legges i parkeringskjeller under terreng.

73

§ 4 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

4.1 Kjøreveg
Kjøreveg skal være felles for eiendommene gnr. 223/36, 223/39, 223/40 og 223/41. Det skal opparbeides kjøreveg i 4 meters bredde og fortau fra Sandakerveien. Fortau skal være gjennomgående i 2,5 meters bredde til privat gangvei på eiendom 223/41.
Det kan tillates inntil 8 parkeringsplasser på terreng på felles kjøreveg.

4.2 Fortau
Fortau i Sandakerveien skal være offentlig og i henhold til Oslo kommunes normer for utforming.

4.3 Gangvei og møteplass
Det skal opparbeides gangvei i 2,5 meters bredde og møteplass som vist på plankart.

§ 5 Utomhusområder

5.1 Uteareal
Felles uteoppholdsareal på terreng skal utgjøre minimum 20% av BRA bolig. Gangveier, private hager og sykkelparkering medregnes ikke. Minst 20% av terreng skal ha vegetasjonsdekke på minst 0,8 meter for å kunne beplantes med busker og trær.

5.2 Utomhusplan
Det skal utarbeides utomhusplan i målestokk 1:200 som skal innsendes sammen med søknad om rammetillatelse. Planen skal vise beplantning, terrengbehandling, atkomst, private soner, arealer for lek og opphold, møblering, gangveier, møteplass, sykkelparkering, belysning, eventuelle tekniske anlegg, overvannstiltak og stigningsforhold. Planen skal vise takterrasser på alle plan.
Utomhusområder skal være ferdig opparbeidet iht til godkjent plan før midlertidig brukstillatelse gis.

§ 6 Overvannshåndtering
Det skal redegjøres for behandling av alt overvann, både takvann, overflatevann og drensvann, ved søknad om rammetillatelse. Overvann skal håndteres lokalt og skal ses i sammenheng med utforming av utomhusplanen.

§ 7 Støy
Støynivå på uteoppholdsareal skal på søknadstidspunktet tilfredsstille anbefalte grenser i tabell 2 i Retningslinje for behandling av støy i arealplanleggingen, T-1442/2012, eller senere retningslinje som erstatter denne.

§ 8 Fjernvarme
Byggverk som oppføres innenfor områder som omfattes av konsesjon gitt etter energiloven, skal tilknyttes fjernvarmeanlegget. De til enhver tid gjeldende retningslinjer for bruk av fjernvarme i Oslo skal legges til grunn. Tiltakshaver kan anvende alternative energikilder dersom det dokumenteres at bruk av disse energimessig og miljømessig minst er bedre enn fjernvarme.

§ 9 Rekkefølgebestemmelser
Før det gis midlertidig brukstillatelse skal offentlig fortau, felles kjøreveg med fortau samt gangvei med møteplass være opparbeidet. Møteplass skal være opparbeidet på eiendom 223/41.

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 19.02.2013

Saksmappe: 2009/27

Saksbeh: Camilla Skjerve-Nielssen, Morten Nordlie

Arkivkode: 512.1

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Kultur- og nærmiljøkomiteen	13.03.2013
Bydelsutvalget	21.03.2013

Fernanda Nissens gate 3 - detaljregulering til offentlig ettersyn

Sammendrag:
Området foreslås regulert til bolig, barnehage, næring (datasentral) og forretning. Hensikten med planen er å legge tilrette for boligutvikling. Bebyggelsen består av tre lameller på 7-9 etasjer med maks BRA=19 500 m². Dette kan gi inntil 220 boliger. Uteareal er 25 m² pr bolig, hvorav 75 % på terreng. Barnehagen kan få 3-4 avdelinger. Atkomst opprettholdes via Fernanda Nissens gate felles med tilliggende eiendommer. Bydelsdirektøren støtter den foreslåtte reguleringen, men mener forslaget må bearbeides ytterligere før det kan anbefales av bydelen.

Bakgrunn for saken:
Bydelsadministrasjonen uttalte seg om planinitiativet i november 2011, og hadde da følgende bemerkninger (hele uttalelsen kan leses i Vedlegg 1):

- Bydelen er positiv til å omregulere eiendommen fra *byggeområde for industri* til boliger.
- Det er positivt at det vurderes etablert en lokal dagligvarebutikk på adkomstplan mot Kristoffer Aamots gate.
- De foreslåtte høydene vil bli revurdert ved offentlig ettersyn.
- Det forslåtte formspråket er egnet for området, og sammenhengen med de nærliggende eiendommene er god. Det er positivt at lamellene trappes ned mot Akerselva i vest og dalføret i sør. Om mulig bør reguleringsforslaget samkjøres med Sandakerveien 102 slik at formspråkene passer sammen også etter nytt reguleringsforslag fra forslagsstiller ved Sandakerveien 102.
- Norm for leilighetsfordeling skal følges. Leilighetene må utformes med kvalitet, og bør ikke være ensidige nord- eller østvendte. De bør hovedsakelig være gjennomgående, ha minst én stille side og ikke være dypere enn 12 meter.
- Det bør vurderes egen barnehage på tomten. Den må legges på et område som skjermes mest mulig mot støy og forurensning, og som har gode og lyse uteoppholdsarealer. Bydelen foreslår derfor å anlegge barnehage i den sørligste lamellen, med uteoppholdsarealer på sørsiden av bygget.
- Ifølge planinitiativet vil uteoppholdsarealene opparbeides med kvalitet; med stedstilpasset vegetasjon, utendørsmøbler, overordnet lysdesign, samt gradering mellom offentlige og private arealer og skjerming fra biltrafikk. Bydelen mener det er viktig og meget positivt at utbygger prioriterer dette.
- Bydelsutvalget støtter utkast til *Normer for felles leke- og uteoppholdsarealer for boligbygging i indre Oslo*, og det bes om at disse brukes ved utarbeidelsen av uteoppholdsarealene.
- Det anbefales et uteoppholdsareal på minimum 25 % av boligarealet, hvorav hoveddelen bør være på terreng.
- Det er positivt at parkering skal etableres under terreng. Parkeringsnormen for bil og sykkel skal følges.
- Lov om universell utforming skal følges for bygningene og utearealene.

- Bydel Sagene oppfordrer til at det tas miljøhensyn gjennom valg knyttet til bygningsmaterialer, inneklima, energi, vann, transport, avfallshåndtering, støyreduserende tiltak og tilgjengelighet til grøntområder og møteplasser.

Etter planinitiativet foregikk det en dialog mellom forslagstiller og bydelen vedrørende behovet for etablering av barnehage. Bydelsadministrasjonen avga derfor også en forhåndsuttalelse i mars 2012 ved varsel om oppstart av reguleringsarbeidet med fokus på dette temaet. Det ble vist til BUs vedtak nr 5 ved offentlig ettersyn av barnehagen i Kristoffer Aamots gate av 12.5.11:

> **Bydelsutvalget er skeptiske til at Sandakerveien 113-119 og Nydalsveien 16-26, utløser barnehageregulering i Kristoffer Aamots gate, i tillegg til Fernanda Nissens gate 1 og Fernanda Nissens gate 5,7 og 10. Samlet sett vil dette gi ca 550 leiligheter noe som genererer et behov for barnehageplasser langt utover en 4-avdelings barnehage. Bydelsutvalget ber derfor at det sikres nødvendig barnehagekapasitet i Sandakerveien 113-119.**

Det ble presisert at det bør anlegges en barnehage i Fernanda Nissens gate 3 som minst dekker egne behov. Hele uttalelsen kan leses i Vedlegg 2. For en illustrasjon av de andre regulerte barnehagetomtene i området, se Figur 4.

Saksframstilling:
Beskrivelsen av planforslaget er et utdrag fra forslagsstillers planbeskrivelse. Plan- og bygningsetatens og bydelsdirektørens vurdering følger i kapitlene etter planbeskrivelsen. Forslag til reguleringskart og –bestemmelser ligger som henholdsvis Vedlegg 3 og 4.

Bakgrunn
Fernanda Nissens gate 3 (FN 3) ligger i bydel Sagene, øst for Akerselva og like sør for Kristoffer Aamots gate. Planområdet er 10,7 dekar og er en del av et større transformasjonsområde i søndre del av Nydalen. Eiendommen er inntegnet i områdekartet i Figur 1 under.

Figur 1: Områdekart med Fernanda Nissens gate 3 avmerket

FN 3 er en næringseiendom som ble etablert i mellomkrigstiden for Andfossens Brug AS. Opprinnelig virksomhet er faset ut for lenge siden. Selve planområdet består av et større næringskompleks på 5+1 etasjer, samt et eldre tilbygg i to etasjer. Øvrige deler av eiendommen benyttes til parkering og veigrunn. Eiendommen har i dag en sammensatt leietakermasse bestående av mindre produksjonsbedrifter og kontorbedrifter. Området har de senere årene gjennomgått store forandringer i retning av mer intensiv bruk med blandet arealbruk. Naboeiendommene er under bygging/planlegging med sikte på etablering av leilighetsbygg, og området er i dag preget av byggeaktivitet og sameksistens mellom ny og gammel arealbruk. Figur 2 under viser eksisterende bygg som foreslås revet, med omtrentlig eiendomsgrense inntegnet i rødt. Bygget på nederste halvdel av bildet sto på eiendommen FN 1, hvor det nå er to boligbygg under oppføring.

Figur 2: Eksisterende situasjon

Figur 3: Forslag til bebyggelsesstruktur ved planinitiativ

Forslagsstiller ønsker nå å legge til rette for boliger og videreført bruk for Ventelos fiberoptiske datasentral. Det foreligger leieavtale med Ventelo for en lengre periode og leieforholdet og videre drift av Ventelos lokaler ivaretas av forslagsstiller.

Ved innsendelse av planinitiativ i 2011 ble det presentert et forslag som viste tre lameller i øst-vest retning, på bakgrunn av PBEs tilbakemelding om ønskede siktlinjer og bystruktur, gitt ved et tidligere planinitiativ. Forslaget vises i Figur 3 til venstre. Planlagt bebyggelse på Lillohøyden (nabotomt i øst) er strukturert i tilsvarende retning, og man ønsket å videreføre denne vestover. Ved behandling av nytt planinitiativ signaliserte imidlertid PBE at øst-vest retningen ikke var absolutt, men at prosjektet måtte vise til løsninger som gir gode kvaliteter for egen tomt og omkringliggende bebyggelse. På bakgrunn av dette ble prosjektet bearbeidet ved at den midterste lamellen ble lagt i nord-sør retning. De tre lamellene danner da et felles gårdsrom, samtidig som hovedretningen øst-vest ivaretas av de to øvrige lamellene og siktlinjer mellom disse. Løsningen er foretrukket av hensyn til kvaliteten på utearealene og skjerming mot støy og trafikk.

Planforslaget med omkringliggende regulert bebyggelse vises i Figur 4 under. Fernanda Nissens gate 5-7 og 10 grenser til planområdet i sør og sørøst. Her bygges det fire boligblokker med til sammen

ca. 190 boliger. Fernanda Nissens gate 1 (FN 1) er under oppføring. Her bygges det 105 leiligheter i to vinkelblokker/punkthus. Nord for FN 1 er det regulert inn en ny fire-avdelings barnehage på høyden mot Kristoffer Aamots gate. Sandakerveien 102 (Priortomta) ligger på Lillohøyden. Halve eiendommen er avsatt til skole, mens det på halvdelen mot Fernanda Nissens gate bygges tre boligblokker med til sammen 254 leiligheter. I dette prosjektet inngår også barnehage som er tenkt plassert på østsiden av Fernanda Nissens gate, like overfor FN10. Inkludert de 220 leilighetene som foreslås bygget i FN 3 blir dette til sammen ca 770 leiligheter.

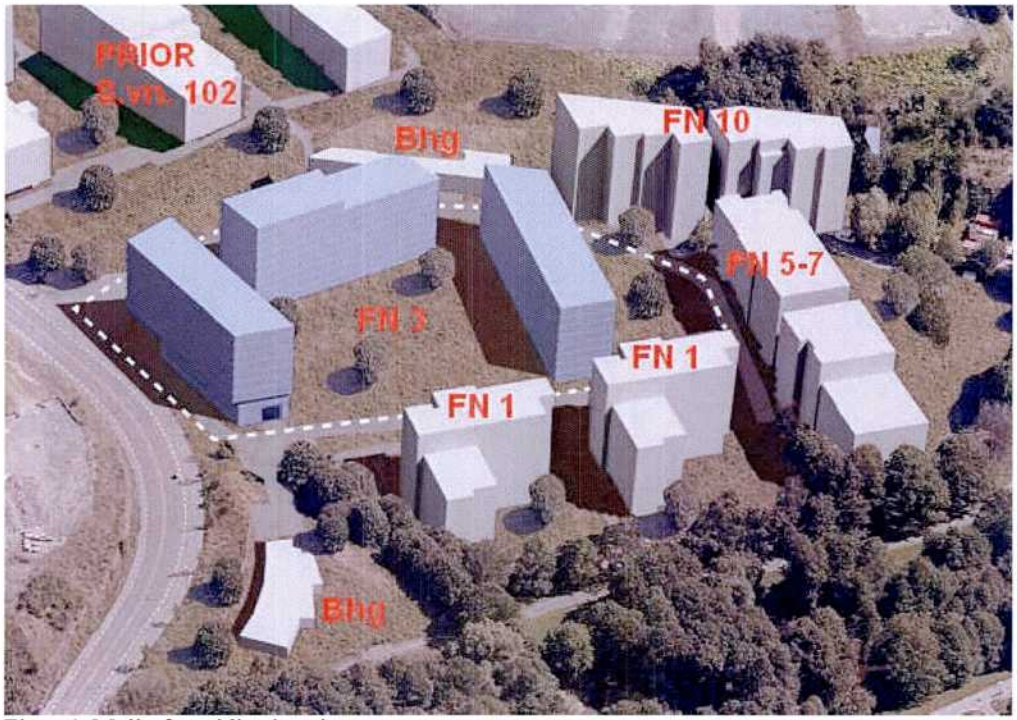

Figur 4: Mulig fremtidig situasjon

Landskap

Figur 5 under viser planområdet i sammenheng med landskap, øvrig eksisterende/planlagt bebyggelse og gangveier rundt. Områdets vestlige og sørlige del er omsluttet av Akerselva miljøpark (område 3 i kartet under) og grøntdraget/turveien over til Sandakerveien (2). Det strekker seg også et grøntbelte fra Akerselva mot nord på østsiden av planområdet (1). Dette er en skrent i overgangen mellom de to platåene for Lillohøyden og planområdet. Område 2 er en gangveisone med en del trær og gressbakker. Området er en viktig forbindelse til Lillo gård og Sandakerveien, i tillegg til å fungere som oppholdsarealer for nærområdet.

Det er regulert inn en gangbro over Kristoffer Aamots gate som vil binde sammen områdene på nord- og sørsiden av Kristoffer Aamots gate. Forbindelsene østover er derimot ikke like gode, og avhenger av utviklingen på Lillohøyden. Når det etableres skole på Lillohøyden vil nye forbindelser (antydet i kartet over) bli særlig viktig. For allmennhetens tilgang til Akerselva vil tilgang via Fernanda Nissens gate og langs sørsiden av Kristoffer Aamots gate være førstevalget. Disse forbindelsene eksisterer allerede i dag, og vil fremstå som offentlige også i fremtiden. Øvrige gangsoner mellom bebyggelsen vil i større grad rette seg mot beboerne, og vil trolig oppleves som mer privat.

Grøntområde 4 ligger på en fylling/skrent på sørsiden av Kristoffer Aamots gate, like utenfor planområdet. Skrenten er i dag bratt og utilgjengelig. Det finnes heller ingen større trær eller andre naturkvaliteter av betydning. Eiendommen er regulert til barnehage.

Terrenget skaper et amfilandskap hvor bebyggelsen ligger på ulike nivåer. Hvert nivå er relativt flatt før det brått stiger til neste nivå. Dette er særlig synlig i overgangen mellom planområdet og Lillohøyden. Terrenget på nordsiden av Kristoffer Aamots gate er bygget opp av løsmasser (utfylling). Nivåforskjellen mellom planområdet og Kristoffer Aamots gate gjør at deler av første etasje på nordre lamell blir liggende på nedsiden av veien. Noe av terrenget i dette området vil måtte bearbeides for å gi tilfredsstillende adkomstforhold og gode oppholdsarealer.

----- Plangrense
Eksisterende gangveier
Planlagte og mulige fremtidige gangveier
Avgrensing av delområder for grønnstruktur (1- 4)
Forbindelser i planområdet av særlig betydning for allmennhetens tilgang til Akerselva
Boliger under oppføring

Figur 5: Landskapskart

Regulering

§12-5. Nr. 1 - Bebyggelse og anlegg	*Areal (daa[1])*
Bolig/barnehage	2.0
Bolig/næring/butikk	6.4
§12-5. Nr. 2 - Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur	
Annen veigrunn - grøntareal	0.1
Felles vei	2.2
Totalt alle kategorier	**10,7**

Grad av utnytting og høyder

Maksimalt bruksareal er satt til BRA=19.500 m² inkludert parkering på terreng, boliger og annen virksomhet over terreng. For den delen av planområdet som er avsatt til utbyggingsformål (8,4 daa)

[1] En dekar (daa) er 1000 kvadratmeter.

tilsvarer det % BRA = 232 %. Dette gir maksimalt 220 boliger. Areal under terreng regnes ikke med i maksimalt tillatt bruksareal.

Maksimalt tillatt gesimshøyde er tilpasset omkringliggende bebyggelse og satt til:
Nordre lamell = k. 119, i inntil 9 etasjer
Østre lamell = k. 115, i inntil 8 etasjer
Søndre lamell = k. 111, i inntil 7 etasjer

Det er i tillegg satt maksimalt tillatt bruksareal for dagligvarebutikken på BRA = 1000 m² og denne planlegges anlagt under terreng mot Kristoffer Aamots gate. Dersom butikken og/eller tilhørende parkering legges på terreng, skal dette medregnes i maksimalt tillatt BRA (19.500 m²). Næringsvirksomhet (datasentral) ligger under terreng, men skal ikke overstige BRA = 1900 m².

Parkering, boder og varelevering er lagt under terreng i to etasjer (K-1 og K-2). Nederste etasje inneholder parkering, mens K-1 er avsatt til dagligvarebutikk og næring med tilhørende lager og areal for varelevering. Næringsdelen er tiltenkt en fiberoptisk datasentral for Ventelo på inntil 1900 m². Datasentralen er i hovedsak ubemannet, og er derfor plassert utelukkende i kjelleretasjen.

Leilighetsfordeling og –kvalitet
Det er i bestemmelsene satt krav til at ingen leiligheter skal være ensidig nord- eller nordøstvendt. Det kan imidlertid være aktuelt med noen leiligheter mot øst, og dybden er foreløpig inntil 18 meter.

Leilighetsfordeling er tilsvarende som på Lillohøyden, som åpner for ca. 10 % færre leiligheter over 80 m² enn normen tilsier (40 % mot bydelsnormen på 50 %). Dette innebærer at andelen mellomstore leiligheter øker tilsvarende, mens andelen små leiligheter følger normen (maksimum 20 %). Leilighetsfordelingen blir da som følger:

40 små (40-50 m²) – 20 %
90 middels (50-80 m²) - 40 %
90 store (80 m² og større) – 40 %

Trafikkforhold og parkering
Trafikkløsningen vises i Figur 6 under. Adkomst til Fernanda Nissens gate 1, 5-7 og 10, samt planlagte barnehager er delvis regulert over planområdet.

Adkomst til planområdet skjer via felles adkomstvei som kobles til Fernanda Nissens gate. Av hensyn til avstandskrav mellom kryss vil felles adkomstveien delvis ligge parallelt med Fernanda Nissens gate, noe som krever fysisk skille mellom de to veiene. Selve adkomstveien er dimensjonert for liten lastebil og skal betjene beboere i Fernanda Nissens gate 1 og 3, samt barnehagen langs Kristoffer Aamots gate.

All parkering tilknyttet leilighetene er lagt til parkeringskjeller. Inn/utkjøring er ikke lagt i selve bebyggelsen, men i det skrånende terrenget ned mot FN1. Dette for å ivareta tilstrekkelig svingradius for større kjøretøy som skal inn i parkeringsanlegget. I tillegg får man en langt bedre utnyttelse av arealene i kjelleretasjene. Det er vurdert muligheten for å plassere inn/utkjøring til p-kjeller på østsiden av planområdet, med direkte adkomst til Fernanda Nissens gate. Fordi dette er et toppunkt i terrenget vil løsningen være uforholdsmessig krevende å gjennomføre, og vil gi lange ramper gjennom fellesarealene. I tillegg ses det som en fordel å kunne samle trafikksirkuleringen i felles snuplass når denne uansett vil måtte etableres for naboeiendommene. På grunn av en relativt bratt stigning vil portalen til P-kjelleren kunne innpasses i terrenget uten bruk av lange ramper og murer. Dette gir også mulighet for å bruke vegetasjon til å myke opp området rundt innkjøringen.

Gang- og sykkelvei langs Kristoffer Aamots gate knyttes til Akerselva gjennom ny gangvei like vest for planområdet. Gangveien er ikke en del av denne reguleringen, men det er tatt hensyn til denne ved utarbeiding av felles snuplass. Her vil gående kunne fortsette «snarveien» opp til Kristoffer Aamots gate, eller de kan gå via felles adkomstvei gjennom planområdet. I begge tilfeller vil man kunne følge en sammenhengende forbindelse fra Akerselva mot Storo og Nydalen. Det er regulert fortau langs Fernanda Nissens gate som ivaretar en nord-sør forbindelse til Akerselva, og som vil ligge omtrent parallelt.

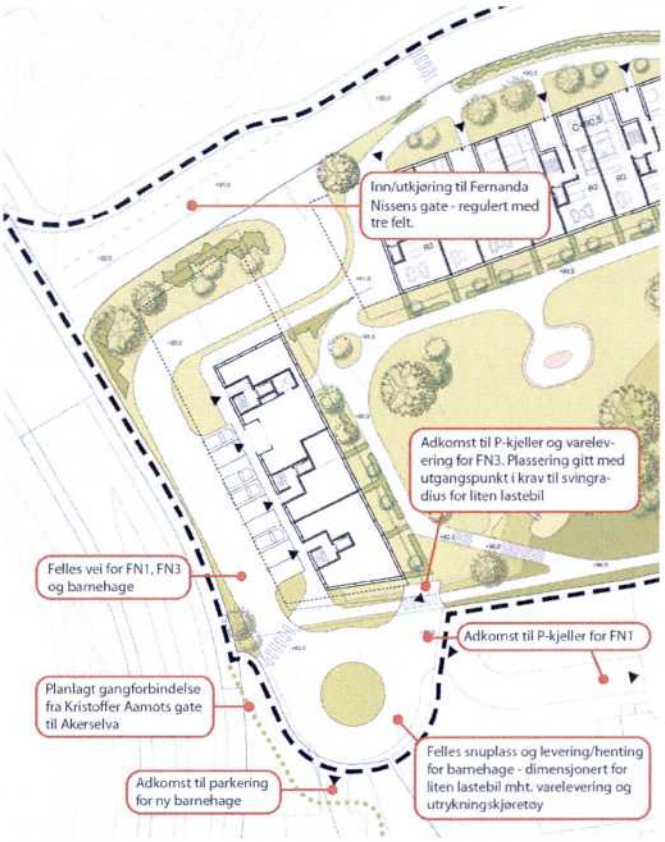

Figur 6: Foreslått trafikkløsning for FN 3 og naboeiendommene

Reguleringsplanen har tilpasset felles vei, snuplass, plassering av bygninger, uterom og egen adkomst med hensyn til nabotomter. Felles snuplass er et samarbeidsprosjekt mellom eiendommene i området. Selve utformingen er i hovedsak gitt gjennom tilliggende reguleringer, hvor det forutsettes etablering av snuplass med en gitt størrelse og plassering for å kunne løse ulike adkomstbehov. Snuplassen er dimensjonert med hensyn til barnehagens behov for henting/bringing, adkomst til P-kjeller for FN1 og FN3, samt varelevering og utrykningskjøretøy. Varelevering skjer via felles garasjeanlegg under terreng.

Fernanda Nissens gate er en blindvei som går over i en gangvei til Akerselva. Gaten er regulert til felles adkomstvei for flere eiendommer gjennom regulering for FN5-7 og 10, regulering av Lillohøyden og dette planforslaget. Krysset Fernanda Nissens gate/Kristoffer Aamots gate er regulert med egne høyre- og venstresvingfelt. Det er gjennomført trafikkberegninger for krysset som viser trafikksituasjon etter utbygging. Beregningene viser en årsdøgntrafikk (ÅDT) for Fernanda Nissens gate på 2755, iberegnet all ny bebyggelse som sogner til gaten. Gjeldende regulering gir tilfredsstillende avvikling i krysset, også etter full utbygging.

Kollektivtilbudet i området er svært godt. Buss 37 og 55 stopper kun 100 m fra FN3, og Nydalen T er også innen rimelig gangavstand (400 m).

På terreng er det avsatt 10 parkeringsplasser utenfor dagligvarebutikken, mellom ny adkomstvei og nordre lamell. I tillegg vil det være inntil 5 parkeringsplasser utenfor planlagt barnehage i søndre lamell for henting/bringing. Parkering for ansatte skjer i parkeringskjeller. Det skal anlegges 167 p-plasser under terreng hvorav 164 er forbeholdt boliger, 1 til barnehagen og 2 til næring. Det skal etableres 421 sykkelparkeringsplasser.

Bebyggelsens plassering

Bebyggelsen består av tre lameller; en nordre lamell langs Kristoffer Aamots gate, en østre lamell langs Fernanda Nissens gate og en søndre lamell mot fellesareal/uteareal for barnehage.

Figur 7 under viser byggegrenser og bestemmelsesgrenser for de tre vertikalnivåene slik de er vist i plankartet. De tre lamellene står på terreng (gul flate), men har utkragede bygningsdeler (grønn flate).

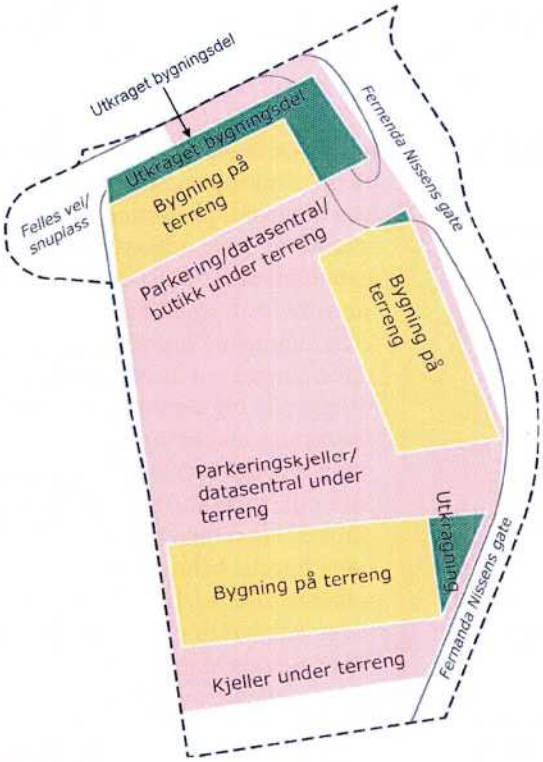

Figur 7: Foreslått plassering av bygg og byggegrenser i FN 3

Parkering/butikk/næring ligger i to nivåer under terreng (rød flate som også ligger under gul og grønn flate). Byggegrensen for lamellene tilsvarer ikke bygningenes fotavtrykk, som i realiteten vil bli noe mindre. Tilsvarende gjelder for utkraget/understøttet bygningsdel.

Miljøfaglige forhold

Det er gjennomført miljøtekniske grunnundersøkelser for å avdekke omfanget av forurenset masse. Forurenset grunn (antatt til ca. 6.300 m³) håndteres etter gjeldende lovverk og krav til tiltaksplan er nedfelt i bestemmelsene.

Deler av planområdet ligger innenfor rød og gul støysone og tiltak vil måtte iverksettes på fasader som vender mot Kristoffer Aamots gate. Støyutsatte leiligheter skjermes med bruk av støydempende materialer og tilpasninger i bygningskonstruksjonen. Gjeldende støyforskrift legges til grunn for alle oppholdsarealer.

Uteoppholdsarealer

For hver boenhet vil det bli avsatt minimum 25 m² uteareal, hvorav minst 75 % er på terreng. Planområdet ligger sydvestvendt og har gode solforhold, også etter at ny bebyggelse er etablert på naboeiendommer i sør og vest.

Barnehage

Utbyggingen vil kunne utløse behov for barnehage (se § 12 i reguleringsbestemmelsene). Det er derfor innarbeidet barnehage med plass til minst 3 avdelinger i søndre lamell. Halve bygningens første etasje er avsatt til barnehageformål, et areal tilsvarende ca. 480 m². Herfra vil det være direkte tilgang på utearealet på byggets sørside. Arealet har gode solforhold og ligger skjermet fra støy og biltrafikk. Det er i bestemmelsene satt krav om uteareal på minimum 900 m², og at dette skal være åpent for beboere i området etter barnehagens åpningstid. Antall avdelinger er ikke endelig fastsatt og vil bli vurdert i forbindelse med rammesøknad og tilpasset barnehagekapasiteten i området.

Teknisk infrastruktur

Området ligger innenfor konsesjonsområde for fjernvarme. Det arbeides med å finne løsninger som gjør at overskuddsvarme fra datasentralen kan benyttes til oppvarming av boligene – trolig i kombinasjon med fjernvarme.

Universell utforming

Universell utforming legges til grunn ved prosjektering av alle fellesarealer både inne og ute.

Figur 8: Illustrasjonsplan

Illustrasjoner

Figur 8-10 viser noen av forslagsstillers illustrasjoner, med bydelsadministrasjonens forklaringer og kommentarer.

Figur 8 til venstre viser foreslått utbygging og uteoppholdsarealer. Illustrasjonsplanen vises i større format og høyere oppløsning i Vedlegg 5. I Vedlegg 6 ligger også snittegninger. I illustrasjonsplanen vises de tre blokkene nord, øst og sør i planområdet, med eksempler på planløsning. De fleste leilighetene vil være gjennomgående. Leilighetene i 1. etasje vil få private uteoppholdsarealer på bakkeplan, mens de øvrige vil få balkonger. Utkragingen til balkongene vises med stiplet linje rundt byggene.

Helt sør i planområdet vises uteoppholdsarealene til barnehagen og øst for sørblokka vises parkeringsplasser avsatt til henting og bringing til barnehagen.

Figur 9 viser en perspektivtegning av planområdets uteareal med blokkene rundt, sett fra vest mot øst.

Figur 9: Illustrasjon sett fra vest mot øst

Figur 10 viser en perspektivtegning sett fra krysset Fernanda Nissens gate/Kristoffer Aamots gate mot sørvest. Kristoffer Aamots gate vises på høyre side av bildet og inngangspartiet til forretningen i det foreslåtte nybygget i midten. Her vises imidlertid terrenget som helt flatt, og administrasjonen mener dette gir et feil inntrykk av den faktiske situasjonen da terrenget skråner bratt opp fra planområdet til Kristoffer Aamots gate og er delvis støttet av en mur. Figur 11 (administrasjonens bilde) viser eksisterende situasjon sett fra planområdet opp mot Kristoffer Aamots gate og viser terrengforskjellen. Dersom terrenget skal heves opp til samme nivå som Kristoffer Aamots gate vil det føre til at veien ned mot rundkjøringen og innkjøringen til barnehagen i Kristoffer Aamots gate og nedkjørselen til FN 1 blir meget bratt.

Figur 10: Illustrasjon sett fra nordøst mot sørvest.

Figur 11: Bilde tatt fra planområdet opp til Kristoffer Aamots gate

Solstudie

Sol/skygge-studier viser at minimum 75 % av barnehagens uteområde er soleksponert midtsommer (21. juni) i barnehagens åpningstid. Ved vårjevndøgn (21. mars) er også store deler av utearealet soleksponert mellom 11.00 og 17.00. Felles gårdsrom er meget godt soleksponert ved midtsommer, med eksponering på 75 – 90 % av arealet mellom kl. 12.00 – 18.00. Store deler av arealet vil også være soleksponert på kvelden og tidlig formiddag. Ved vårjevndøgn vil ca. 50 % av gårdsrommet være soleksponert mellom kl. 12.00 og 16.00. På øvrige tider av døgnet vil også deler av arealet være soleksponert så lenge solen er oppe.

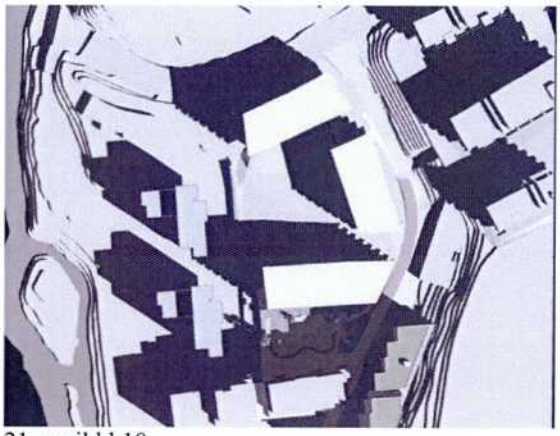

21. april kl 10

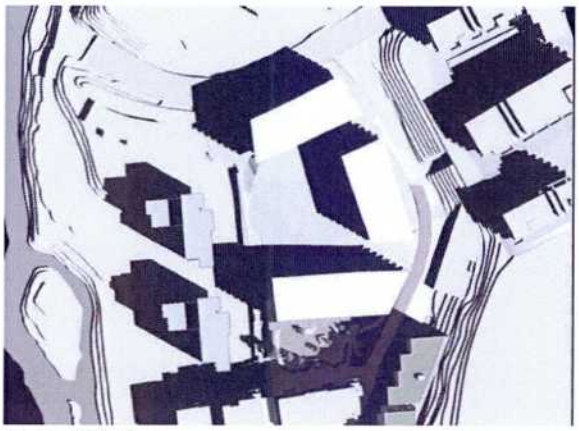

21. mai kl 10

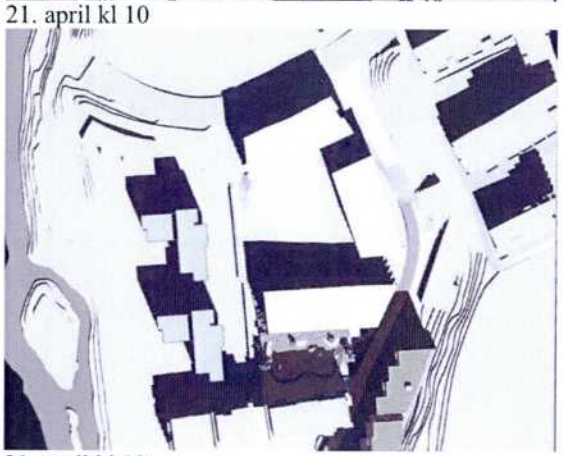

21. april kl 12

21. mai kl 12

21. april kl 14

21. mai kl 14

21. april kl 16

21. mai kl 16

Plan- og bygningsetatens vurdering

Følgende tekst er et sammendrag av PBEs vurdering av planforslaget. Det er hovedsakelig PBEs kritiske kommentarer som er gjengitt. Kommentarene er merket i bokstaver for å kunne referere til dem i bydelsdirektørens vurdering.

a) Arealstrategien fra kommuneplan 2008 legger opp til allsidig bymiljø med stor andel boliger. Planen bidrar til fortetting og større boligmasse i byggesonen, og følger opp føringer i kommuneplanen 2008. Dette gir godt grunnlag for å anbefale omregulering til boligformål som også er i tråd med utviklingen av nærområdet. Viktige føringer for øvrig for området er utvikling med en bymessig karakter og vekt på kollektivtransport. Parkeringsdekningen må også vurderes i denne sammenheng.

b) Planområdet har god tilgang til Akerselva miljøpark, og planen legger opp til å styrke denne forbindelsen.

c) For hver boenhet foreslås 25m² uteareal, hvorav minst 75 % er på terreng. Kvalitetskrav på alle utearealer nedfelles i bestemmelsene, bl.a. for å sikre grøntanlegg med beplantning/trær og nivåforskjeller. For bebyggelsens utkraginger må det legges vekt på kvaliteten og brukbarheten også av arealene under. Bebyggelsen skjermer utearealene mot støy og trafikk fra Kristoffer Aamots gate og Fernanda Nissens gate. Den åpne karréstrukturen ivaretar interne gangforbindelser og trekker Akerselva miljøpark inn i uterommet. Løsningen skaper et stort, sørvestvendt fellesareal med gode solforhold.

d) Kvartalstrukturen sikrer et stort og godt uteareal med mulighet for gode solforhold, og gir muligheter til å kunne sikre visuelle og fysiske forbindelser til elva og miljøparken. Lamellene tar opp de ulike retninger i planlagt og ny bebyggelse i området. Viktige siktakser i området vil kunne ivaretas. Den videre prosjektering må legge vekt på kvaliteter i prosjektet og utearealene i forhold til hvordan dette oppleves mot byen/offentligheten, spesielt mot Kristoffer Aamots gate og atkomstområdet med kjøremønster.

e) Hovedtrafikken til området vil skje fra Ring 3 via Storokrysset. Dagens trafikkbelastning i dette området er meget stor, og veinettet rundt Storokrysset er belastet nær kapasitetsgrensen. Kristoffer Aamots gate er en gjennomfartsåre. Det er derfor viktig å begrense belastningen og være restriktiv med parkering i forhold til dagens situasjon, samtidig som området ligger nær kollektivknutepunktet Storo og Nydalen.

f) Trafikkberegninger viser at kapasiteten i krysset Fernanda Nissens gate/Kristoffer Aamots vei er tilfredsstillende med gjeldende regulering, og med egne høyre og venstresvingfelt i plan, også etter utbygging.

g) Det er vist nedkjørsel i det nordvestre hjørnet av planområdet med en rundkjøring som beslaglegger mye areal som i stedet kunne vært opparbeidet som en grønn kolle. Imidlertid har forslagstiller argumentert for at denne er dimensjonert med hensyn til barnehagens behov for henting/bringing, atkomst til p-kjeller for FN 1 og 3, samt varelevering og utrykningskjøretøy.

Dersom denne rundkjøringen skal opprettholdes, blir det viktig å etablere vegetasjon rundt kjørearealene for å nedtone virkningen av mye kjøreareal. Etaten er i tillegg usikker på om nivået på denne rundkjøringen kan ivareta avkjørsel til både barnehagen og Fernanda Nissens gate i forhold til stigningskrav.

h) Parkering er i hovedsak foreslått etablert under terreng, og med dekning i tråd med normen. På grunn av nærhet til god kollektivdekning vil det bli vurdert å begrense parkering for næring til den midtre eller laveste grense slik at kollektivdekningen styrkes. P-normen for boliger er en minimumsnorm, og kan her vanskelig reduseres.

i) Turveien over elva og frem til fortau i Kristoffer Aamots gate er ivaretatt i planen for barnehagen i nordvest. Atkomst til barnehagen må krysse denne turveien. Tomten ligger i gangavstand til Storo Storsenter og det nye senteret ved Gullhaug torg i Nydalen. Regulert offentlig gangbro over Kristoffer Aamots gate inngår som et viktig ledd i byutviklingen og kontakten med Nydalens sentrum. Den skal gjennomføres i forbindelse med påstartede byggesak på Lillohøyden i øst. Denne forbindelsen skal også videreføres sørover. Det forventes at forbindelsene østover forsterkes med utviklingen på Lillohøyden med boliger og skole. Det er også viktig å knytte gangforbindelser på det nedre nivå langs Akerselva Miljøpark.

j) Planen ivaretar en barnehage i søndre lamell for å dekke eget behov. Endelig størrelse foreslås avklart i forbindelse med rammesøknad. Imidlertid avsettes et uteareal på 900 m^2. Dette utearealet gir rom for en 2-avdelings barnehage idet det etter veiledende norm skal være 24 m^2 pr barn. Imidlertid ligger det her godt til rette for tilgang til Miljøparken langs Akerselva, slik at utearealet kan vurderes redusert til 60% av normen, noe som kan gi 3 avdelinger. Imidlertid er det foreslått avsatt et areal på 480 m^2 i bebyggelsen som gir rom kun for 2 avdelinger. Det bør primært legges til rette for en 4-avdelings barnehage for å være mer drivverdig, og betinger areal i bebyggelsen på minst 650 m^2. Idet planen ikke gir rom for større uteareal, må det eventuelt gis aksept for redusert uteareal, noe etaten finner uheldig. Planen bør definere minste størrelse på barnehagearealet også i bebyggelsen. Avklaring av barnehage i prosjektet vil bli nærmere avklart etter høringen. Det tas også forbehold til forslagstillers forslag til reguleringsbestemmelse for gjennomføring av barnehagen.

k) Barnehagens uteareal synes å få begrenset soleksponering, men er godt skjermet for støy. Opplevelsen og kvaliteten av dette arealet må vektlegges i detaljprosjekteringen, og kan bedres ved beplantning av trær rundt arealet som et miljøelement.

l) Bydel Sagene ligger innenfor bystyrets vedtatte leilighetsfordeling. Dette er ikke helt oppfylt i forslaget. Avvik fra bystyrets vedtak innebærer at PBE må utarbeide alternative bestemmelser for å ivareta vedtatt fordeling.

m) Bebyggelsen er vist med utkraginger, bl.a. i lamellen mot nord hvor det er foreslått forretning med parkering. Vedlagte illustrasjoner av fasader er ikke juridisk bindende, og bør uansett vurderes på nytt. Det synes som balkonger er inntrukket i fasaden, noe som kan være positivt, og det bør da ikke være nødvendig å sikre ytterligere utstikkende balkonger. Slik fasadene er illustrert vil ytterkant av balkonger oppleves som byggets fasadeliv. PBE er ikke overbevist om at de illustrerte fasadene gir den beste arkitektoniske løsningen for prosjektet.

n) Forslagstiller foreslår at det ikke skal tillates svalganger mot Kristoffer Aamots gate. PBE anbefaler ikke svalganger noen steder, bl.a. av hensyn til lysforhold til underliggende leiligheter. Dette anses heller ikke å gi den beste fasadeutforming.

o) PBE anbefaler ikke tekniske takoppbygg av hensyn til takfasaden. Bygningene vil være godt synlig fra høyere nivåer omkring. Dette skal løses innenfor bebyggelsens hovedform.

p) Det bør vurderes å sikre konkrete kvalitetskrav til bebyggelsen, bl.a. materialbruk og variasjon i uttrykket, for å sikre mot for store ensartede volumer.

q) PBE er positiv til de foreslåtte høydene.

r) Etablering av forretning mot gater samsvarer med en byplanmessig utvikling. Med mange nye boliger kan en nærbutikk på 1000 m^2 dekke eget behov, selv om området ligger svært nær Storosenteret. Forretning og næring synes å være oppgitt i netto, men dette skal oppgis i brutto, dvs. at alle tilhørende lager og atkomstarealer skal inngå, og arealene kan derfor øke. PBE mener foreløpig at forretning bør være 1000 m^2 brutto. Butikken vil ha inngang fra atkomstvei langs

Kristoffer Aamots gate, og bør også ha en direkte fotgjengerforbindelse fra fortau i Kristoffer Aamots gate.

s) Det bør kunne vurderes å innpasse noe tjenesteyting som betjening av nærområde også i 1.etasje i den østre blokken mot Fernanda Nissens gate. Dette kan være positivt for å gi økt liv i området, og det tenkes da på for eksempel kafé/restaurant, frisør, helsevirksomheter og lignende.

t) I henhold til overordnede føringer skal åpning av sidebekker vurderes. Det ligger to bekkeløp i rør under tomta. Planene rundt tomta ivaretar ikke åpning av disse, og etaten finner det derfor urimelig å stille dette kravet for kun denne eiendommen.

u) Foreløpig konklusjon: PBE anbefaler planforslaget med en del forbehold, knyttet til leilighetsfordeling, barnehagen, tilføyelse av formål, parkeringsdekning og ytterligere kvalitetskrav i bestemmelsene.

Bydelsdirektørens vurdering

Sammenheng med overordnede planer

Planforslaget er av forslagsstiller (og PBE) vurdert i forhold til en rekke overordnede planer. Under følger en kort presentasjon av de administrasjonen mener er de mest relevante for saken.

- Rikspolitisk retningslinje for samordnet areal og transportplanlegging (1993)

Retningslinjenes mål er som følger: Arealbruk og transportsystem skal utvikles slik at de fremmer samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, med miljømessige gode løsninger, trygge lokalsamfunn og bomiljø, god trafikksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Det skal legges til grunn et langsiktig, bærekraftig perspektiv i planleggingen.

> § 3.1 Planlegging av utbyggingsmønsteret og transportsystemet bør samordnes slik at det legges til rette for en mest mulig effektiv, trygg og miljøvennlig transport, og slik at transportbehovet kan begrenses. Det bør legges vekt på å få til løsninger som kan gi korte avstander i forhold til daglige gjøremål og effektiv samordning mellom ulike transportmåter.
> § 3.5 Sykkel som transportform skal tillegges vekt der det ligger til rette for det. Hensynet til gående og bevegelseshemmede skal tillegges vekt i planleggingen.

- Kommunedelplan (KDP) 3, Nydalen (1990)

Planområdet er i KDPen avsatt til næringsvirksomhet, dvs. industri, kontor, lager og høyder på 5+1 etasjer. Senere vedtatt kommuneplan og regulering på naboeiendommer har imidlertid åpnet for boliger og mer arealintensiv virksomhet i området. Planområdet ligger innenfor delfelt 14 i KPD 3.

- Kommunedelplan (KDP) 4, Akerselva miljøpark (1990)

Forslaget ligger innenfor Delområde 3 i KDP 4. Planområdet er merket i grått, dvs. bygge/trafikkområde som i gjeldende regulering, og har ingen spesielle føringer. Føringene for KDP 3 Nydalen er rettslig overordnet KDP 4.

- Nydalen - vurderinger og anbefalinger på kommunedelplannivå (1999)

Analysen er gjort etter en overordnet vurdering av de siste ti års utvikling i Nydalen, og sier blant annet at 6+2 etasjer byggehøyde kan vurderes dersom bebyggelsen har spesielle kvaliteter. Det er fastsatt retningsbestemt kvartalsstruktur nord-sør eller øst-vest.

- Kommunedelplan (KDP) 13, Indre Oslo (1997)

Planområdet er definert som omstillingsområde med høy andel boliger, og med vekt på kollektivdekning.

- Kommunedelplan (KDP) 17, Torg og møteplasser (2009)

I følge forslagsstiller gjelder følgende: "Planforslaget ligger i et område hvor etablering av torg og møteplasser skal vurderes ved utbygging over 40.000 m^2 BRA."

Planområdet er i KDP 17 kategorisert som "Områder for etablering av torg/møteplass ved byutvikling". I KDP § 3.3 står det at i slike områder skal det etableres torg og møteplass(er) som en del av ny allmenn tilgjengelig byromsstruktur. Grensen er her ved 20 000 m^2 BRA (areal under terreng medregnes ikke) hvor det ved utbygging over grensen bør sikres minst ett torg/møteplass med anvendbart areal på minst 5% av tiltakets BRA. For utbygging under 20 000 m^2 BRA kan kommunen i reguleringsplan, bebyggelsesplan eller søknad om rammetillatelse be om tilrettelegging for torg/møteplass dersom terreng-, naturforhold, trafikkbarrierer eller andre stedlige forhold tilsier dette. I henhold til §5 skal et torg/plass være på minimum 1 dekar anvendbart areal, med en minste bredde på 25 meter. Arealet skal utgjøre et sammenhengende areal og være åpen og allmenn tilgjengelig. Den bør i størst mulig grad grense til eller ha romlig tilknytning til offentlig gate eller gang- og sykkelvei. Offentlige torg og møteplasser har også en rekke kvalitetskrav knyttet til aktiviteter, sitteplasser, trygget, tilgjengelighet, bruk av vegetasjon, solforhold, støy og forurensing.

- Byøkologisk program (2011)
Programmet beskriver Oslos miljøpolitikk. Innsatsområde 2, Oslo skal ha et miljøeffektivt transportsystem, har vedtatt en rekke strategier og tiltak for å redusere bilbruken og belastning av biltrafikken i indre by, gjennom bedre kollektivtransport og god tilrettelegging for gående og syklende. Andel syklister og brukere av kollektivtransport skal økes og det legges vekt på universell utforming.

Regulering
Bydelsdirektøren støtter den foreslåtte reguleringen fra industri til boliger, barnehage, næring og butikk. Utbyggingen vil føre til et stort løft for området, og er innenfor overordnede målsetninger om økt boligutbygging i Oslo. Etter bydelsadministrasjonens vurdering må imidlertid forslaget bearbeides ytterligere før det kan anbefales av bydelen, og dersom forslagsstiller ikke ønsker å gjennomføre forslagene anmodes det om at Plan- og bygningsetaten utarbeider et eget alternativ. I de neste avsnittene vil administrasjonens vurderinger og forslag bli beskrevet og begrunnet nærmere.

Bebyggelsens plassering
Bebyggelsens plassering i kvartalstruktur er en forbedring i forhold til planinitiativets forslag, da denne plasseringen vil gi et større sammenhengende uteoppholdsareal, samt mer lys og luft til boenhetene. Plasseringen lager imidlertid utfordringer vedrørende en helhetlig og langsgående kontakt til Akerselva.

Etter administrasjonens mening mangler forslaget bystruktur og helhetsperspektiv slik det er framstilt. Grunnet kravet om innkjøringsarealer fra Kristoffer Aamots gate til Fernanda Nissens gate og videre inn til barnehage og boligområder på naboeiendommene, har forslaget blitt formet av behovet for framkommelighet med bil. Nordbygget henvender seg delvis mot innkjøringen og parkeringsplassene mot nord – hvor bilen har 1. prioritet, og delvis mot sør – hvor boligområdets innbyggere har 1. prioritet. Dette gjør at myke trafikanter som går eller sykler fra Akerselva på vei til Storo enten må bevege seg langs den meget trafikkerte Kristoffer Aamots gate eller komme seg gjennom den nye innkjøringen som hovedsakelig er forbeholdt biler. Et tredje alternativ er å benytte seg av gangveiene gjennom uteoppholdsarealene, men, som forslagsstiller beskriver, vil dette området oppleves som privat. Administrasjonen kan heller ikke se at de foreslåtte gangveiene er spesielt brukervennlige som transportårer for myke trafikanter, da de er lagt på en lite direkte måte med mange trapper og små omveier. Det vises her til krav og mål fastsatt i RPR for samordnet areal og transportplanlegging og Byøkologisk program (se utdypning av disse beskrevet over) og PBEs kommentar d) og g). Det vises også til *Nydalen - vurderinger og anbefalinger på kommunedelplannivå (1999)* hvor det legges vekt på at det skal etableres nye gangveiforbindelser for å knytte de omkringliggende områdene til T-banen og Akerselva Miljøpark, i tillegg til at det skal etableres et finmasket gangveinett.

En rekke overordnede planer sier at området skal tilrettelegges for et allsidig bymiljø. Etter administrasjonens mening er dette ikke overholdt i foreslåtte løsning, da eiendommen hovedsakelig vil være tilrettelagt for boliger. Det er positivt at det foreslås etablert en nærbutikk, men det er ikke en bymessig utvikling å legge denne bortgjemt i nordbyggets underetasje.

Som forslagsstiller beskriver er det i dette området store terrengforskjeller, men bydelsdirektøren mener forslaget ikke er utarbeidet med hensyn til disse, og har vanskelig for å forstå hvordan nordre lamell forholder seg til terrengnivåene mot Kristoffer Aamots gate. Det vises igjen til PBEs kommentar g).

I tillegg ligger planområdet innenfor området som i KDP for torg og møteplasser er merket som *områder for etablering av torg/møteplass ved byutvikling*, uten at verken forslagsstiller eller PBE har forholdt seg til dette kravet.

Innkjøringen fra Fernanda Nissens gate over planområdet er en lite heldig løsning, men bydelsadministrasjonen kan vanskelig se at denne kan legges et annet sted. Det foreslås derfor at følgende alternative løsning utredes:

- Innkjørselen legges i tunnel under nordbygget.
- Parkeringsplassene på terreng for forretning legges i parkeringskjelleren.
- Nordbygget flyttes lenger nord slik at det ligger over innkjøringen, med vegglivet kant i kant med fortauet i Kristoffer Aamots gate.
- Forretningen legges i 1. etasje og hele byggets 1.etasje reguleres som forretning og serveringssted. Det vises til PBEs kommentar r) og s) som støtter tjenesteyting i 1. etasje for å styrke en byplanmessig utvikling.
- På sørsiden av nordbygget opprettes et offentlig torg (om nødvendig på et platå), med muligheter for uteservering for serveringssted. Forretningene/serveringsstedene får innganger både fra Kristoffer Aamots gate og det offentlige torget. Torget opparbeides i henhold til KDP for torg og møteplassers krav i § 5 og sikres i reguleringskart og –bestemmelser og tinglyses til bruk av allmennheten.
- Det opprettes en offentlig gang- og sykkelforbindelse langs torget gjennom planområdet i retning vest-øst, som knyttes sammen med både gangveien nedenfor den regulerte barnehagen i Kristoffer Aamots gate og gangveien gjennom Fernanda Nissens gate 1. På østsiden må den knyttes sammen med fortau i Fernanda Nissens gate - Kristoffer Aamots gate og gangvei gjennom Lillohøyden til den nye skolen i Sandakerveien 102. Gangveien sikres i reguleringskart og –bestemmelser og tinglyses til bruk av allmennheten. Det må her rettes spesiell oppmerksomhet på terrengforskjellene. Gangveien og den offentlige plassen må være synlig, enkel og naturlig å ta seg fram til. Dersom det må etableres adkomst med trapper grunnet terrengforskjellene, må det i tillegg etableres en gangvei som er universelt utformet, som også knyttes til det offentlige torget.
- Det kan i tillegg etableres mindre forretning/serveringslokaler i østblokkas 1. etasje, som vender seg både mot Fernanda Nissens gate og møteplassen. Forretningene må ikke være større enn 1000 m^2.
- Den offentlige plassen kan med fordel utformes med vann som rekreasjonselement for å bygge på områdets identitet forbundet med og i tilknytning til Akerselva miljøpark. Det vises til KDP for torg og møteplasser § 5.

Bydelsadministrasjonen mener en slik løsning vil gi et bymessig preg til området, styrke dets attraktivitet og forhåpentligvis øke bruken og spre den til større deler av døgnet, som igjen gir økt trygghet. Beboerne i de omkringliggende eiendommene vil kunne bruke plassen og nærbutikkene som sitt lokale sentrum. De har ellers et stykke å gå til et slikt nærsenter, da disse ligger i Nydalen (Gullhaug torg), på Nordpolen, Bjølsen eller Storo senter, som alle er rundt 400-500 meter unna i

luftlinje. Samtidig vil det sikre forbindelser for gående og syklende mellom turveien langs Akerselva og Storo. Plassen vil få meget gode solforhold og være beskyttet fra trafikkstøy og -støv.

Trafikkforhold og parkering
Det vises til avsnittet over vedrørende trafikkforhold for bil. Det må sikres trygg skolevei ved at gang- og om mulig sykkelforbindelsen gjennom planområdet videreføres gjennom PRIOR tomta (Lillohøyden) og til skolen (ref. PBEs kommentar i)).

Det er positivt at parkering for beboere anlegges i parkeringskjeller og at normkrav oppfylles for bil og sykkel. Når det gjelder parkering for næring mener administrasjonen, på lik linje med PBE i kommentar a), e) og h), at denne må vurderes nærmere. I følge Oslo kommunes parkeringsnorm for næring ligger planområdet utenfor "den tette byen" men innenfor "knutepunktområdet Nydalen". Det får dermed samme norm som "den tette byen", som sier at det skal etableres 9-15 parkeringsplasser per 1000 m^2 BRA næring av type forretning/detaljhandel. For ikke å beslaglegge uteoppholdsareal på terreng bør også parkeringsplassene for forretningen legges i garasjeanlegget. Antall plasser bør legges på normens laveste grense.

I henhold til normen skal restauranter i den tette byen ha 0-1 parkeringsplasser per 10 seter. Dersom det er ønskelig å etablere noen plasser for serveringssted skal disse også legges i parkeringskjelleren.

Grad av utnytting og høyder
Bydelsadministrasjonen mener grad av utnytting og høyder er akseptabel grunnet overordnede føringer om økt boligutbygging i knutepunktsområder og byggenes plassering på eiendommen. Det er positivt at byggene trappes ned mot sør for å gi bedre lysforhold for leilighetene og uteoppholdsarealene, og at byggenes plassering skjermer mot støy fra Kristoffer Aamots gate.

Leilighetsfordeling og –kvalitet, samt byggenes utforming
Forslagsstiller ønsker ikke å følge norm for leilighetsfordeling og argumenter med at fordelingen skal være lik Lillohøyden (Sandakerveien 102). Bydelsadministrasjonen bemerker at reguleringsplanen for Sandakerveien 102 ble vedtatt i 2007, rett etter at normen ble vedtatt. Selve planprosessen var gjennomført før normen ble vedtatt, og det var derfor denne ikke ble fulgt.

I bystyrets vedtak om leilighetsfordeling gis det ingen åpning for å søke om dispensasjon, og forslagsstiller gir for øvrig ingen begrunnelse for hvorfor dette boligprosjektet skal kunne få særbehandling som ikke overholder bystyrets vedtak. Normen er nå under rullering, men inntil et nytt vedtak er fattet av bystyret skal gjeldende norm overholdes.

Blokkene er i følge forslagsstiller 18 m dype. I tillegg er balkongene innebygd og det kan etableres svalganger mot Fernanda Nissens gate. Det vises til PBEs kommentar n) vedrørende svalganger og m) vedrørende balkonger. Bydelsadministrasjonen er enig med PBE vedrørende svalganger, og mener disse ikke bør tillates. Administrasjonen er imidlertid uenig med PBE vedrørende balkongene, og mener at siden bygningskroppen er såpass dyp vil dette føre til meget mørke leiligheter. Bydelsdirektøren mener samtidig at forslag til planløsninger ikke er særlig gode, da leilighetene blir meget lange og smale, som fører til at alle rom også blir lange og smale og at mye plass går bort til gangareal. Byggegrensene bør derfor reduseres slik at det kan gis rom for utstikkende balkonger.

Alle fasader må forholde seg til naboeiendommene og ha en attraktiv utforming fra begge sider (istedenfor en for- og bakside). Administrasjonen støtter PBEs kommentar p) som mener at det må sikres kvalitetskrav som sikrer mot for store ensartede volumer.

Uteoppholdsarealer
Uteoppholdsarealene vises utformet som grønne og interessante med terrengforskjeller og organiske former og gangveier. Det synes imidlertid å være vel mange gangveier inntegnet i illustrasjonsplanen

og disse må reduseres/samles for å legge til rette for større grønne arealer. Det må sikres i reguleringsbestemmelsene at minst 20 % av uteoppholdsarealene på lokk skal ha en jorddybde på minimum 0,8 m for å sikre muligheten for etablering av trær og busker.

Det er ikke beskrevet om takflatene skal brukes som takterrasser, og det antas derfor at dette ikke er tilfelle. Som en del av reguleringsbestemmelsene for overvannshåndtering bør det legges inn krav om grønne tak på alle takflater. Grunnet områdets tilknytning til Akerselva miljøpark og fordi mange vil kunne se ned på blokkene fra omkringliggende områder, vil grønne tak være med på å styrke byens blågrønne preg.

Barnehage

Det vises til PBEs kommentar j), som har vurdert forslaget i henhold til normkrav til barnehagens inne- og uteområder. Det vises også til § 12 i forslag til reguleringsbestemmelser, hvor det står:

> Dersom dekningen ikke er tilfredsstillende, skal det være etablert barnehage før det gis midlertidig brukstillatelse for boligene.

Bestemmelsen i § 12 gir forslagsstiller muligheten til å slippe å bygge barnehage dersom dekningen er tilfredsstillende på tidspunktet de søker om brukstillatelse. Bydelsadministrasjonen mener første ledd av setningen må strykes for å sikre etablering av barnehage på eiendommen. Det er riktig at det nå er regulert to andre barnehager i samme område, og at det kan synes mye med tre barnehager. Dette er imidlertid tre små barnehager, som skal dekke 770 boliger i umiddelbar nærhet. I tillegg etableres det nå en rekke nye leiligheter i Nydalen (Bydel Nordre Aker) som ikke skal ha barnehage. Det er uvisst når de vil stå ferdige, og dekningen kan derfor endre seg fra et år til et annet. Alle tre barnehagene vil ligge i nærheten til den nye skolen på Lillohøyden, som er en fordel for foreldre som har barn både i barnehage- og skolealder. Dette kan øke barnehagenes attraktivitet ytterligere.

Det er bystyrets ønske at alle nye barnehager nå skal være privateid, og barnehagen må derfor være stor nok for minimum fire avdelinger for å være drivverdig. Det hadde vært en fordel om de tre barnehagene hadde vært lagt sammen til én stor barnehage, men grunnet en lite helhetlig byplanleggingspolitikk har dette ikke vært mulig å få til.

Bydelsadministrasjonen har vært i kontakt med Avantor, som eier barnehagetomta i Kristoffer Aamots gate, og med Selvaag Bolig som eier barnehagetomta ved Fernanda Nissens gate som skal bygges i tilknytning til Lillohøyden. I følge Avantor skal barnehagetomta deres klargjøres for salg, men prosessen rundt dette er per dags dato ikke påbegynt. Selvaag Bolig har inngått et samarbeid med Trygge Barnehager, som skal kjøpe og bygge barnehagen ved Fernanda Nissens gate. Den forventes ferdig og klar til oppstart høsten 2015. Bydelsdirektøren ønsker derfor å anmode om at forslagsstiller i FN 3 og Lillohøyden ser på muligheten til at barnehagene får samme eier, slik at de kan legge opp til sambruk av lokaler og uteoppholdsarealer.

Barnehagens utearealer må oppfylle minimum 60 % av normens krav til uteoppholdsarealer for 4 avdelinger og forslagsstiller må løse dette på en tilfredsstillende måte som sikrer solrike og trygge lekeområder for barna.

Teknisk infrastruktur

Det er positivt at forslagsstiller ønsker å benytte overskuddsvarme fra datasentralen til oppvarming av boligene.

Universell utforming og tilgjengelighet

Uteoppholdsarealene, gangveiene og det offentlige torget må være tilgjengelige og universelt utformet i henhold til i Plan- og bygningsloven, Teknisk forskrift og Diskriminerings- og

tilgjengelighetsloven. Det samme gjelder for alle boenheter, næringslokaler, barnehage og forretning/serveringssted.

Solforhold
Solforholdene som vist i sol- og skyggediagram er etter administrasjonens mening tilfredsstillende.

Forslag til vedtak:

1. Bydelen støtter den foreslåtte omregulering fra industri til boliger, barnehage, næring og butikk. Utbyggingen vil være et stort løft for området, og er innenfor overordnede målsetninger om økt boligutbygging i Oslo. Bebyggelsens plassering i kvartalstruktur er en forbedring i forhold til planinitiativets forslag, da denne plasseringen vil gi et større sammenhengende uteoppholdsareal, samt mer lys og luft til boenhetene. Forslaget må imidlertid bearbeides ytterligere før det kan anbefales av bydelen, og dersom forslagsstiller ikke ønsker å gjennomføre bydelens anmodninger bes det om at Plan- og bygningsetaten utarbeider et eget planalternativ.

2. I følge bl.a. KDP for Nydalen skal området tilrettelegges for et allsidig bymiljø. Etter bydelens mening er dette ikke overholdt i foreslåtte løsning, da eiendommen hovedsakelig vil være tilrettelagt for boliger. Det er positivt at det foreslås etablert en nærbutikk, men det er ikke en bymessig utvikling å legge denne i nordbyggets underetasje.

   Bydelen mener forslaget ikke tar godt nok hensyn til de store terrengforskjellene i området og kan vanskelig forstå hvordan nordre lamell forholder seg til terrengnivåene mot Kristoffer Aamots gate.

   I tillegg ligger planområdet innenfor området som i KDP for torg og møteplasser er merket som *områder for etablering av torg/møteplass ved byutvikling*, uten at verken forslagsstiller eller PBE har forholdt seg til dette kravet.

   Innkjørselen fra Fernanda Nissens gate over planområdet er en lite heldig løsning, men bydelen kan vanskelig se at denne kan legges et annet sted. Det foreslås derfor at følgende alternative løsning utredes:

- Innkjørselen legges i tunnel under nordbygget.
- Parkeringsplassene på terreng for forretning legges i parkeringskjelleren.
- Nordbygget flyttes lenger nord slik at det ligger over innkjøringen, med vegglivet kant i kant med fortauet i Kristoffer Aamots gate.
- Forretningen legges i 1. etasje og hele byggets 1.etasje reguleres som forretning og serveringssted. Det vises til PBEs kommentar r) og s) som støtter tjenesteyting i 1. etasje for å styrke en byplanmessig utvikling.
- På sørsiden av nordbygget opprettes et offentlig torg (om nødvendig på et platå), med muligheter for uteservering for serveringssted. Forretningene/serveringsstedene får innganger både fra Kristoffer Aamots gate og det offentlige torget. Torget opparbeides i henhold til KDP for torg og møteplassers krav i § 5 og sikres i reguleringskart og –bestemmelser og tinglyses til bruk av allmennheten.
- Det opprettes en offentlig gang- og sykkelforbindelse langs torget gjennom planområdet i retning vest-øst, som knyttes sammen med både gangveien nedenfor den regulerte barnehagen i Kristoffer Aamots gate og gangveien gjennom Fernanda Nissens gate 1. På østsiden må den knyttes sammen med fortau i Fernanda Nissens gate - Kristoffer Aamots gate og gangvei gjennom Lillohøyden til den nye skolen i Sandakerveien 102. Gangveien sikres i reguleringskart og –bestemmelser og tinglyses til bruk av allmennheten. Det må her rettes spesiell oppmerksomhet på terrengforskjellene. Gangveien og den offentlige plassen må være synlig, enkel og naturlig å ta seg fram til. Dersom det må etableres adkomst med

trapper grunnet terrengforskjellene, må det i tillegg etableres en gangvei som er universelt utformet, som også knyttes til det offentlige torget.

- Det kan i tillegg etableres mindre forretning/serveringslokaler i østblokkas 1. etasje, som vender seg både mot Fernanda Nissens gate og møteplassen. Forretningene må ikke være større enn 1000 m^2.
- Den offentlige plassen kan med fordel utformes med vann som rekreasjonselement for å bygge på områdets identitet forbundet med og i tilknytning til Akerselva miljøpark. Det vises til KDP for torg og møteplasser § 5.

  En slik løsning vil gi et bymessig preg til området, styrke dets attraktivitet og forhåpentligvis øke bruken og spre den til større deler av døgnet, som igjen gir økt trygghet. Beboerne i de omkringliggende eiendommene vil kunne bruke plassen og nærbutikkene som sitt lokale sentrum. Samtidig vil det sikre forbindelser for gående og syklende mellom turveien langs Akerselva og Storo. Plassen vil få meget gode solforhold og være beskyttet fra trafikkstøy og -støv.

3. Det må sikres trygg skolevei ved at gang- og om mulig sykkelforbindelsen gjennom planområdet videreføres gjennom PRIOR tomta (Lillohøyden) og til den nye skolen i Sandakerveien 102.

4. Det er positivt at parkering for beboere anlegges i parkeringskjeller og at normkrav oppfylles for bil og sykkel. Parkeringsdekning for næring må vurderes nærmere. For ikke å beslaglegge uteoppholdsareal på terreng bør også parkeringsplassene for forretningen legges i garasjeanlegget. Antall plasser bør legges på normens laveste grense.

   I henhold til parkeringsnormen skal restauranter i den tette byen ha 0-1 parkeringsplasser per 10 seter. Dersom det er ønskelig å etablere noen plasser for serveringssted skal disse også legges i parkeringskjelleren.

5. Grad av utnytting og høyder er akseptabel grunnet overordnede føringer om økt boligutbygging i knutepunktsområder og byggenes plassering på eiendommen. Det er positivt at byggene trappes ned mot sør for å gi bedre lysforhold for leilighetene og uteoppholdsarealene, og at byggenes plassering skjermer mot støy fra Kristoffer Aamots gate.

6. Bystyrets vedtak om leilighetsfordeling må overholdes.

7. Svalganger kan ikke tillates og balkongene skal ikke være innebygget. Siden bygningskroppen er såpass dyp vil svalganger og innebygde balkonger føre til meget mørke leiligheter. Byggegrensene bør derfor reduseres slik at det kan gis rom for utstikkende balkonger.

8. Alle fasader må forholde seg til naboeiendommene og ha en attraktiv utforming fra begge sider (istedenfor en for- og bakside). Det må sikres kvalitetskrav som sikrer mot for store ensartede volumer.

9. Uteoppholdsarealene vises utformet som grønne og interessante med terrengforskjeller og organiske former og gangveier. Det synes imidlertid å være vel mange gangveier inntegnet i illustrasjonsplanen og disse må reduseres/samles for å legge til rette for større grønne arealer. Det må sikres i reguleringsbestemmelsene at minst 20 % av uteoppholdsarealene på lokk skal ha en jorddybde på minimum 0,8 m for å sikre muligheten for etablering av trær og busker.

10. Som en del av reguleringsbestemmelsene for overvannshåndtering må det legges inn krav om grønne tak på alle takflater. Grunnet områdets tilknytning til Akerselva miljøpark og fordi mange vil kunne se ned på blokkene fra omkringliggende områder, vil grønne tak være med på å styrke byens blågrønne preg. Grønne tak har flere andre egenskaper i tillegg til fordrøying av overvann, bl.a. virker de avkjølende og isolerende, de forlenger levetiden til takmembranene, renser luften for svevestøv, binder CO_2 og bidrar til økt biologisk mangfold.

11. Forslag til reguleringsbestemmelse i § 12 gir forslagsstiller muligheten til å slippe å bygge barnehage dersom dekningen er tilfredsstillende på tidspunktet forslagsstiller søker om brukstillatelse. Bydelen mener første ledd av setningen må strykes for å sikre etablering av barnehage på eiendommen.

    Barnehagen må være stor nok for minimum fire avdelinger for å være drivverdig. Barnehagens utearealer må oppfylle minimum 60 % av normens krav til uteoppholdsarealer for 4 avdelinger og forslagsstiller må løse dette på en tilfredsstillende måte som sikrer solrike og trygge lekeområder for barna.

    Bydelen anmoder forslagsstiller i FN 3 til å inngå et samarbeid med Selvaag bolig og Trygge barnehager som eier/drifter av barnehagen på Lillohøyden og for å se på muligheten til samdrift.

12. Det er positivt at forslagsstiller ønsker å benytte overskuddsvarme fra datasentralen til oppvarming av boligene.

13. Uteoppholdsarealene, gangveiene og det offentlige torget må være tilgjengelige og universelt utformet i henhold til i Plan- og bygningsloven, Teknisk forskrift og Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Det samme gjelder for alle boenheter, næringslokaler, barnehage og forretning/serveringssted.

14. Solforholdene som vist i sol- og skyggediagram er tilfredsstillende.

15. Bydelen oppfordrer til at det tas miljøhensyn gjennom valg knyttet til bygningsmaterialer, inneklima, energi og avfallshåndtering.

BYDEL SAGENE

Helge Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

1. Uttalelse fra bydelen 14.11.11
2. Uttalelse fra bydelen 15.3.12
3. Forslag til reguleringskart
4. Forslag til reguleringsbestemmelser
5. Illustrasjonsplan
6. Snittegninger

Oslo kommune
Bydel Sagene

Plan- og bygningsetaten

Internpost

Dato: 14.11.2011

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbeh:	Arkivkode:
201114876-5	2009/27	Camilla Skjerve-Nielssen	512.1

INNSPILL FRA BYDELEN VED OMRÅDE- OG PROSESSAVKLARING FOR FERNANDA NISSENS GATE 3

Det vises til invitasjon til innspill ved område- og prosessavklaring for overnevnte eiendom. Det har ikke vært mulig å behandle saken politisk innen fristen. Bydelen gir derfor med dette en administrativ uttalelse, og legger saken fram til orientering for Kultur- og nærmiljøkomiteen i neste møte.

Bydel Sagene har følgende bemerkninger:

Reguleringsformålet
Bydelen er positiv til å omregulere eiendommen fra *byggeområde for industri* til boliger, men mener reguleringsformålet *kombinert bebyggelse og anleggsformål* er lite spesifikt. Siden eiendommen hovedsakelig skal brukes til boliger, bør den reguleres til *byggeområde for boliger, forretning, industri* eller *kontor,* samt *allmennyttig formål – barnehage*. Dette samsvarer med reguleringsformålene til naboeiendommene. Formålet *industri/kontor* svarer til ønsket om å inkludere Ventelos fiberoptiske virksomhet. Formålet *barnehage* vil bli begrunnet i avsnitt senere i uttalelsen.

Det er positivt at det vurderes etablert en lokal dagligvarebutikk på adkomstplan mot Kristoffer Aamots gate, da dette vil bidra til å redusere behovet for bilbruk av beboerne i Fernanda Nissens gate 3 og naboeiendommene.

Grad av utnytting og høyder
De foreslåtte høydene vil bli revurdert ved offentlig ettersyn. Det bes om at forslagsstiller ved offentlig ettersyn inkluderer tverrsnitt og/eller fasadetegninger for øst-vest og nord-sør, med nøyaktig terreng og naboeiendommenes (regulerte) bygninger.

Formspråk
Det forslåtte formspråket er egnet for området, og sammenhengen med de nærliggende eiendommene er god. Det er positivt at lamellene trappes ned mot Akerselva i vest og dalføret i sør. Formspråket virker imidlertid spesielt tilpasset den nåværende reguleringen i Sandakerveien 102. På denne eiendommen er det nå bygge- og deleforbud, fordi den vurderes som skoletomt. Det er foreløpig ikke fremmet et nytt reguleringsforslag som inkluderer skole. Om mulig bør de to nye

reguleringsforslagene samkjøres slik at formspråkene passer sammen også etter nytt reguleringsforslag fra forslagsstiller ved Sandakerveien 102.

Leilighetssammensetning og kvalitet
Norm for leilighetsfordeling skal følges. Leilighetene må utformes med kvalitet, og bør ikke være ensidige nord- eller østvendte. De bør hovedsakelig være gjennomgående, ha minst én stille side og ikke være dypere enn 12 meter.

Barnehage
Bydelen har fremdeles et stort behov for barnehager, og mener at alle boligprosjekter må vurdere eiendommens egnethet for barnehager. Leilighetsantallet er i dette prosjektet foreslått å være 225-250, og dette er så høyt at det bør vurderes egen barnehage på tomten. Den må legges på et område som skjermes mest mulig mot støy og forurensning, og som har gode og lyse uteoppholdsarealer. Bydelen foreslår derfor å anlegge barnehage i den sørligste lamellen, med uteoppholdsarealer på sørsiden av bygget.

Fernanda Nissens gate nr 1 og nr 5, 7 og 10, har sammen med Nydalsveien 16-26 og Sandakerveien 113-119 i Bydel Nordre Aker foreslått å anlegge en 4 avdelings barnehage i Kristoffer Aamots gate. Denne har foreløpig ikke vært til politisk behandling. Til sammen er det regulert/planlagt ca 550 boliger på disse eiendommene, og det vil ikke være tilstrekkelig med en 4 avdelings barnehage her dersom også Fernanda Nissens gate 3 skal bruke denne. Den foreslåtte barnehagen ligger i tillegg i rød støysone, som bydelen mener er lite heldig. Det er derfor ikke ønskelig at Fernanda Nissens gate 3 går inn i samarbeidet med de øvrige eiendommene, og at de heller etablerer en barnehage på egen tomt.

Uteoppholdsarealer
Ifølge planinitiativet vil uteoppholdsarealene opparbeides med kvalitet; med stedstilpasset vegetasjon, utendørsmøbler, overordnet lysdesign, samt gradering mellom offentlige og private arealer og skjerming fra biltrafikk. Bydelen mener det er viktig og meget positivt at utbygger prioriterer dette.

Bydelsutvalget støtter utkast til *Normer for felles leke- og uteoppholdsarealer for boligbygging i indre Oslo*, og det bes om at disse brukes ved utarbeidelsen av uteoppholdsarealene. Bydelen mener Fernanda Nissens gate 3 bør bruke normen som områdetype 2 (tett), da det ligger i nærheten av et knutepunkt. Det må utarbeides soldiagram for å påse at uteoppholdsarealene er tilstrekkelig belyst i henhold til normen.

Det anbefales et uteoppholdsareal på minimum 25 % av boligarealet, hvorav hoveddelen bør være på terreng.

Parkering
Det er positivt at parkering skal etableres under terreng. Parkeringsnormen for bil og sykkel skal følges.

Universell utforming
Lov om universell utforming skal følges for bygningene og utearealene.

Miljø
Bydel Sagene oppfordrer til at det tas miljøhensyn gjennom valg knyttet til bygningsmaterialer, inneklima, energi, vann, transport, avfallshåndtering, støyreduserende tiltak og tilgjengelighet til grøntområder og møteplasser.

97.

Med hilsen
BYDEL SAGENE

Camilla Skjerve-Nielssen
bydelsplanlegger

Godkjent og ekspedert uten underskrift

Oslo kommune
Bydel Sagene

Rambøll Norge AS
Att. Per A. Kierulf
Pb 427 Skøyen
0213 Oslo

Dato: 15.03.2012

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbeh:	Arkivkode:
1110720	2009/27	Camilla Skjerve-Nielssen	512.1

OPPSTART AV REGULERINGSPLAN I FERNANDA NISSENS GATE 3 - INNSPILL FRA BYDELEN

Det vises til varsel om oppstart av reguleringsplan på overnevnte eiendom, med invitasjon til innspill. Bydelen har allerede gitt et administrativt innspill til Plan- og bygningsetaten i brev av 14.11.11 (vedlagt), og opprettholder disse kommentarene. Reguleringsforslaget vil bli behandlet politisk ved offentlig ettersyn.

Bydelen ønsker med dette å informere forslagsstiller ytterligere om barnehagesituasjonen i området. Ved offentlig ettersyn av barnehagen i Kristoffer Aamots gate, som nå påventer politisk behandling, fattet bydelsutvalget følgende vedtak 12.5.11:

5. Bydelsutvalget er skeptiske til at Sandakerveien 113-119 og Nydalsveien 16-26, utløser barnehageregulering i Kristoffer Aamots gate, i tillegg til Fernanda Nissens gate 1 og Fernanda Nissens gate 5,7 og 10. Samlet sett vil dette gi ca 550 leiligheter noe som genererer et behov for barnehageplasser langt utover en 4-avdelings barnehage. Bydelsutvalget ber derfor at det sikres nødvendig barnehagekapasitet i Sandakerveien 113-119.

Situasjonen har ikke endret seg siden i fjor, og bydelsadministrasjonen anser derfor vedtaket som aktuelt ved boligutbygging av Fernanda Nissens gate 3. Det bør anlegges en barnehage på eiendommen som minst dekker egne behov.

Bydelen ønsker Rambøll lykke til med reguleringsarbeidet.

Med hilsen
BYDEL SAGENE

Camilla Skjerve-Nielssen
bydelsplanlegger

Godkjent og ekspedert uten underskrift

Vedlegg: Innspill ved område og prosessavklaring

Bydel Sagene
Besøksadresse: Thorvald Meyers gate 7
Postadresse: Postboks 4200 Nydalen 0401 Oslo
Telefon: 02180
Telefaks: 23 47 40 01
Giro: 1315 01 00253
Org.nr.: 974 778 726
Internett: www.bsa.oslo.kommune.no
E-post: postmottak@bsa.oslo.kommune.no

99

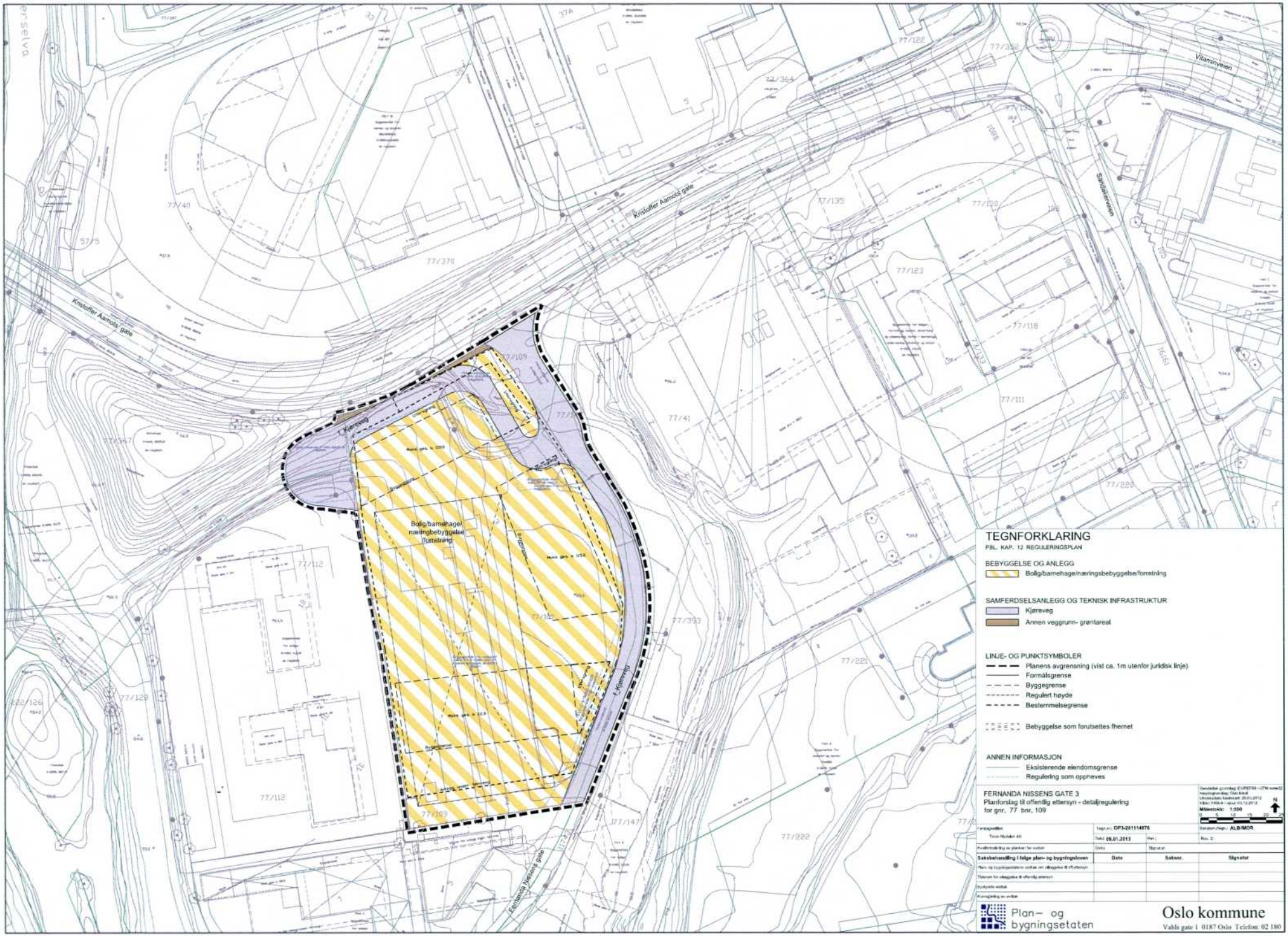

TEGNFORKLARING

PBL. KAP. 12 REGULERINGSPLAN

BEBYGGELSE OG ANLEGG

- Bolig/barnehage/næringsbebyggelse/forretning

SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR

- Kjøreveg
- Annen veggrunn- grøntareal

LINJE- OG PUNKTSYMBOLER

- Planens avgrensning (vist ca. 1m utenfor juridisk linje)
- Formålsgrense
- Byggegrense
- Regulert høyde
- Bestemmelsegrense
- Bebyggelse som forutsettes fjernet

ANNEN INFORMASJON

- Eksisterende eiendomsgrense
- Regulering som oppheves

FERNANDA NISSENS GATE 3
Planforslag til offentlig ettersyn - detaljregulering
for gnr. 77 bnr. 109

Geodetisk grunnlag: EUREF89 - UTM sone32
Høydegrunnlag: Oslo datum
Ortofotoskiltet bankkart: 20.01.2012
Kilde: FKB-A - ajour 01.12.2012
Målestokk: 1:500
0 5 10 15 20 25
N

Forslagsstiller: Tiron Nydalen AS	Tegn.nr.: OP3-201114876		Konsulent/tegn.: ALB/MOR
	Dato: 08.01.2013	Rev.:	Rev. 2:
Godkjent/godkjenn av planleder for vedtak	Dato:	Signatur:	

Saksbehandling i følge plan- og bygningsloven	Dato	Saksnr.	Signatur
Plan- og bygningsetatens vedtak om utlegging til offentlig ettersyn			
Tidsrom for utlegging til offentlig ettersyn			
Bystyrets vedtak			
Kunngjøring av vedtak			

Plan- og bygningsetaten

Oslo kommune
Vahls gate 1 0187 Oslo Telefon: 02 180

REGULERINGSBESTEMMELSER FOR
FERNANDA NISSENS GATE 3
Gnr.77 Bnr.109, 112, 147, 367.

§ 1 Avgrensning
Det regulerte området er vist på plankart merket OP3-201114876 og datert 08.01.2013.

§ 2 Arealformål
Området reguleres til:
- Bebyggelse og anlegg
  Bolig/barnehage/næringsbebyggelse/forretning
- Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur
  Kjøreveg
  Annen veggrunn – grøntareal

§ 3 Utnyttelse
Tillatt bruksareal skal ikke overstige BRA=19.500 m2, herav forretning med maks 1000 m2. Parkering på terreng medregnes i BRA med 15 m2 pr. plass. Næringsvirksomhet tillates under terreng. Bruksareal under terreng skal ikke inngå i beregningsgrunnlaget.

For hver boenhet skal det avsettes minimum 25 m2 uteareal, hvorav minst 75 % av utearealet skal være på terreng.

§ 4 Plassering og høyder
Bebyggelsen skal oppføres innenfor maks kotehøyder, byggegrenser og bestemmelsesgrenser som vist på plankartet. Nedkjøring til garasjeanlegg tillates etablert utenfor byggegrenser.

Det skal innpasses barnehage som skal lokaliseres i 1. etasje i søndre lamell. Uteoppholdsareal for barnehage skal være minimum 900 m2, og skal plasseres på sørsiden av bebyggelsen. Barnehagens uteareal skal være tilgjengelig for beboere i nærområdet utenom barnehagens åpningstider.

Det tillates etablering av forretning i 1. etasje i nordre lamell med inngang fra felles kjørevei og fra Kristoffer Aamots gate.

§5 Utforming
Det skal benyttes fasadematerial som gir et variert uttrykk på den enkelte lamell.
Svalganger mot Kristoffer Aamots gate er ikke tillatt.
Balkonger kan krage ut inntil 1,0 meter utenfor angitt byggegrense og ha maks dybde 2,0 meter.
Takene skal vurderes som en del av byens taklandskap og behandles som del av det samlede arkitektoniske uttrykket. Tekniske innretninger på tak integreres i den arkitektoniske utformingen og tillates å stikke inntil 2,5 m opp over tillatt kotehøyde, og med maks. 10% av underliggende etasjeplan.

På barnehagens uteareal skal det gjennom bruk av terreng, vegetasjon og møblering etableres ulike soner for lek og opphold. Terrenget skal ha varierte formasjoner. Deler av utearealet skal beplantes med større trær, og det skal tas høyde for dette ved prosjektering av underjordiske anlegg. Det skal benyttes lekeapparater av varige kvalitetsmaterialer.

For boligenes uteareal i felles gårdsrom skal det gjennom terreng, vegetasjon og møblering skapes ulike soner for lek og opphold. Oppholdssoner skal utformes med sikte på skjerming mot innsyn fra private balkonger. Det skal plantes større trær i deler av gårdsrommet, og det skal tas høyde for dette ved prosjektering av underjordiske anlegg.

101

Leilighetsfordeling skal være følgende:
Maksimum 20 % av leilighetene skal være 40 – 50 m2 BRA
Minimum 40 % av leilighetene skal være 50 – 80 m2 BRA
Minimum 40 % av leilighetene skal være over 80 m2 BRA.
Det skal ikke være ensidig orienterte leiligheter mot nord eller nordøst.

§ 6 Utomhusplan
Sammen med søknad om rammetillatelse skal det innsendes utomhusplan for den ubebygde delen av området i målestokk 1:200. Planen skal omfatte uteareal både for boligene og barnehagen. Planen skal vise atkomst, parkering (bil og sykkel), interne og eksterne gangveikoblinger, trapper, ramper, areal for lek/opphold, møblering, søppelhåndtering, terrengbehandling, fordrøyningsanlegg og beplantning. Planen skal vise lokal håndtering av overvann, og hvordan dette kan benyttes som kvalitet i utomhusarealene. Utomhusplanen skal godkjennes samtidig med rammetillatelsen.
Utomhusarealene skal være ferdig opparbeidet før det gis midlertidig brukstillatelse.

§ 7 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur
Kjøreveg skal være felles for gnr. 77 bnr. 41, 109, 112, 126, 147, 367, 393.

§ 8 Parkering
Parkering (bil og sykkel) skal etableres etter den til enhver tid gjeldende parkeringsnormen. Minst 5 % av plassene skal være tilrettelagt for funksjonshemmede.
Parkering skal etableres i parkeringsanlegg under terreng innenfor viste bestemmelsesgrenser. Unntak gjelder gjesteparkering og parkering for barnehage og forretning som tillates på bakkeplan med inntil 10 plasser for forretningen og 5 plasser for barnehagen.

§ 9 Støy
Støynivå på uteoppholdsareal skal på søknadstidspunktet tilfredsstille anbefalte grenser i tabell 2 i retningslinje for behandling av støy i arealplanleggingen, T-1442/2012 eller senere retningslinjer som erstatter denne. Dokumentasjon som viser at støykrav er oppfylt skal vedlegges rammesøknad.

§ 10 Overvannshåndtering
Lokal overvannshåndtering skal legges til grunn ved detaljutforming og prosjektering av tiltaket. Det skal redegjøres for behandling av alt overvann, både takvann, overflatevann og drensvann ved søknad om rammetillatelse.

§ 11 Fjernvarme
Byggverk som oppføres innenfor de områder i Oslo som omfattes av konsesjon gitt etter energilovens kap. 5 skal tilknyttes fjernvarmeanlegget. De til enhver tid gjeldende retningslinjer for bruk av fjernvarme i Oslo skal legges til grunn. Tiltakshaver kan anvende alternative energikilder dersom det dokumenteres at bruk av disse energimessig er bedre enn fjernvarme.

§ 12 Rekkefølgebestemmelser
Felles kjørevei fra Fernanda Nissens gate skal være ferdig opparbeidet før det gis midlertidig brukstillatelse til nye boliger.

Dersom dekningen ikke er tilfredsstillende, skal det være etablert barnehage før det gis midlertidig brukstillatelse for boligene.

MERNADER

ORIENTERINGSFIGUR

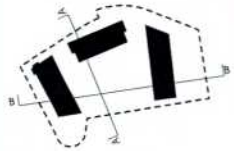

REV.	DATO	REVISJON GJELDER	TEGN.	KONTR.	SIGN.

TEGNINGSSTATUS

PLANFORSLAG

OPPDRAGSGIVER

TICON NYDALEN AS

ADRESSE

POSTBOKS 2113 STRØMSØ 3003 DRAMMEN

TLF. 48 62 82 18 E-POST: eskattiv.no

PROSJEKT	SAK
FERNANDA NISSENS GT.3	REGULERING
ADRESSE	GNR / BNR
FERNANDA NISSENS GATE.3, OSLO	77 / 109

N1 ARKITEKTER MNAL NPA

RÅDHUSGT.30A 0151 OSLO

TLF. 22 33 44 99 FAX. 21 26 66 91

E-POST post@n1.no

TEGNING

UTENHUSPLAN

DATO	TEGN.	KONTR.	SIGN.
20.11.12	FIK	GWJ	

MÅLESTOKK	OPPDRAGSNR.	FAG	TEGNINGSNR.	REV.
1:500	-	A-	00	-

103

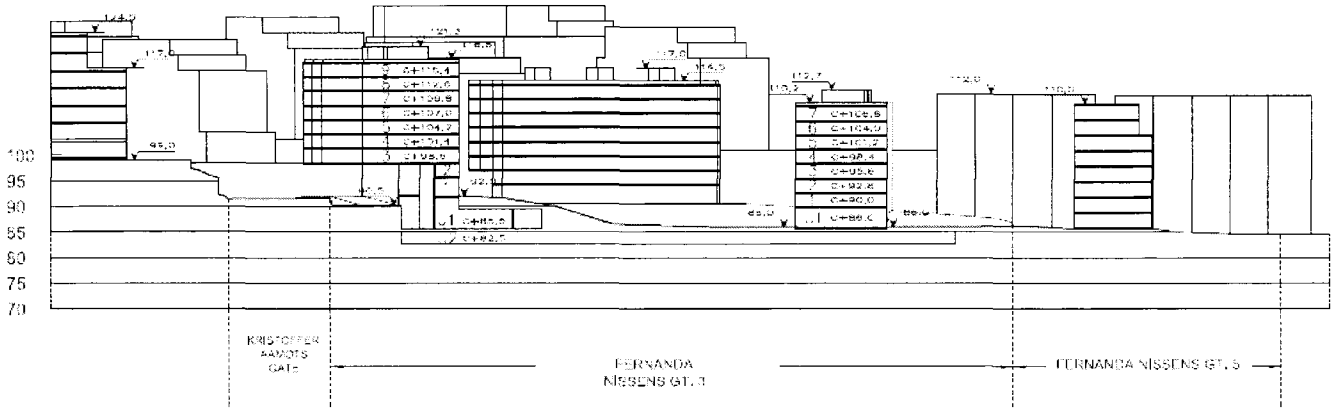

SITUASJONSSNITT B-B

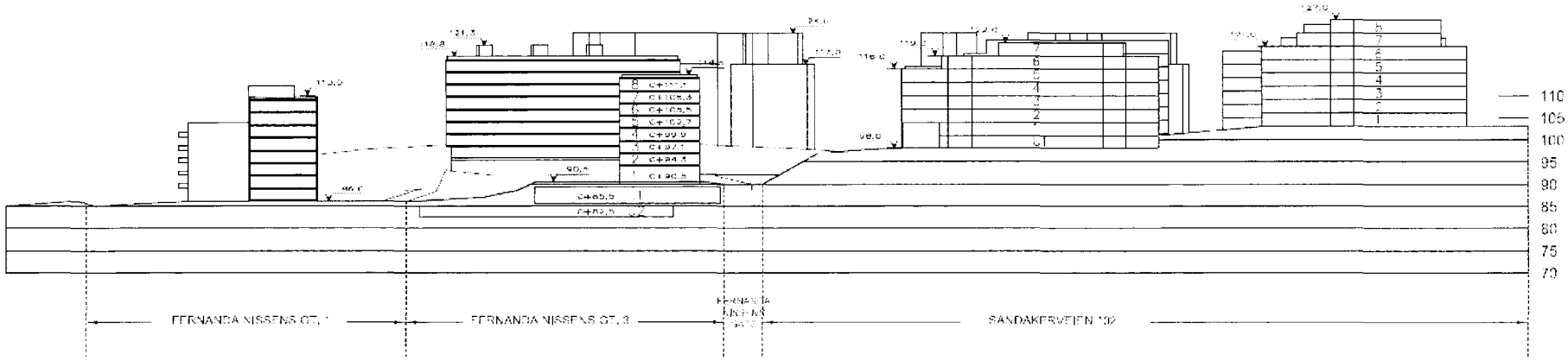

SITUASJONSSNITT A-A

MERKNADER

SAMENTENKNINGSPLAN

REV.	DATO	BESTEKN.	GJELDER TEGN.	KONTR.	TEGN.

TEKNISK STATUS
PLANSKISSE

OPPDRAGSGIVER
TICON NYDALEN AS
ADRESSE
POSTBOKS 2113, STRØMSØ 3003 DRAMMEN
TLF. 46 52 82 13 E-POSTADRESSE

PROSJEKT	SAK
FERNANDA NISSENS GT. 3	REGULERING

ADRESSE
FERNANDA NISSENS GATE 3 GNR. 77 BNR. 139

ARKITEKTFIRMA NTA

TEGNING
SITUASJONSSNITT A-A OG B-B

DATO	TEGN.	KONTR.	SAK.
27.11.17	HH	GVK	

MÅLESTOKK	OPPDRAGSNR.	TEGNINGSNR.	REV.
1:1000	-	A- 00	-

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 06.02.2013

Saksmappe: 2011/458

Saksbeh: Atle Hillestad, tlf 23 47 40 06

Arkivkode: 033

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Medbestemmelsesutvalget	12.03.2013
Arbeidsutvalget	18.03.2013
Bydelsutvalget	21.03.2013

Renhold, anbud og innkjøp, VA3 og VA8

Bakgrunn

Bydelsutvalget vedtok i forbindelse med budsjettbehandlingen følgende to verbalforslag:

> 1
> Bydelen har privatisert renholdstjenesten i bydelen. Denne tjenesten utføres i dag av private. Bydelsutvalget ønsker en utredning om hva som skal til for å rekommunalisere denne tjenesten. Bydelsutvalget ber om at utredningen inneholder dagens kostnader og forventede kostnader ved en rekommunalisering.
>
> 2
> Bydelsutvalget blei i BU sak 12/08 gjort kjende med at både reinhald og vedlikehald av bygg og parkar er sett ut til private aktørar, i tillegg til ei rekkje tenester innanfor områda helse/sosial og barn/unge. Bydelsutvalet bed direktøren greie ut fordelar og ulemper ved å ta reinhald og vedlikehald tilbake i offentleg regi når kontraktsperiodane går ut, anten åleine eller i samarbeid med andre bydelar/kommunen.

Saksframstilling

Bydelen har i dag eget renhold i administrasjonen og Askeladden barnehage. I administrasjonen utføres renholdet av deltakere i kvalifiseringsprogrammet og organiseres av ansatte i programmet. Utgiftene til dette renholdet belastes derfor ikke administrasjonen. I Askeladden barnehage er det ansatt en renholder i 50 % stilling. Totale utgifter var i 2012 ca 230.000 kroner. Barnehagens areal er totalt på 643 kvm men vaskeareal er ikke nøyaktig oppmålt. Årlig pris pr kvm blir på ca 400 kr. Renholder har selv ansvar for å skaffe vikar ved fravær. Ordningen medfører derfor minimalt med administrasjon.

All øvrig renholdstjeneste i bydelen utføres av private aktører som velges ut etter såkalte minikonkurranser blant firmaer med rammeavtale med Oslo kommune.

Areal og pris pr kvm er som følger:

105.

Oversikt daglig renhold i barnehager	Pris pr. år	m²	Pris/m²
Akerselva bhe renhold	807 074	1 980,75	407
Bjølsen bhe, UngMetro og Samfunnshus renhold	1 305 624	3 132,79	417
Sagene bhe renhold	1 064 728	2 486,49	428
Torshov bhe, UngMedia og Trikkestallen-utleie renhold	1 304 912	3 432,85	380
Thor Olsen barnehage Trinn II	432 440	1 695,00	255
Margarinfabrikken I renhold	856 630	3 458,50	248
Margarinfabrikken II renhold	976 944	3 766,90	259
Totalt	6 748 352	19 953	338

Som en vil se, er det stor variasjon i prisene men gjennomsnittsprisen pr kvm er lavere enn den prisen som betales for eget renhold i Askeladden barnehage. Det må da understrekes at denne tjenesten utføres med minimale administrative kostnader. En utvidet tjeneste vil måtte påregne høyere administrative kostnader.

En del enklere vedlikeholdstjenester i bydelen utførers av den såkalte servicegruppa som inngår i kvalifiseringsprogrammet. Øvrig vedlikeholdsarbeid utføres av firmaer med rammeavtale inngått etter åpne anbudskonkurranser. Vilkårene for de ulike firmaene er som følger.

Oversikt vedlikeholdstjenester	Timepris hverdag	Etter arbeidsdag	Materiell
Elektrikertjenester	425	525	Påslag 9%
Malertjenester	325	445	Påslag 10%
Rørleggertjenester	406	485	Påslag 15%
Vaktmester-/Tømrertjenester	345	550	Påslag 10%

Bydelen har tatt kontakt med andre bydeler for å høre deres erfaringer med ulike måter å organisere de aktuelle tjenestene på. Nedenfor følger et kort sammendrag av innkomne svar:

Bydel Nordre Aker
I Bydel Nordre Aker utføres renholdet og vedlikehold av parker/bygninger i all hovedsak av private. Noe mindre utbedringer/vedlikehold og noe arbeid i parkene utføres av egne ansatte med tillegg av brukere fra sosialtjenesten på arbeidstrening.

Grünerløkka
Bydelen har både kommunalt og privat renhold. Det er ikke gjort noen analyse av fordeler og utlemper ved de to driftsformene.

Grorud
Bydelen har nylig satt alt renhold ut til private. Dette medførte en reduksjon i pris fra 460 til 304 kr pr kvm. Bydelen oppfattet det som ekstremt vanskelig å administrere eget renhold og

oppnå tilfredsstillende kvalitet. Bydelen har en egen vaktmester som tar forefallende arbeid, mens øvrig vedlikehold er satt bort til firmaer med rammeavtale.

Østensjø
Bydelen har delt renholdet mellom egne ansatte og private firmaer. Det kommunale renholdet er i hovedsak organisert gjennom en rengjøringssentral. Bydelen har tidligere konkludert med at de to løsningene prismessig kommer relativt likt ut, men med den senere tids økning i kommunale pensjonsutgifter, er det private renholdet blitt klart rimeligst.

Ullern
Alt renhold utføres i privat regi. Det er ingen planer om å endre på dette.

Søndre Nordstrand
Bydelen har egen renholdstjeneste som driver renhold i 26 kommunale barnehager, hjemmetjenesten, alle kontorarbeidsplasser som barnevernet, administrasjonen, NAV med me.. Renholdsseksjonen har ca 21 årsverk.

Det synes klart at utviklingen både i Bydel Sagene og andre bydeler gjennom lang tid har gått i retning av å sette tjenester som renhold og vedlikehold ut til private firmaer. Når det gjelder vedlikehold, er situasjonen etter eiendomsreformen at bydelenes ansvar for dette er relativt beskjedent. Det er derfor ikke lenger grunnlag for å sysselsette en stab av håndverkere på de ulike fagområdene. Samlet kjøp av tjenester fra de 4 firmaene bydelen har rammeavtale med, var i 2012 1,2 millioner kroner. Med et så lite volum, vil det åpenbart ikke være lønnsomt å bygge opp en egen vedlikeholdstjeneste. Bydelsutvalget peker i sitt vedtak på muligheten for samarbeid med andre bydeler/kommunen. Reaksjonene som er mottatt etter henvendelsen til de øvrige bydeler, tyder ikke på at det finnes noen interesse for et slikt samarbeid.

Det synes også å være en entydig erfaring fra andre bydeler at privat renhold blir vesentlig rimeligere enn renhold i kommunal regi. Det pekes på at organiseringen av renholdet krever store ressurser og at det er vanskelig å oppnå tilfredsstillende kvalitet. En vellykket rengjøringstjeneste vil kreve at det bygges opp en profesjonell organisasjon til å administrere den, og det er bydelsdirektørs oppfatning at det i en presset budsjettsituasjon vil være feil bruk av ressurser å bygge opp en slik tjeneste. De gode erfaringene med det kommunale renholdet i Askeladden barnehage har begrenset overføringsverdi, da vi her har en stabil og selvstendig medarbeider som i mange år har tatt det fulle ansvaret.

Bydelsdirektør forstår det slik at det bak forslagene om å overta tjenestene i egen regi, ligger en erfart misnøye med kvaliteten på tjenestene som i dag leveres. Etter bydelsdirektørs oppfatning er det ikke grunnlag for misnøye med håndverkertjenestene, mens det er grunnlag for kritikk mot renholdet i en del barnehager. Uten at det bygges opp en profesjonell organisasjon med kompetent ledelse, vil neppe kvaliteten bli bedret ved at bydelen overtar tjenesten. Bydelsdirektør ønsker i stedet sette inn mer ressurser på oppfølging og kontroll av inngåtte kontrakter og vurdere om det i enkelte barnehager kan være grunnlag for å gjennomgå kravspesifikasjonen.

Forslag til vedtak:
Bydel Sagene vil ikke overføre renholds- og vedlikeholdstjenester som i dag drives av private til kommunal drift.

Bydelsdirektør bes prioritere oppfølging og kontroll av renholdskontraktene for å sikre at det oppnås en kvalitet i tråd med den definerte standard.

BYDEL SAGENE

Helge Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:
Ingen

Utrykte vedlegg:
Ingen

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 25.02.2013

Saksmappe: 2013/29

Saksbeh: Øivind Hartmann

Arkivkode: 332.3

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Kultur- og nærmiljøkomiteen	13.03.2013
Helse- og sosialkomiteen	14.03.2013
Bydelsutvalget	21.03.2013

Tilskudd til frivillig aktivitet 2013, for helse og sosial området og kultur og nærmiljø.

Sammendrag:
Det legges fram forslag om tilskudd til frivillig aktivitet inne kultur- og helse og sosialområdet, i henhold til budsjettvedtak og vedtatte retningslinjer. Det er mottatt 50 søknader. Søknader med søknadsbeløp høyere enn kr 20 000 legges fram for vedtak, de øvrige til orientering.
Beskrivelsen av formål og søker er i år mer utfyllende, ettersom søknadene ikke er sendt ut som skriftlig vedlegg. Samtlige søknader ligger som digitale vedlegg i saken.

Bakgrunn for saken:
Bakgrunn for saken er bydelsutvalgets budsjettbehandling, der det ble satt av midler til frivillig aktivitet

Saksframstilling:
Bydelsutvalget vedtok i budsjettet en ramme på kr 1 290 000 for tilskudd til frivillig innsats til barn og ungeformål, kultur, idrett og miljø, og en ramme på kr 350 000 til helse- og sosialformål. Til sammen kr 1 640 000

Tilskuddsordningen er annonsert i Aftenpostens gratis torsdagsavis "OsloNå" som når alle husstander i Oslo, samt i Dagsavisen, med overskrift på engelsk, arabisk og somali i tillegg til norsk. Midlene er dessuten utlyst på bydelens hjemmesider, samt i informasjonsskriv til de fleste søkere fra tidligere år.

Det er mottatt totalt 50 søknader med et samlet søknadsbeløp på kr 3 057 500.
43 søknader, m/ søknadsbeløp kr 2 532 500, er behandlet av Kultur og nærmiljøavdelingen
7 søknader, m/ søknadsbeløp kr 525 000, er behandlet av Helse- og sosialavdelingen.

34 søknader legges fram til politisk behandling og vedtak, ettersom søknadsbeløpene i disse er høyere enn kr 20 000. For de øvrige søknadene er vedtaksmyndigheten delegert til bydelsdirektøren.

Kostnadene til annonsering utgjør kr 25 700. Det foreslås dessuten at det avsettes kr 6 000 til høstens TV-aksjon (lokale driftsutgifter) og til Torshov Lions tulipanaksjon til inntekt for

109.

anti-narkotikaarbeid, der tulipanene tradisjonelt sendes Akerselva sykehjem. Det disponible beløp, kr 1 608 300, foreslås fordelt som vist i forslagene til vedtak, og i det vedlagte regnearket.

Søknadene er vurdert ut i fra budsjettvedtakene, de vedtatte retningslinjer for tilskudd til frivillig aktivitet, korrespondanse i søknadsprosessen og den informasjonen vi ellers har om søkerne.

Som det framgår av nøkkeltallene i vedlegget, innebærer forslaget en slik fordeling på formål (fjorårets tall i parentes):

Tabell:

	Kultur og nærmiljøavd.	Kultur, helse & sosial samlet
Barn og unge	55 % (55 %)	43 % (42 %)
Kultur	21 % (26 %)	16 % (20 %)
Helse og sosial	2 % (1 %)	24 % (28 %)
Flyktning/innvandrer	14 % (8 %)	11 % (5 %)
Øvrige formål	8 % (12%)	6 % (8 %)

Formålsinndelingen er diskutabel. Eksempelvis driver mange av søkerne barne- og ungdomsarbeid som en del av sin virksomhet, uten nødvendigvis å havne i denne kategorien i regnearket. Å skille kulturformål og forebyggende helsearbeid kan også være vanskelig.

Når man vurderer fordelingen i kategorien "Innvandrer og flyktningtiltak" opp mot de andre, må det sies at det ikke er i denne kategorien søkere man finner den vesentligste støtten til mangfolds- og integreringsarbeid. Integrering er en del av de fleste søkeres virksomhet og er stort sett innarbeidet i søkernes ordinære drift. Særlig er dette tilfelle i idrettslagene og korpsene.

I forslagene vedrørende barneidretten har administrasjonen anvendt en sats på ca kr 350 pr medlem i vurderingene om tilskuddstørrelsen, og til korpsene en sats på ca kr 750 pr medlem. Kulturformålene er vurdert både i forhold til aktivitet og medlemstall.
Det vedlagte regneark gir ytterligere nøkkeltall, og også noe historikk.

Mange av søkerne har egne nett- og/eller Facebook-sider. Om man ønsker opplysninger, utover det som framkommer i denne saken, kan man sjekke disse. Administrasjonen kan også være behjelpelig.

Samtlige mottakere av tilskudd vil bli gjort kjent med bydelsutvalgets ønske om at tiltakene bør være tilgjengelige for alle og at man håper mottakerne stiller seg positive til forespørsler om gjenytelser ved bydelens tjenestesteder og/eller arrangementer.

Økonomiske, organisatoriske og miljørelaterte konsekvenser:

Forslaget til vedtak er i følge det vedtatte budsjettet og har ingen organisatoriske konsekvenser. De miljømessige konsekvensene er, i utvidet betydning, forhåpentligvis og sannsynligvis positive.

Forslag til vedtak:

Rekkefølgen er som i regnearket.

1. **Bjølsen skoles musikkorps** gis et tilskudd på kr 23 400 til driften av korpset
2. **Sagene skoles musikkorps** gis et tilskudd på kr 29 400 til driften av korpset
3. **Lilleborg skoles musikkorps** gis et tilskudd på kr 39 000 til driften av korpset
4. **Bjølsen Strykeorkester** gis et tilskudd på kr 52 000 til driften av orkesteret
5. **Skeid** gis et tilskudd på kr 210 000 til sitt barne- og ungdomsarbeid innen idretten
6. **Sagene IF** gis et tilskudd på kr 210 000 til sitt barne- og ungdomsarbeid innen idretten
7. **Cirkus Xanti** gis et tilskudd på kr 45 000 til sitt barne- og ungeprosjekt UngCirk i Sirkuslandsbyen, Torshovparken
8. **Nordpolen skole** gis et oppstartstilskudd på kr 10 000 til deres FAU-arbeid
9. **Scenelusa produksjoner** gis et tilskudd på kr 25 000 til sitt musikal-prosjekt
10. **Det Andre Teatret** gis et tilskudd på kr 30 000 til barn- og ungeprosjekter
11. **Senter for frivillig ungdom** (SFU) gis et tilskudd på kr 6 000 til sine prosjekter
12. **Sagene internasjonale og flerkulturelle frivillighetssentral** (SAIFF) gis et tilskudd på kr 204 000 til sin virksomhet i bydelen
13. **Freestyle IL** gis et tilskudd på kr 5 000 til sitt barne- og ungdomsarbeid innen idretten
14. **Sagene-Torshov seniorsenter** gis et tilskudd på kr 15 000 til sine konserter
15. **Sagene Janitsjarkorps** gis et tilskudd på kr 25 000 til driften av korpset og Sagene Festivitetshus
16. **Hønse-Lovisas hus** v/ Anne Mette Hegdahl gis et tilskudd på kr 30 000 til kulturtilbudene i Sandakerveien 2
17. **Stiftelsen Drivhuset** gis et tilskudd på kr 12 000 til musikkprosjekter for barn og unge i Biermansgården
18. **Fortidsminneforeningen Oslo/Akershus** gis et tilskudd på kr 60 000 til publikumsrettede aktiviteter på Vøienvolden gård
19. **Christiania Damekor** gis et tilskudd på kr 12 000 til sin konsertvirksomhet
20. **Lilleborg teatergruppe** gis et tilskudd på kr 28 500 til sin jubileumsoppsetning av "Ungen"
21. **Unima Norge** gis et tilskudd på kr 25 000 til sin figurteaterfestival på Trikkestallen
22. **Sagene menighet** gis et tilskudd på kr 16 000 til musikalske tilbud og til Åpen kirke
23. **Iladalen menighet** gis et tilskudd på kr 16 000 til kulturell og sosial virksomhet i Ila kirke
24. **Torshov menighet** gis et tilskudd på kr 16 000 til sin kulturelle og sosiale virksomhet
25. **Lilleborg menighet** gis et tilskudd på kr 16 000, primært til konsertrekken Musikk før natten
26. **De Norske Lenker** gis et tilskudd på kr 60 000 til sin innsats mot alkoholisme
27. **Sagene Frivilligsentral** gis et tilskudd på kr 235 000 til driften
28. **Kirkens Bymisjon** gis et tilskudd på kr 10 000 til sitt familie-støtteprogram i bydelen

Søknadene fra **Norges Aserbajdsjanske Ungdomsforening, BollywoodFest, Skeid Fotball, Stemmer fra Sagene, Matgilde mot hungersnød, Norsk Folkehjelp – Oasen** avslås. Administrasjonen bes vurdere om noen av de avslåtte søknadene kan gis støtte fra andre poster i kulturbudsjettet, enn frivillighetsmidlene.

BYDEL SAGENE

Helge Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

Utrykte vedlegg:

SØKNADER BEHANDLET AV KON-AVDELINGEN:

Organisasjon	Doknr	Kateg	Formål	Antall	>20000	Søker om*	I fjor	Forslag	Kommentarer
Bjølsen skoles musikkorps	20	B&U	Bjølsen SMK ønsker å være et lavterskeltilbud. .Korpset driver selv omfattende dugnadsarbeid og egenfinansiering, og er aktive i lokalmiljøet: Bjølsen skole - 17.mai - julekonsert og julegranstenning i nabolaget. Korpset har imidlertid ikke uniformer og bruker egne klær til alle arrangement. En uniform koster ca. kr. 3.500 og med korpsets nåværende medlemmer på 31 hvor alle er under 15 år, blir det kostbart. Det er også vanskelig å samle inn så mange penger bare til uniformer. Korpset søker derfor om støtte til innkjøp av uniformer i 2013.	1	1	kr 100 000	25,5	kr 23 400	Korpset har sin opprinnelse i Bjølsen skoles guttekorps stiftet i 1907, men er i sin nåværende form nye i og med "ny start" i 2007. 31 aktive musikere. Skolekorpsene er generelt flinke til egenfinansiering. Et av landets eldste korps, etablert 1909. Skolekorpsene er generelt flinke til egenfinansiering.
Sagene skoles musikkorps	34	B&U	Det søkes kr 50 000 til drift. Omfattende rekruttering. Samarbeider godt med skolen. Etnisk mangfold på skolen søkes avspeilet i korpsets virksomhet. Omfattende egenfinansiering med loppemarkeder, jobb på ICA Storo samt loddsalg etc. De tre skolekorpsene står nå på egne bein, og har gjort det i fire år. Men de har god kontakt med hverandre.	1	1	kr 50 000	28,5	kr 29 400	Etablert i 1905. 39 medlemmer i år, 85% av dem fra bydelen. Årskontingent kr 3 000. Instruktører rekrutteres vesentlig fra lærerstaben til Oslo kultur- og musikkskole. Skolekorpsene er generelt flinke til egenfinansiering.
Lilleborg Skoles Musikkorps	33 & 44	B&U	Lilleborg SMK greier seg bra og er i god vekst. Driver aktivt barne- og ungdomsarbeid, sprer glede og sosialt engasjement gjennom sin deltakelse i nærmiljøet. De søker midler til drift av hovedkorpset, innkjøp av instrumenter, samt innkjøp av nye uniformer. I 2011 var det nødvendig med innkjøp av instrumenter for kr 68 000 og i 2012 for kr. 151.824. I 2012 var samlede utgifter for hovedkorpset på kr. 487. 210. Det forventes lønnsutgifter i 2013 på kr. 455.000. I 2012 52 aktive musikanter, og det forventes en økning opp til 55 musikanter i 2013 inkl avgang og nyrekrutteringer.	1	1	kr 50 000	38,3	kr 39 000	Korpset er i vekst. De står bl.a. for den tradisjonsrike 17.mai-feiringen i Torshovparken, der flere hundre møter opp hvert år. De har for tiden 52 medlemmer, alle fra bydelen. Årskontingent er relativt lav, kr 2 300. Skolekorpsene er generelt flinke til egenfinansiering.
Askeladden - Det lekende teater	25 & 28	B&U	Mye av virksomheten i bydelen: prøver og forestillinger på Lilleborg skole. I 2012 laget de oppsetning basert på Jo Nesbøs bok "Doktor Proctor og Tidsbadekaret". I år søkes det om driftsmidler for å videreføre virksomheten. To ulike oppsetninger; en for hver av gruppene. Foreldre- og barnegruppen setter opp et stykke basert på eventyr om Askeladden. Ungdomsgruppen (12 personer) jobber i år med forestillinger ute i nærmiljøet på Sagene: f eks trikken på Torshov, matbutikker, offentlige plasser, etc. Forestillingene blitt et skjult teater, med de personene som er der som tilskuere. Askeladden er hvert år med på "Elvelangs i fakkellys". Det søkes om driftsmidler.	1	0	kr 19 000	13,0	kr 12 000	Teatret startet opp på Torshov midt på syttitallet, med utgangspunkt i Aske-ladden barnehage. Teatervirksomheten er spesiell: Barn, unge og voksne lager teater i fellesskap. De har for tiden 33 medlemmer, hvorav 7 fra bydelen. Økonomien er basert på deltakeravgift (60%), Frifond og støtte fra bydelen.

113

Organisasjon	Doknr	Kateg	Formål	Antall	>20000	Søker om*	I fjor	Forslag	Kommentarer
Bjølsen strykeorkester	6	B&U	Orkesteret består av barn og unge i bydelen på fiolin og cello.. Det er vanskelig å holde et strykeorkester gående på Oslos østkant, men de er nå i god framgang. Deltar på bydelens arrangementer - bydelsdager, Elvelangs i fakkellys + konserter på institusjoner. Søknaden beskriver konkret orkesterets målsettinger i 2013. Arr 2 - 3 ukers kurs og seminarer for å øke det musikalske nivå, oppsøkende musikkformidling mot institusjoner i bydelen, instrumentparken skal oppgraderes og vedlikeholdes, delta på bydelsovergripende arrangementer; som festivaler o.a., og oppfylle øk forpliktelser overfor Oslo musikk- og kulturskole (OMK). Se søknad for utfyllende kommentarer.	1	1	kr 70 000	52,0	kr 52 000	Bjølsen Strykeorkester er et foreldre-drevet musikkopplæringstilbud til barn i Oslo sentrum og holder til på Bjølsen skole. De har både aspirant- og hovedorkester. Lærekreftene kommer fra Oslo musikk- og kulturskole (OMK). Stiftet 1996, gjenoppstod "fra asken" av tidligere Bjølsen pikeorkester (strykeorkester). 28 medlemmer, 22 bosatt i bydelen. Årskontingent kr 4 000
Skeid	10	B&U	Søker midler til barne- og ungdomsidretten. Aktiviteten er omfattende: leder- og trenerutdanning; legger vekt på å kurse ungdom som trenere, fotballskole, cup-arrangementer, jentesatsing, vinteraktiviteter, Skeidakademiet, Velkommen til fortball, ungdomssatsing, jentesatsing og anleggsutvikling. Dessuten bandy- og skigruppe, vinterskole, fotballskole for 5-7 åringer og 2 jentecuper. I en normaluke i fotballseseongen engasjerer Skeid ca 1000 barn & unge og 450 timer aktivitet pr. uke på Nordre Åsen. Skeids største arrangement, Frank Varner Cup, engasjerer ca 1 700 barn. Det henvises for øvrig til søknaden.	1	1	kr 250 000	220,8	kr 210 000	Skeid er et av bydelens to store idrettslag (+ Sagene IF) og har 1620 medlemmer, flertallet av disse aktive barn og unge under 25 år. Ca 35 - 40 % fra bydelen. Driften er basert på frivillig innsats, økonomien på kontingent, dugnadsinnsats og lotterier samt offentlige tilskudd. Det skjer ingen overføringer fra Skeid til Skeid fotball / Skeids A-lag.
Sagene IF	40	B&U	Klubben har et stort og variert aktivitetstilbud som; fotball, bandy, innebandy, sykling, landhockey samt allidrett. Klubben har driftsansvar for Bjølsenhallen, Bjølsen kunstgress og Voldsløkka kunstis. I tillegg tilbud om "fargerik fotball" og Åpen hall i Bjølsenhallen. Sagene Unified teller 6 utviklingshemmede. Som andre idrettsforeninger og korps søker man å legge til rette for at ingen skal utestenges pga dårlig familieøkonomi. Ca 50 % av medlemmene under 25 år har flerkulturell bakgrunn, og 30% av medlemmene betaler ikke kontingent. Klubben vektlegger at det skal være et lavterskeltilbud. Søknaden er tredelt: 1) drift av lavterskeltilbud. 2) støtte til en administrativ ressurs. 3)Igangsette og videreutvikle nye samarbeidsprosjekter.	1	1	kr 250 000	211,2	kr 210 000	Sagene IF er et av bydelens to store idrettslag (+ Skeid) med et omfattende arbeid for bydelens barn og unge. Klubben har for tiden nesten 800 aktive medlemmer hvorav 550 er under 25 år, 80 % av medlemmene er bosatt i bydelen.

Organisasjon	Doknr	Kateg	Formål	Antall	>20000	Søker om*	I fjor	Forslag	Kommentarer
Cirkus Xanti	48	B&U	Til underprosjektet UngCirk i Sirkuslandsbyen, Torshovparken 7. - 15. sept 2013. Årets UngCirk er et organisert tiltak for å inkludere bydelens barn og unge i prosjekter som allerede eksisterer. Relevante tiltak vil blant annet være: Fribilletter til utvalgte forestillinger til familier og grupper. Tilbud om gratis sirkustrening og kurs (for eksempel Sirkus Nysgjerrig og veiledning etter avtale eller behov.) Informasjon spesielt rettet til målgruppen. Cirkus Xanti skal samarbeide med lokale organisasjoner og ressurspersoner for best mulig måloppnåelse. De vil søke samarbeid med Ungdomstiltakene, Utekontaktene, Bomiljøtjenesten, Sagene Samfunnshus, SAIFF, Torshov Asylmottak, Sagene skole, Bjølsen skole, Lilleborg skole m.fl.	1	1	kr 60 000	45,0	kr 45 000	Sirkuslandsbyen er et nasjonalt prosjekt for utvikling av nysirkus som scenekunst og pedagogisk virkemiddel. Man håper å nå barn og unge som faller utenfor de normale fritidstilbudene. UngCirk er således et inkluderings- og integreringsprosjekt og skal være gratis og uten terskel for å nå målgruppen. Cirkus Xanti er et av de få profesjonelle nysirkuskompaniene i Norge. Sirkus-landsbyen kommer til Torshovparken for 6. året på rad.. Den er i det vesentlige finansiert av Norsk Kulturråd, Fond for utøvende kunstnere etc.
Nordpolen skoles FAU	23	B&U	Skolen er nyetablert i 2012 og har ca. 183 elever på 10 klassetrinn. Foreldrearbeidsutvalget (FAU) består av 10 representanter og søker om "oppstartstøtte", dvs. de har ennå ikke hatt mulighet til å opparbeide seg noen økonomi. De ønsker primært støtte til årets 17. mai fest/arr (14.000) og driftsutgifter som todeles mellom oversettelsesutgifter (36.000) og utg til arrangement og utstyr (30.000). De har naturligvis ikke noe regnskap for 2012.	1	1	kr 80 000		kr 10 000	Dette foreslås som en engangs opstartsstøtte. Dersom man inngår en praksis med å gi ordinære driftstilskudd til skolenes FAU'er, bør man nok behandle alle 4 skoler likt.
Bjølsen skoles FAU	47	B&U	Av Bjølsen skoles elever har 50,1% minoritetsbakgrunn. Foreldrearbeidsutvalget (FAU) gjennomfører årlig en internasjonal dag på høsten, hvor foreldre kan ta med seg en matrett som representerer sitt hjemland/opprinnelsesland. Matrettene blir samlet på et langbord i skolegården, slik at foreldre og barn kan møtes over en matbit for hyggelig samvær på tvers av etnisitet og sosiokulturell bakgrunn. Man har da en unik mulighet til å bygge nettverk på tvers av de man vanligvis omgås med. I år ønsker FAU å bidra med underholdning i form av musikk/band, show eller annet derfor søkes det om ekstra midler til denne flerkulturelle dagen.	1	0	kr 10 000		kr -	Dersom man inngår en praksis med å gi ordinære driftstilskudd til skolenes FAU'er, bør man nok behandle alle 4 skoler likt.

511

Organisasjon	Doknr	Kateg	Formål	Antall	>20000	Søker om*	I fjor	Forslag	Kommentarer
Scenelusa produksjoner	4	KUL	Det søkes om tilskudd til prosjektet "21stCentury Kid" hvor 39 barn fra 3. - 10 trinn skal delta. 27 av barna var med på forrige oppsetning "Rottefangeren". Tittelen har sitt utgangspunkt i Jamie Cullums sang «21st Century Kid», med følgende refreng:" 21st century kid, you're surrounded by illusion and confusion, So maybe if you're holding out for the truth now, Could it be the greatest weapon?" Mål med prosjektet er å lære barna samarbeid og å gjøre hverandre sterke - alle er like viktige. Likeverd! Få med barn som ellers ikke ville deltatt på lignende prosjekter. Gi barna eierskap til prosjektet gjennom både prosess og forestillinger. Bidra til å skape et mer mangfoldig både teater og teaterpublikum i fremtiden.Både prosessen og forestillingene vil bli dokumentert gjennom bilder, lydopptak og film. Etter endt prosjekt vil de samle alle deltakerne til filmvisning. Dette vil bli første gang de vil være publikum til egen forestilling - og en fin anledning til å se hverandre igjen. Det søkes også om tilskudd fra Frifond og andre offentlige midler.	1	1	kr 25 000	0,0	kr 25 000	Scenelusa produksjoner utgjøres av tre jenter som produserer teater/musikals der barn og unge selv er aktører. I fjor satte de opp "Rottefangeren fra Hammeln, etter nesten et års prøvetid. I år er de i gang med sitt nye prosjekt. Etter audition i desember har de nå med seg nær 40 unge, mange fra bydelen. De øver på Sagene samfunnshus og planlegger ca 4 publikumsforestillinger i september i år, i bydelen dersom man finner egnede, ledige lokaler.
Det Andre Teatret	8	KUL	Målsetningen fra den kunstneriske ledelsen har vært å stadig utvikle nye spennende improvisasjonsformer, som utvikler og utfordrer både aktørene og publikum. De ønsker å holde på programmeringen av faste forestillinger, og la publikum få utvikle en sterk relasjon til grupper og utøvere. Samtidig vil de utforske nye konstellasjoner og uttrykk, for å skape variasjon og nysgjerrighet. Det søkes om midler til prosjektet "Gjør det nå!" - teater og improlek for barn 2013.	1	1	kr 40 000	40,0	kr 30 000	Det Andre Teatret er et relativt nytt teater i bydelen. Det drives av entusiaster fra improvisasjonsmiljøet i Oslo. Teatersalen befinner seg i Lilleborgs gamle kokos-mølle og har ca 140 seter + en tilknyttet kafé. Det tilbys forestillinger 3-5 dager i uka, i tillegg gjesteforestillinger fra inn- og utland. Den viktigste målgruppen er ungdom og unge voksne. Teatret drives profesjonelt, men ingen i driften mottar fast lønn.
Norges Aserbajdsjanske Ungdomsforening - NAY0	55	INV	Spesiell fokus på å engasjere barn og unge og det aserbajdsjanske samfunn i sitt nærmiljø. Deltatt på Sagene Internasjonale festival i 2012 med flere konserter i Sagene samfunnshus. Søker om støtte til 3 prosjekter: 1) Stemmerettsseminar, i anledning 100 års jubileum for kvinners stemmerett i Norge, formålet er å forbedre deltagelse i lokalpolitikk- og nærmiljø. 2) Utvikle og utvide" Aserbajdsjanske Hus" i Oslo (som er lokalisert i SAIFF`s lokaler på Sagene). 3) Delta i bydel "Sagene torg" i år med utstillinger, barnekor, dans, info og div aktiviteter for barn.	1	1	kr 90 000		kr -	Organisasjonen er ukjent for administrasjonen. Det går fram at foreningen er landsomfattende, har 209 medlemmer og leier kontorer hos SAIFF, og driver i flg søknad det meste av sin aktivitet i bydelen.

Organisasjon	Doknr	Kateg	Formål	Antall	>20000	Søker om*	I fjor	Forslag	Kommentarer
SFU (senter for frivillig ungdom)	43	B&U	Medlemmene i SFU er mellom 14 og 30 år. Organisasjonens formål er å fremme og styrke ungdoms deltagelse i samfunnet, sosialt, politisk og kulturelt, styrke ungdoms egne kulturelle former, støtte ungdoms prosjekter og tiltak, samt å skape felles plattformer. Fungere som mellomledd mellom ungdommer, administrasjoner, politikere og andre aktører i samfunnet, for å skape dialog og alternativer rundt viktige temaer for ungdommene og samfunnet. Utvikle nettverk og samarbeid med andre ungdomsorganisasjoner. Med mottoet "tenk globalt - handle lokalt" ønsker SFU å videreutvikle prosjektet "Mini Amazonas på Sagene" bl.a. med en øko-park med beplantning, skulpturer og belysning.	1	1	kr 32 000		kr 6 000	Senter for Frivillig Ungdom ble stiftet 28.02.2011 i Oslo og bruker lokaler hos SAIFF i Drøbakgata 1. SFU er en uavhengig demokratisk ungdoms-organisasjon basert på frivillig engasjement, forankret i bydel Sagene og som driver kulturelle, deltagende og bærekraftige prosjekter både i nærmiljøet og internasjonalt. Tidligere SAIFFs ungdomsorganisasjon.
Sum			**Barn og unge**	**14**	**12**	**kr 1 126 000**	**674,3**	**kr 685 800**	
i % av alle						**44,46 %**		**54,50 %**	
Bollywood Fest	52	INV	BollywoodFest er en indisk film- og kulturfestival som arrangeres for ellevte gang. Festivalen har som intensjon å formidle film, dans, musikk og artister med røtter i ulike miljøer fra utlandet og Norge. Det er over tid opparbeidet et godt nettverk innenfor viktige kunstneriske miljøer i inn- og utland. Festivalen har utviklet et godt kultursamarbeid mellom landene; India, Pakistan og Norge.· Eksempel på aktiviteter for årets festival og seminar:· Master class· Live dans på kino og line dans med film. Det meste av festivalen avholdes i Lørenskog kulturhus, men i denne søknaden om midler til festivaltilbud i Bydel Sagene.	1	1	kr 40 000	20,0	kr -	BollywoodFest er en indisk film- og kulturfestival som arrangeres for ellevte gang. Bydel Sagene har samarbeidet med Nasrullah Qureshi siden 1998 da Cinema Bollywood hadde sin første forestilling på kino i Norge på Kulturslottet Soria Moria. Startet opp på Soria Moria, men filmene vises nå på Lørenskog. Festivalen drives stort sett med frivillig innsats.

117

Organisasjon	Doknr	Kateg	Formål	Antall	>20000	Søker om*		I fjor	Forslag		Kommentarer
Sagene internasjonale og flerkulturelle frivillighetssentral (SAIFF)	46	INV	1) Til drift av ungdomsorganisasjon med tema: "Ungdomskultur som redskap mot vold og fattigdom" (30.000) 2) "Vår festival 2013" (39.000) 3) "Mini-amazonas på Sagene"; seminar om miljø og natur for ungdom.(25.000) 4 og 5) Barne- og ungdomsklubb for Sagene torg og barneklubben fra 5 - 10 år.(30.000). 6) Barnas Kulturhelg i samarbeid med Sagene samfunnshus.(21.000) 7) Sportsaktiviteter/musikal for ungdom; kick boksing, judo og musikalgruppe.(20.000). 8) Sirkusskole på Sagene (41.000). 9)Datarom/internettcafe for barn og ungdom, (35.000) 10) Kvinneklubb med hovedfokus på kvinner i de kommunale boligene. Av rekrutteringshensyn går kurset parallelt med søknad om barneklubb 5 - 10 år.(17.000). 11) Flerkulturell "coffe-time". Dialog 1 gang pr uke hvor nye spennende ideer kan fødes. (21.000). Administrasjonen oppfatter "ungdomsorganisasjonen" nevnt i pkt 1 i søknaden identisk med SFU (se ovenfor), og som nå eetablrer seg som en separat organisasjon med egen drift. Kr 6 000 av "rammen" til SAIFF er derfor overført til SFU.	1	1	kr	279 000	163,0	kr	179 000	SAIFF (etablert 2008) er lokalisert i egne lokaler ved siden av Sagene samfunnshus. SAIFF har god kontakt med Sagene samfunnshus og nærmiljøet. Og m/ BoU-avd & SALTO. Samarbeider med flere flerkulturelle organisasjoner.
Sum			**Flyktninge- og innvandrerorg./ tiltak**	**2**	**2**	**kr**	**319 000**	**183,0**	**kr**	**179 000**	
i % av alle							**12,60 %**			**14,23 %**	
Freestyle Idrettslag	3	FHO	Freestyle Idrettslag er et idrettslag som gir et tilbud til barn og unge som har et usynlige handicap som lære/skrive vansker og (ADHD, hyperaktive). Disse er ofte isolerte i sitt nærmiljø og må i stor grad basere sin fritid på foreldres og foresattes innsats for å få opplevelser og interesser. Søknaden gjelder aktivitetsleir for 25 barn i alderen 11 - 25 år i hele Oslo. Ca 8 ledsagere følger ungdommene. Det stillest krav til de som får delta på aktivitetsleiren; de må være samvittighetsfulle i sitt treningsarbeid og delta jevnt gjennom sesongen. Av 176 medlemmer er ca. 35 fra Sagene bydel.	1	1	kr	90 000	6,0	kr	5 000	25 deltakere hvorav ca 20% (5 pers.) i bydelen. Organisatorisk tilhørende Bydel Sagene i flg. Idrettens samarbeidsutvalg.
Sum			**Funksjonshemmedes organisasjoner**	**1**	**1**	**kr**	**90 000**	**6,0**	**kr**	**5 000**	
i % av alle							**3,55 %**			**0,40 %**	
Sagene Torshov Eldreuniversitet	26	H&S	Søker om tilskudd for å fortsette med foredrag, utflukter til museum og ekskursjoner for de eldre. De avholder 10-12 foredrag og kåserier på biblioteket i løpet av året, i tillegg kommer utflukter, ekskursjoner, litteraturgruppe og medlemsmøter (frammøteprosent nær 90%!).	1	0	kr	17 000	17,0	kr	16 000	Etablert i 2001. Rekrutterer engasjerte mennesker over 60 år, 75 medlemmer, 85% fra bydelen. Avholder sine møter på biblioteket, Torshov.

Organisasjon	Doknr	Kateg	Formål	Antall	>20000	Søker om*	I fjor	Forslag	Kommentarer
Sagene-Torshov seniorsenter	41	H&S	Søker om støtte til konsertserie, i samarbeid med bydelen, med profesjonelle musikere en fredag i måneden. I første omgang planlagt 5 konserter. Målgruppen er brukere på Sagene Torshov seniorsenter, beboere i Treschows hus og øvrige interesserte i bydelen	1	1	kr 50 000		kr 15 000	Seniorsenteret drives av Nasjonal-foreningen for folkehelsen, med driftsstøtte fra Bydel Sagene. De er nyinnflyttet i Treschows hus, og disponerer bl. a. en stor stue / spisesal.
Sum			**Helse og sosial**	**2**	**1**	**kr 67 000**	**17,0**	**kr 31 000**	
i % av alle						**2,65 %**		**2,46 %**	
Torshov Bob-Team	2	IDR	Drift av klubben: husleie, vedlikehold, nasjonal og internasjonal deltakelse. Vesentligste utgiftsposter er reiser og vedlikehold av utstyr kostbart. Klubben er inne i en god sesong, og har også startet opp jentelag. Trening foregår på Sogn, kjøringen vesentlig på Lillehammer.	1	0	kr 19 000	11,0	kr 10 000	Klubben feirer 15-årsjubileum i mars i år, og har i jubileumsåret 64 medlemmer derav 20 fra Sagene bydel.
Skeid Fotball	42	IDR	Skeid fotball består av 3 lag: Ett i 3. div og to i 4. div. Etter at lagene gikk fra 2. div til 3. div i 2013, trengs det enda mer frivillig aktivitet. Det forventes 13 seriekamper i 3. div med ca. 400 besøkende. Til dette trengs det mange frivillige som bl.a. skal håndtere alt rundt arrangementene som tilrettelegging, kiosksalg, billetter, speaker, vakter etc. Det arr også fotballskole for 200 barn i Oslo, samt seriekamper og deltakelse i Norway cup.Alle aktivitetene er nå flyttet fra Bislett til Nordre Åsen. Søknaden gjelder driftsstøtte.	1	1	kr 150 000	-	kr -	Skeid Fotball utgjør Skeids toppfotballsatsing, med tre lag. Det er første gang de søker om tilskudd (men se også søknad fra Skeid)
Sum			**Idrett**	**2**	**1**	**kr 169 000**	**11,0**	**kr 10 000**	
i % av alle						**6,67 %**		**0,79 %**	
Torshov veterankorps	37	KUL	Torshov Veterankorps ble stiftet 20.desember 1983. Et flertall av medlemmene har vokst opp i skolemusikken på Lilleborg og Grünerløkka, vært aktive i Torshov Janitsjarorkester og bidrar således til å holde musikktradisjonene i hevd i bydelen også i moden alder. Primært ønsker de seg et mer høvelig og kostnadsfritt øvingslokale, helst i første etasje, er nå på Lilleborg skole i øverste etasje.! Søker om midler til drift for 2013. .	1	0	kr 5 000	5,0	kr 5 000	Orkesteret er Torshov Janitsjars seniororkester. 18 medlemmer 20 medlemmer. Avholder konserter i bydelen: vårkonsert, bydelsdager, julekonserter og konserter på sykehjem & eldresentre.
Torshov kunst og kulturforening	22	KUL	Søker støtte til ekskursjoner og drift. Foreningen arrangerer foredrag, ekskursjoner og utstillinger: de "søker å utbre kunstinteressen i Bydel Sagene og foredle kreativiteten blant sine medlemmer".	1	0	kr 9 000	4,0	kr 6 000	Stiftet i 1980. Den har i dag ca 40 medlemmer hvorav vel halvparten er bosatt i bydelen.

119

Organisasjon	Doknr	Kateg	Formål	Antall	>20000	Søker om*		I fjor	Forslag		Kommentarer
Torshovkoret	17	KUL	Søker om driftsmidler. Torshovkoret har som formål å bidra til gode musikalske opplevelser for alle i bydelen. Konsertlokalet er som hovedregel i Torshov kirke eller Sagene kirke. Unntak er for "Elvelangs" og annen utesang i bydelen.Legger opp til temaet "Godt norsk" på vårkonserten: Norsk musikk fra folketoner til nåtidig, verdslig musikk i mai i år. I tillegg planlegger koret den vanlige deltakelse i "Elvelangs" høsten 2013.	1	0	kr	20 000	17,5	kr	17 000	Etbl 1988, 25års-jubileum i fjor. Har vokst kraftig de seinere år og teller nå 52 medlemmer, 60 % fra bydelen. Aktiviteten er vesentlig i bydelen.
Sagene Janitsjarkorps	30	KUL	Det søkes om midler til drift og utvikling av korpset. Korpset er av de beste i landet, Både korpset og Sagene festivitetshus har nå en sentral plass i bydelens musikk- og korpsliv. Festivitetshuset er ferdig rehabilitert ute, men står foran omfattende arbeider inne, først og fremst pga Kultueretatens planer om å gi Torshovkorpsets aktiviteter plass i huset.	1	1	kr	40 000	65,0	kr	25 000	SJK er bydelens største korps, med ca 80 medlemmer. Korpset leier & forvalter Sagene festivitetshus. Huset ble i sin tid reddet fra salg ved SJK's lobbyvirksomhet i rådhuset. Korpset framhever sin tilhørighet til bydelen og samarbeider meget godt med Kultur- og nærmiljøavd..
Torshov Janitsjarorkester	56	KUL	Søker om generelle driftsmidler. Korpset har stor aktivitet og noen av arrangementene nevnes bl.a. jubileumskonsert i Sagene Festivitetshus, utekonsert utenfor Vertshuset Oskar Braaten, Elvelangs, korpskafe i Sagene Festivitetshus, deltakelse i Oslomesterskapet for amatørkorps og utekonserter i bydelen (bydelsdager & Elvelangs i fakkellys).	1	0	kr	20 000	14,0	kr	12 000	Korpset ble stiftet i 1947 og de fleste av de 26 medlemmene har sin bakgrunn og oppvekst på Torshov, og i Lilleborg og Rosenhoff skolekorps
Sagene Torshov historielag	39	KUL	Søker om driftstilskudd til åpne arrangementer: fortellerkaféer, bydelsvandringer, web-sider og utgivelse av medlemsblad. Et vitalt historielag med mange interessante møter og vandringer. Samarbeider blant annet med Hønse-Lovisas hus og Fortidsminneforeningen. Formålet er å vekke interesse og skape forståelse for bydelens historie, gi kjennskap til vår kulturarv og verne kulturminner av alle slag i bydelen. De samler fortløpende inn historisk materiale om bydelens historie, særlig i form av minner i lagets medlemsblad "Saugen".	1	0	kr	18 000	18,0	kr	18 000	Historielaget ble etablert i 1994 og har et stadig økende medlemstall. 297 medlemmer(256 i fjor), ca 80% i bydelen

Organisasjon	Doknr	Kateg	Formål	Antall	>20000	Søker om*	I fjor	Forslag	Kommentarer
Hønse-Lovisas hus v/ Anne Mette Hegdahl	35	KUL	Hønse-Lovisas hus er et sted for formidling av historie og samtidskunst for både barn og voksen, gjennom utstillinger, konserter, aktiviteter og arrangementer. Huset er et kulturelt tyngdepunkt langs Akerselva og i Bydel Sagene. Anne Mette Hegdahl var initiativtaker og primus motor i gjennomføringen av kulturmønstringen Kraft og Kopling i 2009, og er også sentral i arbeidet rundt etableringen av et arbeidermuseum i bydelen. Som gjennomgående tema for 2013 er slagordet: «By og land - hand i hand ?» .Det søkes om midler til aktiviteter og drift.	1	1	kr 30 000	28,0	kr 30 000	Anne Mette Hegdahl har drevet Hønse-Lovisas hus som et kulturhus i 8 år. Hun er utdannet scenograf og har et bredt kunstnerisk netteverk. Hun benytter profesjonelle, kunstneriske krefter i arrangementer og utstillinger. Egenfinansieringen til dette skaffes fra kafédriften.
Drivhuset - Biermannsgården	1	KUL	Biermansgården / Drivhuset musikkverksted huser et bredt og viktig musikermiljø, særlig innen sjangrene improvisasjon, jazz, folkemusikk og elektronika. Dette er mer et verksted, enn et konsertsted. Allikevel arrangeres en rekke intimkonserter under samletittelen Bidrobon. Her sitter du to meter unna musikere du ellers ser og hører på de virkelig stor scenene i Norge. Det planlegges en konsertserie på minst 35 konserter i 2013,og det søkes om tilskudd for å kunne gjennomføre denne konsertserien. De har fått tilsagn på støtte fra Kulturrådet om støtte.	1	1	kr 38 000	12,0	kr 12 000	Drivhuset musikkverksted huser et bredt musikermiljø, særlig innen sjangrene improvisasjon, jazz, folkemusikk og elektronika. Det jobber mye mot barn og unge, nasjonalt, men også lokalt. Konsertene er også støttet av Norsk Kulturråd
Fortidsminne-foreningen, Oslo Akershus	16	KUL	Søker om tilskudd til å opprettholde publikumsrettede aktiviteter innen kultur og kulturminnevern på Vøienvolden gård: Delta på bydelsdagene 4. og 5. mai. Galleri Stabburet; Utstillinger med lokale kunstnere, temakvelder og foredrag, konserter, bygningsverndag og tilbudet "Gammeldags jul". Det henvises til søknaden når det gjelder de konkrete, planlagte prosjekter. Foreningen har fått merke innstrammingen i Oslos kulturbudsjett ganske hardt. Vøienvolden er en fredet løkkeeiendom fra 1700-tallet. Stedet er mye brukt av bydelens befolkning.	1	1	kr 120 000	60,0	kr 60 000	Fortidsminneforeningen Oslo / Akershus har vel 2 500 medlemmer og har sine kontorer på Vøienvolden, en fredet løkkeeiendom de selv eier og driver. Foruten bygnings- / kulturvern, har man fokus på Vøienvolden som en kulturell og sosial møteplass for bydelens befolkning.
Torshov kulturlaug	49	KUL	Det søkes om tilskudd for å tilrettelegge / arrangere en festforestilling for å markere Alf Prøysens 100 års jubileum. Mange nasjonale kunstnere som er bosatt på Sagene er invitert til å bidra på denne festforestillingen.	1	0	kr 6 000	0,0	kr 4 000	Torshov kulturlaug er de samme personene som i 2011 kalte seg Torshaug kulturlag, og arrnagerte da en stor kunstmønstring i Sagene Festivitetshus. Laget består av en håndfull kulturinteresserte bydelspatrioter.

124

Organisasjon	Doknr	Kateg	Formål	Antall	>20000	Søker om*	I fjor	Forslag	Kommentarer
Christiania Damekor	53	KUL	Et utadrettet og aktivt kor som ofte deltar på bydelsdager og under Elvelangs i fakkellys. De øver i Mor Go'hjertas barnehage. En vervekampanje er satt i gang for å rekruttere nye medlemmer, etter noe tids nedgang i antall aktive.Pr dato er det 18 aktive medlemmer. Søknaden gjelder driftsmidler. Planlegger en vårkonert i bydelen samt deltakelse på bydelsdager, elvelangs og fortsette en aktiv rekruttering av medlemmer, for å styrke et rikt kulturliv i bydelen.	1	1	kr 25 000	12,0	kr 12 000	Bydelens eldste kor: Koret har hatt tilhørighet i Bydel Sagene i 90 år, stiftet av NKL-kvinner (Coop) på Sagene i 1920. Ca 20 aktive medlemmer.
Lilleborg teatergruppe v/ Grethe Ryen	5	KUL	Gruppen framfører i år Braaten-stykket "Borgen", det mest politiske, men også av de mer ukjente fra Braatens hånd. Stykket har så vidt vites ikke vært oppført siden 1915. Oppsetningen engasjerer en rekke mennesker i nærmiljøet og holder en billettpris som gjør at nabolaget er i flertall blant publikum. Det vises i alt 6 forestillinger i perioden 11. til 17. mars. Primus motor er i år, som tidligere, skuespiller Grethe Ryen, som mottok Lovisaprisen for sin virksomhet allerede i 1998.	1	1	kr 48 500	16,3	kr 28 500	Lilleborg teatergruppe har siden oppstart i 1997 presentert en rekke flotte forestillinger, i det alt vesentlige fra Oskar Braatens dramatikk. Lilleborg teatergruppe er tilknyttet Lilleborg menighet, men favner også teater-interesserte fra flere miljøer i nærområdet og i bydelen for øvrig.
Bjølsen Ungdomskorps	31	KUL	Bjølsen Ungdomskorps er et amatørkorps for medlemmer fra 16 år og oppover. Korpset ble stiftet i 1928 og blir i 2013 85 år. Korpset søker om midler til instruksjon, instrumenter og generell drift.	1	0	kr 20 000		kr 8 000	Korpset har i dag ca. 60 aktive medlemmer og spiller på et musikalsk nivå tilsvarende 2. divisjon i Norgesmesterskap for Janitsjarkorps, og 1. divisjon i Oslomesterskapet.
UNIMA Norge, foreningen for figurteater i Norge	32	KUL	Det søkes støtte til festivalen Fri figur 2013. Festivalen Fri Figur er en sterk og fargerik begivenhet, en viktig oppgave er å introdusere de yngste for teaterverden, og for scenekunst generelt. Årets festival er den fjerde i rekken. Trikkestallen, der festivalen avholdes, er blitt en kjent og viktig plass for figurteater, og er også det eneste teater i Oslo som er tilrettelagt for dukketeater. Unima og festivalen Fri Figur samarbeider bl.a. med Oslo Nye Teater, Riksteateret, Figurteateret i Nordland og Bydel Sagene.	1	1	kr 50 000		kr 25 000	Foreningen Unima er en inetrnasjonal organisasjon for figurteater. Unima Norge, stiftet 1974, har ca 130 medl. Initiativet til Fri figur festivalene ble i sin tatt av Bydel Sagene, og er videreført av Unima m fl.

Organisasjon	Doknr	Kateg	Formål	Antall	>20000	Søker om*	I fjor	Forslag	Kommentarer
Stemmer fra Sagene - kulturfestivalen 2013 - SAIFF & Scenelusa	45	INV	Sagene Internasjonale Festival ble første gang arrangert i 2011. I forkant av fjorårets festival var det overveldende respons fra musikkgrupper som ønsket å opptre ved festivalen. Derfor ønskes det å utvide festivalen med én dag i 2013. Musikk er ypperlig for å skape et inkluderende fellessskap der minoritet- og majoritetsgrupper kan delta på lik linje. I årets festiva, "Stemmer fra Sagene", ønsker vi å vise frem et mangfold av stemmer og understreke retten til å bli hørt; alle har en stemme det er verdt å lytte til! Formålet med festivalen er flersidig. Felles er de overordnede målene inkludering, mangfold og frivillighet, som alle omhandler årets tema: 'retten til å bli hørt'. Selv om det er 100 år siden kvinnene fikk sin stemmerett i Norge, er det fortsatt minoritetsgrupper som ikke blir hørt i like stor grad som majoritetsbefolkningen.	1	1	kr 99 000		kr -	Bak festivalen står SAIFF i samarbeid med Scenelusa og assosierte grupper. Administrasjonen er i dialog med arrangørene og vil eventuelt vurdere tilskudd fra kulturmidler.
Sum			**Kultur**	**15**	**8**	**kr 548 500**	**251,8**	**kr 262 500**	
i % av alle						**21,66 %**		**20,86 %**	
Omstilling Sagene	36	N&M	Omstilling Sagene arbeider for a styrke lokalsamfunnet og gjøre det mer miljøvennlig. Det vil man oppna ved a inspirere, implementere praktiske og synlige prosjekter innefor energi, matproduksjon, transport etc.. De søker midler til drift og prosjekter beskrevet i søknaden. Rekrutterer fra hele Oslo, men fokuset er Sagene, alle prosjektene vil ha tilknytning til bydelen. Omstilling Sagenes formål er a bidra til a skape et bærekraftig lokalsamfunn i Sagene bydel. De samarbeider med andre, relevante organisasjoner i bydelen. Det søkes om drifts- og prosjektstøtte. Bare driftsformålet vurderes her.	1	0	kr 17 000	11,0	kr 6 000	Omstilling Sagene ble startet opp i 2010, og består av vel 25 medlemmer, ca 50 % fra Bydel Sagene. Omstilling Sagene er en del av den verdensomspennende Transition Town bevegelsen.
Iladalens Venner	19	N&M	Til samlende og identitetsskapende aktiviteter i Iladalen for folk i alle aldre, men med hovedvekt på barn. Årets søknad planlegger barneskirenn i februar olabilrace i august og Halloween-feiring i november. Alle arrangement er åpne og gratis for alle barn. Deltakelsen er mellom 27 og 150 på arrangementene.Tilskuddene kommer åpenbart mange til gode. De finnes også på Facebook.	1	0	kr 20 000	17,0	kr 15 000	Iladalens Venner er en relativt nystartet organisasjon bestående av tre ildsjeler og deres nettverk. De ønsker å vitalisere parken som rekreasjonsområde.

123

Organisasjon	Doknr	Kateg	Formål	Antall	>20000	Søker om*	I fjor	Forslag	Kommentarer
Matgilde mot Hungersnød	15	N&M	Prosjektet engasjerer et stort antall frivillige kokker (fortrinnsvis lokalbefolkning) til å lage mat av mat som ellers skulle vært kastet. Deretter serveres denne på langbord på Gråbeinsletta på Sagene. Matgilde mot hungersnød ble arrangert første gang i 2011 på Gråbeinsletta, og samlet 100 frivillige hvorav 70 % bodde i bydelen. De ønsker å belyse det de selv kaller; "to av de største uløselige sammenvevde utfordringer verden står overfor i dag; fattigdom og miljøødeleggelse." Administrasjonen henviser denne søknaden til "Grønne midler".	1	1	kr 31 000		kr -	Matgilde mot hungersnød er et arrangement som Svein Elias Gautefall og Even Nord Rydningen står bak. Even er beboer på Sagene.
Sum			**Natur og miljø**	**3**	**1**	**68 000**	**28,0**	**kr 21 000**	
i % av alle						**2,69 %**		**1,67 %**	
Sagene menighet	13	MHT	Det søkes om midler til to aktiviteter:1) Det kirkemusikalske arbeidet som består av koraktiviteter, julekonserter og månedlig musikalsk utforming av gudstjenestene i kirka ved bruk av musikere og sangere. 2) Likeledes søkes det om " Åpen kirke"-ordningen i Sagene kirke. Denne ordningen ble innført ved gjenåpningen i oktober 2010, som en slags motreaksjon på det faktum at kirken hadde vært stengt i en lang periode. Åpningstidene er tirsdag, torsdager, lørdager og søndager fra 12 - 20. Kirken har 30 frivillige "kirkeverter".	1	1	kr 35 000	18,0	kr 16 000	Kirken er fra 1891 og menigheten noen år eldre (1880). Kirken er mye brukt til konserter, foruten kirkens egne, ukentlige orgelskonserter er den mye brtukt til julekonserter >
Iladalen menighet	14	MHT	Det søkes om tilskudd til tre arrangementer 1) Hyggetreff i menighetssalen og frivillig sosial innsats annenhver onsdag 2) Lysmesse og juletretenning i desember - et populært og samlende tiltak for miljøet i Iladalen 3) Vårfesten "Festidalen".	1	1	kr 30 000	18,0	kr 16 000	Ila kirke (men Iladalen menighet) åpnet i 1941 etter stor lokal dugnadsinnsats. Iladalen og Sagene menigheter utgjør ett sogn.
Torshov menighet	24	MHT	Til kulturell virksomhet: Jazzmesse i mars og i september pluss flygelfondet, til det sosiale tiltaket "måltid & messe" og til ledertrening for ungdom. . Menigheten er aktiv og engasjert i nærmiljøet, har ca 75 frivillige medarbeidere og har en bred publilkumsflate og god kontakt med bydelens administrasjon.	1	1	kr 46 000	18,0	kr 16 000	Torshov kirke åpnet i 1958. Menigheten er fra 1930, skilt ut fra Sagene mht og hadde de første årene Holstsgate 3 som kirke. Kirken er mye brukt til konserter, av egen kantor, Torshovkoret og KoriOslo m flere

Organisasjon	Doknr	Kateg	Formål	Antall	>20000	Søker om*	I fjor	Forslag	Kommentarer
Lilleborg menighet	7	MHT	Til 2 prosjekter: 1) konsertserien "Musikk før natten" (oppstart i 2007). Det tas sikte på 14 konserter i år. Holdes kl 21:15, men samler allikevel mange. Kirken stiller sine lokaler, og kantor (primus motor) gjør dette gratis, utenom ordinære plikter. Frivillige i lokalmiljøet er tilretteleggere. Gjestende musikere mottar honorar. Med et nyrenovert og utvidet orgel møter publikum bl.a. møter tidligere organister i Lilleborg kirke. 2) Tilskudd til vennskapsbesøk til Sør-Sudan. I 15 år har vennskapsmenigheten i Mabaan, Sør-Sudan, hatt kontakt med Lilleborg.. Gruppen i Mabaan driver arbeid for barn og unge, har aktiv kvinnegruppe og kor under enkle forhold uten kirkebygg. De har utveksler gjensidige besøk.	1	1	kr 34 000	10,0	kr 16 000	Lilleborg kirke åpnet i 1966. Menigheten er fra 1917, skilt ut fra Sagene mht. De første årene delte de Holstsgate 3 som kirke med Torshov menighet. De er aktive på kulturområdet, bl.a. med Lilleborguka, Lilleborg teatergruppe, konsertserien Musikk før natten, Oslo Fagottkors konserter og driver dessuten utstrakt sosialt og bilateralt (Sudan) arbeide.
Sum			**Menigheter og lignende**	**4**	**4**	**kr 145 000**	**64,0**	**kr 64 000**	
i % av alle						**5,73 %**		**5,09 %**	
Totaler				**43**	**30**	**kr 2 532 500**	**1 235,0**	**kr 1 258 300**	

*) der tall er i kursiv er søknadsbeløp ikke oppgitt (stipulert)

Annonsering						kr	25 700
TV-aksjonen / Lions tulipan-aksjon						kr	6 000
Totalt brukt						kr	1 290 000
Budsjett pr 26.2.2013						kr	1 290 000
ufordelt / (overskridelse)						kr	-
Sum søknader m/søknadsbeløp > 20 000		30	kr	2 332 500			
Sum søknader m/søknadsbeløp • 20 000		13	kr	200 000			
sum		43	kr	2 532 500		kr	-
Snitt søknadsbeløp KON-søknader			kr	58 895			
Snitt de som får						kr	34 865
Snitt uten Skeid, Sagene IF og SAIFF						kr	18 837

	Kategorier:								I prosent av totalen
	Barn og unge (B&U)	14	12	kr	1 126 000	674	kr	685 800,0	54,50 %
innvandrerorg./ tiltak (INV)	Flyktninge- og	2	2	kr	319 000	183	kr	179 000,0	14,23 %
	Funksjonshemmedes	1	1	kr	90 000	6	kr	5 000,0	0,40 %
	Helse og sosial (H&S)	2	1	kr	67 000	17	kr	31 000,0	2,46 %
	Idrett (IDR)	2	1	kr	169 000	11	kr	10 000,0	0,79 %
	Kultur (KUL)	15	8	kr	548 500	252	kr	262 500,0	20,86 %
	Natur og miljø (N&M)	3	1	kr	68 000	28	kr	21 000,0	1,67 %

125

Organisasjon	Doknr	Kateg	Formål	Antall	>20000	Søker om*	I fjor	Forslag	Kommentarer
			Menigheter og lignende (MHT)	4	4	kr 145 000	64	kr 64 000,0	5,09 %
			kontrollsummer	43	30	kr 2 532 500	1235,0	kr 1 258 300,0	100,00 %

SØKNADER BEHANDLET AV HOS-AVDELINGEN:

Organisasjon		Kat	Formål	Antall	>2000	Søkn. beløp*	I fjor	Forslag	Kommentarer
			SØKNADER BEHANDLET AV HOS-AVDELINGEN						
De Norske Lenker, Oslo 89	21	H&S	Søker til drift,vesentlig husleie. Lokalene er meget viktig for å fange opp nye medlemmer, men også for å beholde de man har. Det må være disponibelt når sjansen til å redde, trøste eller hjelpe noen plutselig er der. Det sosiale livet i lokalene er en viktig grunnvoll for det enkelte medlem. Lenkene jobber aktivt for å informere om sine tilbud, og samarbeider tett med offentlige og private rusinstitusjoner, er aktive i bydelen. De Norske Lenker med sin bakgrunn har erfaring og behandlingsmetoder det offentlige ikke kan tilby. Har åpent også helligdager som julaften, 1. og 2. juledag, 17. mai og andre helligdager når det ofte kan være problemer i forhold til alkoholbruk o.l.	1	1	kr 90 000	60,0	kr 60 000	Forening / selvhjelpsgruppe av tørrlagte alkoholikere med formål å hjelpe seg selv og andre alkoholmisbrukere til å bli edru og klarer å leve et verdig liv. De Norske Lenker er et regionalt, nasjonalt og internasjonalt nettverk. De norske lenker Oslo 89 er en lokal gruppe tilknyttet Sagene-Torshov og områdene rundt. Som det framgår av navnet ble gruppen etablert i 1989. De er for tiden 26 medlemmer og 16 støttemedlemmer.
Røde Kors	50	H&S	Tilrettelegging av besøkstjeneste, til personer som melder ønske om en besøksvenn. 33 beboere er omfattet av ordningen. Nyinnmeldt behov i Bydel Sagene ved årsskiftet var 19. Behovet meldes av tjenesteapparatet og/eller av personen selv. Det høye tallet på henvendelser peker på ensomhet som utbredt fenomen. Det er et stort behov for fast menneskelig kontakt og understreker Besøkstjenestens viktige rolle i møte med byens og bydelens utfordring.	1	0	kr 10 000	10,0	kr 10 000	I Bydel Sagene er det 36 frivillige besøksvenner, en økning på 15 fra året før. Nye besøksvenner blir kurset før de starter opp i tjenesten. Røde Kors betjener også et nettverk for aktive i besøkstjenesten. En rekke institusjoner og menigheter er tilknyttet dette nettverket. .
Oslo Nord - Vest revmatikerforening	27	H&S	Foreningen har ca 100 medlemmer i Sagene bydel. Foreningen planlegger i år aktiviteter som bassengtrening, teaterkvelder, turer og sosiale sammenkomster. Søker om tilskudd for å kunne gjennomføre planlagt aktivitet for 2013..	1	0	kr 20 000	-	kr 10 000	Omfatter totalt 7 bydeler: Nordre Aker, Vestre Aker, Sagene, St. Hanshaugen, Grünerløkka, Frogner og Ullern. Ca 100 medlemmer i vår bydel.

Organisasjon	Doknr	Kateg	Formål	Antall	>20000	Søker om*	I fjor	Forslag	Kommentarer
Sagene Frivilligsentral	29	H&S	I 2011 hadde man 175 aktive frivillige (noe økning) og ca 500 brukere, betydelig flere enn i 2010. Aktivitetene er omfattende, i stikkordform: Enkeltoppdrag (innkjøp, følgetjeneste etc.), besøkstjeneste, kafedrift, fredagslunsj, utflukter & turer, fester, idrettsarrangementer o.l., teatersport, norskkurs, leksehjelp, jentegruppe, bibel & kveldsmat, pc-hjelp. Norskkurset trekker særlig mange. Det redegjøres grundig for virksomheten i søknaden. 2012 har vært et "annerledes år" for frivillighetssentralen med flytting fra Lokaler på Bjølsen på ca. 90 kvm, til lokaler på Sandaker på 700 kvm. Mye av arbeidet i året som har gått, har bestått av sjauing, flytting, maling og snekring. Både frivillige og ansatte har deltatt i dette arbeidet. Nå er frivillighetssentralen igjen igang med kurs, kafedrift, turer og alle andre nye og gamle aktiviteter.Både julafen og nyttårsaften var det stor aktivitet i lokalene. I år feires det 20 års jubileum og det planlegges ekstra arrangementer og mye aktivitet i den forbindelse.	1	1	kr 235 000	200,0	kr 235 000	Frivillighetssentral lokalisert i Sandaker senter (fra mai 2012). Drives av Norsk Luthersk Misjonssamband, Region Øst. Kulturdepartementet og Bydel Sagene bidrar økonomisk til driften.
Norsk Folkehjelp - Oasen, Kvinner krysser grenser	54	H&S	Søker midler til prosjektet "Kvinner på vei i Sagene" - et tiltak knyttet til likestillings- og integreringsprogrammet "Oasen, Kvinner krysser grenser". Man vil tilrettelegge for samarbeid mellom foreninger og grupper av innvandrerkvinner og ulike frivillige og offentlige institusjoner i Oslo. Målgruppen er kvinner i alderen 18 - 60 år. Metoden/målet: Øke kompetansen ved tilbud gjennom forskjellige kurs hvor bl.a. nordmenn fungerer som frivillige kursledere: f eks norskkurs, engelsk, data, språktrening, aerobictrening, kvinneseminarer, valgseminarer, 8.mars arr og turer. Det er forventet ca. 250 deltakere på kursene og ca. 400 på seminarer og festivaler.	1	1	kr 50 000	-	kr -	Bydelsprosjekt er en fortsettelse av prosjektet "Naboskapet", som i sin tid ble initiert av Sagene sosialkontor. Ca 14 frivillige og ca 250 deltakere er involvert i aktivitetene hvert semester i bydelen
SAIFF	46	INV	Se søknad behandlet av KON-avd.	0	0	kr -	37	kr 25 000	SAIFF er en frivllihetssentral. Midler tas både fra HOS og KON.
Kirkens Bymisjon, Forus, Home-Start-Familiekontakten	18	H&S	HSF sitt formål er å forebygge kriser og sammenbrudd i familier gjennom frivillig innsats.HSF er basert på frivillig innsats. Frivillige besøker familiene i deres eget hjem en gang pr.uke, 2-4 timer. De frivillige tilbyr støtte, vennskap og praktisk hjelp. De frivillige gjennomgår et 24-timers forberedelseskurs, og får oppfølging og veiledning av en betalt koordinator. Det søkes om midler til etablering av koordinator/kurs.	1	1	kr 100 000	-	kr 10 000	Home-Start Familiekontakten (HSF) er et familiestøtteprogram for familier med minst et bam under skolealder. Det ble opprettet i Storbritannia, og er nå etablert i 23 land.I Norge er det pr. i dag 33 avdelinger.

127

Organisasjon	Doknr	Kateg	Formål	Antall	>20000	Søker om*	I fjor	Forslag	Kommentarer
ADHD Norge, Oslo Fylkeslag	38	FHO	Søker støtte om prosjekt/ klatretreff for "urolige og ukonsentrerte barn". Klatretreffet skal arrangeres på Myren klatresenter, men er byomfattende. Arrangørene legger vekt på sosialisering gjennom samarbeid om aktivitetene, noe som bidrar til at vennskap kan oppstå og kanskje opprettholdes. Barna skal øke motorikken og øve på sosialisering ved å møte andre i samme situasjon.	1	0	kr 20 000		kr -	Har totalt 814 medlemmer, hvorav 26 bosatt i bydelen. Halvparten av adhd-registrerte barn i Oslo har minoritets-bakgrunn med liten tradisjon for medlemsskap & kontingent. Prosjektet omfatter disse.
Totaler				**7**	**4**	**kr 525 000**	**270**	**kr 350 000**	

Budsjett pr 26.2.2013			kr	350 000
ufordelt / (overskridelse)			kr	-
Sum søknader > 20 000	4	kr 475 000	kr	305 000
Sum søknader • 20 000	3	kr 30 000	kr	20 000
kontrollsum		kr 505 000	kr	325 000
Snitt søknadsbeløp alle søknader		kr 75 000		
Snitt de som får				70 000
Oppnåelsesprosent de som får				67 %

Sammenslåtte tall KON & HOS

Alle søknader	50	34	kr	3 057 500
Gj.snitt alle søknader			kr	61 150
Sum ant. søknader innvilget		42		
Sum søknader > 20 000		34	kr	2 807 500
Sum søknader • 20 000		16	kr	230 000

Kategorier:					Prosent av totalen
Barn og unge (B&U)	14	12	kr	685 800	42,64 %
Flyktninge- og innvandrerorg./ tiltak (INV)	2	2	kr	179 000	11,13 %
organisasjoner (FHO)	1	1	kr	5 000	0,31 %
Helse og sosial (H&S)	9	5	kr	381 000	23,69 %
Idrett (IDR)	2	1	kr	10 000	0,62 %
Kultur (KUL)	15	8	kr	262 500	16,32 %
Natur og miljø (N&M)	3	1	kr	21 000	1,31 %
Menigheter og lignende (MHT)	4	4	kr	64 000	3,98 %
	50	**34**	**kr**	**1 608 300**	100,00 %

Sak 2012/32

KULTUR OG NÆRMILJØAVDELINGEN

			Søkt	
	ant		beløp	i %
Sum søknader > 20 000	30	kr	2 332 500	92,10 %
Sum søknader • 20 000	13	kr	200 000	7,90 %
sum	**43**	**kr**	**2 532 500**	**100,00 %**

Fordeling på kategorier	Søkt				Forslag / Tildelt				
	ant		beløp	i %	ant		beløp	i % av total	i % av søkt
Barn og unge (B&U)	14	kr	1 126 000	44,46 %	0	kr	685 800	54,50 %	60,91 %
Flyktninge- og innvandrerorg / tiltak (INV)	2	kr	319 000	12,60 %	0	kr	179 000	14,23 %	56,11 %
Funksjonshemmedes organisasjoner (FHO)	1	kr	90 000	3,55 %	0	kr	5 000	0,40 %	5,56 %
Helse og sosial (H&S)	2	kr	67 000	2,65 %	0	kr	31 000	2,46 %	46,27 %
Idrett (IDR)	2	kr	169 000	6,67 %	0	kr	10 000	0,79 %	5,92 %
Kultur (KUL)	15	kr	548 500	21,66 %	0	kr	262 500	20,86 %	47,86 %
Natur og miljø (N&M)	3	kr	68 000	2,69 %	0	kr	21 000	1,67 %	30,88 %
Menigheter m fl (MHT)	4	kr	145 000	5,73 %	0	kr	64 000	5,09 %	44,14 %
	43	**kr**	**2 532 500**	**100,00 %**	**37**	**kr**	**1 258 300**	**100,00 %**	**49,69 %**
Gjennomsnitt		**kr**	**58 895**			**kr**	**34 008**		**57,74 %**

129

SAMLET - KULTUR, HELSE OG SOSIAL

		Søkt		
	ant		beløp	i %
Sum søknader > 20 000	34	kr	2 807 500	92,43 %
Sum søknader • 20 000	16	kr	230 000	7,57 %
sum	50	kr	3 037 500	100,00 %

Fordeling på kategorier

	Søkt				Forslag / Tildelt				
	ant		beløp	i %	ant		beløp	i % av total	i % av søkt
Barn og unge (B&U)	14	kr	1 126 000	36,83 %	0	kr	685 800	42,64 %	60,91 %
Flyktninge- og innvandrerorg / tiltak (INV)	2	kr	319 000	10,43 %	0	kr	179 000	11,13 %	56,11 %
Funksjonshemmedes organisasjoner (FHO)	1	kr	90 000	2,94 %	0	kr	5 000	0,31 %	5,56 %
Helse og sosial (H&S)	9	kr	592 000	19,36 %	0	kr	381 000	23,69 %	64,36 %
Idrett (IDR)	2	kr	169 000	5,53 %	0	kr	10 000	0,62 %	5,92 %
Kultur (KUL)	15	kr	548 500	17,94 %	0	kr	262 500	16,32 %	47,86 %
Natur og miljø (N&M)	3	kr	68 000	2,22 %	0	kr	21 000	1,31 %	30,88 %
Menigheter m fl (MHT)	4	kr	145 000	4,74 %	0	kr	64 000	3,98 %	44,14 %
	50	**kr**	**3 057 500**	**100,00 %**	**42**	**kr**	**1 608 300**	**100,00 %**	**52,60 %**
Gjennomsnitt		**kr**	**61 150**			**kr**	**38 293**		**62,62 %**

SAMLET - KULTUR, HELSE OG SOSIAL

Budsjett 2013		Budsjett		Forslag
Kultur og nærmiljøavdelingen	kr	1 264 300	kr	1 258 300
Helse og sosialavdelingen	kr	350 000	kr	350 000
Felles annonsering	kr	25 700	kr	25 700
Avsetning til TV-aksjonen & Lions tulipan			kr	6 000
	kr	**1 640 000**	**kr**	**1 640 000**

HISTORIKK 1998 - 2012 (Total = kultur, helse og sosial)

		søkt	fått		Tilskudd		Snitt		
	1998	73	46	kr	793 000	kr	17 239	*	
	1999	77	58	kr	858 000	kr	14 793	*	
	2000	80	55	kr	850 000	kr	15 455	*	
	2001	65	47	kr	1 155 000	kr	24 574	*	
	2002	59	41	kr	1 240 000	kr	30 244	*	
	2003	71	47	kr	1 240 000	kr	26 383	*	
	2004	66	48	kr	1 240 000	kr	25 833	*	
	2005	55	38	kr	1 110 000	kr	29 211		
	2006	50	37	kr	980 000	kr	26 486		
	2007	45	35	kr	980 000	kr	28 000		
	2008	44	38	kr	980 000	kr	25 789		
	2009	53	44	kr	1 072 000	kr	24 364		
	2010	51	43	kr	1 370 000	kr	31 860		1640000
	2011	46	40	kr	1 395 000	kr	34 875		-25700
	2012	48	40	kr	1 522 000	kr	38 050		-6000
Forslag	**2013**	50	40	kr	1 640 000	kr	41 000		1608300

*) To søkerunder pr år til og med 2004

131

Retningslinjer for tildeling av økonomisk støtte til frivillig aktivitet i Bydel Sagene

Retningslinjene er vedtatt av Bydelsutvalget og gjelder fra 1. januar 2009.

1. TILSKUDDENES FORMÅL

1.1. Støtteordningene har til hensikt å stimulere til frivillig arbeid i bydelen, skape engasjement og gode opplevelser for bydelens beboere. Alle søknader må ha til hensikt å oppfylle dette formål.

2. DET KAN SØKES OM

2.1. Støtte til drift. Det kan gis tilskudd til å drive organisasjoner og deres ordinære aktiviteter knyttet til formålet med organisasjonen.

2.2. Støtte til arrangementer og prosjekter. Det kan gis støtte til organisasjoner og grupper for å gjennomføre enkelttiltak eller større arrangementer utenom organisasjonenes løpende aktiviteter. Spesielt vil det være aktuelt når tiltaket /arrangementet bidrar til å utløse aktivitet som omfatter flere enn organisasjonens egne medlemmer eller målgruppe.

2.3. Støtte til gjennomføring av spesielle oppgaver der Bydelens tjenestesteder engasjerer frivillige til beste for å skape et godt bydelsmiljø. Tiltakene må utløse et vesentlig innslag av frivillig innsats.

2.4. Støtte til etablering av samarbeidstiltak. Bydelsutvalget ønsker å støtte tiltak som utvikler samarbeid for å løse felles oppgaver og etablere sosial kontakt.

2.5. Det kan søkes ut fra flere kriterier samtidig.

2.6. Det gis ikke støtte til nærings- eller næringsliknende virksomhet.

3. DISSE KAN SØKE

3.1. Organisasjoner, institusjoner og enkeltpersoner kan søke. Søkeren må ha et betydelig innslag av medlemmer og/eller virksomhet innen Bydel Sagene.

3.2. Det kan kun sendes én søknad pr. organisasjon. Intern prioritering mellom avdelinger / grupper innen samme organisasjon / tiltak overlates til søkeren.

3.3. Feilaktige eller mangelfulle opplysninger i søknaden vil kunne få følger for innsendt og senere søknader.

3.4. Bydel Sagenes tjenestesteder kan kun søke etter formål 2.3.

4. ØVRIGE BETINGELSER

4.1. Søknadene vil bli vurdert i forhold til norsk lov og eventuell diskriminerende praksis.

4.2. Det skal rapporteres om resultat av aktiviteten det er gitt støtte til og legges frem regnskap for dette. Opplysninger om antall arrangementer og deltakelse, antall medlemmer, organisasjonens / medlemmenes deltakelse i eksterne arrangementer, innsats overfor andre grupper av befolkningen er spesielt nyttige.

4.3. For tilskudd på kr 100 000 eller mer kreves revisorbekreftet regnskap og signerte rapporter. For øvrige søknader er det tilstrekkelig at leder av organisasjonen og en til undertegner regnskap og rapporter.

4.4. Dersom støtten går til enkeltprosjekter og disse går med overskudd, skal bydelens saksbehandler informeres.

4.5. Vedtak skaper ikke presedens for behandlingen av fremtidige søknader.

4.6. Saksbehandlingen er underlagt offentlighetsloven. De innsendte søknader med alle vedlegg er i utgangspunktet tilgjengelig for offentligheten. Under visse omstendigheter kan det bes om unntak for enkelte vedlegg. Ettersom dokumentene i første omgang skannes og offentliggjøres uten å bli lest, må forespørsel om unntak fra offentlig innsyn rettes i egen, separat henvendelse.

5. KRAV TIL SØKNADEN

5.1. Bydelens søknadsskjema skal benyttes til basisinformasjonen.
Søknaden skal ellers inneholde:
- En beskrivelse av organisasjonen og søkerens bydelstilknytning.
- En beskrivelse av søknadens formål og plan for gjennomføring.
- Sist foreliggende, godkjente regnskap (med balanse) og årsmelding.
- Organisasjonsnummer (om det finnes) og kontonummer der eventuell støtte utbetales

6. BEHANDLINGSPROSEDYRE

6.1. Bydelsutvalget gir årlig de generelle føringer for fordeling mellom de forskjellige typer aktiviteter og grupper av søkere. Søknader med søknadsbeløp høyere enn kr. 20.000,- skal normalt forelegges bydelsutvalget for endelig vedtak. Øvrige søknader er delegert til administrasjonen for avgjørelse, men vil kunne vurderes av bydelsutvalget i henhold til pkt 5.1. Gyldige vedtak foreligger derfor ikke for noen søknader før administrasjonens innstilling er ferdig behandlet av bydelsutvalget.

6.2. For å få et bredest mulig vurderingsgrunnlag og en rettferdig behandling vil søknadene fortrinnsvis bli behandlet samlet. Søknadsfristen er 1. februar med sannsynlig svardato i slutten av mars.

6.3. Ved avslag på søknaden eller der søknaden ikke innvilges fullt ut, har søkeren rett til å klage på vedtaket etter forvaltningsloven § 28, andre ledd. Eventuell klage sendes Bydel Sagene og må være innsendt senest 3 uker etter at søker har mottatt underretning om vedtaket.

7. KONTROLL

7.1 Bydelen skal ha adgang til innsyn i hvordan tilskuddet anvendes og vil kunne kreve nødvendig dokumentasjon i denne forbindelse.
Det er etablert egne rutiner for intern kontroll av saksbehandlingen.

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 26.02.2013

Saksmappe: 2013/73

Saksbeh: Camilla Skjerve-Nielssen

Arkivkode: 612.2

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Kultur- og nærmiljøkomiteen	13.03.2013
Bydelsutvalget	21.03.2013

VK3: Gangsti forbi Bjølsenfossen

Bakgrunn for saken:
Sagenes bydelsutvalg fattet ved budsjettbehandlingen 2013 følgende verbalvedtak:

> **VK3 Gangsti forbi Bjølsenfossen**
> Akerselva gir bydelen vår både et grønt og blått preg. Elva er ikke bare viktig for mange av våre innbyggere, men for hele Oslos befolkning og turister. Det er nå etablert gangvei langs nesten hele elva, men et lite stykke gjenstår. Det er strekningen fra Jerusalem bro til Treschows hus. På denne strekningen ligger det høyeste fossefallet i Akerselva, Bjølsenfossen. Bydelsutvalget ber om at det utredes hvordan gangveien kan forlenges forbi Bjølsenfossen.

Saksframstilling:
Ved omreguleringen av eiendommen Treschows gate 2 B til serviceboliger, ble området langs elva og rundt bygget ved Bjølsenfossen regulert til *Friområde / spesialområde bevaring*, regulering S-4504 av 17.2.10, gnr/bnr 222/186. Se Vedlegg 1 og 2 for vedtatt reguleringskart og reguleringsbestemmelser. I reguleringsbestemmelsenes § 4 står det følgende:

> *Friområde/Spesialområde – bevaring*
> Konstruksjoner fra opprinnelig hageanlegg skal bevares. Det kan anlegges gangtrasé langs Akerselva der terrenget gjør dette mulig og det ikke griper inn i det opprinnelige hageanlegget. Det tillates en krysning over elva ved Treschows bru til friområdet på nordøstsiden av brua.
>
> Tilrettelegging, opparbeiding og skjøtsel på innpasses skånsomt i terrenget og underordnes naturverdiene og kulturverdiene. Senest før igangsetting av tiltak i friområdet skal det utarbeides helhetlig forvaltnings-/skjøtselsplan for hele friområdet, anbefalt av Byantikvaren og Friluftsetaten. Det er ikke tillatt med utfylling, deponering av hageavfall eller lagring av masser og materialer.

Siden omreguleringen har det blitt gjennomført et jordskifte, som har justert grensene mellom friområdet og de tilgrensende eiendommene. Friområdet er fremdeles i privat eie.

Bydelsadministrasjonen rettet en henvendelse til Bymiljøetaten i slutten av januar og ba om å få en tilbakemelding på status i arbeidet med å anlegge turvei langs Bjølsenfossen og rehabilitering det bevaringsverdige hageanlegget. Se Vedlegg 3.

Bydelen fikk et svar fra Bymiljøetaten av 11.2.13 hvor det blir informert om at det ikke er avsatt midler til dette prosjektet og at det heller ikke foreligger noen planer for dette. Se hele uttalelsen i Vedlegg 4.

Forslag til vedtak:
Bydelsutvalget tar saken til orientering.

BYDEL SAGENE

Helge Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:
1. Reguleringskart for Treschows gate 2 m.fl.
2. Reguleringsbestemmelser for Treschows gate 2 m.fl.
3. BSAs brev til BYM av 25.1.13
4. BYMs brev til BSA av 11.2.13

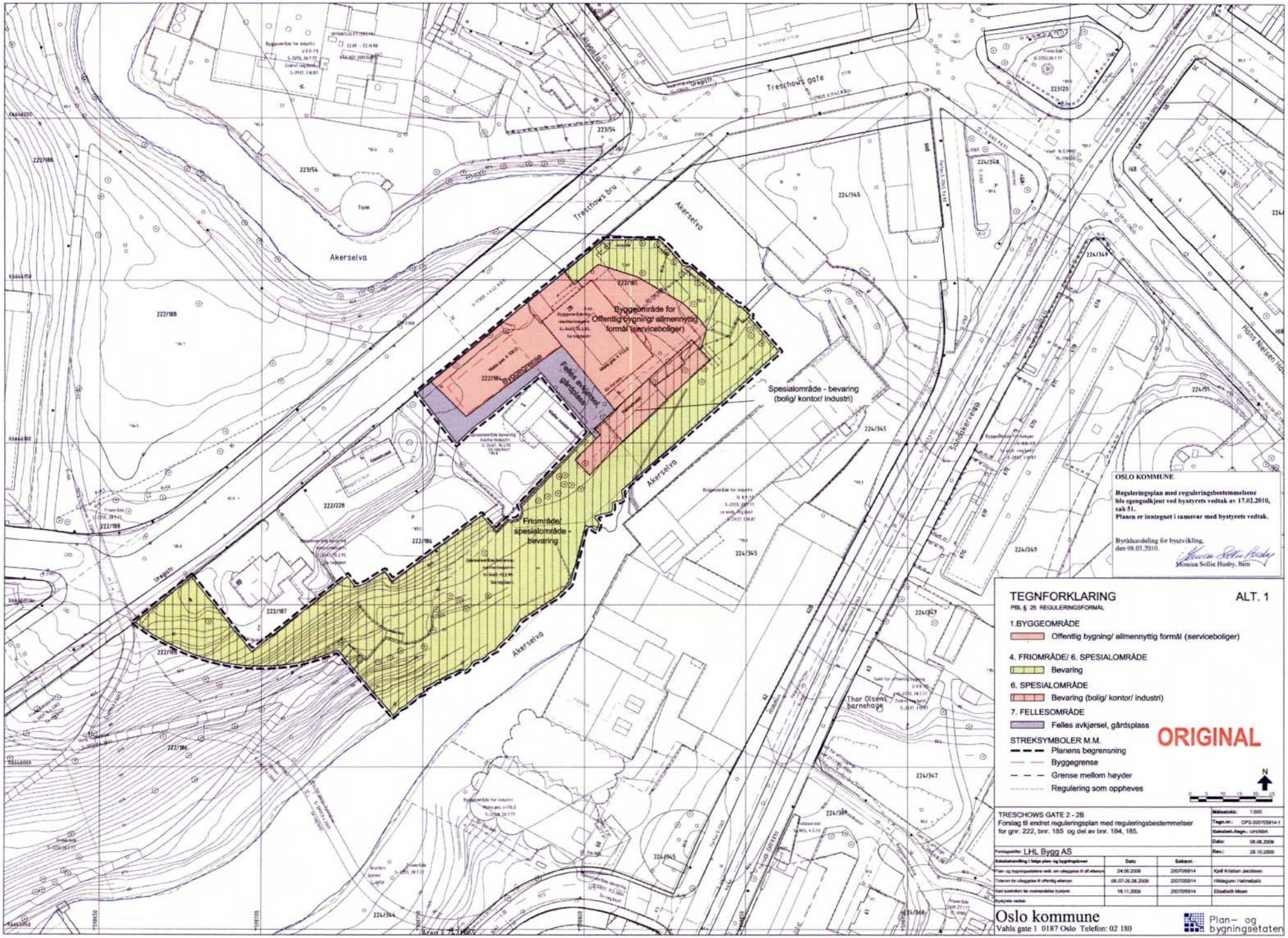
Treschows gate
Treschows bru
Akerselva
Tank
Byggeområde for Offentlig bygning/ allmennyttig formål (serviceboliger)
Byggegrense
Felles avkjørsel, gårdsplass
Spesialområde - bevaring (bolig/ kontor/ industri)
Friområde/ spesialområde - bevaring
Sandakerveien
Hans Nielsen Hauges
Thor Olsens barnehage
222/188
223/54
222/185
222/184
222/228
222/186
222/187
224/345
224/349
224/347
223/20
OSLO KOMMUNE
Reguleringsplan med reguleringsbestemmelsene ble egengodkjent ved bystyrets vedtak av 17.02.2010, sak 51.
Planen er inntegnet i samsvar med bystyrets vedtak.
Byrådsavdeling for byutvikling, den 08.03.2010.
Monica Sollie Husby, hbm
TEGNFORKLARING
ALT. 1
PBL § 25 REGULERINGSFORMÅL
1.BYGGEOMRÅDE
Offentlig bygning/ allmennyttig formål (serviceboliger)
4. FRIOMRÅDE/ 6. SPESIALOMRÅDE
Bevaring
6. SPESIALOMRÅDE
Bevaring (bolig/ kontor/ industri)
7. FELLESOMRÅDE
Felles avkjørsel, gårdsplass
STREKSYMBOLER M.M.
Planens begrensning
Byggegrense
Grense mellom høyder
Regulering som oppheves
ORIGINAL
N
TRESCHOWS GATE 2 - 2B
Forslag til endret reguleringsplan med reguleringsbestemmelser for gnr. 222, bnr. 185 og del av bnr. 184, 185.
Forslagsstiller: LHL Bygg AS
Saksbehandling i følge plan- og bygningslovet
Dato
Saksnr.
Plan- og bygningsutvalgets vedt. om utleggelse til off.ettersyn
24.06.2008
2007005914
Tidsrom for utleggelse til offentlig ettersyn
08.07-26.08.2009
2007005914
Kart kommuneplan for overnevnte bystyre
18.11.2009
2007005914
Bystyrets vedtak
Kjell Kristian Jacobsen
Hildegunn Helmebakk
Elisabeth Moen
Målestokk: 1:500
Tegn.nr.: OP2-2007005914-1
Saksbeh./tegn.: UH/SBR
Dato: 08.06.2009
Rev.: 28.10.2009
Oslo kommune
Vahls gate 1 0187 Oslo Telefon: 02 180
Plan- og bygningsetaten

REGULERINGSBESTEMMELSER FOR TRESCHOWS GATE 2, 2B OG 8
GNR. 222 BNR. 185 OG DEL AV BNR. 184 OG 186

§ 1 Avgrensning
Det regulerte området er vist på plankart merket kartnummer OP2-200705914-1 alt. 1 og datert 08.06.2009, rev.28.10.2009.

§ 2 Formål
Området reguleres til:

- Byggeområde - offentlig bygning/allmennyttig formål (serviceboliger)
- Friområde/Spesialområde - bevaring
- Spesialområde - bevaring (bolig/kontor/industri/)
- Fellesområde - felles avkjørsel, gårdsplass

§ 3 Byggeområder

§ 3.1 Utnyttelse
Tillatt bruksareal skal ikke overstige BRA=6.900 m². Bruksareal under terreng, hvor avstanden mellom himling og gjennomsnittlig terrengnivå er mellom 0,5 og 1,5 m skal medregnes med 50 % i beregningen av utnyttelse. Plan som har himling lavere enn 0,5 m over terrengets gjennomsnittsnivå rundt bygningen, regnes ikke med i bruksarealet. Det tillates etablert servicefunksjoner/næringsvirksomhet tilknyttet serviceboligene i eksisterende kontorbygg.

§ 3.2 Plassering
Bebyggelsen skal oppføres innenfor de på plankartet viste byggegrenser. Avgrensning mellom byggehøyder er vist på plankart. Balkonger tillates 1,5 m utover byggegrense. Balkonger tillates ikke utkraget over friområdet/spesialområde - bevaring. Det tillates ikke svalganger mot Treschows gate.
Det må oppføres en 3 m høy støyskjerm langs nybygget mot Treschows gate. Støyskjermen må gis en estetisk tilfresstillende utforming. Det må innsendes byggesøknad for oppførelse av støyskjermen.

På bakkeplan, langs eksisterende bygning tillates etablert rampe utenfor fasadeliv langs Treschows gate og frem til uteoppholdsareal på terreng nordøst for bygningen. Det tillates anlagt tak over inngangspartiet og rampen mot Treschows gate.

§ 3.3 Høyder
Maksimal tillatte gesimshøyder er vist på plankart. Det tillates etablert takterrasse på nybygget langs Treschows gate. På takterrassen tillates åpent rekkverk i en høyde av 90 cm over gesimshøyde.

§ 3.4 Utforming
Eksisterende og ny bebyggelse skal gis et beslektet formspråk, men fremstå som to særegne bygningskropper hvor høybygget skal fremtre som det dominerende bygningsvolumet. Bebyggelsen skal utformes med variasjon i fasadeuttrykket.
Takene skal vurderes som del av byens taklandskap og behandles som en del av tiltakets samlede arkitektoniske uttrykk. Ved nybygg og ombygginger skal tekniske anlegg som heisoppbygg og ventilasjonsanlegg m.m. integreres i den arkitektoniske utformingen. Det tillates ikke tekniske takoppbygg over gesims på høybygget.

§ 3.5 Utomhusplan

Sammen med søknad om rammetillatelse skal det innsendes detaljert utomhusplan for den ubebygde delen av byggeområdet i målestokk 1:100/200. Planen skal vise terrengbehandling, oppholdsareal, beplantning, sykkelparkering, gangveier og parkering på terreng. Planen skal vise tilgjenglighet for orienterings- og bevegelseshemmede og løsning for overvannshåndtering. Utomhusplanen skal godkjennes samtidig som rammetillatelsen. Utomhusarealene skal være opparbeidet i henhold til godkjent utomhusplan før midlertidig brukstillatelse gis.

§ 4 Friområde/Spesialområde - bevaring

Konstruksjoner fra opprinnelig hageanlegg skal bevares. Det kan anlegges gangtrasé langs Akerselva der terrenget gjør dette mulig og det ikke griper inn i det opprinnelige hageanlegget. Det tillates en krysning over elva ved Treschow bru til friområdet på nordøstsiden av brua.

Tilrettelegging, opparbeiding og skjøtsel må innpasses skånsomt i terrenget og underordnes naturverdiene og kulturverdiene. Senest før igangsetting av tiltak i friområdet skal det utarbeides helhetlig forvaltnings-/ skjøtselsplan for hele friområdet, anbefalt av Byantikvaren og Friluftsetaten. Det er ikke tillatt med utfylling, deponering av hageavfall eller lagring av masser og materialer.

§ 5 Spesialområde – bevaring (bolig/kontor/industri/)

Alle søknads - og meldepliktige tiltak skal forelegges Byantikvaren til uttalelse. Eksisterende bygninger, trapper, murer, gjerder, terrasseringer og lignende elementer i bygningsmiljøet tillates ikke revet eller fjernet, med mindre fravær av verneverdier dokumenteres av Byantikvaren.

Bygninger og bygningsmiljø skal holdes i slik stand at verneverdiene ikke settes i fare. Eksisterende bygninger skal ikke på- eller tilbygges.

§ 6 Fellesområde

Felles avkjørsel og gårdsplass skal være felles for serviceboligene, Møllermesterboligen og Pakkhuset (gnr 222 bnr 184, 185 og 186).

§ 7 Parkering

Bil- og sykkelparkering skal anordnes etter den til enhver tid gjeldende parkeringsnorm for Oslo. Minst 5 % av plassene skal være avsatt for orienterings- og bevegelseshemmede.

§ 8 Overvannshåndtering/flom

Lokal overvannshåndtering skal legges til grunn ved detaljutforming og prosjektering av tiltaket. Det skal redegjøres for behandling av alt overvann, både takvann, overflatevann og drensvann, ved søknad om rammetillatelse. Vannkvaliteten i Akerselva må sikres i byggeperioden. Bebyggelsen må sikres mot 200-års-flom + 0,5 til 1 meter. Dersom underetasjen er utsatt for flom må boder tåle å bli fylt med vann.

§ 9 Støy

Miljøverndepartementets retningslinjer for utendørs støy, T-1442, tabell 2 eller de til enhver tid gjeldende retningslinjer for utendørs støy, skal overholdes ved gjennomføring av tiltaket. Sammen med søknad om rammetillatelse skal det foreligge en støyfaglig utredning som viser eventuelle behov for avbøtende tiltak, og eventuell beskrivelse av slike. Støyskjerm, kfr. § 3.2

og eventuelt andre støyreduserende tiltak skal være ferdigstilt før midlertidig brukstillatelse gis.

§ 10 Rekkefølgebestemmelser
Før det gis midlertidig brukstillatelse må det være anlagt et opphøyet gangfelt over Treschows gate ved hovedinngangen til bygget.

Reguleringsplan med bestemmelsene ble egengodkjent ved bystyrets vedtak av 17.02.2010, sak 51.

Byrådsavdeling for byutvikling, den 08.03.2010

Monica Sollie Husby, bem

Oslo kommune
Bydel Sagene

Bymiljøetaten
Att. Direktør Hans Edvardsen

Dato: 25.01.2013

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbeh:	Arkivkode:
	2013/73	Camilla Skjerve-Nielssen	

TURVEI LANGS BJØLSENFOSSEN

Sagenes bydelsutvalg fattet ved budsjettbehandlingen 2013 følgende verbalvedtak:

> **VK3 Gangsti forbi Bjølsenfossen**
> Akerselva gir bydelen vår både et grønt og blått preg. Elva er ikke bare viktig for mange av våre innbyggere, men for hele Oslos befolkning og turister. Det er nå etablert gangvei langs nesten hele elva, men et lite stykke gjenstår. Det er strekningen fra Jerusalem bro til Treschows hus. På denne strekningen ligger det høyeste fossefallet i Akerselva, Bjølsenfossen. Bydelsutvalget ber om at det utredes hvordan gangveien kan forlenges forbi Bjølsenfossen.

Ved omreguleringen av eiendommen Treschows gate 2 B til serviceboliger, ble området langs elva og rundt bygget ved Bjølsenfossen regulert til *Friområde / spesialområde bevaring*, regulering S-4504 av 17.2.10, gnr/bnr 222/186. Se Vedlegg 1 og 2 for reguleringskart og reguleringsbestemmelser. I reguleringsbestemmelsenes § 4 står det følgende:

> Friområde/Spesialområde – bevaring
> Konstruksjoner fra opprinnelig hageanlegg skal bevares. Det kan anlegges gangtrasé langs Akerselva der terrenget gjør dette mulig og det ikke griper inn i det opprinnelige hageanlegget. Det tillates en krysning over elva ved Treschows bru til friområdet på nordøstsiden av brua. Tilrettelegging, opparbeiding og skjøtsel på innpasses skånsomt i terrenget og underordnes naturverdiene og kulturverdiene. Senest før igangsetting av tiltak i friområdet skal det utarbeides helhetlig forvaltnings-/skjøtselsplan for hele friområdet, anbefalt av Byantikvaren og Friluftsetaten. Det er ikke tillatt med utfylling, deponering av hageavfall eller lagring av masser og materialer.

Bydelsadministrasjonen har observert at det siden omreguleringen har blitt gjennomført et jordskifte som har justert grensene mellom friområdet og de tilgrensende eiendommene. Friområdet er fremdeles i privat eie.

Bydelen ber Bymiljøetaten om å komme tilbake med status i arbeidet med å anlegge turvei langs Bjølsenfossen og rehabilitering det bevaringsverdige hageanlegget. Bydelen stiller også gjerne opp på et møte for å drøfte mulighetene i dette prosjektet.

Bydel Sagene
Besøksadresse: Thorvald Meyers gate 7
Postadresse: Postboks 4200 Nydalen 0401 Oslo
Telefon: 02180
Telefaks: 23 47 40 01
Giro: 1315 01 00253
Org.nr.: 974 778 726
Internett: www.bsa.oslo.kommune.no
E-post: postmottak@bsa.oslo.kommune.no

Med hilsen
BYDEL SAGENE

Helge Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert uten underskrift

Vedlegg:
1. Reguleringskart
2. Reguleringsbestemmelser

141

Oslo kommune
Bymiljøetaten

Bydel Sagene
Postboks 4200 Nydalen
0401 OSLO

Dato: 11.02.2013

Deres ref.: 2013/73 Vår ref.: 13/01821-2 Saksbeh.: Ingvild Steiro
Org. enhet: Utredning
Arkivkode: 563,5

TURVEI LANGS BJØLSENFOSSEN

Bymiljøetaten viser til mail av 11.02.2013 vedrørende turvei langs Bjølsenfossen.
Vi er orientert om at det åpnes for en gangtrasé i reguleringsbestemmelsene i dette området.
Det er ikke avsatt midler til forlengelse av turvei langs Bjølsenfossen, og Bymiljøetaten jobber p.d.d ikke med noe prosjekt som berører denne strekningen. Strekningen er ikke prioritert i plan for idrett og friluftsliv 2013- 2016.
Dersom Bydel Sagene i egen regi vil se nærmere på løsninger for fremføring av turvei i området ser vi positivt på dette.

Med vennlig hilsen

Ann-Mari Nylund
fung. seksjonssjef
Godkjent elektronisk

Ingvild Steiro
avdelingsarkitekt

Bymiljøetaten
Besøksadresse:
Hollendergata 5
Postadresse:
Postboks 9336 Grønland
0135 OSLO
Telefon: 02 180
Telefaks: 23 49 30 09
E-post: postmottak@bym.oslo.kommune.no
Internett: www.bym.oslo.kommune.no
Bankgiro: 1315.01.03376
Org.nr: NO 996 922 766

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 20.02.2013

Saksmappe: 2008/2

Saksbeh: Toril Larsen, helsestasjonsleder

Arkivkode: 212.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Barne- og ungdomsrådet	12.03.2013
Barne - og ungekomiteen	14.03.2013
Bydelsutvalget	21.03.2013

Veiing av barn og unge

Bakgrunn for saken:

I budsjett 2013 ble følgende verbalvedtak (VB 1) fattet:
Overvekt er et sterkt økende problem blant barn og unge i hele Norge. Det er utrolig viktig at bydelen bidrar til behandling av overvekt. Helsesøster er pålagt å veie barn fra 2012. Bydelsutvalget ber derfor direktøren komme tilbake med en sak om hvordan og hvilke tiltak/behandlingstilbud man igangsetter for barn og unge som blir definert som er overvektige.

Saksframstilling:

Forekomsten av overvekt og fedme er økende i Norge. Endrede kostvaner og inaktivitet er en del av årsakene til dette. Overvekt og fedme blant barn er et betydelig helseproblem som kan ha alvorlige konsekvenser for barnets fysiske og psykiske funksjon og for sykelighet i voksen alder. Undersøkelser blant barn og unge i Norge antyder at andelen overvektige barn ligger mellom 15 -20% (Helsedirektoratet 2010).

Nasjonale faglige retningslinjer for veiing og måling i helsestasjons- og skolehelsetjenesten (Helsedirektoratet 2010) gir anbefalinger om måling av høyde og vekt på gitte alderstrinn i det forebyggende helsearbeidet blant barn og unge på helsestasjonen og i skolehelsetjenesten.

Målingene skal understøtte helsetjenestens arbeid på flere plan:

- Individrettede helseundersøkelser
- Helseovervåkning
- Bedre kunnskapsgrunnlaget omkring årsaker til og konsekvenser av vektavvik i barne- og ungdomsårene.

Barn i 5-6 års alder som ser ut til å være i faresonen for å utvikle overvekt og med overvektige foreldre, vil ha stor risiko for overvekt og fedme som voksne. Måling av kroppsmasseindeks (KMI, kg/m^2) er det best tilgjengelige mål for overvekt og fedme og

143

brukes som en rettledning for videre oppfølging sammen med andre vurderingskriterier. KMI over 25 gir en indikasjon på utvikling av overvekt, mens KMI over 30 betegnes som betydelig overvekt.

Det kan være flere årsaker til overvekt og fedme hos barn og ungdom som genetiske faktorer, aktivitetsnivå, kosthold, fysisk eller psykisk sykdom. Det er viktig å foreta en grundig kartlegging av barnet og familiens situasjon, før en bestemmer seg for hvilke tiltak som bør iverksettes.

Oppfølging ved helsestasjonen 0-5 år:

I alderen 0-5 år veies barnet jevnlig på helsestasjonen ved de ordinære helsestasjonskontrollene. Avvik i vekstkurven tas opp i samtale med foreldrene og henvises videre til spesialisthelsetjenesten når det er indikasjon for det. Data om vekst og utvikling lagres i barnets journal. Oppfølging på helsestasjon omfatter kostholdsveiledning og avklaring av psykososiale forhold, måltidsrutiner, fysisk aktivitet og motivasjon for endring. Kun unntaksvis vil det i småbarnalder være aktuelt å henvise til spesialisthelsetjenesten hvis det ikke er sterk mistanke om sykdom.

Tilbud om oppfølging i skolehelsetjenesten:

I skolealder anbefales måling av vekt og høyde ved skolestartundersøkelsen og på 3. og 8. klassetrinn. Veiing og måling utover dette gjøres på indikasjon.

1. trinn: Skolestartsundersøkelsen er en konsultasjon hos helsesøster og skolelege hvor foreldrene er til stede. Barnets vekst og utvikling registreres, og ved avvik vurderes barnet for videre oppfølging.

3. trinn: Alle barn veies og måles i forbindelse med kostholds- og aktivitetsundervisning. Foresatte har i forkant fått informasjon om dette og helsesøster tar kontakt hvis det er indikasjon for det.

8. trinn: Elevene innkalles til individuell helsesamtale, og i denne samtalen tilbys veiing og måling. Ved avvik vurderes barna for videre oppfølging.

Individuell oppfølging gis på øvrige klassetrinn etter behov.

Veiledning og oppfølgingssamtaler:
Helsesøster forsøker å danne seg et bilde av årsaksforhold. Kartlegging av barnets livssituasjon, trivsel, venner, skolehverdag og hjemmesituasjon er viktig i tillegg til kosthold og aktivitetsveiledning. Kostveiledning bygger på offentlige anbefalinger.

Det er først og fremst foreldrenes ansvar å følge opp livsstilsendringer. Det er viktig at familien får en forståelse av at de kan påvirke egen helse gjennom gode levevaner. For de fleste barn er det et mål at de 'vokser seg slankere', det vil si at de vokser i høyden samtidig med at de har liten vektøkning. Barn bør ikke slankes! For mange er det viktig å øke sitt aktivitetsnivå. Helsesøster oppfordrer alle barn til å være i aktivitet og forsøker å til å finne fram til egnede aktiviteter som for eksempel deltakelse i organisert idrettsaktivitet eller i

bydelens ungdomsaktiviteter. Barn som har behov for videre utredning, henvises til fastlege eller spesialisthelsetjenesten.

"Hopp og sprett"
Skolehelsetjenesten starter våren 2013 et gruppetilbud for barn i 1.-4 trinn som er i faresonen for å bli overvektige eller er inaktive. Ansvarlig er fysioterapeut ved helsestasjonen i samarbeid med helsesøster og skolelege. Tiltaket er under planlegging.

Skriftlig informasjonsmateriale
Helseetaten har utarbeidet informasjons- og brosjyremateriell for bruk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten.

Frisklivssentralen
Foreldre som selv er overvektige kan ta kontakt med, eller henvises til Frisklivssentalen for kostholdsveiledning.

Ansattes kompetanse: Helseetaten gir tilbud om veiledning av ernæringsfysiolog til bydelens ansatte i helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Informasjonsmateriale er lett tilgjengelig på Helseetatens nettsider. Prosedyrer på området følger nasjonale faglige retningslinjer.

<u>Tiltak i spesialisthelsetjenesten</u>:

"Stor og sterk" ved Oslo universitetssykehus, sosialpediatrisk avdeling:
Stor & Sterk er et poliklinisk behandlingstilbud for barn og unge med overvekt/fedme. Tiltaket er basert på et nært samarbeid med helsestasjoner og skolehelsetjenesten. Barn som ligger høyt på vektkurven (over 97,5 percentilen/procentilen), og i tillegg har ekstra risikofaktorer, kan etter foreldrenes ønske henvises. Helsesøster eller fastlege lager en plan for oppfølging sammen med foreldrene. For mange passer det bra med kontakt én gang per måned. Foreldrene har ansvar for å følge opp avtalene som gjøres. Helsesøster kan ha samtale med barnet alene og holde kontakt med foreldrene pr telefon, eller det kan være fellessamtaler med både barnet og foreldrene. For de minste barna kan det være greit med foreldresamtaler uten at barnet er med hver gang. Barna som følges i Stor & Sterk oppfordres til å delta i organisert aktivitet.

Annen oppfølging
Barn og familier med psykiske vansker kan ha behov for oppfølging innenfor barne- og ungdomspsykiatrien og henvises til Poliklinikk nord (BUP).

Sammendrag:
Oppfølging av barn og unge med overvekt og fedme følges opp i helsestasjons- og skolehelsetjenesten etter nasjonale retningslinjer. I alderen 0-5 år veies barnet jevnlig på helsestasjonen ved de ordinære helsestasjonskontrollene. I skolealder gjennomføres måling av vekt og høyde ved skolestartundersøkelsen og på 3. og 8. klassetrinn. På øvrige klassetrinn gis individuell oppfølging etter behov. Barn med risiko for å utvikle overvekt tilbys veiledning hos helsesøster. Det stimuleres til livsstilsendring med fokus på kost og

fysisk aktivitet. Ved behov henvises barnet til fastlege, spesialisthelsetjenesten eller "Stor og sterk" ved Oslo universitetssykehus. Foreldre med behov for kostholdsveiledning relatert til overvekt, kan henvises til Frisklivssentralen.

Forslag til vedtak:
Bydelsutvalget tar saken til orientering.

BYDEL SAGENE

Helge Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 11.02.2013

Saksmappe: 2011/1257

Saksbeh: Reidar Andre Hundstad, ILM

Arkivkode: 032.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Medbestemmelsesutvalget	12.03.2013
Rådet for funksjonshemmede	12.03.2013
Helse- og sosialkomiteen	14.03.2013
Bydelsutvalget	21.03.2013

Etablering av Lillohagen bolig

Familier i bydelene Vestre Aker og Ullern, har i samarbeid med Husbanken og Velferdsetaten kjøpt 7 eierseksjoner i Lillohagen s/e – Sandakerveien 99. Innflyttingen vil starte i løpet av april/mai d.å.
Beboerne vil ha behov for tilrettelagte tjenester fra Bydel Sagene.
Det har vært avholdt møter med samtlige familier/brukere, for å kartlegge tjenestebehovet, og for å vurdere hvordan bydel Sagene best kan komme i posisjon til å dekke dette behovet.

Samtlige brukere/beboere har jobb/aktivitetstilbud på dagtid/hverdag. De vil i all hovedsak ha behov for tjenester på aften og gjennom helgen. For å sikre forsvarlighet på natt, ser vi behov for å bemanne boligen med hvilende nattevakt.

Som følge av at bemanningsbehovet er begrenset til ubekvem tid, har erfaring vist at det vil være vanskelig å rekruttere/beholde kvalifisert personell.
Ut fra praktiske og geografiske hensyn, er det hensiktsmessig å knytte Lillohagen bolig til Kjøpmannsgården bolig – Sandakerveien 38K, - med felles leder. Slik vil det kunne utarbeides en arbeidsplan/turnus hvor de store, faste stillingene i all hovedsak avvikler dagvaktene i Kjøpmannsgården, og ubekvemme vakter i Lillohagen bolig.

Bemanningplan/Bemanningsbehov Lillohagen

Stilling	Stillingsstørrelse	Stillingskode
Vernepleier	100 %	077
Vernepleier	100 %	077
Miljøterapeut 1-årig	51.30 %	0146
Miljøarbeider	20,80 %	010
Miljøarbeider	20,80 %	010
Miljøarbeider natt	41,10 %	010
Miljøarbeider natt	41,10 %	010
Miljøarbeider natt	41,10	010
	416,20 % = 4,162 still	

Av praktiske og faglige hensyn er det ønskelig at Lillohagen skal virke etter BOB-prinsipp (Behovsstyrt bemanning). Det vil si at boligen har 2 tjenesteansvarlige (TA), som har særlig

147

ansvar for den faglig virksomheten i boligen. Det er ønskelig at begge TA har vernepleierutdanning. Disse vil da også kunne bidra konstruktivt med sin kompetanse i Kjøpmannsgården bolig, for å styrke den faglige virksomheten der, da man over år har slitt med å rekruttere vernepleiere til denne boligen.

Som følge av at bemanningen på ubekvem arbeidstid er 1:7, vil det være en viss sårbarhet ved sykdom/ferie/permisjon og lignende. Ved å være tilknyttet Kjøpmannsgården, vil sårbarheten/risikoen reduseres, da man her har en relativt stor portefølje av ansatte og ekstravakter og spille på.

Kostnader.
Kostnadene til drift av tjenestene for 2013 anslås å bli rundt kr. 2mill, men vil være avhengig av når det blir full drift.
Som følge av diagnostiske forhold, vil bydelen få en rammeøkning knyttet til 5 brukere. Dette vil dekke driftskostnadene for Lillohagen i 2014, - men vil ikke dekke kostnader for inneværende år.

Det er behov for 8 stillingshjemler for drift av Lillohagen bolig:
2 x 100,00 % stillinger som Vernepleier
1 x 51,30 % stilling som miljøterapeut 1-årig
2 x 20,80 % stillinger som miljøarbeider
3 x 41,10 % stillinger som miljøarbeider (hvilende natt)

Forslag til vedtak:
Det opprettes 4,162 årsverk fordelt på 8 stillinger til etablering og drift av Lillohagen bolig.

BYDEL SAGENE

Helge Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

Utrykte vedlegg:

Oslo kommune
Bydel Sagene
Thorvald Meyersgate 7

Saksframlegg

Dato: 26.02.2013

Saksmappe: 2011/303

Saksbeh: Inger Lise Myklebust

Arkivkode: 240.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Helse- og sosialkomiteen	14.03.2013
Arbeidsutvalget	18.03.2013
Bydelsutvalget	21.03.2013

Oppfølging av tilsynsrapporter overføres fra bydelsutvalget til helse- og sosialkomiteen

Det foreslås i denne sak at oppføling av tilsynsrapporter overføres fra bydelsutvalget til bydelens helse- og sosialkomite.

Bydelen har to tilsynsutvalg for institusjonene i bydelen, og et tilsynsutvalg for hjemmetjenesten.

Tilsynsutvalgene for institusjonene har henholdsvis ansvar for:
Tilsynsutvalg 1
Akerselva sykehjem
Sagenehjemmet

Tilsynsutvalg 2
Kingosgate bosenter
Møllehjulet bosenter
Møllehjulet dagsenter
Dagsenter for utviklingshemmede

Hvert tilsyn skal gjennomføre fire tilsyn i året ved hver institusjon. To anmeldte og to uanmeldte tilsyn hvor det skal skrives rapport på hvert tilsyn. Tilsynene skal i tillegg skrive årsrapport som skal fremmes for bydelsutvalget.

Det er rutiner for behandling av tilsynsrapportene, hvor driver skal ta stilling til rapportene. Dette gjør at det ofte tar lang tid fra tilsyn til behandling i bydelsutvalget. Driver for våre tilsyn er Sykehjemsetaten og det enkelte sykehjem, for Møllehjulet gjelder dette Enhet for tilrettelagte tjenester for dagsenter for utviklingshemmede, og Møllehjulet bo- og dagsenter for sitt bo- og dagsenter.

Tilsynsutvalgene har gjennomført opplæring knyttet til tilsynsutvalgenes funksjon og rolle i 2012. Helse- og sosialkomiteen har vært opptatt av forbedring av kvaliteten på tilsynet ved institusjonene og inviterte tilsynene høsten 2012 til møte hvor gjennomføring av tilsyn og rapporter var tema.

149

Møtet opplevdes som konstruktivt for begge parter, og som bør gjentas med jevne mellomrom.

Det vurderes som hensiktsmessig at helse- og sosialkomiteen i det framtidige behandler tilsynsrapportene. Helse- og sosialkomiteen vil da kunne gi en tettere oppfølging av tilsynene, som også kan bidra til kvalitetsøkning på tilsynsarbeidet. Årsrapportene fra tilsynsutvalgene skal fortsatt behandles i bydelsutvalget.

Forslag til vedtak:
Behandling av rapporter fra tilsynsutvalgene for institusjoner delegeres fra bydelsutvalget til helse- og sosialkomiteen.

BYDEL SAGENE

Helge Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 21.02.2013

Saksmappe: 2012/46

Saksbeh: Atle Hillestad, tlf. 23 47 40 06

Arkivkode: 121.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Arbeidsutvalget	18.03.2013
Bydelsutvalget	21.03.2013

Økonomioppfølging pr 28. februar 2013

Det vil bli utarbeidet en økonomioppfølgingsrapport pr 28. februar. Rapporten vil bli ettersendt bydelsutvalgets medlemmer så snart den klar, men dette vil tidligst skje i forbindelse med arbeidsutvalgets møte.

Forslag til vedtak:

Økonomioppfølging pr 28. februar 2013 tas til etterretning.

BYDEL SAGENE

Helge Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

Utrykte vedlegg:

151

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 27.02.2013

Saksmappe: 2012/46

Saksbeh: Atle Hillestad, tlf 23 47 40 06

Arkivkode: 121.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Arbeidsmiljøutvalget	05.03.2013
Medbestemmelsesutvalget	12.03.2013
Kultur- og nærmiljøkomiteen	13.03.2013
Barne - og ungekomiteen	14.03.2013
Helse- og sosialkomiteen	14.03.2013
Arbeidsutvalget	18.03.2013
Bydelsutvalget	21.03.2013

Revidert budsjett 2013
Bakgrunn

Regnskapet for Bydel Sagene viser et merforbruk for 2012 på 6 millioner kroner. Dette merforbruket må dekkes inn i 2013. Merforbruket viser at bydelen har et for høyt aktivitetsnivå ved inngangen til året selv om fortsatt uklarhet om refusjoner, gjør at omfanget av det for høye aktivitetsnivået er noe usikkert. Bydelsdirektør foreslår på denne bakgrunn innsparingstiltak som vil bringe budsjettet i balanse.

Bydelsutvalget behandlet første gang saken i sitt møte 7. februar d.å. og fattet da følgende vedtak:

> Saken utsettes til neste møte.
>
> BU er klar over at bydelen har hatt et merforbruk i 2012. BU vil på sitt møte i mars 2013 gjøre de nødvendige budsjettendringene slik at budsjettet bringes i balanse.

Bydelsdirektør legger denne gang fram et noe justert og oppdatert forslag. Situasjonen ble drøftet med byrådsavdelingen i oppstartsmøte 14. februar. I møtet ble det konkludert med en samlet merforbruksrisiko på 10 – 15 millioner i tillegg til at bydelen mangler inndekning for merforbruk. Referat fra dette møtet ligger vedlagt.

Saksframstilling

Enhet for tilrettelagte tjenester
I det vedtatte budsjettet for 2013 er tjenesten kuttet med 1 million. Regnskapet for 2012 viser et mindreforbruk på 3,5 millioner. På denne bakgrunn foreslås en ytterligere reduksjon med 1 million kroner ved ledighold av stillinger og redusert aktivitet ved utsatt oppstart av blant annet ambulante tjenester.

Regnskapet tyder isolert sett på et ytterligere innsparingspotensiale, men kostnader ved oppstart av Lillohagen bofellesskap, foreløpig stipulert til 2 mill for 2013, må også inndekkes. Tjenesten har også påtatt seg utvidet ansvar for vedlikehold av bydelens kvalitetsstyringssystem Kvalitetslosen.

Møllehjulet bosenter
Bosenterets regnskap for 2012 viser mindreforbruk på 900 000 etter korreksjon for øremerkede midler.

Møllehjulet vil ledigholde stillinger og effektivisere driften. Det vurderes en sammenslåing av dagsenter og bosenter som vil kunne gi noe synergieffekt.

Det foreslås derfor en reduksjon med 1 million i budsjettet for 2013.

NAV, kommunal
Tjenesten skal ta inn for høyt aktivitetsnivå for 2012, og det tenkes redusert ved ledighold av 1 av 3 økonomirådgiverstillinger, samt omfordeling av personellressurser.

Det foreslås en besparelse på 1 million kroner.

Gratis kjernetid
Erfaringer fra andre bydeler som har iverksatt slike tiltak, viser at det er svært vanskelig å finne fram til lovlige kriterier for hvem som skal nytte godt av et slikt tilbud dersom det ikke gjøres gjeldende for alle. Avsetningen i budsjettet for 2013 er ikke tilstrekkelig til å gjøre dette til et generelt tilbud i bydelen. Avsetningen foreslås derfor strøket.

Grønne midler
På grunn av budsjettsituasjonen, foreslås bevilgningen til dette tiltaket redusert fra 600 000 til 300 000.

Grønne tak
Det kan stilles spørsmål ved om tiltaket ligger innenfor det som kan defineres som bydelens oppgaver. I en anstrengt budsjettsituasjon foreslås derfor tiltaket strøket.

Skolefrokost
Det kan stilles spørsmål ved om tiltaket ligger innenfor det som kan defineres som bydelens oppgaver. I en anstrengt budsjettsituasjon foreslås derfor tiltaket strøket.

Reduserte lønnskostnader i barnehagene
I rapporten byrådet har utarbeidet om salg av barnehager, opplyses det at de private barnehagene har 4 % lavere bemanning enn de kommunale. I forbindelse med de planlagte salgene av kommunale barnehager, er det også gjort klart at private kjøpere ikke vil være bundet av tidligere grunnbemanningsnorm.

Hovedregelen i Bydel Sagenes barnehager har vært å følge bemanningsnormen. Flere bydeler har på ulike måter tolket denne normen og tilpasset seg ved behov for saldering. Det

vanligste har vært å ta inn flere barn. Også i Bydel Sagene har det ved tidligere saldcringer vært tatt inn flere barn, slik at noen avdelinger går med et høyere vekttall enn bemanningsnormen tilsier.

Skal bydelen få netto driftsutgifter ned i sine barnehager, vil bemanningsnormen måtte berøres. Dette kan enten gjøres ved å øke antall barn pr. ansatt der hvor areal og godkjenning tillater dette, eller ved å redusere antall ansatte samtidig som barneantall opprettholdes. Her må det gjøres en kartlegging av den enkelte barnehage. Begge tiltak vil gi en økonomisk gevinst på sikt. Tildelingssystemet til Oslo kommune tilsier at effekten av å øke antall plasser ikke gir uttelling før året etter. Oppsigelsesvernet med overtallighet tilser at det må finnes nytt arbeid før arbeidsgiver kan frasi seg arbeidsgiveransvaret. I en viss utstrekning kan bydelen klare noe av dette raskt ved tilgang på ledige stillinger.

Oppsummert vil fristilling fra grunnbemanningsnormen gi en noe begrenset økonomisk uttelling i inneværende år, men gi økonomisk uttelling på lengre sikt.

For 2013 foreslås en reduksjon i lønnskostnader med 1 %. Dette innebærer en besparelse på 2 millioner kroner.

Lokalmedisinsk senter, forebyggende helsetjenester
Det foreslås besparelser på 0,8 million kroner mill fordelt på 0,5 mill for Sagene LMS og 0,3 mill for Folkehelse og frisklivssentral.

Innsparingene baserer seg på flere tiltak knyttet til økt effektivitet gjennom justeringer av arbeidsfordeling mellom legene, omlegging av interne rutiner ved dekning av fravær og rutiner for bruk av takstrefusjonssystemet. Det legges også inn en liten økning av lengde på pasientlister. Det må også foretas en gjennomgang av legenes tidsbruk ved andre av bydelens tjenestesteder.

Innsparingsforslagene vil i hovedsak berøre ansatte ved senteret som kan oppleve noe større krav til effektivitet. Forslagene vil i noen grad også berøre brukere, som kan oppleve et noe kortere tid til konsultasjoner. Dette gjelder både legekontor og helsestasjon. Det anses likevel at tilbudet som gis skal være godt forsvarlig og fortsatt gi et tilbud som er fullt på høyde med oppfølging ved andre fastlegekontor. Tilgjenglighet og samarbeid med andre instanser i bydelen forsøkes skjermet.

Hjemmetjenesten
Bydelsutvalget økte hjemmetjenestens budsjett med ½ million kroner i forhold til bydelsdirektørs forslag. Ved ytterligere effektivisering og fortsettelse av samordningsarbeidet som pågår, samt unngå bruk av ekstravakter, bør det være mulig å unngå denne økningen.

Utgifter til sårbehandling kan være en budsjettmessig utfordring da det her kan det påløpe økte utgifter etter endring av refusjonskrav til formålet.

Tannhelse
Det kan stilles spørsmål ved om tiltaket ligger innenfor det som kan defineres som bydelens oppgaver. For utsatte grupper finnes det i dag flere etablerte ordninger for dekning av utgifter til tannbehandling. I en anstrengt budsjettsituasjon foreslås derfor tiltaket strøket.

Kostnadskrevende bruker
Bydelen hadde tidligere en avtale med Ullevål Universitetssykehus om en kostnadskrevende bruker. Denne avtalen er sagt opp fra sykehuset og hele kostnaden ligger nå i bydelens budsjett. Det forsøkes å finne alternative løsninger med en antatt besparelse på 1 million.

Svømmeundervisning
Det kan stilles spørsmål ved om tiltaket ligger innenfor det som kan defineres som bydelens oppgaver. I en anstrengt budsjettsituasjon foreslås derfor tiltaket strøket.

Tilleggsbevilgning BU seniorsenter
Bevilgningen foreslås strøket da det er satt av sentrale midler til tiltaket.

Tilleggsbevilgning BU til frivilligsentralen
Tilleggsbevilgningen foreslås strøket da det etter hva bydelsdirektør erfarer, ikke er lagt konkrete planer for anvendelse av midlene.

Kjøp av sykehjemsplasser - søknadskontoret
Bydelsutvalget satte av 2,1 millioner ekstra til kjøp av sykehjemsplasser, noe som ville gitt ca 4 plasser ekstra på årsbasis. Dette tillegget foreslås strøket slik at bydelen går tilbake til bydelsdirektørs opprinnelige nedtrappingsplan.

Forslag til vedtak:

Bydelsutvalget vedtar følgende reduksjoner i budsjettet for 2013:

Enhet for tilrettelagte tjenester	1 000
Møllehjulet	1 000
NAV, kommunal	1 000
Gratis kjernetid barnehager	1 300
Grønne midler	300
Grønne tak	600
Skolefrokost	500
Redusert bemanning barnehager	2 000
Lokalmedisinsk senter, forebyggende helsetjenester	800
Hjemmetjenesten	500
Tannhelse	300
Forhandle ny avtale kostnadskrevende bruker	1 000
Svømmeundervisning	150
Tilleggsbevilgning BU seniorsenter	250
Tilleggsbevilgning BU frivilligsentralen	250
Sykehjemsplasser	2 100
	13 050

BYDEL SAGENE

Helge Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:
Referat fra oppstartsmøte 14. februar 2013.

Utrykte vedlegg:
Ingen

Oslo kommune

Møtereferat

Til stede: Helge Jagmann, Atle Hillestad, Wenche Jensen (BLK), Michael Madsen (KOU) Alf Gunnar Løvstad (FIN), Tone Frønes, Nina Backer-Røed, Jan Oddum, Jan Motzfeldt Dahle, Elisabeth Bøe, Anne Christine Breivik, Lene Haugen, Sigbjørn Iversen.
Møtested: Store møterom, EST, Olav V gt. 4, 4. etasje.
Møtetid: 14.2.2013 kl. 09.00-10.30
Referent: Sigbjørn Iversen
Telefon: 977 22 028

STARTMØTE BUDSJETTOPPFØLGING 2013 – BYDEL SAGENE

Bydelen gjennomgikk budsjettvedtaket for 2013. Det ble fokusert på følgende problemstillinger:

- Reelt omstillingsbehov i 2013
- Mål og aktivitetsplan for sentrale tjenesteområder
- Utkvittering av obligatoriske måltall og budsjettpremisser
- Regnskapsresultat 2012 – konsekvenser for budsjett 2013
- Kritiske suksessfaktorer, risikovurderinger og beredskapsplan for korrektive tiltak
- Konklusjon om realismen i budsjettet/risiko for merforbruk i 2013

Følgende momenter er sentrale for den videre budsjettoppfølging i 2013:

- Bydelen har et merforbruk på 6,1 mill. etter 5 % regelen i 2012. I 2011 hadde bydelen et mindreforbruk på 11,7 mill.

- Bydelen har forverret sitt økonomiske resultat med 17,8 mill. i 2012. Den primære årsaken til dette er stor utgiftsøkning i barnevernet (barnevernstiltak utenfor familien) og noe senere nedtrapping i bruk av sykehjemsplasser enn budsjettert. At Sagene var pilotbydel for innføring av nytt HR-system ser også ut til å være en medvirkende årsak til svekket økonomisk stilling (lavere inntektsføring av sykelønnsrefusjoner enn forventet og risiko for økonomisk tap).

- De tjenesteområdene som bidro til merforbruk i 2012, har også en merforbruksrisiko i 2013.

- Bydelen har både aktivitetsreduksjoner og aktivitetsøkninger som påvirker balansen i tjeneste-produksjonen inn i budsjettåret. Bydelen har et negativt avvik i tjenesteproduksjonen inn i 2013.

- Tildelt ramme for 2013 innebærer en realreduksjon på om lag 20 mill. Bydelen la frem et budsjettforslag med innsparingstiltak i samme omfang, men forutsatte på det tidspunktet at bydelen ville gå i økonomisk balanse i 2012. Under bydelsutvalgets behandling av budsjettet ble noen av de opprinnelige innsparingsforslagene dempet. Dette gjelder primært kjøp av sykehjemsplasser og drift av hjemmetjenestene. Bydelsutvalget vedtok en rekke mindre påplusninger, og mange av disse er å anse som engangstiltak. Effekten av redusert

pensjonspremie ble disponert. Det ble også omdisponert ytterligere 1 mill. fra økonomisk sosialhjelp til finansiering av gratis kjernetid i barnehagene.

- Bydelen har ingen særskilt avsetning til å dekke opp merforbruk fra 2012. Den har heller ingen øvrige ufordelte avsetninger. Dette betyr at budsjettet formelt sett ikke er saldert, og at det snarest mulig må gjennomføres en budsjettrevisjon for å sikre dekning av fremført merforbruk på 6,1 mill. I tillegg tilsier merforbruksrisiko på flere sentrale tjenesteområder at bydelen bør søke å frigjøre ressurser til en økonomisk buffer til å kunne håndtere en slik økonomisk risiko.

- Selv om bydelen har anordnet sykelønnsrefusjoner ved å se på hva som har vært normalt de siste årene, mener bydelen at det i beste fall kan være en inntektsreserve på dette området. På den andre siden kan mangel på dokumentasjon for krav og forsinkelse i innsending av krav utgjøre en risiko for økonomisk tap. I den grad bydelen kan dokumentere at det å være pilotbydel for innføring av nytt HR-system har påført bydelen økonomisk tap, er det rimelig at det vurderes å gi bydelen etterskuddsvis økonomisk kompensasjon for et eventuelt inntektstap. Foreløpig legges det til grunn av bydelen ikke vil få ytterligere økonomiske tap på grunn av disse forholdene, og at det er en mulighet for positivt dekningsbidrag til driften i 2013.

- Innsparingene fordeler seg på alle funksjonsområder. På funksjonsområde 1 holdes stillinger i administrasjonen ledige, og det budsjetteres med lavere avsetninger til førtidspensjoner og midlertidige uføre.

- I barnevernet viser bydelen til at budsjettet er justert for aktivitetsnivået i 2012, men at det også er lagt opp til innsparinger gjennom redusert kjøp av tjenester og målrettet arbeid med sikte på å redusere tiltaksutgiftene for barn med tiltak utenfor familien. Fra 2011 til 2012 økte netto driftsutgifter i barnevernet fra 96,8 mill. til 109,5 mill. Dette er en utgiftsøkning på 12,7 mill., noe som utgjør en økning på 13,1 %. Forrige år økte barnevernsutgiftene med 5,9 %.

  I 2013 er nettobudsjettet på 105,5 mill. Det utgjør en reduksjon i faste priser på i underkant av 7 %. Bydelen tar særlig sikte på å få ned midlertidige og dyre plasseringer. Målet er å få ned antall oppholdsdøgn på institusjon fra 10 376 i 2012 til 8 500 i 2013. En videreføring av netto driftsutgifter i 2012 justert for både prisstigning og befolkingsvekst, vil gi om lag 9 mill. i merforbruk. Det som utgjør en klar økonomisk merforbruksrisiko, er at antall barn med tiltak utenfor familien og utgiftsnivå til slike plasseringer er klart høyere inn i 2013 enn for ett år siden. Dette skulle isolert sett tilsi en høy risiko for merforbruk opp mot 10 mill.

- I sosialtjenesten legger bydelen opp til et aktivitetsnivå for kvalifiseringsprogrammet, som er om lag i samsvar med forventet måltall. Budsjettet anses som tilstrekkelig, og med lav merforbruksrisiko.

  Bydelen omdisponerer 5,2 mill. fra økonomisk sosialhjelp til å dekke inntektstap i rusomsorgsinstitusjoner, videreføring av 2 stillinger i sosialtjenesten og gratis kjernetid i barnehager. Bydelen forutsetter en liten nedgang i antall aktive klienter per måned i forhold til gjennomsnittet for 2012. Budsjetterte utbetalinger per klient er prisjustert. Dette indikerer en lav/moderat risiko for merforbruk på anslagsvis 0-2 mill.

- I pleie og omsorg foreslo bydelsdirektør en reduksjon på 17 sykehjemsplasser. Bydelsutvalget endret dette til en reduksjon på 14 plasser. Inn i 2013 lå bydelen i rute med måltallet, og per dato har det skjedd en ytterligere reduksjon på 4 plasser. Et slikt nedtrappingsmål er over hva befolkningsprognosen tilsier av redusert utgiftsbehov. Befolkningsprognosen tilsier en årlig

reduksjon på 5-8 plasser, men bydelen mener at etablering av Omsorg+ vil kunne avdempe behovet for sykehjemsplasser. Ut fra status medio februar er det lav/moderat merforbruksrisiko på anslagsvis 2-3 mill.

I hjemmetjenesten er det reelt vedtatt en aktivitetsreduksjon på 1,5 mill. etter påplusning i bydelsutvalget. Bydelen hadde på startmøtet ikke oversikt over aktivitetsnivået per dato, men antok at det var lav risiko for merforbruk. Tilretteleggertjenesten har fått budsjettreduksjoner. Her tilsier regnskapsresultatet for 2012 at det er mulig å redusere budsjettet ytterligere.

- For barnehagene kan det være en moderat merforbruksrisiko knyttet til at tilskuddssatsene til private barnehager øker mer enn budsjettert.

- På sentrale tjenesteområder kan det være en samlet merforbruksrisiko på om lag 10-15 mill. I tillegg mangler bydelen inndekking for merforbruk. Bydelen ser ikke ut til å kunne dekke opp denne risikoen gjennom ufordelte reserver. Dette innebærer at det må vurderes innsparingstiltak for minimum 15-20 mill. for å kunne møte en slik økonomisk risiko. Tiltakene bør i første omgang dekke opp merforbruket fra 2012 og frigjøre ressurser til en ufordelt reserveavsetning.

- I lys av dette er det både positivt og nødvendig at bydelsdirektøren har fremmet en budsjettjusteringsak med forslag til innsparinger på til sammen 13,2 mill.

Følgende oppgaver følges opp etter møtet av bydelen:

- Oversender statusrapport per utgangen av februar 2013 for de mest sentrale tjenesteområdene (sosialtjenesten, pleie og omsorg, barnehager og barnevernet) og redegjør i den forbindelse for hva bydelen eventuelt kan gjøre for å unngå merforbruk.

- Oversender budsjettjusteringsak for 2013 og resultatet av bydelsutvalgets behandling av saken.

Frist for tilbakemelding til EST er mandag 25. mars 2013

159

Oslo kommune
Bydel Sagene
Thorvald Meyersgate 7

Saksframlegg

Dato: 26.02.2013
Saksmappe: 2008/796 **Saksbeh:** **Arkivkode:** 371.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Barne- og ungdomsrådet	12.03.2013
Barne - og ungekomiteen	14.03.2013
Helse- og sosialkomiteen	14.03.2013
Bydelsutvalget	21.03.2013

Hvordan redusere og forebygge barne- og familiefattigdom i bydel Sagene Innsatsområder og strategier

Sammendrag:
Det er i bydel Sagene nedsatt en arbeidsgruppe på tvers av tjenestesteder og avdelinger som har i oppgave å utarbeide en handlingsplan for hvordan redusere og forebygge barne- og familiefattigdom i bydelen. Arbeidsgruppen har utarbeidet forslag til 9 innsatsområder og strategier som framlegges i denne sak.Fokus for handlingsplanarbeidet er hvordan bydelens tjenestesteder kan medvirke til å redusere inntektsfattigdom og forebygge sosiale problemer ved å arbeide mer effektivt, mer samordnet og på nye måter på tvers av tjenestestedene, og via nye prioriteringer og ved aktivt og søke eksterne utviklings- og tiltskuddsmidler.

I saken gis en kortfattet redegjørelse hva som menes med fattigdom og for overordnede føringer når det gjelder kommunens ansvar for forebygging og reduksjon av barne- og familiefattigdom. Videre dokumenteres inntektsfattigdommen via tall fra FAFOs undersøkelse og fra en lokal kartlegging på NAV Sagene.

Bakgrunn for saken/ saksframstilling:

Sagene er en av Oslos tre bydeler med relativt flest barnefamilier som er utsatt for vedvarende fattigdom. De siste årene har bydelen hatt stor vekst i antall innbyggere. De fleste som flytter til bydelen har god utdanning og arbeid. Likevel kan det se ut til at antallet fattige barn øker. Det kan skyldes at det flytter flere barnefamilier inn i kommunale boliger og at antallet eneforsørgere med innvandrerbakgrunn øker.

Bydelen har mange ordinære tjenester og institusjoner som når fram til alle barn og barnefamilier i bydelen. Disse universelle tjenestene legger grunnlaget for velferd, helse og læring. Det gjelder helsestasjonstjenester, barnehager, og skoler. I tillegg kommer de tjenestene som har som formål å støtte opp under beboere som mangler arbeid og inntekt eller trenger spesielt tilrettelagte tjenester av andre årsaker; sosial- og boligtjenester, barnevern, ungdomstiltak, tjenester for funksjonshemmede, åpen barnehage og familiens hus.

Å bekjempe barnefattigdom er viktig både for å sikre barnas velferd på kort sikt og på lengre sikt. Det viser seg at barn fra fattige familier begynner voksentilværelsen med færre muligheter og dårligere utsikter enn andre barn. Forskning viser at fattigdom ofte går i arv. Barn som vokser opp i familier som har mottatt sosialhjelp har langt større sannsynlighet for å motta sosialhjelp selv i voksen alder enn andre barn.

Fokuset i i planarbeidet er hvordan bydelens tjenestesteder kan medvirke til å redusere inntektsfattigdom og forebygge sosiale problemer, samt medvirke til at flest mulig gjennomfører et udanningsløp eller kommer ut i arbeid ved å arbeide mer effektivt, mer samordnet og på nye måter på tvers av tjenestestedene, via nye prioriteringer og ved aktivt og søke eksterne utviklings- og tiltaksmidler.

Overordnede myndigheters føringer om fattigdomsbekjempelse og forebygging

Handlingsplanen tar utgangspunkt i at lovgivningene for så vel skoler, barnehager, sosial-, barnevern-, helse- og omsorgstjenester legger av overordnede føringer om forebygging, inkludering og helse. Eksempler er:

- lov om barnehager der formålsparagrafen fremhever at barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Det legges vekt på barnehagepersonalets opplysnings- og bistandsplikt i forhold til sosialtjeneste, helse og omsorgstjeneste samt barnevern.

- lov om helse- og omsorgstjenester der forebyggelse av sykdom, skade og sosiale problemer står sentralt og der helsestasjonen spiller en sentral rolle i forebyggelsesarbeidet overfor barn og unge.
- lov om sosialtjenesten i NAV der det i tillegg til formålet om " å bedre levekårene for vanskeligstilte og å fremme sosial inkludering" heter at loven skal bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. I den nylig vedtatte strategiplan for NAV Oslo er bekjempelse av barne- og familiefattigdom utpekt som en av fire strategier.
- lov om barneverntjenester der det heter at "Kommunen skal følge nøye med i de forhold barn lever under, og har ansvar for å finne tiltak som kan forebygge omsorgssvikt og adferdsproblemer." Videre at "Barneverntjenesten skal samarbeide med andre sektorer og forvaltningsnivåer når dette kan bidra til å løse oppgaver som den er pålagt etter denne loven."

Disse intensjonene følges opp i regjeringens handlingsplan mot fattigdom [1] der det står følgende (om barneperspektivet): "Bekjempelse av barnefattigdom er viktig for å sikre barns velferd på kort sikt, og for å forebygge fattigdom på lengre sikt ved å hindre at barn og unge blir marginalisert i eget voksenliv. Regjeringens mål er at alle barn og unge skal ha de samme rettigheter og muligheter til utvikling uavhengig av foreldrenes økonomi, utdanning og etniske og geografiske tilhørighet."

[1] Handlingsplan mot fattigdom. Vedlegg til St.prp. nr. 1 (2006-2007) – Statsbudsjettet 2007. Side 5

Hva er fattigdom?

I FNs konvensjon om barns rettigheter erkjennes det at det finnes barn i alle land i verden som lever under særdeles vanskelige forhold og at det må tas særlig hensyn til disse barna. Levekårene varierer sterkt i ulike deler av verden er det vanskelig å sette opp en fast beløpsgrense for fattigdom. Norge følger derfor EUs definisjon av relativ fattigdom som 60% av medianinntekten i det enkelte land. Det er mange svakheter ved et slikt mål da for eksempel gratis eller billige tjenester som gjelder likt for alle og som vesentlig bidrar til å utjevne forskjeller ikke medregnes. Hvis en tar utgangspunkt i FNs liste over 14 grunnleggende goder er det 1,9 fattige barn i Norge [2]: Myndighetene i Norge har likevel forsøkt å følge opp målet om bekjempelse av barnefattigdom ved å sette opp en målestokk for fattigdom lik 60% av medianinntekten. Uansett synes det å være tilfelle at relativ inntektsfattigdom går sammen med andre levekårsindikatorer. Uansett synes det å være tilfelle at relativ inntektsfattigdom går sammen med andre levekårsindikatorer.

I Norge var medianinntekten i 2009 kr 172000 for enslige, 255000 for familie med 2 barn og 226 for enslig forsørger. Fokus har vært å følge med på utviklingen i antall barn som lever i familier med *vedvarende fattigdom*, definert til familier med inntekter under fattigdomsgrensen over tre år. Det er beregnet at det i Norge er rundt 80 000 fattige barn. I bydel Sagene er det 870.

Inntektsfattigdom på Sagene[3]

Antall barn i familier med vedvarende inntektsfattigdom: var i
Oslo; 2007 – 2009 12974 14,4%
Sagene 2007 – 2009 727 barn = 25% av barna
(Grünerløkka 25,6%, Gamle Oslo 35,1 %)

Kjennetegn ved familier som lever med vedvarende fattigdom i Norge er:

- voksne uten arbeid
- en-inntektsfamilier (en trygd eller en lavtlønnsinntekt)
- mange barn
- enslige forsørgere
- mottar sosialhjelp
- annen etnisk opprinnelse
- ungdom uten skoleplass/arbeid

Kjennetegn ved familier med fattige barn i Sagene og i Oslo

	Sagene	Oslo
Andel fattige barn av alle barn i bydelen	21,8	14,7
Andel fattige barn i husholdning med lav utdanning	62,4	57,0
Andel fattige barn i husholdning uten yrkesaktive	63,8	51,3
Andel fattige barn i store husholdninger/ 4 eller flere barn	32,2	33,8
Andel fattige barn med ikke-vestlig utdanning	79,9	78,1

[2] Eva Herud og Silje Ohrem Naper "Fattigdom og levekår i Norge – Status 2012. Arbeids- og velferdsdirektoratet Rapport 1 2012

[3] Barnefattigdom i Norge; Omfang,utvikling og geografisk variasjon" FAFO-rapport 2009.

Det ser ut til å være en sammenheng mellom tilflytting av personer fra land utenfor OECD og økning i antallet barn i fattige familier. Det kan skyldes at det tar noe tid før nyankomne fra disse landene kommer i arbeid og at de får relativt mange barn i tidligere alder enn majoritetsbefokningen.

Inntektsfattigdom i familier som er i kontakt med NAV

En opptelling i NAV Sagene oktober 2012 viste at det var 723 barn som lever i familier som er i kontakt med NAV og som mottar ytelser i form av sosialhjelp, kvalifiseringsstønad eller overgangsstønad for enslige forsørgere. Da er det ikke tatt med et større antall barn som har foreldre som lever av andre trygdeordninger som dagpenger, arbeidsavklaringspenger (AAP) eller uføretrygd. Det er grunn til å tro at det er ganske stor overlapping mellom de som telles som fattige av SSB og barnefamilier som er brukere av NAV.

Tabell 1 Antall familier og barn som mottar sosialhjelp, kvalifiseringsstønad eller overgangsstønad

(Tall des. 2012)	To – foreldre familier	Ene-forsørgere uten overgang-stønad	Ene-forsørgere med full overgang-stønad	Ene-forsørgere med redusert overgang-stønad	Total antall foreldre og barn
Tot. foreldre	145 (71 fam.)	183	87	44	459
Totalt barn	167	329	153	74	723

Tabell 2: Antall familier som mottar sosialhjelp, kvalifiseringsstønad eller overgangsstønad fordelt på opprinnelsesland

ANTALL FORELDRE (Tall des. 2012)	To – foreldre familier	**Enefors. uten overgang-stønad**	**Enefors. med full overgang-stønad**	**Enefors. med red. overgang-stønad**	**Antall foreldre**	*Prosent*
Norge	9	53	21	25	108	*23,5*
Somalia	46	66	24	1	137	*29,8*
Rest Europa	10	18	10	9	47	*10,2*
Asia/Afr/Am	80	46	32	9	167	*36,4*
total ant. foreldre	145	183	87	44	459	*100,0*

Opptellingen viser at de fleste foreldrene kommer fra land utenfor OECD; 29,8 % fra Somalia og 36,4 % fra øvrige Asia/Afrika/S.Amerika.

Tabell 3: Antall barn fra familier som mottar sosialhjelp, kvalifiseringsstønad eller overgangsstønad fordelt på opprinnelsesland

ANTALL BARN (Tall des. 2012)	To – foreldre familier	**Enefors. uten overgang-stønad**	**Enefors. med full overgang-stønad**	**Enefors. med red. overgang-stønad**	**Antall foreldre**	*Prosent*
Norge	10	65	24	35	134	*18,5*
Somalia	65	155	62	3	285	*39,4*
Rest Europa	6	29	16	15	66	*9,1*
Asia/Afr/Am	86	80	51	21	238	*32,9*
total ant. barn	167	329	153	74	723	*100,0*

Når det gjelder barn viser opptellingen at 39,4 % kommer fra Somalia og 32,9 % kommer fra øvrige Asia/Afrika/S.Amerika.

Fattigdom er mer enn inntektsfattigdom

Selv om *inntektsfattigdom* er den statistiske målestokken som blir brukt for å telle utviklingen i antallet fattige barn i Norge handler myndighetenes (og Bydel Sagenes) planer for å redusere fattigdom både om tiltak som kan redusere inntektsfattigdom ved at flere kommer i arbeid og kvalifisering og ved at det gjennomføres tiltak som fremmer helse, livslang læring, inkludering og økt samfunnsdeltakelse.

Både overordnede og lokale handlingsplaner for å redusere og forebygge fattigdom handler derfor om:

1. Tiltak for å øke begge ektefelles inntekter fra arbeid eller kvalifiseringstiltak (Kvalifiseringsprogram, Introduksjonsprogrammet, AMO-kurs, Ny Sjanse, arbeidspraksis med individstønad, arbeidsavklaringspenger mv)
2. Gratis eller billige tjenester og tiltak som støtter opp under helse, læring, deltakelse og inkludering – universelt eller som målrettet støtte til enkelte grupper
3. Hjelp til brukere som trenger det for å gjøre nytte av velferdsstatens mange universelle helse- og velferdstjenester gjennom bruk av koordinatorfunksjoner og individuell plan
4. Målrettet samordning av innsatsen der flere innstanser er inne i samme familier – på tjeneste- og individnivå.

Handlingsplanen bygges opp ut fra følgende ni innsatsområder og strategier:

Innsatsområde 1: Redusere inntektsfattigdom i barnefamilier
Strategi: Alle barnefamilier med lav inntekt skal få bistand til å øke sine inntekter ved å komme i gang med kvalifisering og arbeid og avklare økonomiske rettigheter.

Innsatsområde 2: Samordne barnevern og sosialtjeneste
Mål/ strategi; Barn og voksne i utsatte familier skal oppleve et samordnet tjenestetilbud fra barnevern og sosialtjenesten i NAV.

Innsatsområde 3: Førskolebarn

Mål/ strategi; Alle førskolebarn skal ha tilbud som støtter god språklig og sosial utvikling før skolestart. Alle 3-4-5 åringer skal ha plass i barnehage

Innsatsområde 4: Skolebarn
Mål/strategi: Risikoutsatte skolebarn og deres familier skal oppleve et samordnet hjelpetilbud fra bydel, skole og helsetjenester.

Innsatsområde 5: Ungdom
Mål/strategi: All ungdom som står i fare for eller har falt ut av skolegang skal ha samordnede tilbud om oppfølging med sikte på arbeid eller utdanning

Innsatsområde 6: Fritids- og oppfølgingstilbud
Mål/strategi: Risikoutsatte familier, barn og unge skal få tilbud om fritidstilbud og oppfølging

Innsatsområde 7: Folkehelse
Mål/strategi 7: Barn og voksne som trenger det skal få helsefremmende veiledning og oppfølging når det gjelder fysisk og psykisk helse, familieplanlegging, kosthold og tannhelse.

Innsatsområde 8: Områdesatsning
Mål/ Strategi: For beboere i utsatte områder igangsettes koordinert innsats og nærmiljøtiltak

Innsatsområde 9: Utviklingsledelse og kompetanse
Mål/ strategi: Øke kompetanse og styrke ledelse og koordinering på tvers av enhetene som jobber med barnefamilier og ungdom

Hva kan overordnede myndigheter gjøre for redusere fattigdom og fattigdomsfeller?

Overrepresentasjon av barnefattigdom i Oslo Indre øst skyldes først og fremst lav yrkesdeltakelse. Det finnes relativt mange en- inntektsfamilier i bydelen, dvs familier som lever av *en* lavinntekt eller *en* trygdeinntekt. I bydelens handlingsplan mot barne- og familiefattigdom legges det følgelig vekt på å komme fram til de som ikke er i arbeid med tilbud om inntektsbringende kvalifiseringstiltak som kan føre fram mot arbeid og deltakelse så som kvalifiseringsprogrammet og Ny Sjanse.

Arbeidsgruppa viser imidlertid at det ikke alltid er slik at statlige og kommunale tiltak og tilskuddsordning virker etter hensikten. Arbeidsgruppen foreslår derfor overfor overordnede myndigheter at man søker å erstatte "yrkespassiviserende" ordninger som kontantstøtte, bostøtte og overgangsstønad med;

- Rett til inntektsgivende kvalifiseringsprogrammer
- Rett til bostøtte knyttet til og stønad til barnetilsyn knyttet til deltakelse i kvalifiseringsprogrammer.
- Rett til minstestønad ved nedkomst tilsvarende minstepensjon i 12 mnd eller fram til barnet kan få barnehageplass
- Heve inntekstgrensen form minstepris i barnehagene til 300 000.

Økonomiske, organisatoriske og miljørelaterte konsekvenser:

Handlingsplanens innsatsområder, strategier og tiltak gjennomføres innenfor bydelens vedtatte budsjett.

Forslag til vedtak:

Sak om innsatsområder og strategier - hvordan reduscre og forebygge barne- og familiefattigdom i bydel Sagene tas til etterretning.

BYDEL SAGENE

Helge Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

Utrykte vedlegg:

Oslo kommune
Bydel Sagene
Thorvald Meyersgate 7

Dato: 26.02.2013

Saksmappe: 2009/885

Saksbeh: Kirsten Rytter, Knut Aagnes

Arkivkode: 133.3

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Helse- og sosialkomiteen	14.03.2013
Bydelsutvalget	21.03.2013

Økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsprogram og introduksjonsprogram - Utviklingstrekk og oppdaterte resultater 2004 – 2012

1. Innledning

I det følgende gis en oversikt over utviklingen i sosialhjelpen i perioden 2004 – 2012. Saken er en oppdatering av BU-sak som er presentert årlig siden 2009. Antall sosialhjelpsmottakere og utgifter til sosialhjelp er redusert i 2012 i forhold til tidligere år. Saken gjennomgår og kommenterer utviklingen i tall, med en oppsummering til sist. Dokumentasjonen er hentet fra offisiell statistikk (SSB, Oslostatistikken, Kostra, Agresso), fra egenproduserte data og sosialsystemene.

2. Oversikt over sosialtjenestens aktive brukere

Sosialtjenesten gjennomfører årlig manuell kartlegging av alle aktive brukere og deres problemstilinger i forhold til psykisk og somatisk helse og rusmiddelmisbruk pr. 1. november 2012. Med aktive brukere menes brukere som har mottatt økonomisk sosialhjelp eller andre journalførte tjenester i fra mai til sept 2012.

Tabell 1 Helseutfordringer blant aktive brukere i sosialtjenesten 2 tertial 2012

Aktive brukere i sosialtjenesten i 2 tertial 2012	**Rus misbruk**	**Psykisk helse**	**Somatisk helse**	**Ikke helserelativert**	**SUM**	**Hvorav Sosialhjelp (2)**	**Hvorav LAR (3)**	**Hvorav Forvaltning**
Mottaksseksjon	30	73	75	217	344	180	0	21
Kvalifisering og arbeidsseksjon	42	189	203	313	600	240	1	80
Prosjekt NAV 160	24	62	45	1	84	35	2	40
Oppfølgingsseksjon	266	319	132	3	356	190	58	112
Serviceseksjon	166	175	162	6	248	55	65	124
Kun Forvaltning - ikke sosialhjelp					203			203
Sum brukere i seksjonene med nevnte problemer	**528**	**818**	**617**	**540**	**1805**	**705**	**126**	**480**

1. Enkelte brukere er registrert med flere problemområder
2. Gjennomsnittlig antall sosialhjelpsmottakere per mnd. De øvrige tall er for et tertial
3. Antall i legemiddelassistert rehabilitering
4. Hvorav antall med tiltaket forvaltning

167

Antallet aktive brukere var stabilt fra 2 tertial 2011 til 2 tertial 2012. I samme periode har det imidlertid skjedd forskyvninger mellom seksjonene. Det skyldes at antallet brukere som mottar sosialhjelp går ned skyldes det at mange som går over på trygdeytelser. Mange av disse vil fortsatt være registrert som brukere da de fortsatt får oppfølging i form av råd og veiledning, forvaltning, rustiltak, helseavklaring, eller booppfølging. Antallet brukere med arbeidsavklaringspenger (493) og uføretrygd (252) overstiger nå antallet brukere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (402).

Andelen sosialhjelpsmottakere som har opprinnelsesland utenom Norge øker. I 2012 hadde 333 av de aktive klientene Norge som opprinnelsesland mens 469 kom fra Afrika hvorav 319 fra Somalia. 225 kom fra Asia hvorav 63 fra Irak. En økende andel eneforsørgere med sosialhjelp og overgangsstønad med innvandrerbakgrunn er til bekymring. Andelen med sosialhjelp øker da regelverket for overgangsstønad er strammet inn ved at man ikke lenger kan motta overgangsstønad for flere barn. Mange av disse søker i stedet sosialhjelp som enslige forsørgere.

Utviklingssenteret: Arbeid, kvalifisering, norsk, kvalifisering og helseavklaring
Antallet brukere ved utviklingssenteret er stabilt økende. I 2 tertial 2012 var det 669 brukere som ble fulgt opp med kvalifiseringstiltak, rehabilitering, helse og trygdeavklaring. Med tettere oppfølging i sosialseksjonene øker antallet som henvises til utviklingssenteret.

Tabell 2 Brukere ved Utviklingssenteret og helseutfordringer

Brukere på Utviklingssenteret pr. 01.10.12	Rus-midler	Psykisk helse	Somatisk helse	Ikke helse-problem	SUM
Arbeid og Helse-seksjon	116	207	118	57	307
Familie, arbeid og norsk seksjonen	1	38	52	151	216
Kursenheten	4	20	24	99	146
Sum brukere i seksjonene med nevnte problemer	**121**	**265**	**194**	**307**	**669**

3 Utviklingen i antall sosialhjelpsmottakere og deltakere i kvalifiseringsprogrammet

Tabell 3a Utviklingen i akkumulert antall sosialhjelpsmottakere 2005-2010 og mottakere av kvalifiseringsstønad 2008-2012

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Akkumulert antall sosialhjelpsmottakere	1912	1906	1788	1799	1874	1954	1931	1780
Akkumulert ant. mottakere av sosialhjelp ogKVP	-	-	-	1842	1971	2049	1997	
Gj. Sn. antall sosialhjelpsmottakere per mnd.	926	902	872	825	791	775	759	674
- herav klienter 18-24 år, ordinære	84	79	66	57	62	74	74	64
- herav klienter 25 år + ordinære	842	823	806	768	729	701	685	610
Gjennomstrømning sosialhjelp i antall mndr.				5,4	5,6	5,4	5,2	4,8
Gj sn. antall mottakere av kvalifiseringsstønad	-	-	-	53	163	174	139	140
Gj sn antall mottakere av sosialhjelp og KVP	-	-	-	878	954	948	898	814

Det har vært en stor reduksjon i det akkumulerte antallet sosialhjelpsmottakere det siste året etter en jevn økning siden 2007. Samtidig er det gjennomsnittlige antall sosialhjelps-mottakere gått ned over mange år. Gjennomsnittlig antallet mndr den enkelte mottar

sosialhjelp er nå nede i 4,8. Sagene har nå den laveste andel brukere med sosialhjelp som hovedinntektskilde i Oslo. Mange forhold forklarer denne utviklingen; Noen er;

- tett oppfølging i forhold til kvalifisering og arbeid,
- helseavklaring og avklaring av trygderettigheter,
- tilbud om forvaltning for de som kommer på trygd,
- redusert bruk av hospits og bedre kontroll generelt
- og bedre kontroll med bydelens utleieboliger

I tabellen nedenfor kan vi se at nedgangen i antall saker de to siste år ikke skyldes nedgang i tilgangen av nye saker fra personer som bor i bydelen men primært nedgang i antall saker som er overført i andre bydeler.

Tabell 3 b Oversikt over tilgang av nye saker og avgang av saker

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Tilgang, nyregistrete saker	284	319	376	396	373	381
Tilgang, overførte fra andre kontorer	270	304	388	389	319	309
Tilgang, åpning av arkiverte saker fra eget arkiv	392	532	523	494	467	446
Tilgang, totalt	946	1155	1287	1279	1159	1136
Avgang, overførte saker til andre kontorer	228	240	288	308	261	298
Avgang, saker arkivert i eget arkiv	787	841	826	789	839	896
Avgang, totalt	1015	1081	1114	1097	1100	1194

Kilde: Sokrates, fagdataprogram

4. Utviklingen i antallet søknader og vedtak

Tabell 4. Søknader og vedtak 2007 - 2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Endring 2007/2012
Antall innkomne søknader	13 673	14 097	14 885	15 229	15 128	13 267	- 3 %
Antall vedtak	13 599	13 947	14 786	14 997	14 989	13 299	- 2 %
- herav sosialhjelpsvedtak	12 515	12 547	12 882	13 231	13 423	12 018	- 4 %
- herav klagesaker	126	126	141	149	143	128	0
- herav refusjonsvedtak**	107	157	263	252	192	134	25 %
Antall vedtak m ytelser	10 696	10 432	10 613	10 421	10 637	9 380	- 12 %
Vedtak med avslag	2 903	3 515	4 173	4 576	4 352	3 919	34 %
Vedtak med vilkår	2 919	3 107	3 845	4 389	4 375	3 785	28 %
Andel vedtak med vilkår	23%	25%	30%	33%	33%	32%	9%

Kilde: Oskar

**Refusjonsvedtak fattes når det fremsettes krav om refusjon fra NAV i saker der sosialtjenesten forskutterer sosialhjelp i påvente av trygdeutbetaling.

Etter flere års økning gikk antallet søknader om sosialhjelp og vedtak ned i fra 2011 til 2012.

- Over hele perioden har antallet søknader og vedtak gått ned med 2-3%.
- Det er særlig vedtak med ytelser som har gått ned mens vedtak med avslag har økt. Det kan skyldes at det er flere som søker tilleggsytelser som ikke innvilges.
- Antallet refusjonsvedtak har gått opp i perioden, særlig i de årene der NAV stat arbeidet med nedbygging av restanser.

Både antallet og andelen vedtak med vilkår har økt i perioden. Økning i andelen med vilkår er et tegn på at flere får tett oppfølging der det avtales tiltak. Det gjøres da i vedtaket om

økonomiske ytelser vilkår om at avtalte tiltak følges opp. Dersom det viser seg at bruker ikke har forstått eller ikke kan følge opp planen vil denne evt justeres. Det kan også settes som vilkår at bruker søker bostøtte.

5. Sosialhjelpsutbetalinger fordelt etter ulike typer utgifter og inntekter 2004 - 2012

Tabell 5 på neste side viser utviklingen i sosialhjelpsutgifter de siste årene fordelt på type utgifter. Den viser:

- Reduksjon utbetalt basisbeløp i hele perioden. Det skyldes overgang til alternative inntektskilder som arbeidsmarkedstiltak, kvalifiseringsprogram og trygd.

- Økning i utgiftene til husleie og strøm økt i hele perioden bortsett fra 2012. Det skyldes økte husleier og strømutgifter i hele perioden. Nedgang i 2012 skyldes bedre kontroll med utleiere, flere på trygd og forvaltning, færre husleierestanser og lavere strømutgifter i 2012.

- Reduksjon i hospits siste året skyldes forsterket innsats og samarbeide med private utleiegårder i bydelen.

- Økte utgifter til boligetablering skyldes at flere personer med lav boevne bosettes tidligere fra hospits

- Økte refusjonsinntekter i 2012 skyldes dugnad i staten som nå er kommet à jour med restanser i uføresaker

- Reduserte refusjonsinntekter fra bostøtte skyldes nye regler med mindre "transport" til sosialkontorene, men og større risiko i form av husleierestanser mv.

Oslo kommune
Bydel Sagene

Thorvald Meyersgate 7

Tabell 5 Sosialhjelpsutbetalinger og inntekter 2004 - 2011

Art	2 004	2 005	2 006	2 007	2 008	2 009	2010	2011	2012
Basisbeløp	32 255	34 161	35 762	34 750	33 838	32 975	29 554	26 640	24 059
Strøm/husleie*	43 162	42 458	44 429	44 284	43 032	42 619	43 696	46 430	42 493
Hospitsopphold	2 122	1 725	1 263	1 038	2 370	2 062	2 876	1 878	704
Boligetablering	395	609	797	662	980	1 585	2 051	2 463	2 706
Renter boliglån – bidrag	145	129	143	100	185	203	130	148	115
Annen hjelp til livsopphold **	2 240	2 784	2 505	2 125	2 097	2 370	2 138	2 215	2 103
Hjelp til andre formål***	5 398	5 152	5 389	5 466	5 126	3 963	4 682	4 886	4 795
Tap på refusjon	1 672	1 936	1 719	2 213	1 665	2 891	2 496	2 341	1 720
Dep. Garanti (kontantdepositum)	155	219	222	375	512	774	679	1 137	704
Trygderefusjoner sosialhjelp	-8 469	-8 869	-8 393	-8 838	-6 984	-11 934	-11 342	- 6 463	- 8 567
Annen refusjon	-1 826	-996	-599	-1 071	-763	-887	-504	- 1 246	- 937
Refusjon for statlig bostøtte	-1 066	-1 429	-2 343	-1 953	-2 995	-2 243	-1 672	- 1 107	- 672
Avdragsinnbetaling felix	-731	-515	-234	-302	-373	-532	-371	- 605	- 809
Div små poster (lån gitt til andre formål)								803	475
Netto	76 004	77 598	80 816	79 130	79 144	74 309	75 395	79 520	68 890

Kilde: Agresso, tall i hele 1000 kroner

* Posten husleie/strøm omfatter i tillegg til husleie og strøm også husleierestanse og strømrestanse, samt innfrielse av garanti for depositum. I følge HEV, helse og velferdsetaten, lar det seg ikke gjøre å sortere disse formålene

** Omfatter annen hjelp til livsopphold, nødhjelp, lommepenger under institusjonsopphold, juletilskudd,

*** Hjelp til andre formål omfatter hjelp til andre formål f.eks samt tannbehandling og booppfølging fra private aktører

171

6. Utviklingen i husleierestanser 2006 – 20012. Forvaltning. Varsling om restanser.

Tabell 6 Utviklingen i innvilget husleie, strøm og restanser 2006 - 2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Husleierestanser	3 491 471	3 858 617	3 401 360	3 794 532	3 822 822	3 578 768	3 320 393
Gj.snitt utbetalt	11 299	12 992	11 689	11 534	12 617	12 601	13 021
Antall klienter	309	297	291	329	303	284	255
Utgifter til husleie			32 477 616	31 987 892	31 699 513	33 391 486	32 069 245
Ant. innvilget husleie			1377	1412	1421	1 401	1 316
Strøm/strømrestanse			6 033 900	6 220 525	6 853 086	7 836 971	4 534 667
Ant. kl innv strøm/restanse			1032	1043	1060	1073	905

Kilde: Oskar. NB: rapportuttaket fra Oskar viser føringer på det tidspunkt man tar ut tallene. Dvs. de oppdateres ved flere føringer. Oskar avviker fra Agresso p.g.a. ulik periodeavgrensning, tabell 6 og 7 viser derfor differanse.

Antallet husleierestanser og antall brukere med husleierestanser er gått jevnt ned siden 2009 da det ble satt inn ekstra ressurser til forvaltning. Det har også vært en stor nedgang i utgifter til strøm og strømrestanser siste året. Det skyldes både nedgang i strømpriser og bruk av forvaltning som tiltak.

Husleierestanser har vært og er fortsatt en utfordring og et fokusområde for sosialtjenesten i NAV. Husleierestanser blir ofte et problem når tidligere sosialhjelpsmottakere går over på arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd fra sosialhjelp. I mange tilfeller skjer det også i forbindelse med at leietaker ikke betaler husleie ved utenlandsopphold.

Antallet forvaltere er via intern omprioritering økt fra 2,5 stillinger i 2008 til 6 stillinger i 2012. Antallet brukere med forvaltning er økt fra 170 personer i 2008 til 600 i 2012. Søknadskontoret har og en forvalterstilling med ansvar for 120 saker. Økningen i antallet restanser og antallet brukere som får hjelp til forvaltning øker i mange bydeler. De fleste brukere opplever at hjelp til en stabil økonomi er en hjelp til en stabil livssituasjon.

Et annet tiltak for å redusere husleierestanser er oppfølging av varsling fra Boligbygg om husleierestanser. Sosialtjenesten har mottatt 850 §4-18 varsler i 2012 mot 835 i 2011 og mot 935 i toppåret 2010. Antall begjæringer om utkastelse gikk ned fra 279 i 2011 til 242 i 2012, mens antall gjennomførtee utkastelser ble redusert fra 34 i 2010 til 24 i 2012.

7. Utgifter til to særskilte adresser

Noe av økningen i det totale antall stønadsmottakere skyldes at to statlig eide gårder med 100 leiligheter ble solgt til privat investor i 2007 og etter dette ble brukt til utleie til sosialhjelpsmottakere fra hele byen. Tilstrømming til bydelen ble stanset etter det ble inngått avtale med gårdeier om å prioritere brukere henvist fra NAV Sagene. Selv om denne tilstrømmingen fra andre bydeler er stanset er det fortsatt store utgifter forbundet brukere som bor i disse private utleiegårdene:

Tabell 7 Utbetalinger til en særskilt adresse

	Sosialhjelps-utbetalinger direkte til gårdeier i denne adresse	Sosialhjelpsutgifter totalt til beboere i disse gårdene
2005	185.513,-	
2006	1.428.746,-	
2007	3.654.253,-	
2008	4.277.720,-	
2009	4.192.075,-	9.356.738,-
2010	3.549.847,-	6.978.972,-
2011	4.637.538,-	9.035.861,-
2012	4.699.027,-	8.963.433,-

8. Midlertidig botilbud

Sosialtjenesten er forpliktet til å finne midlertidig bolig til personer som "hører til bydelen", som står uten bolig. Mottaket har en hel stilling/ boligkonsulent som betjener henvendelser for hele sosialtjenesten. Antallet brukere med hospits og utgifter til hospits er gått meget ned de siste årene.

Tabell 8 Utviklingen i utgifter til midlertidige botilbud 2007 - 2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Beløp	1 025 862	2 406 576	2 079 783	2 784 148	1 911 006	679 557
Gj.snitt utbetalt	19 728	27 347	25 363	28 703	21 966	12 584
Antall klienter	52	88	82	97*	87	54

* Mulig feileregistrering dette året

Tabell 9 Bruk av døgnovernattingstilbud 2007 – 2012 pr 31/12

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Antall som er i tilbudet ved	9	16	11	10	2	2
- herav barn	1	0	1	0	0	0
- herav voksne over	8	16	10	10	2	2
Antall med opphold over 3	3	6	4	3	2	1
Antall i steder	7	6	11	7	2	2
Antall i steder	2	10	0	3	0	0

9. Kvalifiseringsprogrammet

Kvalifiseringsprogrammet ble startet opp i 2008. Som første bydel i Oslo nådde bydel Sagene måltallet på 237 i oktober 2009. Måltallet for 2012 var 146 deltakere i programmet. Tabellen nedenfor viser regnskap for 2008 til 2012. Kvalifiseringsprogrammet er for stor del bemannet med personale som tidligere arbeide med arbeidsmarkedstiltak finansiert via oppgavedifferensieringsprosjektet.

Tabell 10 Resultat for kvalifiseringsordningen 2008, 2009, 2010, 2011 og 2012

	Regnskap 2008	Regnskap 2009	Regnskap 2010	Regnskap 2011	Regnskap 2012
Lønn til deltakere i programmet	8 598 584	23 703 795	25 110 639	21 352 467	22 136 541
Lønn til de ansatte i programmet	2 318 813	6 018 137	7 668 889	8 172 486	7 415 600
Sum lønn og drift	10 917 397	29 721 932	32 779 528	29 524 953	30 144 073
Refusjon, individstønad fra staten	-2 644 779	-5 621 812	-6 043 546	0	
Statlig tilskudd	-9 065 000	-16 162 289	- 15.548.000	- 30 693 081	- 31 769 524
Komm tilskudd til tiltak bevilget fra bystyret			- 3.060.000		
Statlig tilskudd overført fra 2007 til 2008	-3 958 197				
Statlig tilskudd overført fra 2008 til 2009		-4 750 579			
Statlig tilskudd overført fra 2009 til 2010			-1 930 846	0	
Omdisponert sosialhjelp		-5 000 000	-9 972 437	0	
Netto mindreforbruk	-4 750 579	-1 812 748	-3 775 302	- 1 168 128	1 625 451

10. Introduksjonsprogram og introduksjonsstønad for flyktninger

Introduksjonsprogrammet er et opplærings- og kvalifiseringsprogram som gjelder for nyankomne innvandrere som har vært i landet i under to år. Innholdet i programmet skal være arbeidsrettet med norskopplæring, samfunnskunnskap og deltakelse i arbeidslivet gjennom sysselsettingstiltak. Utviklingssenteret samarbeider med barnevernet om mottak av enslige mindreårige flyktninger.

Tabell 11Tildelt kvote og antall bosatte flyktninger 2005 - 2011

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kvote	24	19	14	14	17	21	24	24
Antall	24	19	14	18	17	21	24	24

Tabell 12 Utgifter til introduksjonsstønad 2004 – 2011 *(beløp i 1000 kroner)*

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Antall	16	36	34	32	36	35	27	33	40
Brutto	1.621	3.845	3.955	4.093	4.748	4.713	3.709	4.806	5.512

Kilde: Agresso regnskap, statistikk fra utviklingssenteret

Antallet deltakere i introduksjonsprogrammet var stabile fram til 2011. Økningen i 2012 skyldes kvinner som har kommet på familiegjenforening.

12. Diverse tabeller fra SSB vedr. sosialhjelpsmottakere etter familietype, kilde til livsopphold og arbeidssituasjon

Tabellene nedenfor viser utviklingen i sosialhjelpsmottakere slik det framkommer av tabeller fra SSB. Tallene er usikre på grunn av mange uoppgitte.

Tabell 13 Sosialhjelpsmottakere etter familietype - andeler (prosent)

	Enslig u/barn	Par u/barn	Enslig m/barn	Par m/barn	Uoppgitt
2004	77,8	6,4	10,0	5,8	0,1
2005	78,9	6,0	9,3	5,5	0,2
2006	78,8	4,6	9,8	6,8	0,0
2007	79,0	4,0	11,0	6,0	0,0
2008	81,0	3,0	11,0	5,0	0,0
2009	79,0	3,0	12,0	6,0	0,0
2010	79,0	3,0	12,0	6,0	0,0
2011	77,0	3,0	14,0	6,0	0,0
2012	75,0	3,0	16,0	6,0	0,0

Tabell 13 viser en økende andel enslige med barn de siste årene.

Tabell 14 Sosialhjelpsmottakere etter viktigste kilde til livsopphold - andeler per 31.12

	Arbeids-inntekt	Trygd/ pensjon	Sosialhjelp	Kursstønad/ lønn i arb.m.tiltak	Kvalifiserings - stønad	Andre Inntekter
2003	5,3	36,3	53,6	-	-	4,8
2004	5,2	38,3	49,9	-	-	6,6
2005	4,1	35,2	56,3	-	-	4,4
2006	4,3	31,7	57,8	-	-	6,2
2007	5,0	36,0	50,0	3,0	-	9,0
2008	4,0	32,0	53,0	2,0	7,0	2,0
2009	5,0	30,0	51,0	2,0	8,0	4,0
2010	5,0	32,0	48,0	2,0	6,0	7,0
2011	6,0	36,0	44,0	2,0	5,0	7,0
2012	5,8	36,9	39,5	0,9	7,5	9,4

Kilde: SSB, fra 2005 rapporter fra saksbehandlingssystemet OSKAR.

Tabell 14 en nedgang i de som har sosialhjelp som hovedinntektskilde.

Tabell 15 Sosialhjelpsmottakere etter arbeidssituasjon - andeler

	Arbeid heltid	Arbeid deltid	Arbeidsledig	Ikke arbeidssøker	Annet	(N)
2004	3,7	3,1	24,3	58,7	10,2	1971
2005	3,1	2,9	24,7	57,4	11,9	1832
2006	4,0	4,0	23,0	56,0	13,0	1910
2007	2,0	4,0	25,0	57,0	12,0	1789
2008	3,0	3,0	26,0	52,0	16,0	1845
2009	4,0	6,0	29,0	47,0	14,0	1973
2010	3,0	4,0	30,0	48,0	14,0	2052
2011	2,9	4,1	25,4	49,1	18,5	2000
2012	2,8	5,3	28,4	47,8	15,7	1856

Tabell 15 viser nedgang av "ikke arbeidssøkere", noe som skyldes arbeide med helsekartlegging og overgang til trygd.

15. Konklusjoner

Over tid har det *akkumulerte antallet sosialhjelpsmottakere og deltakere i kvalifiseringsprogrammet* økt i hele perioden, bortsett fra det siste året, 2012 der antallet gikk meget ned. I store trekk har følgende *eksterne* forhold påvirket utviklingen i antallet brukere totalt og den økonomiske sosialhjelpen 2007 – 2012:

- Innflytting i 100 utleieboliger i Fagerheimgata medførte økt antall brukere 2007 – 2008
- Innføring av kvalifiseringsprogrammet motvirket denne økningen ved at det skjedde en overgang fra sosialhjelp til KVP fra 2007.
- Økt arbeidsledighet trakk antallet brukere opp fra 2009-2010
- Økt husleiepriser i hele perioden
- Økte strømpriser trakk spesielt opp antallet brukere og utgiftene i 2011.
- Tilflyttere til bydelen som ønsker tilgang til kommunale boliger .

I samme periode har imidlertid *det gjennomsnittlige antallet brukere per mnd* og sosialhjelpsutgiftene gått jevnt ned. NAV Sagene hadde i 2012 den laveste andelen av sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste hovedinntektskilde i hele Oslo. Når det har latt seg gjøre å redusere gjennomsnittlige antall sosialhjelpsmottakere og holde sosialhjelpsutgiftene nede på tross av pågang av antallet nye saker skyldes det:

- Økt kompetanse og stabilisert bemanning
- Tett oppfølging i alle sosial- og tiltaksseksjoner med korte vedtaksperioder og økt andel vedtak med vilkår
- Tilbud om kvalifiseringstiltak og tett oppfølging av brukere med potensiale i forhold til arbeidsmarkedet
- Styrket oppfølging av yrkeshemmede langtidsmottakere i forhold kartlegging av helsesituasjon, tilbud om helse- og rustiltak og avklaring av trygderettigheter
- Opplæring av kommunalt ansatte i statlige systemer for innsøk av brukere til arbeidsmarkedstiltak og trygd
- Samarbeid med NAV stat om restansenedbygging av trygdesaker
- Statlige tilskudd til tettere oppfølging av brukere med rus og helseutfordringer, og "Styrk-prosjektet".
- Økt tilbud om økonomirådgivning og forvaltning til de brukere som får innvilget trygd men har problemer med å forvalte denne hensiktsmessig.

- Samarbeide med private utleiere i bydelen for å sikre bydelens brukere bolig framfor overføringer fra andre bydeler.

- Kraftig reduksjon i bruk av hospits .

- Årshjul og planlegging i forhold til brukeres inntektsmuligheter (redusert skatt på grunn av skatteevne mv)

- Forbedring av rutiner for kontroll av inntekts- og utgiftsopplysninger

- Oppfølging av ulovlig framleie i kommunale boliger i samarbeid med Boligbygg

Utfordringen i de neste år vil være:

- et økende antall nye brukere med innvandrerbakgrunn som ofte trenger lengre tids kvalifisering før de kan bli selvhjulpne

- økning i antallet eneforsørgere som får avsluttet overgangsstønad blant annet som resultat av innstramminger i det statlige regelverket

- økt behov for tilbud om forvaltning blant de som får innvilget trygd og fortsatt behov for hjelp i form av booppfølging og formidling til rett helsetiltak.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:
Bydelsutvalget tar sak om økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsprogram og introduksjonsprogram til etterretning.

BYDEL SAGENE

Helse Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Oslo kommune
Bydel Sagene
Thorvald Meyersgate 7

Saksframlegg

Dato: 27.02.2013

Saksmappe: 2011/303
Saksbeh: Inger Lise Myklebust
Arkivkode: 240.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Eldrerådet	11.03.2013
Rådet for funksjonshemmede	12.03.2013
Helse- og sosialkomiteen	14.03.2013
Bydelsutvalget	21.03.2013

Allmøte for brukere av bydelens hjemmetjeneste

I samarbeid mellom helse- og sosialavdelingen og tilsynsutvalget for hjemmetjenester ble alle brukere av bydelens hjemmetjeneste, samt alle brukere av trygghetsalarm invitert på møte den 29.11.

Det ble sendt ut brev til 900 brukere – Det møtte 26 brukere, samt noen pårørende.

Målet med møtet var å gjøre brukerne av hjemmetjenestene kjent med tilsynsutvalget for hjemmetjenester og deres funksjon, samt å gi generell informasjon til brukerne om hjemmetjenesten og bydelens øvrige helse- og omsorgstjenester.

Nedenfor følger oppsummering fra møtet skrevet av tilsynsutvalget for hjemmetjenesten:

Oppsummering fra allmøte for brukere av hjemmetjenesten 29.11. 2012 kl.15.30 i Treschows hus.

Leder i tilsynsutvalget for hjemmebaserte tjenester, Henok Kassahun, ønsket velkommen og orienterte om tilsynets ansvar og oppgaver.

Kun 3 personer av de frammøtte kjente til tilsynsutvalget fra før.

Inger - Lise Myklebust, avd.dir. for helse- og sosial orienterte om «omsorgstrappa», og de tilbud bydelen har:

- Trygghetsalarm
- Seniorsenteret har utlevert ca 3000 porsjoner mat i år.
- Sentral klagenemnd i kommunen (ikke lenger lokal klagenemnd)
- Leilighet i Treschows hus: Kriterier for å søke: fylt 67 år og ha behov for tilrettelagt bolig. Der er husvert fram til kl. 21 og deretter har hjemmetjenesten nattevakt i huset.
- Tilbudene i Sandakerveien 61 består av ordinære hjemmetjenester, samt tilbud om felles frokost og middag for brukere som har behov for det – dette tilbudet er nå i regi av hjemmetjenesten.

Turid Melhus, enhetsleder for hjemmetjenesten orienterte om:

- Endringer i tjenesten; en gradvis reduksjon i brukergruppa de siste 14 år. Er nå fire avdelinger under samme tak, mot tidligere fire store distrikter. Stadige endringsbehov gir utfordringer og krever et endringsdyktig personell.

- Reduksjon i brukergruppa; på 3 år har brukergruppa blitt redusert fra ca 900 brukere til i dag ca. 700. Hjemmetjenestenyter tjenester til mange personer med rus og psykiatriproblemer samt yngre funksjonshemmede.

- Påvirkning av lovgiverne; vi påvirkes av politiske vedtak som f. eks brukervalg og samhandlingsreformen. Brukerne skrives raskt ut av sykehus for å få tjenester i egen bydel. Hjemmetjenesten må derfor ta i mot stadig sykere brukere og det krever at fagpersonene våre har høy sykepleierfaglig kompetanse. Det er foreløpig kun ca 10 % av brukerne med praktisk bistand som har valgt private aktører og 5 med hjemmesykepleie.

- Budsjettmessige utfordringer; hjemmetjenesten har i flere år hatt stort merforbruk, men har til tross for krav om årlige innstramninger greid å få kontroll over budsjettet. Vi samarbeider tett med søknadskontoret om hva som er bra nok tjenester og omfang på disse når vedtak fattes.

- Krav til produksjon og effektivitet; ansatte i hjemmetjenesten har fått større krav til effektivitet og vil derfor ha mindre mulighet til å gjøre brukerne tjenenester utover vedtaket. Det er slutt med den tiden da kaffedrikking var en naturlig del av samværet mellom ansatt og bruker. Det er budsjettet som bestemmer vårt handlingsrom og vi gjør så godt vi kan innenfor de rammer vi har.

- Bomturer; hjemmetjenesten har forholdsvis mange bomturer, dvs bruker utelater å bi beskjed om at han/hun ikke er hjemme når hjemmetjenesten møter opp til avtalt tid. Dette koster bydelen mange penger da vi må leie inn eller bruke overtid unødvendig. Viktig å gi beskjed til hjemmetjenesten, slik at bomturer unngås.

En bruker tok opp at jeg sier fra og allikevel blir jeg ringt opp etterpå med spørsmål om hvorfor jeg ikke var hjemme.

- Tilgjengelighet. Det kan være vanskelig for brukere å få tak i hjemmetjenesten pr telefon. Dette skyldes at vi ikke har eget sentralbord eller personell til å ta i mot telefoner. Ansatte, bortsett fra ledergruppa, er turnusarbeidere og vil derfor ikke ta telefoner når de er ute hos brukerne. Viktig at det kun tas nødvendige telefoner til hjemmetjenesten, f. eks avlysning av oppdrag.

En bruker, som har hatt hjemmetjenesten i 40 år anførte bl.a.:

Vi blir færre brukere, men vi blir eldre og dårligere og krever mer tid.
Ønsker fast gruppe av pleiere. Slitsomt å lære opp nye personer.
Behov for opplæring av hjemmehjelperne. Vi har ulike behov, diagnoser og funksjonshemninger. Ta samtale med brukere, ca. 1 gang i mnd.
Faglig utdannet personale må oppgraderes, gis høyere status. Dere må stå hardt på overfor politikerne.

Kontinuitet. Mange opplever at det er for mange ulike ansatte som yter tjenester til dem. Ansatte i hjemmetjenesten jobber i 6 ukers turnus med jobb hver 3 helg med 35,5 timers arbeidsuke. Dette betyr at dersom en bruker har 2 besøk daglig vil det nødvendigvis være 16 ulike personer som kommer i løpet av en 6 ukers periode. I tillegg kommer sykdom, kurs, permisjoner og ferie inn i bildet. Hjemmetjenesten er en kompleks tjeneste, og det er mange ting som skal gå i hop, f. eks rett kompetanse til rett bruker innenfor et bestemt geografisk område. Det må med andre ord nødvendigvis bli mange ulike ansatte å forholde seg til når en har tjenester fra hjemmetjenesten. Det er lettere å få til en færre ansatte med praktisk bistand hver 14 dag. Det er ansatte en prosjektkoordinator som jobber med å få til bedre koordinering av flyten mellom ansattes og brukers behov for tjenester.

- Sykefravær. Hjemmetjenesten har høyt sykefravær. Det er en tøff jobb men mange trapper uten heis, trange leiligheter, tunge stell uten hjelpemidler, kaldt ute, varmt inne, mørke gater og glatte veier. Mange opplever også rasisme og trusler og vold. Arbeidsmiljøloven gjelder også for hjemmetjenesten og vi kan kreve tilrettelegginger i hjemmet for å ivareta ansattes arbeidsmiljø. Det jobbes mye med sykefraværet i samarbeide med NAV.

- Hjemmetjenesten ønsker å få tilbakemelding fra brukerne, både ris og ros. Vi ønsker å bli best mulig og uten å få høre om ting som ikke fungerer vil vi ikke kunne forbedre oss.

- Turid Melhuus avsluttet med å si at hun er stolt av å være leder av hjemmetjenesten, at det ytes viktige tjenester slik at brukerne med behov for hjelp kan bo lengst mulig hjemme. Tjenesten har få klager, høy scoring på brukerundersøkelsen, stabilt personell med høy faglig kompetanse. Vi er konkurransedyktig opp mot de private, takler samhandlingsreformen og ikke minst er på god vei mot å får kontroll på økonomien.

Evaluering - årlig spørreundersøkelse
Tilsynsutvalgets leder orienterte om brukerundersøkelsen.
Byrådsavdelingen sender hvert år i august ut et spørreskjema til brukerne. Bydel Sagene har lavest svarprosent bare 29 % siste gang. 3 av de frammøtte oppga å ha svart på skjemaet.
Hva kan gjøres for å høyne svarprosenten?
En fagkonsulent i adm. kan hjelpe til hvis skjemaet er vanskelig å fylle ut.
Forslag om å engasjere nøytrale hjelpere i form av studenter innen relevant område.

Forslag til vedtak:
Oppsummering fra allmøte for brukerne av hjemmetjenesten tas til orientering.

BYDEL SAGENE

Helge Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 18.02.2013

Saksmappe: 2012/110

Saksbeh: Tiffany Yijun Qiu

Arkivkode: 027.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Arbeidsutvalget	18.03.2013
Bydelsutvalget	21.03.2013

Søknad om fritak fra verv i Barne- og ungekomiteen. Oppnevning av nytt medlem i Barne- og ungekomiteen, samt nytt varamedlem i Arbeidsutvalget.

Saksframstilling:
Esmail Faraji (R) har i skriv av 18.02.13 søkt om fritak fra verv som medlem i Barne- og ungekomiteen på grunn av flytting.

I følge kommuneloven § 15 nr. 2, kan et medlem etter søknad fritas for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden hvis vedkommende ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjøtte sine plikter i vervet.

Bydelsdirektøren anser at kravet i kommunelovens § 15 nr. 2, er oppfylt og anbefaler at søknaden innvilges.

Som følge av at Esmail Faraji (R) går ut av sitt verv som medlem i Bydelsutvalget, bortfaller hans verv som varamedlem i Arbeidsutvalget, da Arbeidsutvalget skal bestå av medlemmer av Bydelsutvalget, jf. Bydelsreglement § 2-3.

Ifølge kommuneloven § 16 nr 3 skal det velges nytt medlem av Barne- og ungekomiteen når et medlem trer endelig ut. Supplering skal foretas fra den samme gruppe som den uttredende tilhørte.

Forslag til vedtak:
1. Esmail Faraji (R) fritas av sitt verv som medlem i Barne- og ungekomiteen for resten av valgperioden.
2. ..... (R) oppnevnes som nytt medlem i Barne- og ungekomiteen.
3. ..... (R) oppnevnes som nytt varamedlem i Arbeidsutvalget.

BYDEL SAGENE

Helge Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 01.03.2013

Saksmappe: 2011/1328

Saksbeh: Tiffany Yijun Qiu

Arkivkode: 027.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Helse- og sosialkomiteen	13.03.2013
Bydelsutvalget	21.03.2013

Eldrerådets årsmelding 2012

Vedlagt følger Eldrerådets årsmelding 2012.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

Eldrerådets årsmelding 2012 tas til orientering.

BYDEL SAGENE

Helge Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:
Eldrerådets årsmelding 2012

183

7. ER 13/01 Årsberetning for 2012 for Eldrerådet i Bydel Sagene

Per Overrein fremmet forslag til årsberetning for 2012.

VEDTAK (enstemmig):
Årsberetning for 2012 for eldrerådet i Bydel Sagene.

Den 24. november 2011 ble følgende valgt til eldrerådet av bydelsutvalget som brukerrepresentanter: Inger Johanna Svärd, Per Overrein, Leif Eriksen. Jon Gjønnes og Aud Johansen ble også valgt inn inntil videre, selv om de ikke hadde sagt seg villig til å sitte i rådet. Aud L. Krook ble valgt inn som representant for BU i Eldrerådet og Ole Jørgen Nyhagen som vararepresentant for BU. På sitt møte 5. desember konstituerte rådet seg. Per Overrein ble valgt som leder av rådet og Inger Johanna Svärd som nestleder. På møtet 5. desember var Jon Gjønnes og Aud Johansen til stede, men ba om at det ble funnet nye medlemmer til neste møte. Jon Gjønnes hadde sendt inn en søknad om å fratre. Bydelsutvalget anbefalte 16. februar at søknaden ble godkjent. Per Overrein sendte en forespørsel til de borgerlige partiene om de hadde noen kandidat til rådet. Høyre kom fram med Willy Østvold. Per Overrein rekrutterte Marit Tømmerås og Reidun Staalesen. Bydelsutvalget valgte Marit Tømmerås og Willy Østvold inn som faste medlemmer og Reidun Staalesen og Asmund Johansen som varamenn.

Eldrerådet har i vårsemesteret hatt 4 møter, der bydelssaker som angår eldre, ble drøftet før behandlingen i bydelsutvalget. Eldrerådet har også hatt 4 møter i høstsemesteret. Et av møtene har vært på Akerselva sykehjem, to møter på Treschowsgaten seniorsenter, og ett på Sagene samfunnshus.

Inger Johanna Svärd, Leif Eriksen og Aud L. Krook var representert på eldrerådskurs fra Norsk senter for seniorutvikling som foregikk i slutten av januar og begynnelsen av februar.

Eldrerådet var opptatt av å bli representert i viktige organer, slik som Omsorg+-styret. Frislivssentrets styre, NAV brukerstyre. Aud L. Krook ble valgt inn i styret for Frisklivssentret. Inger Johanna Svärd og Leif Eriksen (vara) ble valgt inn i brukerrådet i Seniorsenteret, og Per Overrein ble valgt som brukerrepresentant i NAVs brukerråd.

To ganger i vårsemesteret var Eldrerådet representert på møter i bystyrets Sentrale Eldreråd.
Det første møtet var 21. februar, og det siste 24. april. På første møte var Per Overrein og Marit Tommerås, og på siste møte Per Overrein, Aud L. Krook og Willy Østvold. På begge møtene ble det

tatt opp viktige temaer som det ble sendt referat fra til rådets medlemmer.

Tannhelse var en sak på møtet.
En viktig sak i budsjettet og i hele vårsemesteret var flyttingen av seniorsenteret til Treschows gt. 4 og frivillighetssentralen til Sandakervn. 61. Dette ble diskutert på flere møter. Et av møtene i Eldrerådet ble også holdt i Treschows gate 4, i Omsorg+.

Eldrerådet uttalte ellers til budsjettet at det trengs en politisk opp-prioritering av omsorgssektoren, og større oppmerksomhet om helseulikhet, og fremme mestringsevne og livskvalitet hos eldre.

Rådet uttalte seg positivt for å beholde snekkerverkstedet i de lokalene det lenge hadde vært, etter forslag fra Leif Eriksen, men fikk ikke støtte i bydelsutvalget for dette.

Ida Hestvold fra Nettverk Eldre og Rus orienterte om eldre og rusbruk 12. mars.

Rådets medlemmer var invitert både til åpningen av frivillighetssentralen på Sandakervn 14. mai og Omsorg+ på Treshowsgt. 15. juni.

Aud L. Krook tok opp sak om feilmedisinering av eldre. Per Overrein undersøkte også saken og de la sammen fram et forslag til vedtak. Dette ble støttet av rådet. Rådets vedtak førte til at direktøren lovte å legge fram en sak om dette til høsten.

Eldrerådet har uttalt seg om tilgjengelighet for rullestolbrukere og handikappede til kulturarenaer i bydelens lokaler. Eldrerådet har uttalt seg om fastlegeforskriften.

På initiativ fra Aud L. Krook tok Eldrerådet opp hvordan bydelen presenterte rådet på sine hjemmesider. Informasjonssjef Leif Gjerland var til stede på et møte for å orientere om mulige løsninger på dette.

Eldrerådet har uttalt seg angående behandling av søknader om salgs- og skjenkebevilling i bydelen.

Eldrerådet har engasjert seg i debatten om hvordan Frisklivssenteret skulle utformes. Per Overrein fortalte fra et møte han hadde vært på hvor ulike modeller fra hele landet ble diskutert og presentert.

Tannhelsetilbudet i bydelen ble diskutert, og Eldrerådet uttalte at bydelsadministrasjonen bør informere befolkningen bedre om rettigheter i forhold til tannhelse. Det bør skje gjennom oppslag i Tresehows hus, på biblioteket, bydelens hjemmeside og legekontor.

Eldrerådet hadde på sitt nest siste møte besøk av bydelslederen. Arbeidsformen ble diskutert. Rådet ble oppfordret av bydelslederen til å ta egne initiativ.

Eldrerådet vedtok på sitt siste møte før ferien en langsiktig plan med en rekke punkter. Asmund Johansen tok opp hvilket ansvar Eldrerådet har for å engasjere seg i kultursaker. Reidun Staalesen tok opp at eldre burde engasjere seg til fordel for de unge og omvendt. Dette ble stilt opp som saker som Eldrerådet skal arbeide for. Willy Østvold tok opp om det kunne lages et mer rikholdig aktivitetsprogram for Seniorsenteret. Han skulle komme med synspunkter på dette sammen med Leif Eriksen.

Eldrerådet tok et initiativ til en ballplass på Torshov, såkalt Boulebane, på sitt møte 16. april. Dette ble fulgt opp av KNK-komiteen og siden i bydelsutvalgets vedtak.

Eldrerådet besluttet på sitt møte før ferien at Eldredagen skal være 27. september i Sagene Samfunnshus med Gro Røde som foredragsholder, om arbeidermuseet ved Akerselva. Asmund Johansen ordnet musikk og sang på dette møtet.

Det ble på siste møte laget en uttalelse til gode omsorgstjenester, som er et notat fra helsestatsråden og organisasjonene. I forarbeidet til dette deltok Per Overrein, Reidun Staalesen og Aud L. Krook.

Eldrerådet uttalte seg om brukerundersøkelse i hjemmetjenesten.

Aud L. Krook tok opp sykefraværet i eldretjenesten, og det ble på nest siste møte før ferien gitt en orientering av leder for tjenesten Turid Melhus.

På møtet 10/9 ba man om at bydelen skulle be Josefinegaten dps om å utføre en kvalitetssikring for eldre mennesker med psykiske lidelser av deres psykiske diagnose med jevne mellomrom. I forbindelse med en melding om selvmord og selvskading ble det bedt om at bydelens tjenester skal ha fokus på forebyggende og oppfølgingstiltak i møte med brukere og pårørende og at reelle tall for selvmord etterlyses. I forbindelse med kommunal hjemmehjelp bør de som har en primærkontakt også få tildelt en sekundærkontakt for å bedre kontinuiteten. Det ble bedt om at det arbeides videre med et fotgjengerfelt utenfor Treschows hus. Rådet kritiserte at det hadde vært få tilsyn i vårsemesteret. Bydelen bør kvalitetssikre tilsynsbesøket. Bydelen bør gi driftsstyret på Akerselva sykehjem et nytt medlem. Det ble planlagt for eldredag 27. september.

På møtet 8/10 ble det stilt spørsmål om hvorfor så mange ikke har individuell plan. Det var kritikk av høy pris på salg av tilleggstjenester. Det ble uttrykt ønske om å delta i forberedelse med å skape et arbeidermuseum i bydelen, hvor noen fra eldrerådet bør delta. Rådet hadde fått en nyttig oversikt over avlyste hjemmetjenestebesøk. Det ble orientert om et prosjekt om unge hjelper eldre.

På møtet 5/11 ble det gjentatt henstilling om å bevare biblioteket på Sandaker. Videre vedtok man at man ønsket at møtene heretter skulle være på Treshows seniorsenter.

På eldrerådets møte 3/12 ble behandlet to tilsynsrapporter for dagssentre i bydelen. Det ble vedtatt en uttalelse om positiv holdning til digitale løsninger i eldreomsorgen og det ble vedtatt at bydelen bør iverksette tiltak når det gjelder munnhygiene for eldre.

Eldrerådet ønsker et samarbeid med Frivillighetssentralen om kontakt mellom barn og unge og eldre om snekring/håndarbeid. Åsmund Johansen skulle presentere noen tanker i åpen halvtime i bydelsutvalget om arbeidermuseet.

Noen sluttkommentarer: Eldrerådet har hatt et aktivt år hvor vi har tatt opp en rekke saker ved siden av saks1isten fra bydelen. En rekke saker har som vi har tatt opp har også blitt ført videre i komiteer og bydelsutvalg, noe som rådet er godt fornøyd med.